

EGY ÉVSZÁZAD MAGYAR POSTATÖRVÉNYEI

**JOGTÖRTÉNETI
FORRÁSKIADÁS**

Szerkesztette: KÁNTÁS BALÁZS

EGY ÉVSZÁZAD MAGYAR
POSTATÖRVÉNYEI
JOGTÖRTÉNETI FORRÁSKIADÁS

A kiadvány szerkesztője, a jogtörténeti forrás közreadója és
a bevezető szerzője:

Dr. Kántás Balázs PhD
muzeológus, Magyar Nemzeti Bélyegmúzeum
megbízott főlevéltáros, intézményi MTMT-adminisztrátor,
Magyar Nemzeti Levéltár
megbízott könyvtáros, intézményi MTMT-adminisztrátor,
Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára
tudományos tanácsadó, Magyarhoni Zsidó Imaegylet
Judaisztika-történeti Kutatócsoport
ORCID-azonosító: 0000-0003-0927-772X

Lektorálta:

Prof. dr. Borsi-Kálmán Béla DSc
nyugalmazott egyetemi tanár, ELTE BTK

ISBN 978-615-6250-77-3

Felelős kiadó: Dr. Zsávolya Zoltán PhD

HORTHY-KORSZAK TÖRTÉNETÉNEK
KUTATÁSÁÉRT TÁRSASÁG
BUDAPEST, 2023

KIS MAGYAR POSTATÖRTÉNETI BEVEZETŐ

Az 1867-es kiegyezés után Ausztria és Magyarország között a postaszolgálat a két ország közös egyetértéssel intézendő ügyei közé került, az 1867. évi XII. törvénycikk a magyar korona országai és az Ő Felsége uralkodása alatt álló többi országok között fennforgó közös érdekű viszonyokról, s ezek elintézésének módjáról¹ kimondta, hogy a két állam postája külön, de egységes elvek szerint irányítandó, és belső ügyeiben mindkét fél önállóan dönthet postaügyi kérdésekben.

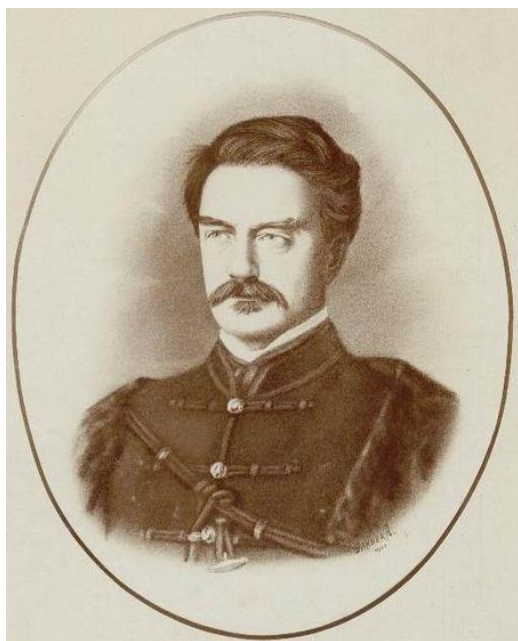
¹ A jogszabályt lásd online: <https://net.jogtar.hu/ezer-ev-torveny?docid=86700012.TV&searchUrl=/>, letöltés ideje: 2023. augusztus 8.

A magyarországi és az erdélyi postaszolgálat irányítását és ellenőrzését 1867. május 1-től újra a Földművelés-, Ipar- és Kereskedelemügyi Minisztérium vette át, és sokáig ez alatt a tárca alatt, pontosabban a kereskedelemért és közlekedésért is felelős minisztérium alatt is maradt az intézmény és szolgáltatásainak irányítása.²

Végül Gervay Mihályt, a kiváló postaügyi szakembert nevezték ki országos magyar postafőigazgatóvá, az állami posta első számú tisztviselőjévé, aki mindent megtett az osztrák függés lazításáért, és az intézmény magyar nemzeti jellegének hangsúlyozásáért.

² Siposné Seregi Zsuzsanna: A Magyar Posta függetlenné válásának története és az 1867. évi első magyar bélyegkiadás. Budapest, Magyar Bélyeggyűjtők Országos Szövetsége, 1982.

<https://mek.oszk.hu/17600/17622/>, letöltés ideje: 2023. augusztus 10.

Gervay Mihály országos postafőigazgató

Az országos postafőigazgató első intézkedései nyomán a postahivatalokra magyar nyelvű, magyar címerrel ellátott címertáblákat helyeztek, a magyar postakocsikat átfestették zöld-pirosra, az osztrák címert tartalmazó postai pecsénnyomókat magyar címeres pecsénnyomókkal, a túlnyomóan német helyneveket tartalmazó postai bélyegzőket magyar helyneveket tartalmazó bélyegzőkkel

cserélték ki. A szolgálat hivatali és vezénylési nyelve újra a magyar lett, mint az 1848-as forradalom és szabadságharc idején. A Magyar Királyi Posta jelképe a postakürt fölé helyezett magyar korona lett, ezzel is hangsúlyozva, hogy a magyar állam elkülönül az osztrák államtól, miként állami szervei is, és bár szoros kapcsolatban állnak, alapvetően csak az uralkodó és bizonyos miniszteri tárcák ügyei a közösek.

*19. századi magyar postakocsi – a Postamúzeum
gyűjteménye*

1869. október 1-jén a világ első nyílt levelezőlapját a magyar és az osztrák állami posta együttesen adta ki, később pedig bevezették az úgynevezett válaszos levelezési lapot és a zárt levelezési lapot is.

A korszak színvonalához mérten mind a magyar, mind pedig az osztrák postaszolgálat a fejlett világ postaszolgálatának az élvonalába tartozott. 1871-ben végre kiadták az első önálló magyar bélyeget is, Ferenc József császár arcképével.

*Az első magyar bélyegkiadás különböző címletű
bélyegei*

1874-ben, alapvetően francia kezdeményezésre megalakult a máig létező, és a nemzetközi postaközi kapcsolatokban kulcsszerepet betöltő Egyetemes Postaegyesület (Union Postale Universelle), melyet a postai küldemények országok közötti forgalmának és az átszállítás szabadságának biztosítására hoztak létre, és amelynek Magyarország a dualista állam részeként végül is a tagja lett.

Az Egyetemes Postaegyesület címere

A korszak nagy magyar közlekedési és szállítmányozási szakpolitikusa, Baross Gábor közlekedési minisztersége idején, 1887-ben egyesítették a posta- és a távírószolgálatot, és ez lehetővé tette a távíró számára is a gazdaságosabb, gyorsabb és intézményesebb műszaki fejlesztést.

Baross Gábor közlekedési miniszter

1881. május 1-jén Budapesten, a Fürdő utca 10-ben végül megnyílt az első telefonközpont is, a telefonhálózatot Puskás Ferenc és Tivadar, a jelentős mérnök feltalálók magántársasága hozta létre, de 1887-re teljesen világossá vált, hogy a távbeszélő szolgáltatás is gyorsabban fejlődhet az állam kezelésében, így azt lényegében államosították. Az eddigi hálózatot tehát az állam megvásárolta, és az 1888. évi XXXI. törvénycikk a távirda, a távbeszélő és egyéb villamos berendezésekről³ a távírók, a telefon és a villamos jelzők létesítését az állam fenntartott jogai közé sorolta, az ingatlanok tulajdonosait pedig kötelezte, hogy a közhasználatú távíró- és telefonvezeték elhelyezését a földjeiken és épületeiken díjtalanul engedélyezzék és eltűrjék az állam számára, hiszen az hátrányt egyáltalán nem okozott nekik,

³ A jogszabályt lásd: <https://net.jogtar.hu/ezer-ev-torveny?docid=88800031.TV&searchUrl=/ezer-ev-torvenyei/%3Fpagenum%3D32>; letöltés ideje: 2023. augusztus 10.

ez pedig a jelentősen megkönnyítette a különböző vezetékek létesítését.

*Puskás Tivadar, a korszak egyik legjelentősebb
mérnök feltalálója*

1890-ben végül létrejött az első távolsági távbeszélővonal Budapest és Bécs között, majd nem sokkal később kiépült a telefonhálózat legnagyobb magyar városok között is.

1893-ban megszólalt ugyancsak Puskás Tivadar találmánya, a telefonhírmondó is, az első hír- és műsorszolgáltató elektronikus tömegkommunikációs eszköz a világon, mely lényegében a rádiós hírközlés elődjének tekinthető.⁴ Ebből kifolyólag az Osztrák–Magyar Monarchia postaszolgálat, táv- és hírközlési infrastruktúrája, illetve az erre vonatkozó szabályozás és a szolgáltató állami szervezetek munkakultúra a kor fejlettségi szintjén valóban világszínvonalú volt, a világ élvonalába tartozott.

⁴ Vajda Endre: A posta története. Budapest, Közlekedési és Dokumentációs Vállalat, 1967, 325–343.

Lovas postás a 20. század elején

Az 1900-as századfordulóra a gyors ipari és technikai fejlődés következtében értelemszerűen megkezdtek a postaszolgálat gépesítését is, és megjelentek olyan, a postai alkalmazottak napi szakmai munkáját jelentősen megkönnyítő berendezések, mint a bélyegzőgép, a pénzszámlálógép, a kézbesítő szolgálatban a kerékpár, majd pedig a motoros gépjármű is lassan használatba került. 1897-től motoros

tricikliket, majd elsőként a világon gépkocsikat állítottak használatba a levélgyűjtő szolgálatban az osztrák és a magyar postaszolgálat keretében.

Az első postai gépjárművek (a Postamúzeum gyűjteményében)

A dualista állam postája lényegében világelső lett saját maga szakterületén. Az 1908. évi XII. törvénycikk az Ő Felsége uralkodása alatt álló többi országokkal való szabályozása tárgyában⁵

⁵ A jogszabály szövegét lásd: <https://net.jogtar.hu/ezer-ev-torveny?docid=90800012.TV&searchUrl=/ezer-ev-torvenyei%3Fpagenum%3D36torvenyei%3Fpagenum%3D36>, letöltés ideje: 2023. augusztus 10.

a kölcsönös kereskedelmi és forgalmi viszonyoknak a Budapesten 1907. évi október hó 8-án kötött szerződés alapján a magyar posta végre elnyerte a teljes függetlenséget.

1914-ben kitört az első világháború, amely nyilván a posta működésére is rányomta a bélyegét. Az első világháború évei idején a magyar posta a megnövekedett forgalmú hazai szolgálat mellett a felállított tábori postaszolgálatot is ellátta személyzettel, felszereléssel és járművel, amely lényegében az osztrák–magyar haderő kiegészítő jellegű, logisztikai fegyvernemeként vagy csapatnemeként működött, egyre inkább és egyre nyíltabban a katonai céloknak alárendelve.⁶ A polgári lakosság számára végzett szolgáltatások egyre inkább másodlagossá váltak.

⁶ Lásd bővebben: Bányász Péter: A tábori postaszolgálat szerepe a harctéri morál fenntartásában. A tábori postaszolgálatok története a XX. század első felében, http://real.mtak.hu/107967/1/2012_e_Banyasz_Peter.pdf, letöltés ideje: 2023. augusztus 11.

Postás triciklivel a 19. század végén

Ebből kifolyólag nem véletlen, hogy a nagy fegyelmezettséget és precizitást igénylő szakma szinte a kezdetektől fogva félkatonai jellegű szervezetként működött, szigorú alá-fölérendeltségi viszonyokkal, egyenruhás személyzettel – bizonyos postai tisztviselőknek még szolgálati lőfegyvere is volt (a postamesterek egyébként küldemény- és létesítményvédelmi céllal már Európa több országban korábban is viseltek lőfegyvert), és

bizonyos helyzetekben a rendőrséghez és a csendőrséghez hasonló rendvédelmi jogosítványokkal is rendelkeztek a postai küldemények és szállítmányok védelme érdekében. Már ekkor világossá vált a haderő, a rendvédelem és a posta, mint félkatonai jellegű állami szolgáltató igen szoros kapcsolata. A szakképzett férfi munkaerő létszáma a behívások és a tábori postaszolgálat miatt a háttországban nagyon erősen lecsökkent, ezért a polgári postaszolgálat keretében kényszerűségből egyre több nő dolgozott a postákon.

*Tábori postások munkában az első világháborúban –
Postamúzeum – a Borzalmak típort országútján című
időszaki kiállítás anyagából*

Ez viszont később olyan pozitív társadalmi változásnak bizonyult, amely nagyban hozzájárult a nők emancipációjához is. 1914-ben alapvetően katonai célokra megkezdte működését a drótnélküli szikratávíró is, majd 1918-ban néhány hónapig még az újdonságnak

számító légiposta is működött a Magyar Királyság területén.⁷

*Az első légiposta járat – Postamúzeum – a
Borzalமாக tiport országútján című időszak kiállítás
anyagából*

Az első világháború utáni politikai, gazdasági és társadalmi összeomlás, amely együtt járt az Osztrák–Magyar Monarchia felbomlásával és a kirobbanó forradalmakkal és polgárháborúval, és mindez értelemszerűen a postát sem hagyta

⁷ Vajda Endre: A posta története, 344–357.

érintetlenül. A vasutasok a gazdasági válságnak köszönhetően sztrájkba léptek, és a sztrájk áterjedt a postára is...

A Magyar Királyi Posta a trianoni békeszerződés tragikus, igazságtalanul nagy arányú terület-elcsatolásai után végül értelemszerűen elveszítette a zágrábi, a pozsonyi, a kassai, a nagyvárad, a kolozsvári és a temesvári postaigazgatóságot, illetve egyes részeit, eszköz- és pénzállománya nagy részét.⁸ Ugyanakkor számos postai alkalmazott menekült át a csonka Magyarországra az elcsatolt területekről, akiknek a magyar állam próbált megélhetést és lakhatást biztosítani, és igen nagy szolidaritással viszonyult hozzájuk. A forradalmi és polgárháborús időszak és az óriási nehézségekkel járó helyreállítási munkák után az 1920-as évek közepére nagy nehézségek árán sikerült újjászervezni a magyar királyi postaszolgálatot és szolgáltatásait.

⁸ Vajda Endre: A posta története, 360–373.

Kassai postai alkalmazottak 1918 körül

Miként Suba János rendvédelem-történész írja hiánypótló tanulmányában:

„Az I. világháború utáni őszirózsás forradalom és a magyarországi tanácsköztársaság meggyengítette a magyar államot, melynek az újjászervezését az ország vezetése a trianoni békediktátum létrejöttét megelőzően elkezdte. A polgári magyar állam helyreállításának fontos része volt a közrend és közbiztonság helyreállítása és fenntartása. E folyamat részét alkotta a polgárőrség

létrehozása. Az állam vezetése potenciális karhatalmi erőként kívánta a milícia jellegű szervezetet kiépíteni. A szervezés 1920-ban elkezdődött és jó ütemben folyt. A trianoni békediktátum által létrehozott körülmények azonban nem tették lehetővé, illetve szükségessé a szervezet működését. Az antant ugyanis nem bizonyult szűkmarkúnak a magyar rendvédelmi testületeket illetően. Ezért a magyar kormány inkább ezeket fejlesztette abehelyt, hogy milícia rendszerű karhatalmat épített volna ki. A rendvédelmi testületek ugyanis egyben lehetőséget biztosítottak arra is, hogy azokban valamilyen formában bújtatott katonai erőket hozzanak létre, illetve a Magyar Királyi Honvédség jövőbeni képességeinek gyarapítását biztosító szervezeti és szellemi csírákat alakítsanak ki.”⁹

Ebből kifolyólag igen érdekes és fontos rendvédelem- és hadtörténeti tény, és a posta-, a rendvédelem- és hadtörténet szoros kapcsolódási pontjaira mutat rá jól, hogy a Horthy-korszak első éveiben postás és vasutas

⁹ <http://real.mtak.hu/93534/>, absztrakt, letöltés ideje: 2023. augusztus 9.

karhatalom is működött, amely egyszerre volt a Nemzeti Hadsereg, később Magyar Királyi Honvédség névre hallgató, új magyar haderő kiegészítő, rendőri jellegű szolgálatot ellátó alakulata, illetve a vasút és a posta fegyveres biztonsági őrsege, létesítményi rendőrsége.¹⁰ Ekkor a haderő és a rendvédelmi szervek nagy hasznát vették annak a ténynek, hogy a posta és a vasút a kezdetektől alapvetően félkatonai szervezetként működött, és az első világháború során is igen nagy mértékben a haderő logisztikai jellegű csapatnemeként, katonai céloknak alárendelve funkcionáltak. A karhatalmi alakulatoknak egyszerre volt célja az újonnan berendezkedő, autoriter konzervatív kormányzat hatalmának konszolidációjához való hozzájárulás, valamint a trianoni békeszerződés súlyos fegyverkezési korlátozásainak a kijátszása

¹⁰ Lásd bővebben: Suba János: *A polgárőrség szervezése 1919-1921*. Rendvédelem-történeti Füzetek, 2018 (56). pp. 131–144.

<http://real.mtak.hu/93534/>, letöltés ideje: 2023. augusztus 11.

– 1922-1923-ban ugyanis az alakulatok katonai jellegét meg kellett szüntetni, ezért formálisan a Belügyminisztérium (és közvetve a fenntartó Kereskedelem- és Közlekedésügyi Minisztérium) irányítása alá helyezték őket...¹¹

*Héjas Iván tartalékos főhadnagy különítményének
irreguláris katonái, akik egy ideig karbatalmi (rendőri
jellegű) feladatokat is elláttak*

1921-ben végül gróf Bethlen István, a 20. század talán legnagyobb formátumú magyar politikusa

¹¹ Uo.

került a miniszterelnöki székbe, megkezdődött az ország gazdasági és társadalmi talpra állítása, a bethleni konszolidációs politika időszaka alatt a karhatalmi alakulatok is lassan felszámolásra kerültek, feladataikat a professzionális rendvédelmi szervek vették át, a bennük rendőri/katonai szolgálatot teljesítő, jellemzően katonaviselt postai és vasúti alkalmazottak pedig fokozatosan visszatértek a polgári foglalkozásukhoz, és e minőségükben tudtak az állam és a társadalom nem kis hasznára válni.

Végül az 1920-as években, a korszak rohamos fejlődésének köszönhető kihívásoknak és elvárásoknak megfelelően korszerűsítésre került a postai kezelés és a készpénzforgalom szabályozása, és nagyarányú gépesítés vette kezdetét a postaszolgálat keretein belül is.¹² Újjáépítették és fejlesztették a táviró- és a távbeszélő-szolgálatot, a kísérleti adások után 1925-ben meginduló Magyar Rádióhoz szintén a Magyar Királyi Posta szolgáltatta a

¹² Vajda Endre: A posta története, uo.

technikát, az adótornyokat, először pedig 1923-ban egy 250 wattos, úgynevezett Huth-adótornyot állítottak fel Csepelen. Ezt előbb 2, 3, majd 20 kilowatt teljesítményű adótoronyra cserélték, 1933-ban pedig átadták a 120 kilowatt teljesítményű nagy adótornynot Lakihegyen.

Elektromos postai jármű az 1920-as évek Budapestjén

1927-ben végül újraindították a postaforgalom mellett személyeket is szállító autóbuszjáratokat, és a posta egyszerre lett kommunikációs, távközlési és közlekedési szolgáltató állami

vállalat. Elmondhatjuk, hogy a Magyar Királyi Posta a Horthy-korszak első évtizedében, a konszolidáció időszaka alatt virágkorát élte, és hatalmas technikai, szakmai és infrastrukturális fejlődésen ment keresztül.

1928-ban végül üzembe helyezték az első automata telefon-központot is, és 1932-re végül automatizálták az egész budapesti telefonhálózatot. A hálózat és a technika fejlesztése mellett a kormányzat figyelmet fordított a szociális gondoskodásra és a dolgozók szakoktatására is – ez egy volt a Horthy-korszak jelentős, a dualizmus korához képest igencsak kiterjedt és körültekintő szociálpolitikai intézkedései közül.¹³ Az állam jelentősen támogatta az elszakított területekről menekült alkalmazottakat, a hadiözvegyeket, a hadiárvaakat, és betegbiztosító intézetet, kórházat, szanatóriumot állítottak fel,

¹³ Lásd bővebben: Tóth Tibor: Társadalmi problémák a vidéki Magyarországon és szociálpolitikai viták a törvényhozásban az 1930-as években, Budapest, Gondolat Kiadó, 2018.

létrehozták a Postás Otthont, a Posta Jóléti Alapítvány Bizottságot, és színes, mozgalmas kulturális és egyesületi életre biztosítottak lehetőséget. Postai alkalmazottnak lenni társadalmi rangot, viszonylag stabil megélhetést, társadalombiztosítást, illetve biztos nyugdíjat jelentett. Jelentős volt ekkoriban a postai sportélet is, virágkorát élte a postás sportegyesület is.¹⁴ 1936-ban fogadta el a magyar parlament az első önálló magyar postatörvényt, az 1936. évi XXXV. törvénycikket a postáról, amely mérföldkőnek tekinthető a magyar posta- és távközlési jogban, és végre egy modern, a kor kihívásait és sajátosságait figyelembe vevő, a társadalmi és gazdasági sajátosságokhoz alkalmazkodó jogszabály kodifikációra került sor. A törvény részletesen szabályozta a postaszolgálat jogait és kötelezettségeit, a hatásköröket egymástól elkülönítette és

¹⁴ Lásd bővebben: Szabó Jenő: Egy évszázad postás mezben: A Budapesti Posta- és Táviratviselői Sportegyesülete és jogutódai története, 1899–1999. Budapest, Postás-Matáv Sportegyesület, 1999.

meghatározta. Rövid postajog-történeti forrásközlésünkben ezt a kodifikációs és intézménytörténeti mérföldkövet közöljük, emléket állítva a magyar postatörténet e jelentős eseményének. A törvény jelentősége többek között abban állt, hogy az addig jórészt csupán szokásjogon alapuló postajog végre törvényi szabályozást kapott. Rendelkezett továbbá abban is, hogy a postaügyet felügyelő miniszter rendeletalkotási joggal rendelkezik a posta működését, belső viszonyait érintő ügyekben. A törvény azt is kimondta, hogy a mindenkori postaszolgálat üzemeltetése az állam kizárólagos joga és kötelessége, a postai titkok védelem alatt állnak, a postával szembeni díjtartozások adók módjára hajtandók be. A törvény még arról is rendelkezett, hogy magánlevelet abból a célból volt szabad a postai alkalmazottaknak felnyitni, ha azok kézbesíthetetlenek vagy megsérültek, és ezért tartalmuk megállapításra szorul.¹⁵

¹⁵ Vajda Endre: A posta története, 372–373.

Itt említendő meg, hogy a posta, mint monopolhelyzetben levő állami távközlési vállalat, természetesen szoros kapcsolatban állt a korszak magyar titkosszolgálati és politikai rendészeti szerveivel is. A hírközlés és a hírszerzés az ókortól napjainkig kéz a kézben jár, ezen tehát nincs is mit csodálkozni. Ezért a tevékenységért a Horthy-korszakban elsősorban a rendőrség felelt. A Magyar Királyi Államrendőrségen belül a két világháború közötti időszakban főként a Budapesti Rendőr-főkapitányság foglalkozott titkosszolgálati jellegű tevékenységgel és politikai rendészettel, országos hatáskörrel. Ezen belül is elsődleges titkosszolgálati szervekként említendőek a Budapesti Rendőr-főkapitányság Államrendészeti Osztálya és Politikai Rendészeti Osztálya. Mindazonáltal az 1920-as évek elején már a rendőrség budapesti és vidéki rendőr-főkapitányságán is, a bűnügyi nyomozati részleg keretein belül egy-egy politikai rendészeti osztály (PRO) foglalkozott a mai szóval belső elhárítási feladatokkal. Az 1930-as évekre a szakmai

munka túlnyomó részét végző budapesti osztály két alosztályra tagozódott, amelyen belül már megvalósult bizonyos mértékű szakmai specializáció is. A titkosszolgálati munkát végző rendőrnyomozók a felderítés rendelkezésre álló eszközrendszeréből legkiterjedtebben a követést és figyelmet, illetve az emberi forrású információszerzést (ideértve a provokátorok, ügynökök és beépített nyomozók használatát) alkalmazták.

A Magyar Királyi Posta távíró gépterme, 1925

Emellett már ismert volt a levél- és telefoncenzúra (azaz levél- és telefonellenőrzés); ezeket a belügyminiszter engedélye alapján, ám nem arra szakosodott szervezet és speciális technikai eszközök révén, hanem a postán kialakított kapcsolati pozíciók segítségével működtették. A postán emellett „fedőállásokban” oda vezényelt államrendőrségi detektívek is dolgoztak, akik a korszak színvonalán professzionális titkosszolgálati munkát végeztek. Már ekkor szakosodott nyomozók feleltek a helyiség-ellenőrzésért, azaz a lehallgatásért is – egyébként ugyanez a korszak, amikor a nemzetbiztonsági/titkosszolgálati szakma is professzionalizálódni kezdett, ez pedig igen szorosan összefüggött a távközlés és a hírközlés rohamos, korábban sosem tapasztalt fejlődésével is...¹⁶

¹⁶ Boda József–Regényi Kund: Önálló magyar hírszerzés és elhárítás (1918–1945), in *A hírszerzés története az ókortól napjainkig*, szerk. Boda József–Regényi Kund, Budapest, Dialóg Campus Kiadó, 2019, 116–128, 117–118.

A második világháború előtt és alatt a területi változások, német segítséggel visszacsatolt területek integrációja miatt többször változott, bővült a postahálózat és újra működött a tábori posta, a háború és a front átvonulása azonban később súlyos károkat okozott a postaszolgálatnak. 1938-tól a német segítséggel fokozatosan visszacsatolt területeken is megszervezték a magyar postaszolgálatot, mely alapvetően a katonai közigazgatásnak alárendelve működött.

Levélosztályozás a tábori postán a második világháború éveiben

Itt is megmutatkozott a posta, mint intézmény erősen félkatonai, fegyelmezett, aláfölérendeltségi munkakultúrán nyugvó szervezete, illetve szoros kapcsolata a mindenkori haderővel.¹⁷ A második világháború éveiben értelemszerűen ismét tábori postát működtettek, és ez is lényegében a haderő logisztikai fegyvernemeként vagy csapatnemeként funkcionált. A polgári távközlési szolgáltatást és infrastruktúrát, ahogyan az háború esetén nyilván mindig lenni szokott, egyre inkább a katonai céloknak rendelték alá. Az ország, így a postai infrastruktúra is, a világháború során jelentős károkat szenvedett, 1945 után pedig óriási feladat volt a tönkretett posta- és hírközlési hálózat helyreállítása, amely immár a berendezkedő, szovjet befolyás alatt működő kommunista kormányzatra hárult, e feladatát pedig a Horthy-korszak igen korlátozott demokráciája helyébe lépő, lassan kialakuló

¹⁷ Lásd bővebben: Dán János: *A Magyar Királyi Tábori Posta a II. világháborúban, 1938–1948*, Budapest, Szerzői kiadás, 2011.

diktatórikus államberendezkedés, illetve az állam majdnem mindenre kiterjedő ellenőrzése ellenére többé-kevésbé sikeresen teljesítette...¹⁸

Posta műszaki tiszti egyenruha az 1950-es évekből – a Postamúzeum gyűjteménye

¹⁸ Vajda Endre: A posta története, 378–387.

1950-ben a Magyar Posta az államtól kizárólagos jogot kapott a hírlapterjesztésre is, jogkörei és feladatai egyre bővültek. 1957-ben megkezdődött a televízió- és az ultrarövid-hullámú rádióműsor-sugárzás is, a posta lett a monopolhelyzetben levő állami távközlési szolgáltató. A postaszállítás gerince továbbra is a vasút volt, ezért a Magyar Posta és a Magyar Államvasutak, e két logisztikai természetű állami vállalat szorosan együttműködött egymással.¹⁹

A háború után az újjáépítés gyorsan megindult, a műszaki igazgatóságok feladata volt a helyreállítás megszervezése és a korszerűsítés, ami az ötvenes években ugyan lassan haladt, de a hatvanas évekre ugrásszerű fejlődést hozott, ami a szállítás motorizálását, a forgalmi szolgálatban kisgépek általános használatba vételét és az ügyvitel egyszerűsítését jelentette. A leglátványosabban a műsorszóró- és a távbeszélő-szolgálat fejlődött, 1957-ben megindult a Magyar Televízió adása, a technikai

¹⁹ Vajda Endre: A posta története, 378–465.

háttér biztosítása – a rádió műsorszórás mellett – a posta feladata volt. A kisebb településeken lévő postahivatalok és a gyűjtő-feldolgozó pontok között sok helyen menetrend szerinti autóbuszokkal szállították a postai küldeményeket. Az 1960-as években a nagy bérházakban csoportos levélszekrényeket szereltek fel, megjelentek a mai értelemben vett lakossági postaládák.

Korábban egyébként a legfelső emeletre is ajtóig vitték a kézbesítők a levelet, pénzt, hírlapot, és ha otthon találták a címzettet, átadták azt, ha nem, akkor értesítést hagytak. Később, az 1970-es években a ritkán lakott külterületeken, tanyás vidékeken bevezették az úgynevezett támpontos kézbesítést, ami azt jelentette, hogy a postás kézbesítő igyekezett mindenképpen célba juttatni a küldeményt....²⁰

A szocialista korszakban újra komoly és részletes jogi szabályozásra került a posta, mint monopolhelyzetben levő, sokrétű tevékenységet

²⁰ Vajda Endre: A posta története, 378–465.

ellátó állami vállalat működése, a kor kihívásaira reflektáló, új postatörvényt kellett kodifikálni, a törvényhozás pedig végül 1964-ben fogadta el az 1964. évi II. törvényt a postáról és a távközlésről. A törvény az ágazati jogban nagyon fontos előrelépés volt, és a kor színvonalának megfelelően nagyon részletesen szabályozta a postaszolgálat működését, és a felelősségi köröket.²¹

1967-ben kezdődött meg jelentős fejlesztésként az úgynevezett crossbar rendszerű telefonközpontok üzembe állítása, az 1970-es évek végén bevezették az időosztásos multiplex-rendszert, és ekkor adták át az első konténeres távbeszélőközpontokat is.

1977-ben helyezték üzembe Magyarországon az első földi űrtávközlő-állomást Taliándörögdön, amely szintén távközlés-történeti mérföldkövet jelentett. 1973-ban végül elrendelték a ma is használatos irányítószámok használatát, ami 1978-ra

²¹ Vajda Endre: A posta története, 378–465.

lehetővé tette az automata levélfeldolgozás bevezetését is. A politikai élet új szocialista államberendezkedésének megfelelően a háború után megszűntek, vagy pedig beolvadtak az állami intézményrendszerbe a korábbi postás egyesületek, intézmények, és létrejöttek az üzemi tanácsok és a szakszervezet, mely a szociális gondoskodás egy formáját is jelentette a szocialista korszakan. Itt említendő meg, hogy már 1952-ben megalakult az önálló Postaügyi Minisztérium, amely jelezte az ágazat és a szakterület kiemelt fontosságát, és amely később a Közlekedés- és Postaügyi Minisztériumba olvadt be.²² 1983-ban leválasztották a postát a közlekedésügyről, és végül úgynevezett országos főhatósággá szervezték át.²³

²² A minisztérium megmaradt iratanyaga a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltárában kutatható: HU-MNL-OL-XIX-H-1. Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium (Közlekedésügyi Minisztérium 1945-1949, 1952-1953, 1983-1988, Postaügyi Minisztérium 1952-1953)

²³ Lásd: <https://dapta.hu/a-magyar-posta-tortenetediohejban-2/>, letöltés ideje: 2023. augusztus 12.

A szocialista rendszer összeomlása, majd végül a magyarországi politikai rendszerváltás, a demokratikus és kapitalista rendszerbe való átmeneti idején, 1989 decemberében a Magyar Posta három nagy szolgáltatási ága szétvált, és önálló állami vállalatokká alakultak: létrejött a Magyar Posta Vállalat (ma Magyar Posta Zrt.), a Magyar Távközlési Vállalat (ma Magyar Telekom Nyrt.) és a Magyar Műsorszóró Vállalat (ma Antenna Hungária Zrt.).

Az alapvetően hagyományos postai szolgáltatásokhoz visszatérő Magyar Posta Vállalat a saját hálózata ésszerűsítésével és korszerűsítésével, komoly, a kor elvárásainak megfelelő technológiai fejlesztésekkel, új szolgáltatásokkal igyekezett reagálni a megváltozott politikai, gazdasági és társadalmi helyzetre. A rendszerváltozás után újra kellett gondolni a posta, mint állami cég által nyújtott közszolgáltatás jogi szabályozását is, az immár demokratikusan működő Országgyűlés pedig 1992-ben fogadta el az 1992. évi XLV. törvényt a postáról, amelyet rövid postajog-történeti

forrás-kiadványunkban immár intézmény- és ágazati jogtörténeti forrásként közlünk. A törvény már teljes egészében megfelelt a (poszt)modern, kapitalista politikai és gazdasági rendszerek elvárásainak, és egy fejlett, a kor kihívásainak megfelelő állami vállalat tevékenységi körét szabályozta mindenre kiterjedő részletességgel... Azóta persze új, a digitális kor kihívásaira jobban reflektáló postatörvények is születtek, a rendszerváltás utáni postatörvény azonban mindezek alapjául szolgált.

Az 1990-es években értelemszerűen, a nemzetközi sztenderdeknek megfelelő módon korszerűsödött a pénzforgalmi bizonylatok rendszere és feldolgozása, létrejött a Posta Elszámoló Központ (PEK), a gépesített nagybani levél-előállító üzem, és megkezdődött az Integrált Posta Hálózat bevezetése. A postahálózat korszerűsítése jegyében úgynevezett postaügynökségek alakultak, bevezették a mobil postai ellátást és a postapartner programot is. 2004-ben a szállítási-

feldolgozási rendszer korszerűsítése céljából létrejött Budaörsön a posta Országos Logisztikai Központja, ez pedig egyúttal azt is jelentette, hogy megszűnt a vasúti szállítás, a postai küldeményeket azóta csak közúton, erre rendszeresített, korszerű gépjárművekkel szállítják. 1994-től részvénytársaságként, 2006-tól zártkörűen működő részvénytársaságként működik a magyar postaszolgálat, alapvetően továbbra is a Magyar Állam tulajdonában.

A Magyar Posta címere ma

Széles körű modernizációjának méltatásaként 2009-ben, Magyarország Európai Unióhoz való

csatlakozása után néhány évvel a posta igyekezett megfelelni az uniós követelményeknek is, a kihívások jó részét pedig sikerrel teljesítette – ennek köszönhetően a rangos World Mail Awards nemzetközi elismerésben részesült.²⁴ Bár az elektronikus kommunikáció, illetve a magán csomagküldő szolgálatok nyilván valamennyire korlátozzák és átértékelik a posta szerepét Magyarországon és a világ minden fejlett államában, a szolgáltatás és a szervezet még mindig igen fontos társadalmi feladatokat tölt be.

Érdekes és sokatmondó adat, amely rámutat az állami vállalat mai napig fennálló jelentőségére, hogy a Magyar Postának 2010-ben összesen 35 ezer alkalmazottja volt, akik közül mintegy tízezren kézbesítőként gondoskodtak a küldemények fizikai célba juttatásáról. Tehát a posta az egyik legnagyobb állami munkáltató volt. A 2009-es évben a Magyar Posta szolgáltatásminőség tekintetében az európai

²⁴ Lásd: <https://dapta.hu/a-magyar-posta-tortenete-diohejban-2/>, letöltés ideje: 2023. augusztus 13.

posták mezőnyében a 6–7. helyen állt, ami nagyon jó szakmai teljesítmény...²⁵

A Magyar Posta Logisztikai Üzletágának gépjárműve

A rohamosan fejlődő világ és technológia a Magyar Posta Zrt-t is új kihívások elé állította, ezért az 1992-es postatörvény lassanként elavulttá vált, legalábbis korrekciókra szorult. A posta már 1994-től részvénytársaságként, 2006-tól zártkörűen működő részvénytársaságként működik, kizárólagos állami tulajdonban. 2013-

²⁵ Uo.

tól az Európai Unió vonatkozó irányelveinek megfelelően, az egységes európai piac létrehozása érdekében Magyarországon is liberalizálták a postai szolgáltatásokat.

A rohamos technikai fejlődésnek köszönhetően, illetve Magyarország uniós csatlakozásának előkészítése és a magyar jog Európai Unió jogszabályokkal való harmonizációja céljából az Országgyűlés 2003-ban, az Európai Unióhoz való csatlakozás előtt egy évvel új magyar postatörvényt fogadott el. Ez a jogszabály volt a 2003. évi CI. törvény a postáról. Már a törvény preambulumban is benne foglaltatott, hogy elsődleges célja „a gazdaság és a lakosság biztonságos, megfelelő minőségű és hozzáférhető postai szolgáltatásokkal való ellátása, a postai piaci verseny kiszélesítése és az Európai Közösség jogszabályainak érvényesítése”.

Végül 2012-ben lépett hatályba a 2012. évi CLIX. törvény a postai szolgáltatásokról, amely azóta számos kisebb módosításon esett át – a világ és a technológia ugyanis tíz év alatt is

hatalmas fejlődésen ment keresztül, a posta szerepe pedig napjainkban folyamatosan átértékelődik –, ám a mai napig Magyarország hatályos, minden részletre kiterjedő, az európai uniós és nemzetközi normáknak teljes mértékben megfelelő postatörvénye.

A Magyar Posta kézbesítője elektromos gépjárművel

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság honlapján egy remek és szakszerű, egyúttal pedig közérthető összefoglaló olvasható a jelenleg hatályos postatörvényről és a jelenleg működő

magyar postai szolgáltatásokról.²⁶ Lehetséges, hogy nem túl fantáziadús közreadói gesztus egy ilyen jogszabály-kivonatot szó szerint idézni, azonban jelen postajog-történeti forráskiadás szerkesztője ezt most mégis megteszi, mert maga sem tudná jobban összefoglalni a hatályos jogszabály tartalmát:

„Postai szolgáltatások bemutatása

A postai szolgáltatásokról szóló 2012. évi CLIX. törvény értelmében postai szolgáltatásnak minősül a postai küldemény felvételét, szükség szerint gyűjtését, feldolgozását, szállítását és kézbesítését együttesen vagy részben magában foglaló, gazdasági tevékenység keretében végzett szolgáltatás.

Postai küldeménynek minősül az a legfeljebb 40 kg tömegű küldemény, mely a küldeményen, annak csomagolásán vagy az ahhoz tartozó listán legalább címmel el van látva, vagy az a küldemény, amelyet jogszabály postai küldeménynek minősít; ilyen postai

²⁶ <https://nmhh.hu/szakmai-erdekeltok/posta/postai-szolgaltatasok-bemutatasa>, letöltés ideje: 2023. augusztus 15.

küldemény lehet a levélküldemény, a hivatalos irat, a vakok írását tartalmazó küldemény, a postacsomag, valamint a könyvet, katalógust és sajtóterméket tartalmazó küldemény, továbbá minden olyan küldemény, amelynek tartalma a törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet szerint a postai szolgáltatásból nem kizárt.

A hatályban lévő magyar szabályozás értelmében a postai szolgáltatások az alábbiak szerint különböztethetők meg:

Egyetemes postai szolgáltatások

Az egyetemes postai szolgáltatásnak az alábbi postai küldeményekkel kapcsolatos szolgáltatások minősülnek:

- a) a kettő kilogrammot meg nem haladó tömegű belföldi vagy nemzetközi viszonylatú nem könyvelt postai küldemények;*
- b) a tíz kilogrammot meg nem haladó tömegű, belföldi vagy nemzetközi viszonylatú postacsomagok;*
- c) a vakok írását tartalmazó, belföldi vagy nemzetközi viszonylatú küldemények;*

d) a hivatalos iratok.

Az egyetemes postai szolgáltatás keretében a szolgáltatónak biztosítania kell az ajánlott, a tértivevény, illetve értéknylvánítás-szolgáltatás igénybevételét.

Egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltatások (engedélyköteles)

Egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltatásnak bármely postai küldeménnyel kapcsolatos azon postai szolgáltatás minősül, amely nem tartozik a nem egyetemes szolgáltatások közé, és a postai szolgáltató nem az egyetemes postai szolgáltatási kötelezettség alapján nyújtja.

Egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő úgynevezett nem egyetemes postai szolgáltatások

Ezen belül:

1. futárposta-szolgáltatás: olyan - a küldemény felvételétől számított legfeljebb 24 órán belül teljesítendő - időgarantált postai szolgáltatás, amelynek keretében a

postai szolgáltató arra vállal kötelezettséget, hogy a postai küldemény felvételét végző személy a postai küldeményt a kézbesítés megkísérléséig megszakítás nélkül személyes felügyelete alatt tartja oly módon, hogy a feladó ez alatt bármely időpontban rendelkezhesen a postai küldemény címzettjének vagy címének a megváltoztatásáról, és sikertelen személyes kézbesítés esetén megtehesse a szükséges intézkedéseket.

2. expressz postai szolgáltatás: az az időgarantált szolgáltatás, melynek keretében a postai szolgáltató arra vállal kötelezettséget, hogy a postai küldeményt belföldön legkésőbb a felvételt követő munkanapon, Európai Unió tagállamaiba címzett küldemény esetében legkésőbb a felvételt követő harmadik munkanapon, egyéb nemzetközi viszonylatú küldemény esetében legkésőbb a felvételt követő ötödik munkanapon kézbesíti, és emellett az alábbi a)-f) pontban foglalt többletszolgáltatások közül legalább egyet teljesít:

- a) nyomon követhető kezelés;*
- b) utánvétel;*
- c) térítvény;*
- d) értéknylvánítás;*

e) kizárólag a küldemény címzettjeként megjelölt személy kezéhez történő kézbesítés;

f) a küldeménynek a feladó lakóhelyén, tartózkodási helyén, székhelyén, telephelyén vagy fióktelepén történő felvétele

3. nemzetközi EMS-szolgáltatás: az a nemzetközi viszonylatú postai szolgáltatás, amelyet az egyetemes postai szolgáltató az Egyetemes Postaegyezmény kihirdetéséről szóló jogszabály e szolgáltatásra vonatkozó szabályai szerint nyújt.

4. Az alábbiakban meghatározott, jelentős hozzáadott értéket képviselő speciális többletszolgáltatások közül legalább egyet magában foglaló postai szolgáltatás:

- a postai küldemény nyomon követhető kezelése,*
- időgarantált szolgáltatás,*
- utánvétel-szolgáltatás,*
- a címzettel - a postai küldemény felvételét követően - egyedileg egyeztetett időpontban történő kézbesítést lehetővé tevő szolgáltatás,*
- kizárólag a küldemény címzettjeként megjelölt személy kezéhez történő kézbesítés,*

- *egyéb olyan, a feladó egyedi igényeinek megfelelően kialakított és egyedi szerződés alapján nyújtott, a küldemény kézbesítéséhez kapcsolódó többletszolgáltatás, amely nem tartozik az egyetemes postai szolgáltatáshoz kötelezően nyújtandó többletszolgáltatások közé, és amely igénybevétele esetén a postai szolgáltatás a felhasználó szempontjából már nem minősül az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő szolgáltatásnak.”*

POSTAJOG-TÖRTÉNETI FORRÁSOK

1936. évi XXXV. törvénycikk a postáról

1. § A magyar királyi posta tevékenységi körébe tartozik közleményeknek postán és távközlés útján való továbbítása, valamint mindazoknak a szolgálatoknak az ellátása, amelyeket a posta üzletszabályzata vagy a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter külön rendelete a magyar királyi posta tevékenységi körébe utalnak.

A távközlésre vonatkozóan fennálló külön törvényes rendelkezéseket ez a törvény nem érinti.

2. § A magyar királyi postának levelek belföldi, a külfölddel való vagy az országon átmenő forgalmára fennálló kizárólagos szállítási joga alá nem esnek:

1. címnélküli nyitott levél szállítása, ha a küldő vagy szállító nem foglalkozik azzal, hogy leveleket szállítás végett összegyűjtsön;

2. megcímezett levél szállítása sem, ha azt a küldőnek vagy a címzettnek háznépéhez tartozó vagy külön erre felfogadott személy viszi és sem a

küldő, sem a levélvivő nem foglalkozik azzal, hogy leveleket szállítás végett összegyűjtsön;

3. levélnek szétküldése a helyi forgalomban (valamely postahivatal székhelyén vagy kézbesítési kerületén belül); ily levelek gyűjtésére, továbbítására vagy kézbesítésére azonban berendezést vagy külön szervezetet létesíteni - egyes törvényekben megállapított kivételektől eltekintve - nem szabad;

4. közforgalmú közlekedési vállalatoknak vagy szerveiknek, hivatalaiknak és alkalmazottaiknak egymás között a vállalatok saját vonalain közvetített szolgálati levelezései;

5. nyitott vagy jövedéki hivatal által lezárt szállítólevél és egyéb áruszállítási okirat szállítása:

A magyar királyi posta joga hírlapok és folyóiratok kizárólagos szállítására megszűnik.

3. § A magyar királyi posta üzletszabályzatát, vagyis a posta igénybevételének szabályait és a postai rendészet körébe vágó szabályokat, valamint a posta belső ügykezelési rendjét és a postai díjszabásokat a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter rendelettel állapítja meg.

4. § A postai díjak kiszabása és beszedése tekintetében felmerült vitás kérdésekben bírói eljárásnak nincs helye.

5. § A posta a tevékenységi körébe tartozó szolgálatokat a törvényben, üzletszabályzatban és díjszabásban megállapított feltételek mellett teljesíteni köteles, amennyiben a szolgálat teljesítése a meglevő berendezések mellett lehetséges és államérdekből megtiltva nincs.

A postaigazgatás rendkívüli körülmények között a postai forgalmat átmenetileg egészen vagy részben korlátozhatja vagy szüneteltetheti. Ilyen rendelkezés vagy a forgalomnak egyéb elháríthatatlan okból való fennakadása miatt a postával szemben sem kártérítési, sem az üzletszabályzatban meghatározott mértéket meghaladó díjvisszatérítési követelést támasztani nem lehet.

A postai forgalom szüneteltetésének ideje alatt azon a területen, amelyre a szüneteltetés kiterjed, a posta kizárólagos szállítási joga szünetel.

6. § A postai küldeményeket terhelő díjakat, ha azok fizetését az arra kötelezett megtagadja, közzadók módjára kell behajtani.

7. § A bűnvádi perrendtartás – ideértve a honvédség katonai bűnvádi perrendtartását is – határozza meg azokat az eseteket, melyekben büntett vagy vétség miatt indított bűnvádi eljárásban, a jövedéki büntető eljárás pedig azokat az eseteket, amelyekben jövedéki kihágás miatt indított eljárásban postai küldeményt le lehet foglalni.

Egyébként is postai küldeményt csak a törvény vagy törvény felhatalmazása alapján kiadott rendelet által meghatározott esetben lehet lefoglalni.

Törvény vagy törvény felhatalmazása alapján kiadott rendelet határozza meg, hogy a magyar királyi posta postai küldeményről kinek és minő adatot szolgáltatathat.

8. § A magyar királyi posta zárt postai küldeményt a feladó vagy a címzett beleegyezése nélkül csak a következő esetekben bonthat fel:

1. ha a küldeményt nem lehet kézbesíteni s a felbontás a címzett vagy a feladó megállapítása végett szükséges;

2. ha a küldemény megsérült és a felbontás a tartalom megállapítása és biztosítása érdekében szükséges;

3. ha alapos gyanú van arra, hogy a küldemény a szállításból kizárt vagy olyan dolgot tartalmaz, amelynek szállítási feltételeit nem tartották meg vagy amelynek feladása postajövedéki kihágást állapít meg és a felbontás a tartalom megállapítása végett szükséges.

A felbontást lehetőleg az ismert érdekelték értesítése mellett és jelenlétében bizottság teljesíti. A felbontásról jegyzőkönyvet kell felvenni.

9. § Az olyan küldeményt, amelynél sem a címzettet, sem a feladót nem lehet megállapítani, a magyar királyi posta eladhatja; ha az eladás nem sikerült vagy a magyar királyi posta megítélése szerint a küldemény értéktelen, meg kell semmisíteni. Ugyanígy jár el a magyar királyi posta

1. azzal a küldeménnyel, amelyet díj terhel, ha a díj sem a címzettől, sem a feladótól nem szedhető be;

2. a postahivatalokban vagy más postai helyiségben vagy berendezésben elhagyott tárgyakkal, ha előbbi birtokosuk a tárgyak

megtalálásától számított három hónap alatt nem jelentkezik.

A kézbesíthetetlen küldemények vagy talált tárgyak árát, a kézbesíthetetlen küldeményekben levő pénzt, a levélszekrényekben vagy postai szállítási eszközökben talált értéket, a befizetett és az igényjogosulthoz el nem juttatható postautalvány-, utánvételi, megbízási és kártérítési összegeket a küldemény feladásának napjától, illetőleg talált tárgyaknál a találás napjától számított három év eltelte után a magyar királyi posta javára kell elszámolni.

A jelen § rendelkezései folytán szükséges eljárási szabályokat a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter rendelettel állapítja meg.

10. § Súlyos jövedéki kihágást követ el, aki a magyar királyi postát illető díjat megrövidíti vagy a megrövidítés veszélyének teszi ki azzal, hogy a posta kizárólagos szállítási joga alá eső levelet a posta elkerülésével szállít vagy szállíttat.

Az előbbi bekezdésben meghatározott postajövedéki kihágás büntetése a megrövidített, illetőleg veszélyeztetett postadíj egyszeresétől nyolcszorosaig, ha pedig a postadíj összegét nem

lehet megállapítani, egy pengőtől száz pengőig terjedhet.

A postajövedéki kihágások tekintetében is alkalmazni kell az anyagi jövedéki büntetőjog és a jövedéki büntető eljárás általános szabályait, amennyiben a jelen törvény eltérést nem állapít meg.

A megrövidített vagy veszélyeztetett postadíj összegét a postai hatóság állapítja meg.

Az 1921:XXXIV. törvénycikk 13. §-a hatályát veszti.

11. § Ez a törvény a kihirdetésének napját követő tizenötödik napon lép hatályba.

Ezt a törvényt a magyar királyi kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter hajtja végre.

Az 1936. évi XXXV. törvénycikk indokolása a postáról

Általános indokolás

A postajog századok óta a magyar állam fenntartott joga, amelyet régi törvény is biztosít amennyiben az 1790:XXII. tc. a postát a magyar helytartótanács igazgatása alá helyezte és jövedelmeit a Magyar Kamara jövedelmeinek jelentette ki. Amikor az első

felelős minisztérium 1848-ban megalakult, a magyar királyi kereskedelemügyi miniszter 1848. április 26-án 35/7. szám alatt kiadott rendeletében kijelentette, hogy a minisztérium a kezébe letett kormányzati hatalom gyakorlását a postaügyben is megkezdi és minden postai tárgy iránt a határozás jogát magának fenntartja. Szabadságharcunk leveretése után az 1850. évi december 26-án kelt császári nyílt parancs Magyarországra kiterjesztette az 1837. évi osztrák postatörvényt. Ezt nem érintette az 1867:XVI. törvénycikk sem, az 1875:XXXVII. törvénycikkbe foglalt kereskedelmi törvényünk 421. §-a pedig akként rendelkezett, hogy a postaintézetekre a kereskedelmi törvénynek a fuvarozási ügyletre vonatkozó rendelkezései csak annyiban nyernek alkalmazást, amennyiben ezek az e részben fennálló külön rendeletekkel nem ellenkeznek.

A kereskedelmi törvény most idézett szakaszát nem inkorporatív utalásnak kell tekinteni, amely csupán az akkor hatályban volt postai szabályok kötelező erejét ismerte el. Ez a törvényszakasz ugyanis annak az elvnek törvényhozási elismerését foglalja magában, hogy a postai fuvarozási jog olyan része magánjogunknak, illetőleg kereskedelmi

jogunknak, amely tekintetében a rendeleti jogszabályalkotásnak is helye lehet. Ezen az alapon a magyar királyi postára vonatkozó jogszabályok belföldi vonatkozásban azóta is rendeleti úton jöttek létre így miniszteri rendeletek léptették életbe az időközi postai üzleti szabályokat is. Jogelvi szempontból nem volna tehát szükség arra, hogy a postai fuvarozási ügyletekre belföldön irányadó jogszabályokat törvénybe foglaljuk. Mégis, több körülmény megokolttá teszi, hogy a postajognak legalább főbb elveit törvénybe foglaljuk. Ezek között első helyen azt az alkotmányjogi szempontot kell említenem, amely kívánatossá teszi, hogy az abszolutizmus idejéből visszamaradt nyílt parancsok eltűnjenek a magyar jogszabályok köréből. E mellett nem lehet figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy külföldi viszonylatban a postajog alapvető kérdéseit törvényekbe becikkelyezett nemzetközi egyezmények szabályozzák. Visszásnak tűnik fel, hogy amíg külföldi viszonylatban törvények foglalják magukban a postajog főbb jogszabályait, addig belföldi vonatkozásban a rendezés rendeletekkel történik. A külföld legtöbb államában ezzel szemben a belföldi postajogot is törvények szabályozzák.

A fennálló postajogi szabályok értelmében, amelyek az említett osztrák postatörvény 6. §-ával kezdődött szokásjogban gyökereztek, az állam részére fenntartott kizárólagos postajog a folyóiratokra és újságokra is vonatkozott. A postajognak ezekre kiterjedő hatályát meg kell szüntetni. A mai viszonyok között a posta ezekre nézve kizárólagos fuvarozási jogot nem igényelhet a maga számára, mert ezekre nézve a kizárólagosság a jelenlegi fejlett forgalmi eszközök és a változott gazdasági viszonyok mellett a posta forgalmi berendezéseivel és lehetőségeivel nem egyeztethető össze. A folyóiratok és újságok szállítására vonatkozó kizárólagosságnak megszüntetésére is megfelelőbb forma a törvény, mint a rendelet.

Újabban vitássá tették a postának azt az eddig gyakorolt jogát, amely szerint a ki nem fizetett postadíjakat közadók módjára hajtotta be. Mivel az említett díjaknak a közadók módjára való behajtásától a postaigazgatás érdekei szempontjából eltekinteni nem lehet, e részben minden kétséget ki kell zárni, ami csak törvénnyel lehetséges. Kíváncos annak a fontos jogosultságnak megállapítása is, hogy rendkívüli körülmények között a postaigazgatás a postai forgalmat átmenetileg egészben vagy részben

korlátozhatja vagy szüneteltetheti. Eziránt szintén csak törvény rendelkezhetik.

A modern forgalmi élet követelményeivel lépést tartva, a postajog elveit foglalja tehát magában a jelen törvényjavaslat. Tüzetes meghatározást találnak a törvényjavaslatban az államnak fenntartott jog kizárólagosságának keretei, a postakényszer elve, a rendkívüli körülmények között szükséges rendkívüli jogkör, a díjak kö zadók módjára behajtása, a postai titok védelmének kö re, a kézbesíthetetlen vagy megsérült küldeményeknek a tartalom megállapítása céljából való felbontására vonatkozó jog, végül a szükséges büntető rendelkezések. Minden más vonatkozásban a postai fuvarozás lebonyolítása érdekében szükséges szabályozás a törvény megalkotása után továbbra is a rendeleti jogalkotásra marad.

A törvényjavaslat kizárólag a postára vonatkozólag tartalmaz rendelkezéseket. A távíróra távbeszélőre és rádióra ebbe a törvényjavaslatba nem kell rendelkezéseket felvenni, mert ezekről külön törvényes rendelkezések már intézkednek.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

Az 1. szakasz a magyar királyi posta tevékenységi körét határozza meg, amely a fennálló törvényes rendelkezéseken, a posta üzletszabályzatain és a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter rendeletein alapul.

A 2. §-hoz

A magyar királyi posta kizárólagos szállítási jogáról való kifejezett rendelkezés, illetve ennek a jognak az alkotandó törvényben való megállapítása szükségtelen, mert a magyar királyi posta kizárólagos szállítási joga részben jogszokáson, részben írott jogszabályokon alapuló olyan régi jogosítvány, amelynek hatályához nem férhet kétség.

Nem határozza meg a törvényjavaslat a levél fogalmát, hanem annak megállapítását, hogy levélnek a magyar királyi posta kizárólagos szállítási joga szempontjából mely postai küldeményeket kell tekinteni, mint ügyleti feltételre vonatkozó jogi szabályozást a rendeleti jogalkotásnak engedi át.

A szakasz 1. bekezdésének 1-5. pontja kimerítően felsorolja mindazokat a kivételeket, amelyekkel a kizárólagos postai szállítási jogot a törvényjavaslat korlátozni kívánja.

A 3. pontban külön kiemeli a helyi forgalomban szállított levelekkel kapcsolatos berendezések és szervezetek létesítésének tilalmát. Ezt abból az indokból teszi, hogy a jövőben elkerülhetők legyenek azok a viták, melyek az ily céllal létesülő berendezések és szervezetek létesítésének engedélyével illetőleg működésének fenntartásával kapcsolatban felmerültek. Berendezés a törvényjavaslat szempontjából minden oly cselekvés és eszköz amelynek a levelek gyűjtése, továbbítása és kézbesítése a célja, szervezet pedig minden olyan alakulás, amely ezeknek a tevékenységeknek gyakorlására létesül.

A 4. pont a vasúti vállalatok szolgálati levelezésére eddig fennálló mentességet kiterjeszti az összes közforgalmú közlekedési vállalatokra. Ezt a kiterjesztést a közlekedési eszközök újabb nagyarányú fejlődése (gépkocsi repülőgép) és az ezzel kapcsolatos vállalati alakulások indokolják.

A szolgálati levelezés fogalmának meghatározását a törvény nem nyújtja, hanem azt ugyanúgy, mint a levélnek a kizárólagos szállítási jog szempontjából való meghatározását a rendeleti jogalkotásnak tartja fenn.

A szakasz 2-ik bekezdése a magyar királyi postának hírlapok és folyóiratok szállítására vonatkozó kizárólagos jogát megszünteti. A hírlapszállítási jog kizárólagosságának fenntartását a változott életviszonyok nem indokolják. A magyar királyi posta a naponként különböző időben megjelenő hírlapokat és egyéb időszaki folyóiratokat csupán a rendelkezésére álló postai menetekkel továbbíttathatja rendeltetési helyükre. Ennek a szállítási módnak fenntartása a gyorsabb lebonyolítást nyújtó berendezések mellett hírszolgálati szempontból sem lenne célszerű. Indokoltnak látszik tehát, hogy az alkotandó törvény a magyar királyi posta kizárólagossági jogát a hírlapokra és folyóiratokra vonatkozólag megszüntesse és a legtöbb külföldi állam részéről követett eljáráshoz hasonlóan e küldemények szállítására a magánvállalkozásnak szabad teret nyisson.

A 3. §-hoz

A 3. szakasz biztosítani kívánja a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszternek azt a jogot, hogy a magyar királyi posta ügyvitelére vonatkozó szabályokat nevezetesen, a posta üzletszabályzatát

vagyis a posta igénybevételének szabályait és a postai rendszet körébe vágó szabályokat valamint a posta belső ügykezelési rendjét és a postai díjszabásokat, amelyek célszerűen csak rendelettel szabályozhatók rendeleti úton állapítsa meg. Ezzel az alkotandó törvény nem állapít meg a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter részére új jogot, hanem csupán a meglévő jogállapotnak ad törvényi alapot.

A 4. §-hoz

A 4. szakasz a postai díjak kiszabása és beszedése tekintetében felmerülő vitás kérdésekben a bírói eljárást kizárja. A javaslat a bírói eljárásnak fenntartani kívánt esetekről nem tesz említést, mert abból hogy a bírói eljárás alóli kivételt megállapítja, önként következik, hogy minden más esetben a bírói jogsegély igénybevételének nincsen törvényes akadálya.

Az 5. §-hoz

Az 5. szakasz a közérdek megóvását lesz hivatott biztosítani a magyar királyi postának az állami életben elfoglalt különleges helyzetére tekintettel. A magyar királyi postának működésével kapcsolatban

elsőrangú kötelessége, hogy a közérdeket mindenkor szem előtt tartsa és a meglévő életviszonyokhoz alkalmazkodjék. Közérdek továbbá, hogy a magyar királyi posta igénybevételeivel kapcsolatban felmerülő érdekeltolódások felismerése és az érdekegyensúly helyreállítása gyors intézkedés útján történjék, ennél fogva e feladatnak a közérdektől irányított, valamint a meglévő postai berendezések által korlátozott megoldására a szakasz a postaigazgatást jogosítja fel, amely a kereskedelem és közlekedésügyi miniszter főfelügyelete alatt áll.

Az, hogy a javaslat értelmében mely körülményeket kell rendkívüli körülményeknek tekinteni, esetenként elbírálandó kérdés s így azt a törvényben meghatározni nem lehet.

A szakasz 3-ik bekezdésében a posta kizárólagos szállítási jogának szünetelésére vonatkozó rendelkezés a szakasz 2-ik bekezdésében a postaigazgatás részére fenntartott jog szükségszerű következménye.

A 6. §-hoz

A magyar királyi posta közérdektől irányított működése állami gondozó közigazgatás

tevékenység. A magyar királyi posta működése tehát közjogi jellegű. A közjogi jellegű működés indokoltta teszi, hogy a magyar királyi posta tevékenységének igénybevételeből származó és fenntartását célzó postai díjakat a közadók módjára lehessen behajtani.

A 7. §-hoz

A 7. szakasz a postaküldemények lefoglalásának és az azokról való adatszolgáltatásnak lehetőségéről rendelkezik.

Tekintettel arra, hogy a postai küldemények lefoglalásáról és az azokról való adatszolgáltatásról külön törvények rendelkeznek a javaslat csupán arra szorítkozik, hogy az ebben a tárgyban alkotandó rendelkezéseknek törvényhozási hatáskörbe való tartozását biztosítsa.

A 8. §-hoz

A 8. szakasz felsorolja azokat az eseteket, amelyekben a magyar királyi posta zárt küldeményeket felbonthat. A kézbesíthetetlenség, valamint a sérülés esetében történő felbontás

kizárólag a feladó vagy a címzett érdekében történhetik, mert a felbontás a kézbesíthetetlenség akadályait megszüntetni, illetőleg sérülés esetében a beállott kárveszélyt elhárítani hivatott.

A szakasz 3. pontjában foglalt rendelkezés kettős célt szolgál. Egyrészt, hogy a postai szállításból kizárt vagy oly dolgot tartalmazó küldeménynél, amelyre vonatkozó szállítási feltételeket nem tartották meg, a további szállítás elkerülhető és a postai szállításból való kizáráshoz vagy feltételek megtartásához fűződő közérdek hathatósan megvédhető legyen; másrészt, hogy a postajövedéki kihágást megállapító küldeménynél a postajövedéket biztosítsa.

A szakasz a magyar királyi posta részéről való felbontás lehetőségeit zárt küldeményekkel szemben biztosítja. Önként következik ebből, hogy a nyitva feladott postai küldemények a szakasz utolsó bekezdésében megállapított eljárási módra tekintet nélkül tartalom szempontjából bármikor megtekinthetők.

A törvény csak a magyar királyi posta felbontási jogát kívánja szabályozni, de nem érinti a bünvádi és jövedéki büntető eljárásban a nyomozást és a vizsgálatot teljesítő igazságügyi és pénzügyi

hatóságoknak más jogszabályokban meghatározott jogkörét.

A 9. §-hoz

A 9. szakasz a kézbesíthetetlen és talált tárgyak tekintetében követendő eljárást az általános magánügyi szabályoktól eltérően állapítja meg. A Posta működését ugyanis a meglévő berendezések korlátozzák, amely berendezések a posta mindenkor forgalmához igazodnak. A posta kezelésében előforduló kézbesíthetetlen küldemények és gazdátlan dolgok gyakorisága, valamint a posta berendezéseinek korlátozottsága miatt tehát az általános magánjog szabályait változatlanul nem lehet alkalmazni. A szakaszban foglalt rendelkezések az általános magánjog szabályait valamint a posta szolgálati érdekeit hozzák összhangba.

A 10. §-hoz

A posta kizárólagos szállítási jogának minden irányú megvédése indokoltá teszi, hogy erről a törvénynek keretében gondoskodás történjék. A posta kizárólagos szállítási jogába ütköző bármely

cselekmény a kincstári bevétel elvonását vagy elvonásának veszélyét rejti magában. Ennélfogva indokolt, hogy az alkotandó törvény mindazokat a visszaéléseket, amelyek a kizárólagos postai szállítási jog megcsorbítására alkalmasak, jövedéki kihágásnak minősítse és az elkövetett kihágás tárgyi súlyával arányban álló pénzbüntetéssel sújtsa. A pénzbüntetés nagysága az elvont vagy az elvonás veszélyének kitett postai díj nagyságával áll egyenes arányban. Gondoskodni kell olyan esetekre is, amikor a visszaélésekkel kapcsolatos elvont postadíjak összege nem állapítható meg.

Az 1964. évi II. törvény a postáról és a távközlésről

A törvény célja

1. § E törvény a lakosság és a népgazdaság postai és távközlési igényeinek kielégítése érdekében a Magyar Posta, valamint a postai és távközlési szolgáltatást igénybevevők jogait és kötelességeit szabályozza.

1/A. §

A posta, a távbeszélő és a távíró - ide nem értve az előfizetői berendezéseket - állami tulajdonban, továbbá az e célra alapított állami vállalat által létrehozott, vagy részvételével működő gazdasági társaság tulajdonában lehet, e társaságok tulajdonában azonban az állami tulajdoni részesedésnek az 50%-ot meg kell haladnia.

Postai és távközlési tevékenység

2. § (1)

A postai és távközlési tevékenység állami feladat.

(2) A postai tevékenység körében a Magyar Posta feladata:

- a) a levélpostai küldemények továbbítása,
- b) a hírlapterjesztés,
- c) a csekk és takarékbetét be- és kifizetésével kapcsolatos közvetítő szolgálat,
- d) a postabélyeg és egyéb postai értékcsikk kibocsátása és forgalomba hozatala.

(3) A távközlési tevékenység körében a Magyar Posta feladata:

- a) a távíró és távbeszélő szolgálat,
- b) a rádió és televízió műsorának sugárzása,
- c) jeleknek, jelzéseknek, írásnak, képnek, hangnak vagy bármely egyéb természetű közlésnek az a) és b) pont alá nem eső adása, továbbítása és vétele vezetéken vagy sugárzás útján,
- d) a frekvenciagazdálkodás,
- e) a rádió és televízió zavarelhárító szolgálat ellátása.

(4) A (2) és (3) bekezdésben meghatározott feladatokon kívül a Magyar Posta ellátja a csomag-, pénz-, érték- és egyéb küldemények továbbítását, valamint azokat a feladatokat, amelyeket jogszabály a feladatkörébe utal vagy, amelynek ellátását a lakosság és a népgazdaság érdekében elvállalja.

3. § (1)

A közlekedés- és postaügyi miniszter a Magyar Posta feladatkörébe utalt postai és távközlési tevékenység [2. § (2)-(3) bek.] ellátására - a Minisztertanács által meghatározott esetekben - másnak is adhat engedélyt.

A Magyar Posta feladatkörébe utalt postai és távközlési tevékenység [2. § (2)-(3) bekezdés] ellátására - a Minisztertanács által meghatározott esetekben - a Magyar Posta elnöke másnak is adhat engedélyt.

(2) Ez a törvény a bányászatról, valamint a villamosenergia fejlesztéséről, átviteléről és elosztásáról szóló jogszabályoknak a távközlésre vonatkozó rendelkezéseit, továbbá a bányászatról szóló jogszabályoknak a bányahatóság jogkörére vonatkozó rendelkezéseit nem érinti.

(3) A távközlési hálózat egységét a Magyar Posta és az egyéb szervek távközlési hálózata között a közlekedés- és postaügyi miniszter biztosítja.

4. § (1) A Magyar Posta köteles a posta és a távközlés zavartalan működése érdekében - szükséges személyi és tárgyi feltételekről gondoskodni.

(2) A Magyar Posta a feladatkörébe tartozó szolgáltatások igénybevételének lehetőségét - a meglevő szervezettel és berendezéssel - mindenki számára biztosítani és a szolgáltatásokat a szabályzatokban meghatározott feltételekkel teljesíteni köteles.

(3) A Magyar Posta köteles a szolgáltatást megtagadni, ha annak teljesítése jogszabályba, az állam érdekében vagy közérdeksbe ütközne.

(4)

A Magyar Posta megtagadhatja annak a szolgáltatásnak teljesítését, melynek teljesítése alól a közlekedés- és postaügyi miniszter közérdekből felmentette.

A Magyar Posta elnöke közérdekből elrendelheti a postai vagy távközlési szolgáltatás teljesítésének szüneteltetését.

(5) Aki a postai és távközlési szolgáltatásokat igénybeveszi, köteles a szabályzatok és a díjszabások rendelkezéseit megtartani.

5. § (1) A postai és távközlési szolgáltatások igénybevételéért a díjszabásokban meghatározott díjat kell fizetni.

(2)

Közérdekű célra a közlekedés- és postaügyi miniszter feláras postabélyegek kibocsátását engedélyezheti.

A Magyar Posta közérdekű célra feláras postabélyeget bocsáthat ki.

Felügyelet és ellenőrzés

6. § (1) A Magyar Posta elnöke

a) meghatározza a Magyar Posta szervezetét és működésének rendjét,

b) irányítja és ellenőrzi a Magyar Posta munkáját,

c) jóváhagyja a postabélyegek kibocsátásának tervét.

(2) A közlekedés- és postaügyi miniszter a más minisztérium, illetőleg országos hatáskörű szerv felügyelete alatt folytatott postai és távközlési tevékenység felett szakfelügyeletet gyakorol.

Postai küldemények kézbesítése

7. § (1) A Magyar Posta a küldeményt általában közvetlenül a címzettnek kézbesíti; közvetett úton kézbesítheti a küldeményt, ha a közvetlen kézbesítés a címzett különleges helyzete vagy egyéb körülmény miatt akadályba ütközik.

(2) Az állami szervek, szövetkezetek és társadalmi szervezetek a küldeményt a Magyar Postától közvetett kézbesítés végett átvenni és kézbesíteni kötelesek.

(3)

A közvetett kézbesítés szabályait a közlekedés- és postaügyi miniszter az igazságügyminiszterrel és az érdekelt miniszterekkel (országos hatáskörű szervek vezetőivel) egyetértésben jogszabályban állapítja meg.

Titoktartás

8. § A Magyar Posta köteles az Alkotmányban biztosított levéltitok, továbbá - az igénybevett távközlési rendszer lehetőségei szerint - a távközlési titok megőrzését biztosítani.

9. § (1) Zárt postai küldeményt a feladó vagy a címzett beleegyezése nélkül - a (2) bekezdésben meghatározott esetek kivételével - felbontani tilos.

(2) Zárt postai küldeményt a feladó vagy a címzett beleegyezése nélkül a Magyar Posta akkor bonthat fel, ha

a) a küldeményt nem lehet kézbesíteni és a felbontás a címzett vagy feladó megállapítása végett szükséges;

b) a küldemény megsérült és felbontása a tartalom megállapítása vagy megóvása érdekében szükséges;

c) alapos a gyanú, hogy a küldemény postai szállításból kizárt, vagy olyan dolgot tartalmaz, amelyre vonatkozóan a postai szabályzat feltételeit nem tartották meg.

(3) A felbontást bizottság végzi.

10. § Büntető ügyekben a postai küldemény és a távirat lefoglalására, zár alá vételére, vagy visszatartására a büntető eljárás szabályai az irányadók.

Kézbesíthetetlen küldemények

11. § (1) A Magyar Posta azt a küldeményt, amelyet sem a címzett részére kézbesíteni, sem a feladó részére visszajuttatni nem lehet (kézbesíthetetlen küldemény), a szabályzat rendelkezései szerint értékesíti; ha nem értékesíthető, megsemmisíti, illetőleg megőrzéséről gondoskodik, Ugyanígy jár el a Magyar Posta, ha a küldeményt terhelő díjat sem a címzettől, sem a feladótól nem lehet beszedni.

(2) A Magyar Posta a kézbesíthetetlen pénzküldeményt, továbbá azt a pénzt, amelyet kézbesíthetetlen küldeményben talált, vagy kézbesíthetetlen küldemény értékesítéséből szedett be. a feladás napjától számított egy éven belül a jelentkező igényjogosultnak kifizeti. Egy év elteltével az igényt érvényesíteni nem lehet; a visszamaradt összeget a Magyar Posta köteles az állam javára befizetni.

A posta felelőssége

12. § A postai és távközlési szolgáltatások teljesítéséért a Magyar Posta e törvényben meghatározott keretek között felel. Nemzetközi forgalomban a nemzetközi szerződések rendelkezései az irányadók.

13. § A szolgáltatás nem, vagy nem megfelelő teljesítése esetén a Magyar Posta a közönséges levélpostai küldemény díja kivételével köteles a fizetett díjat a szabályzatok rendelkezései szerint, egészben vagy részben visszafizetni.

14. § (1) A szolgáltatás nem, vagy nem megfelelő teljesítése esetén a Magyar Posta köteles az okozott kárt az alábbiak szerint megtéríteni:

a) ajánlott levélpostai küldemény elveszése esetén - tekintet nélkül annak tartalmára - a szabályzatban meghatározott átalányösszeget;

b) csomag teljes vagy részleges elveszése vagy sérülése esetében értéknylvánítással (biztosítással) feladott csomagoknál az igazolt kárt, legfeljebb azonban a nyilvánított értéket, értéknylvánítás nélkül feladott csomagnál az igazolt kárt, legfeljebb azonban a szabályzatban meghatározott átalányösszeget;

c) gyorsan romló tartalmú csomag késedelmes kézbesítése esetén a b) pont szerinti kártérítést, ha a küldemény tartalmát a feladó ilyennek tüntette fel és a küldemény azért romlott el vagy vált használhatatlanná, mert továbbítása és kézbesítése a szabályzatban meghatározott idő alatt nem történt meg;

d) pénz- és értékűküldemény teljes vagy részleges elveszése vagy sérülése esetén az igazolt kárt, legfeljebb azonban a nyilvánított értéket.

(2) Nem felel a Magyar Posta

- a) a közönséges levélpostai küldemény téves kézbesítéséből, elveszéséből, megsérüléséből, vagy megsemmisüléséből eredő károkért;
- b) a szolgáltatás késedelmes teljesítéséből eredő kárért, kivéve az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott esetet;
- c) a közvetett kárért, az elmaradt haszonért;
- d) ha a kárt ellenállhatatlan erő, a küldemény belső tulajdonsága, a csomagolás kívülről észre nem vehető hiányossága, vagy az elégtelen címezés okozta, vagy annak következtében állt elő, hogy a szabályzatokban megállapított feltételeket nem tartották meg;
- e) a távközlési szolgáltatás nem, vagy nem megfelelő teljesítéséből eredő károkért.

(3) Közvetett kézbesítés esetén [7. § (2) bek.] a Magyar Posta felelőssége a küldemény átadásával az átvevőre száll át.

15. § (1) A Magyar Posta ellen támasztható kártérítési igény elévülési ideje egy év.

(2) A kártérítésre jogosult igényét bíróság, illetőleg döntőbizottság előtt csak a szabályzatokban előírt eljárás befejezése után érvényesítheti.

Kisajátítás

16. § Postai és távközlési létesítmények, ezek berendezéseinek és tartozékainak elhelyezésére ingatlan kisajátításának van helye.

Jogok idegen ingatlanon

17. § (1) E törvény keretei között a Magyar Posta jogosult az ingatlanokat, a vizeket és a légiteret postai és távközlési célból használni.

(2) Az ingatlan tulajdonosa (kezelője, használója) tűrni köteles, hogy a Magyar Posta az ingatlanon, az alatt vagy felett vezetékeket, kábeleket, tartóoszlopokat, jelzőköveket és szerelvényeket (a továbbiakban: vezetékek), az épület vagy más létesítmény (a továbbiakban: épület) megfelelő helyén (tető, padlástér, lépcsőház, pince, kerítés stb.) postai és távközlési berendezést helyezzen el, azokat javítsa és karbantartsa.

(3)

(4) A Magyar Posta a távközlési összeköttetés biztosítása érdekében - kártalanítás ellenében - jogosult a vezetékek nyomvonalában levő fákat, bokrokat, azok ágait, gallyait és gyökereit eltávolítani, ha azt a vezetékek létesítése, karbantartása, javítása vagy az üzemzavarok megakadályozása szükségessé teszi.

(5) Az ingatlan tulajdonosának (kezelőjének, használójának) a vezeték vagy berendezés elhelyezésével, javításával, karbantartásával vagy eltávolításával járó munkák során okozott károkat meg kell téríteni a polgári jog szabályai szerint.

(6) A kártalanítás, valamint a károk megtérítése felől - megegyezés hiányában - a bíróság határoz.

18. §

A 17. § rendelkezéseit értelemszerűen alkalmazni kell az irányított sugárzású vezeték nélküli összeköttetések nyomvonalára is. Ha a vezeték nélküli zavartalan összeköttetés másképp nem biztosítható, - a Magyar Posta kérésére - az építésügyi hatóság építési korlátozást rendelhet el. A részletes szabályokat az építésügyi és városfejlesztési miniszter rendelettel állapítja meg.

19. § (1) Új építmény létesítése, építmény felújítása, átalakítása vagy lebontása esetén az ingatlanon levő postai vezeték vagy berendezés eltávolításának, illetőleg áthelyezésének költségei azt terhelik, aki a vezeték vagy berendezés eltávolítására, illetőleg áthelyezésére okot adott.

(2) Személyi tulajdonban levő ingatlanon új építmény létesítése, építmény felújítása, átalakítása vagy lebontása esetén a postai vezeték vagy berendezés eltávolításáról, illetőleg áthelyezéséről az ingatlan tulajdonosának (kezelőjének, használójának) bejelentésétől számított hatvan napon belül a Magyar Posta köteles a szükséges mértékben a saját költségén gondoskodni.

Távközlési berendezések létesítése és működése

20. § (1) Nagyfrekvenciás villamosberendezés előállításához és üzembentartásához - ha jogszabály kivételt nem tesz - a Magyar Posta engedélyre van szükség.

(2) Nagyfrekvenciás villamosberendezést és minden olyan gépet, készüléket, amely működése közben nagyfrekvenciás mellékhatást kelt, úgy kell üzembentartani, hogy működése a rádió, a televízió, a mikróhullámú vagy egyéb távközlési berendezés üzemében zavart ne okozhasson.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott villamosberendezést, gépet, készüléket, csak zavarszűrővel szabad előállítani és forgalomba hozni.

(4) A rádió, a televízió, a mikróhullámú vagy egyéb távközlési berendezést zavaró bármely berendezés, gép, vagy készülék üzemeltetője köteles a zavar megszüntetése céljából berendezésén, gépén, készülékén a Magyar Posta által elrendelt változtatásokat saját költségén végrehajtani. Ha az üzemeltető a felhívásnak nem tesz eleget, a berendezés, gép, vagy készülék üzemeltetését engedélyező szerv a Magyar Posta megkeresésére az engedélyt visszavonja.

(5) A (2) és (4) bekezdés rendelkezéseinek megtartását a Magyar Posta bármikor ellenőrizheti.

21. §

Frekvenciagazdálkodás, valamint a zavarelhárítás szempontjainak érvényesítése érdekében a közlekedés- és postaügyi miniszter hozzájárulása szükséges

- a) rádió és televízió műsorvevőkészülék sorozatgyártásához,
- b) külföldi rádió és televízió műsorvevőkészülék forgalombahozatalához, továbbá
- c) olyan vezetékes vagy vezeték nélküli távközlési berendezés gyártásához vagy külföldről való behozatalához, amely a Magyar Posta hálózatához

csatlakoztatható és eltér az érvényben levő postai szabványtól, vagy a frekvenciagazdálkodás szempontjából engedélyezése elbírálendő.

22. § Erőssáramú vezeték, vagy berendezés létesítése és üzembentartása során biztosítani kell hogy az a távközlési összeköttetést ne veszélyeztesse és ne zavarja.

Antenna létesítése

23. § Rádió és televízió berendezés tulajdonosa a berendezés működéséhez szükséges antennát - a vonatkozó szabványok és biztonsági előírások szerint - az ingatlan állagának veszélyeztetése nélkül jogosult létesíteni.

Postai és távközlési létesítmények elhelyezésének biztosítása

24. § (1) Város- és községrendezésnél, lakótelepek és egyéb létesítmények beruházásánál és felújításánál a postai és távközlési célra szolgáló épületek, vezetékek és berendezések elhelyezésének lehetőségét biztosítani kell.

(2) Ha a beruházási program postai és távközlési létesítményt is előírányoz, ezt járulékos

beruházásként kell figyelembe venni, s részére a kommunális létesítményekhez hasonlóan megfelelő elhelyezést kell biztosítani.

Vegyes rendelkezések

25. § A közlekedés- és postaügyi miniszter elemi csapás vagy a Magyar Posta tevékenységi körén kívül eső el nem hárítható egyéb rendkívüli körülmény esetén a postai és távközlési szolgáltatásokat átmenetileg korlátozhatja vagy szüneteltetheti. Az ebből eredő károkért a Magyar Posta nem felel, a díjak visszatérítésére a szabályzatok rendelkezései az irányadók.

26. § A postai és távközlési díjszabások alkalmazásával kapcsolatos vitákban - a felszámított összeg helyessége tekintetében felmerült vitákat kivéve - bírói, illetőleg döntőbizottsági út kizárásával a Magyar Posta határoz.

27. § Ha a Magyar Posta a postai és távközlési szolgáltatást igénybevevő vagy harmadik személy részére jog engedélyezése vagy kötelezettség megállapítása tárgyában határoz, eljárására az

államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény rendelkezései az irányadók.

28. § A közlekedés- és postaügyi miniszter a munkaügyi miniszterrel és a Postások Szakszervezetével egyetértésben egyes munkakörökben a postai dolgozók részére egyenruhát és postai rangjelzést rendszeresíthet.

29. § A postára vonatkozó történelmi emlékek felkutatásáról és megőrzéséről gondoskodni kell.

30. § A fegyveres testületekre külön jogszabály rendelkezései az irányadók.

Hatálybalépés, végrehajtás

31. § (1) Ez a törvény 1964. július 1. napján lép hatályba; egyidejűleg a távirda, a távbeszélő- és egyéb villamosberendezésekről szóló 1888. évi XXXI. törvény, a postáról szóló 1936. évi XXXV. törvény és az 1925. évi IX. törvény 24. §-a hatályát veszti.

(2) E törvény végrehajtásáról a Minisztertanács gondoskodik.

Dobi István s. k.,
a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke

Kiss Károly s. k.,
a Népköztársaság Elnöki Tanácsának titkára

1992. évi XLV. törvény a postáról

Az Országgyűlés a postai tevékenység szabályozása, a postai szolgáltatások vállalkozásszerű ellátásának segítése és a szolgáltatások színvonalának emelése érdekében a következő törvényt alkotja:

1. § E törvény szabályozza a postai tevékenységek ellátását, a postai szolgáltatások végzésének feltételeit, az ezzel kapcsolatos jogokat és kötelelességeket.

A postai küldemények, tevékenységek és szolgáltatás

2. § (1) Postai küldemény

a) a levélpostai küldemény: a levél, az értéklevél, a levelezőlap, a nyomtatvány, az áruminta, a vakok írása, továbbá kizárólag a nemzetközi forgalomban
- a kiscsomag;

b) a postacsomag és az értéknylvánítással feladott postacsomag;

c) a távmásolat;

d) a postautalvány.

(2) Postai tevékenység

a) a postabélyeg, postai értékcsikk kibocsátása, forgalomba hozatala, a forgalomból kivonása;

b) a postai küldeményeknek jogszabályban meghatározott feltételekkel történő felvétele, továbbítása és kézbesítése, valamint az ezekhez kapcsolódó különszolgáltatás és különleges szolgáltatás;

c) a postai úton (postai szolgáltató által) ellátott táviratfelvétel és táviratkézbesítés.

(3) A (2) bekezdés *a)* pontjában meghatározott postai tevékenység ellátása kizárólagosan állami feladat, a (2) bekezdés *b)* és *c)* pontban meghatározott tevékenységek e törvény rendelkezéseinek megfelelően koncessziós szerződés vagy engedély alapján is végezhetők.

(4) Nem tartozik a postai alapszolgáltatások körébe a címzetlen nyomtatvány küldeményforgalom, valamint a különleges postai szolgáltatás (Melléklet 16. pont).

(5) Postai szolgáltatásnak minősül a (2) bekezdés *b)*–*c)* pontjában meghatározott, rendszeresen díj ellenében végzett postai tevékenység.

(6) A (2) bekezdésben felsorolt postai tevékenységeken kívül az állami postai szolgáltató a vonatkozó külön jogszabályok és szerződés alapján

egyéb tevékenységet, különösen pénzforgalmi közvetítő szolgáltatást, értékcikkárusítást is elláthat, ez azonban nem ronthatja az alapellátás színvonalát.

(7) A postai küldeményekre, tevékenységekre és szolgáltatásokra vonatkozó fogalmak meghatározását a törvény *melléklete* tartalmazza.

3. § (1) Postabélyeget és postai értékcikket kibocsátani, azt forgalomból kivonni, valamint az alapszolgáltatás körébe tartozó [4. § (1) bekezdés] postai küldeményeket nemzetközi forgalomba átadni, átvenni és közvetíteni csak a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter (a továbbiakban: miniszter) által létrehozott kizárólagos állami tulajdonú gazdálkodó szervezet jogosult.

(2) A postabélyeg kibocsátásának részletes feltételeit - így a bélyeg leírásával, példányszámával, jellegével és árusításának időtartamával összefüggő szabályokat - a miniszter rendeletben állapítja meg.

4. § (1) A levélpostai küldemények és a postautalványok felvételét, továbbítását, kézbesítését (a továbbiakban együtt: postai alapszolgáltatás) az állam nevében a miniszter

a) az e célra alapított, az állam többségi részesedésével működő gazdálkodó szervezet [Ptk. 685. § c)] (a továbbiakban: állami postai szolgáltató), illetve

b) a tevékenység-gyakorlás jogának koncessziós pályázat elnyerése után kötött szerződés alapján létrejött koncessziós postai szolgáltató útján látja el.

(2) A postai tevékenység gyakorlásának részletes szabályait a Kormány rendeletben állapítja meg.

5. § (1) Postai alapszolgáltatás ellátására koncessziós szerződés köthető, ha

a) a szolgáltatás ellátásának anyagi feltételei rendezettek;

b) a szolgáltatás folyamatos, szakszerű működtetése biztonságosan megoldható;

c) a szolgáltatás fejlesztése folyamatosan biztosítható;

d) az e törvényben, illetőleg a jogszabályokban előírt minőségi követelmények teljesítését a koncessziós vállalja;

e) a szerződés megszűnése után a szolgáltatás ellátása megszervezhető.

(2) Koncessziós szerződés a postai alapszolgáltatásokra együttesen köthető, a szolgáltatásnak

- a) város kivételével egy település;
- b) földrajzi-gazdasági szempontból egységet képező több település;
- c) egy megye;
- d) több megyéből álló régió,
- e) az ország

területén történő teljes körű, illetve a koncessziós szerződésben meghatározott mértékű ellátásra.

(3) Ugyanazon a területen, egy időben - figyelemmel a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 14. §-ában foglaltakra is - a szolgáltatásokat több koncessziós társaság abban az esetben láthatja el, ha az a postai alapszolgáltatás színvonalának javulását eredményezi.

(4) A koncessziós szerződés egy alkalommal az eredeti időtartamnak legfeljebb a felével újabb pályázat kiírása nélkül meghosszabbítható.

6. § (1) A postai koncessziós szerződés megkötésére irányuló pályázatot a miniszter írja ki.

(2) A pályázat értékelésére a miniszter bizottságot hoz létre és megállapítja eljárásának szabályait és

azokat közzéteszi. A bizottság tagjai között nem lehet az állami posta vállalat vagy más postai szolgáltató alkalmazottja, vezetője vagy ebben a vonatkozásban érdekelt személy. A koncessziós szerződés elnyeréséről a miniszter dönt.

(3) Ha a postai koncessziós szerződés háromnál több megyét magában foglaló régióra, illetve az ország egész területére vonatkozik, a szerződés létrejöttéhez az Országgyűlés jóváhagyása szükséges.

(4) A koncessziós szerződés megkötése nem mentesít a postai tevékenység folytatásához, azaz a tényleges szakmai működés megkezdéséhez szükséges hatósági engedély beszerzésének kötelezettsége alól.

7. § (1) A pályázat kiírásának és a koncessziós szerződésnek - a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvényben foglaltakon túlmenően - tartalmaznia kell

a) a koncesszió alapján átadott állami vagyontárgyak használatával és annak a szerződés megszűnése utáni visszaadásával kapcsolatos kérdéseket;

b) a koncessziós szerződés alapján létrejött vagyontárgyak tulajdoni kérdéseit;

c) a szakképesítési követelményekről és a tevékenység ellátásának tárgyi feltételeiről szóló tájékoztatást;

d) a koncessziós társaság más szolgáltatókkal való együttműködését;

e) a forgalmi és technológiai együttműködési és kölcsönös elszámolási követelményeket.

(2) A koncessziós társaság a koncesszióköteles tevékenységen kívül

a) egyéb postai tevékenységet;

b) hírlap- és könyvterjesztési szolgáltatást;

c) távíró és adatátviteli szolgáltatást;

d) nyilvános távbeszélő állomáson távbeszélőszolgáltatást;

e) pénzforgalmi közvetítő szolgáltatást;

f) pénzszállítást;

g) egyéb lakossági szolgáltatást

láthat el a külön jogszabályokban és szerződésben meghatározott feltételek szerint, ez azonban nem ronthatja az alapellátás színvonalát.

(3) A pályázat kiírásában a koncessziós tevékenység folytatásának feltételeként előírható a (2) bekezdés *a)*, *c)*, *d)*, *e)* pontjában megjelölt tevékenységek végzése.

Közreműködés postai szolgáltatásban

8. § (1) A postai szolgáltató az általa végzett szolgáltatás teljesítéséhez közreműködőt (postamester vagy más megbízott) vehet igénybe. A postamesteri tevékenységre vonatkozó részletes szabályokat a Kormány rendeletben állapítja meg.

(2) A közreműködő a postai tevékenységen kívül csak olyan vállalkozásban vehet részt és olyan egyéb tevékenységet folytathat, amely a postai feladatával nem összeférhetetlen.

(3) A miniszter rendeletben meghatározhatja azokat a feltételeket, amelyek teljesítése esetén a közreműködő jogszabályban meghatározott „posta”, „postai” megjelölés használatára jogosult.

Postai alapellátás

9. § (1) A postai alapszolgáltatásokról az ország minden településén és lakott helyén úgy kell gondoskodni, hogy a szolgáltatások minden munkanapon a forgalom által indokolt mértékben igénybe vehetők legyenek (alapellátás).

(2) A 600 főnél kisebb népességszámú települések, valamint lakott helyek alapellátását a szolgáltató állandó postai szolgáltató hellyel, vagy mozgó szolgálattal, vagy egyéb más megfelelő

módon (a továbbiakban: postai szolgáltató hely) teljesíti.

A szolgáltatónak a postai alapszolgáltatások ellátását a 600 főnél nagyobb népességszámú településen állandó postai szolgáltató helyeken kell teljesíteni.

20 ezer fő meghaladó népességszámú lakosság esetén 20 ezer lakosonként legalább egy állandó postai szolgáltató helyet kell működtetni.

Alapellátás körében működtetett szolgáltató hely népességcsökkenés címén csak az önkormányzat előzetes véleményezése és a miniszter egyetértése esetén szüntethető meg.

(3) A szolgáltató a küldeményt vagy annak érkezését közlő értesítőt - a feladóval, illetve a címzettel történő eltérő megállapodás hiányában - a kézbesítőhivatalhoz történő érkezés napján kézbesíti.

(4) A miniszter a település postai alapellátásának biztosítása érdekében - ideiglenes intézkedésként - meghatározott határidőig (legfeljebb 2 évre) az arra alkalmas alapszolgáltatást végző szolgáltatót kötelezheti, hogy meghatározott településen alapellátást nyújtson. Koncessziós szolgáltató esetén ennek feltétele, hogy a pályázati kiírás és a

koncessziós szerződés ezt a kötelezettséget tartalmazza.

Szolgáltatási tevékenységek

10. § (1) A postai szolgáltatás igénybevételére az e törvényben meghatározott feltételekkel bárki jogosult.

(2) A postai szolgáltató a szolgáltatásokról, nyitvatartási idejéről és szolgálati rendjéről a lakosságot - a helyben szokásos módon - tájékoztatja.

(3) A postai küldemények továbbításával kapcsolatos alapvető követelményeket, a postai szolgáltatások kötelező személyi és tárgyi feltételeit a Kormány rendeletben állapítja meg.

11. § (1) Rendkívüli állapot, sürgőshelyzet idején, továbbá a postai szolgáltatás teljesítését megakadályozó, el nem hárítható rendkívüli körülmény esetén a Kormány, illetőleg felhatalmazása alapján a miniszter a postai szolgáltatásokat átmenetileg korlátozhatja, vagy szüneteltetheti. Ezt az intézkedést közzé kell tenni.

(2) Az (1) bekezdésben megjelölt esetben a postai szolgáltató ellen kártérítési vagy díjvisszatérítési követelést érvényesíteni nem lehet.

Postahatósági engedély és ellenőrzés

12. § (1) A postai szolgáltatás postahatósági engedély alapján végezhető.

(2) Az állami postai szolgáltató szervezet postahatósági engedély nélkül végezheti tevékenységét.

13. § (1) Postahatósági engedélyt az kaphat, aki

a) a jogszabályban előírt képesítési követelményeknek megfelel;

b) rendelkezik a szolgáltatás ellátásához szükséges tárgyi, technikai feltételekkel;

c) üzletszabályzatát, általános szerződési feltételeit stb. (a továbbiakban: üzletszabályzat) jóváhagyásra bemutatja;

d) a kormányrendeletben meghatározott esetekben felelősségbiztosítási szerződést kötött, továbbá

e) alapszolgáltatás körébe tartozó tevékenység esetében érvényes koncessziós szerződéssel rendelkezik.

(2) Az üzletszabályzatot, illetve annak módosítását a postahatósági engedélyben kell jóváhagyni. A Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium (a továbbiakban: Minisztérium) hagyja jóvá az állam által létrehozott gazdálkodó szervezet, valamint a koncesszió jogosultjának üzletszabályzatát.

(3) A hatósági engedély egy vagy több szolgáltatás ellátására együttesen vagy külön-külön is kiadható.

(4) A hatósági engedélyt a szolgáltatás helye szerint illetékes postai hatóság, országos, valamint háromnál több megyét magában foglaló régióra szóló koncessziós szolgáltatás esetén az országos illetékességgel rendelkező postai hatóság (együtt: postahatóság) adja ki.

(5) A szolgáltató a tevékenysége megkezdését 30 napon belül a székhelye szerint illetékes első fokú postai hatósághoz köteles bejelenteni.

14. § (1) A 13. § (4) bekezdésében említett postai hatóság a postai szolgáltatások végzését az ezt ellátó személyeknél és szervezeteknél ellenőrizheti. Ha e törvényben, a jogszabályokban, illetőleg a jóváhagyott üzletszabályzatban

foglaltaktól eltérést észlel, a szolgáltatót - határidő kitűzésével - felhívja az eltérés megszüntetésére és - eredménytelen felhívás esetén - intézkedik a hatósági engedély vagy jóváhagyás visszavonásáról.

(2) A postai hatóság az engedély visszavonásáról a cégbíróságot értesíti.

(3) Akitől a postai hatósági engedélyt az (1) bekezdés alapján visszavonták, az a jogerős visszavonó határozattól számított 3 évig újabb hatósági engedélyt nem kaphat.

Postai szolgáltatási szerződés

15. § (1) A postai szolgáltatási szerződés alapján a szolgáltató köteles a jogszabályoknak, a szabványoknak és az üzletszabályzatnak megfelelő postai küldeményt felvenni, továbbítani és a címzett részére kézbesíteni. A szolgáltató a szerződés megkötését csak a (2)-(3) bekezdésben meghatározott esetekben tagadhatja meg.

(2) A postai szolgáltató a tevékenységi körébe tartozó szolgáltatásra vonatkozó szerződés megkötését köteles megtagadni, ha

a) a szerződés teljesítése jogszabályba vagy nemzetközi megállapodásba ütközik;

b) a küldemény tartalma az életet, az egészséget, a testi épséget vagy az emberi környezetet nyilvánvalóan sérti vagy veszélyezteti;

c) a feltételesen továbbítható küldeményekre vonatkozó előírásoknak a küldemény nem felel meg.

(3) Az *a)* és *b)* pontba tartozó küldemények közzétételéről a minisztérium gondoskodik. A *c)* pontba tartozó küldemények feladási feltételeit a miniszter rendeletben határozza meg.

(4) A szolgáltató megtagadhatja a szerződés megkötését, ha

a) a szolgáltatás teljesítését, a 11. § alapján szüneteltetik, vagy azt korlátozzák;

b) a szolgáltatás teljesítéséhez szükséges forgalmi feltételek - tevékenységi körén kívül álló okból - nem állnak rendelkezésre.

(5) A külföldre szóló küldemény felvételekor a szolgáltató köteles a feladó figyelmét felhívni, ha a küldemény tartalma a címzett helye szerinti, és a kezelésben részt vevő ország jogszabálya szerint behozatali tilalom vagy korlátozás alá esik.

16. § (1) A szerződés a küldemény felvételével (átvételével) vagy a szolgáltatás elvállalásával jön létre.

(2) A küldemény felvételének minősül, annak a szolgáltató által rendszeresített levélszekrényben vagy más e célra szolgáló berendezésben való elhelyezése is.

(3) A könyvelt küldemény (az ajánlott különszolgáltatással felvett levélpostai küldemény, az értéknilyvánítással feladott levél és csomag, a távmásolat, a postautalvány, a postacsomag) felvétele a küldeménynek a szolgáltató által történt átvételével és annak írásbeli elismerésével jön létre.

(4) A levél és a postacsomag értéknilyvánítással is feladható. Az értéknilyvánítás belföldi forgalomban korlátlan, külföldi forgalomban az érdekelt ország által meghatározott - és az üzletszabályzatban közzétett - értékhatárt nem haladhatja meg.

(5) Pénzküldemény felvétele a pénznek a szolgáltató által történő átvételével és a befizetési lap azt tanúsító feladóvevény részének kiadásával jön létre. A befizetési lapnak a szolgáltatónál maradó része könyvelt küldeménynek minősül.

17. § (1) A postai szolgáltatásért járó díjat a küldemény felvételekor kell - az üzletszabályzatban foglaltak szerint - postabélyeggel vagy más igazolt módon leróni, illetőleg pénzben megfizetni. Az

üzletszabályzatban meghatározott esetekben a díj a kézbesítéskor is megfizethető.

(2) Az államhatalom, a közigazgatás és az igazságszolgáltatás szerveinek levélpostai küldeményei hivatalos iratként az e célra rendszeresített tértivevénnyel, könyvelt küldeményként adhatók fel.

(3) A szolgáltató a postai szolgáltatási szerződés nem teljesítése esetében - ideértve a küldemény elveszését is - köteles a fizetett díjat visszatéríteni. A közönséges levélpostai küldemény díját a szolgáltató ilyen esetben sem köteles visszafizetni.

18. § (1) A felvett küldeményeket a szolgáltató köteles biztonságosan továbbítani.

(2) A továbbítás útvonalát és - a légiposta kivételével - módját a szolgáltató választja meg.

19. § (1) A postai küldeményt - a (2) és (3) bekezdésben foglalt kivétellel - a címzettnek a feladó által megjelölt helyen (a továbbiakban: cím) kell kézbesíteni. Jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet (a továbbiakban:

szervezet) részére címzett küldemény átvételére a szervezet képviselője jogosult.

(2) A magánszemély címzett, illetve az (1) bekezdésben említett képviselő postai küldemények átvételére másnak is adhat meghatalmazást.

(3) A szolgáltató a magánszemély részére címzett küldeményt - ha a feladó másként nem rendelkezik - helyettes átvevőnek vagy közvetett módon a (4) bekezdésben foglaltak szerint is kézbesítheti.

(4) A szolgáltató a küldeményt a címzett magánszemély helyett az adott címen működő

a) fegyveres szerv;

b) büntetésvégrehajtási és javító intézet;

c) egészségügyi, illetőleg szociális ellátást nyújtó intézet;

d) szálloda, diák- és munkásszálló, üdülő, továbbá

e) a c)-d) pontokban felsoroltakkal jogszabály alapján egy tekintet alá eső szervezet erre meghatalmazott átvevőjének adja át kézbesítés végett (közvetett kézbesítés).

20. § (1) A feladó által megjelölt cím helyett a küldemény a szolgáltató hivatali helyiségében is kézbesíthető, ha

a) a feladó vagy a címzett úgy rendelkezett, vagy

b) kézbesítéskor a feladó által megjelölt címen átvételre jogosult személy nem tartózkodott, vagy

c) a házhoz kézbesítést nem rendszeresítették, illetve az valamely küldeményfajta vonatkozóan, érték és összeghatártól függően korlátozott.

(2) A nem könyvelt küldemény a megjelölt cím helyén felszerelt egyéni vagy csoportos levélszekrénybe is kézbesíthető.

(3) Ajánlott levélpostai küldemény levélszekrény útján akkor kézbesíthető, ha az első kézbesítési kísérlet eredménytelen volt, a címzett részére a küldemény érkezéséről a szolgáltató értesítést hagyott hátra és az abban megjelölt időpontban a kézbesítés ismételen sikertelen volt.

(4) A küldemények kézbesítésének részletes szabályait a Kormány rendeletben állapítja meg.

21. § (1) Kézbesíthetetlennek minősül az a küldemény, amelyet

a) a szolgáltatón kívül álló okból a címzettnek kézbesíteni, és a feladónak visszakézbesíteni nem lehet, vagy

b) terhelő díjat a feladó - vagy a címzett - nem fizette meg.

(2) Az (1) bekezdésben említett esetekben a szolgáltató a küldeményt a feladástól számított egy évig köteles őrizni a Polgári Törvénykönyv felelős őrzésre vonatkozó szabályai szerint.

(3) Ha a megőrzés időtartama alatt a kézbesítésre vagy a visszakézbesítésre nincs lehetőség, a szolgáltató egy év elteltével

a) a küldeményt értékesíti és az ebből származó - a díja, valamint a költségei levonásán felüli - összeget az állam javára befizeti;

b) pénzküldemény esetében az állam javára befizeti;

c) a küldeményben elhelyezett okiratot kiállítójának visszaküldi;

d) a nem értékesíthető küldeményt megsemmisíti.

22. § (1) A szolgáltató a külföldről érkező, valamint a külföldre küldött és előzetes vámeljárással alá nem vont vámköteles küldeményt vámellenőrzésre - a meghatalmazottja jelenlétében - a vámhatóság részére bemutatja.

(2) A külföldről érkező küldeményt a szolgáltató - jogszabály rendelkezése alapján, vagy a címzett kérésére - a kijelölt vámhivatalhoz továbbítja és erről a címzettet értesíti.

(3) A szolgáltató a nem vámkezelhető küldeményt - kivéve, ha a feladó vagy a vámjogszabályok másként rendelkeznek - visszairányítja a feladónak.

Felelősség a postai szolgáltatási szerződés teljesítéséért

23. § (1) A szolgáltató a postai szolgáltatási szerződés teljesítéséért - ideértve a küldemény sérülését, tartalomhiányát és elveszését is - az e törvényben meghatározott kivételekkel a Polgári Törvénykönyv szabályai szerinti felelősséggel tartozik. Nemzetközi forgalomban a nemzetközi szerződések szabályai az irányadók.

(2) Postautalvány-szolgáltatás keretében teljesített be- és kifizetésekkel kapcsolatban a szolgáltató felelőssége az okirattal bizonyíthatóan el nem számolt összeg erejéig terjed.

(3) A szolgáltató tevékenységi körében az üzletszabályzatában, vagy külön szerződési kikötéssel a jogszabályban foglaltaknál szigorúbb felelősségi szabályokat vállalhat.

(4) A szolgáltató a postai szolgáltatási szerződésen kívül okozott kárért, valamint a szándékosan, súlyos gondatlansággal és bűncselekménnyel okozott kárért a polgári jog általános szabályai szerint tartozik felelősséggel.

24. § (1) Nem felel a szolgáltató a postai szolgáltatások körében

a) a közönséges levélpostai küldemény téves kézbesítéséből, elvesztéséből, sérüléséből vagy megsemmisüléséből eredő kárért;

b) a szolgáltatás késedelmes teljesítéséből eredő kárért, kivéve a „Gyorsan romló” különszolgáltatással feladott csomagban keletkezett értékcsökkenést;

c) ha a kárt a küldemény belső tulajdonsága, a csomagolás kívülről észre nem vehető hiányossága, vagy elégtelen címezés okozta;

d) ha a kár a szolgáltató működési körén kívül álló elháríthatatlan okból keletkezett.

(2) Közvetett kézbesítés esetén a szolgáltató felelőssége a küldemény átadásával az átvevőre száll át. Az átvevő a címzettel szemben a polgári jog általános szabályai szerint felel.

A kártérítés mértéke

25. § (1) A szolgáltató csak a küldeményben beállott értékcsökkenést köteles megtéríteni a (2)-(5) bekezdés szerint.

(2) Kártérítési átalányt köteles a szolgáltató fizetni

a) értéknylvánítással feladott levél és csomag elveszése, megsemmisülése esetén;

b) a biztosított ajánlott levélpostai küldemény, továbbá az ajánlott levélpostai küldemény, távmásolat és postacsomag elveszése, megsemmisülése esetén.

(3) A (2) bekezdés *a)* pontjában meghatározott küldemények esetében a kártérítési átalány összege a feladó által közölt értéknylvánításnak felel meg. Ugyancsak ez az összege a (2) bekezdés *a)* pontjában meghatározott küldemények sérülése miatt fizetendő kártérítés felső határának.

(4) A kártérítési átalány mértéke

a) biztosított ajánlott küldemény esetén a biztosítási díjminimum százszorosa;

b) ajánlott küldemények esetén az „Ajánlott” különszolgáltatás díjának hússzorosa;

c) a távmásolat díjának kétszerese belföldi forgalomban;

d) a postacsomag súlydíjának hússzorosa.

(5) A (2) bekezdés *b)* pontjában felsorolt küldemények sérülése esetén fizetendő kártérítés mértékének felső határa a (4) bekezdésben meghatározott összegnek felel meg.

26. § (1) A szolgáltatóval szembeni kártérítési igény a 23. § (4) bekezdésében foglaltak kivételével, a feladástól számított 15 naptól kezdődő egy év alatt elévül.

(2) A szolgáltató a szolgáltatási díjat a kézbesítéstől számított egy éven belül követelheti.

Titoktartás

27. § (1) A szolgáltató a postai szolgáltatási szerződés teljesítése során, vagy azzal összefüggésben tudomására jutott levéltitkot, magántitkot, üzleti és üzemi titkot köteles megtartani, valamint a személyes adatok titokban maradásáról gondoskodni.

(2) A titoktartási kötelezettség a szolgáltatót, tagját, alkalmazottját, továbbá bárkit, aki a postai szolgáltatással kapcsolatban magántitok, vagy személyes adatok birtokába jut, egyaránt terheli és megszegéséért a jogszabályok szerint felelősséggel tartozik.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott titoktartási kötelezettség az alkalmazottat a munkaviszony, a tagot a tagsági viszony megszűnése után is terheli.

28. § (1) Titoktartási kötelezettség alapján a szolgáltató - a (2) bekezdésben foglaltak kivételével

-

a) a zárt postai küldeményt nem bonthatja fel,

b) a nem zárt postai küldeményeket csak a felvételhez, továbbításához, illetőleg kézbesítéshez szükséges adatok megállapítása érdekében és mértékben tanulmányozhatja;

c) a szolgáltatás teljesítése során tudomására jutott adatot - a küldemény feladója, címzettje, illetve átvételre jogosultja kivételével - mással nem közölheti;

d) a küldeményt tartalmának megismerése céljából másnak át nem adhatja;

e) a feladó, a címzett és az átvételre jogosult kivételével a szolgáltatás teljesítéséről másnak tájékoztatást nem adhat.

(2) A szolgáltató a zárt postai küldeményt felbonthatja, ha

a) a küldeményt a címzés hiányosságai miatt nem lehet kézbesíteni (visszakézbesíteni) és a kézbesítéshez a címzett vagy a feladó címének megismerése szükséges;

b) a küldemény csomagolása, burkolata oly mértékben sérült, hogy tartalmának megóvása

érdekében ez indokolt, és felbontás nélküli átcsomagolással ez nem oldható meg.

(3) A szolgáltató a postai küldeményt a vámhatóságnak a vonatkozó külön jogszabályban meghatározott feltételekkel köteles átadni.

(4) A küldemény felbontását legalább két főből álló bizottság végzi, annak megtörténtét és a teendő intézkedéseket jegyzőkönyvben rögzíti. Ha bizottság nem működtethető, a felbontás a helyi önkormányzat képviselőjének jelenlétében történhet. A felbontás tényét a küldeményre rá kell vezetni, és ha erre lehetőség van (a feladó neve és címe ismert) a felbontásról, a felbontás okáról a feladót értesíteni kell.

(5) A postai küldemény lefoglalására, visszatartására és zár alá vételére a büntető, valamint a szabálysértési eljárás szabályai az irányadók.

(6) A különleges titkosszolgálati eszközök és módszerek engedélyezésének átmeneti szabályairól szóló 1990. évi X. törvényben foglaltak szerint - az igazságügyminiszter engedélye alapján - a szolgáltató köteles ezeknek az eszközöknek és módszereknek az alkalmazását lehetővé tenni.

Ingatlanhasználati jogok

29. § (1) A településrendezési és településfejlesztési tervekben a postai alapszolgáltatási célt szolgáló épületek és létesítmények elhelyezési lehetőségét biztosítani kell.

(2) Postai alapszolgáltatást ellátó létesítmények, ezek berendezéseinek és tartozékainak elhelyezése céljából a szolgáltató jogosult az ingatlan időleges használatába (Ptk. 108. §), az ingatlanra az említett célból a szolgáltató javára szolgalmi vagy más használati jog is alapítható (Ptk. 171. §).

(3) A postai alapszolgáltatás céljait szolgáló postai berendezések közterületen való elhelyezése, továbbá az azok létesítése és javítása során szükséges területhasználat közterülethasználati és a területfelhasználási díját az illetékes települési önkormányzat képviselő-testülete mérsékelheti, vagy elengedheti.

A postai tevékenység állami irányítása

30. § (1) A Kormány jóváhagyja a postai tevékenységek, szolgáltatások fejlesztésére kidolgozott országos programokat.

(2) A miniszter

a) a postai tevékenységek fejlesztésére koncepciókat és programokat dolgoz ki;

b) a kidolgozott koncepciók, programok alapján gondoskodik ezek megvalósításának szervezeti feltételeiről;

c) gondoskodik a postai alapszolgáltatások működtetéséről, a postai alapellátás biztosításáról;

d) gondoskodik a postai tevékenységek műszaki és forgalmi egységének biztosításáról;

e) szabványosítással, műszaki előírások útján, kutatási, fejlesztési tevékenységgel gondoskodik a postai szolgáltatások színvonalának javításáról,

f) irányítja a postai államigazgatási feladatok ellátását,

g) gondoskodik a 11. §-ban meghatározott intézkedések megtételéről.

(3) A nemzetközi postai szervezetekben a miniszter látja el a Magyar Állam képviselőt, illetőleg gondoskodik a képviselő ellátásáról.

31. § (1) A postai alapszolgáltatás [4. § (1) bekezdés] működtetését szolgáltatási színvonalának fenntartását és fejlesztését - szükség esetén - állami eszközökkel is biztosítani kell.

(2) A miniszter az (1) bekezdésben foglaltak érdekében köteles rendszeresen figyelemmel kísérni a postai alapszolgáltatások ellátásának helyzetét és annak biztosítása érdekében a Kormány részére javaslatokat tenni. Az éves állami költségvetés tárgyalásakor a miniszter indokolt esetben tájékoztatja az Országgyűlést, hogy a postai alapellátás feltételei rendelkezésre állnak-e és milyen intézkedések szükségesek.

Vegyes és hatálybaléptető rendelkezések

32. § (1) A postakürt jelvény használatára kizárólag a postai tevékenységre az állam által létrehozott szervezet jogosult.

(2) A postai alapszolgáltatást ellátó szervezet a dolgozói részére - a miniszter jóváhagyásával - formaruhát rendszeresíthet.

(3) A törvény hatálybalépésekor működő, az állam által postai célra létrehozott szervezetnek a postahatósághoz bejelentést tennie nem kell, azonban üzletszabályzatát a törvény hatálybalépését követő 60 napon belül be kell mutatnia jóváhagyásra.

(4) A törvény hatálybalépésével a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény hatálya alá tartozó

postai tevékenységre kiadott engedély érvényét veszti. Ilyen tevékenység a továbbiakban csak pályázat kiírása és elnyerése alapján gyakorolható.

(5) A 9. § (2) bekezdésben foglalt rendelkezést a törvény hatálybalépését követő, illetve az igényfelmerüléstől számított két éven belül, folyamatosan kell végrehajtani.

33. § A törvény hatálybalépéséről és a szükséges átmeneti rendelkezések megállapításáról külön törvény rendelkezik.

Melléklet az 1992. évi XLV. törvényhez

A törvényben alkalmazott fogalmak meghatározása

E törvény alkalmazásában:

1. *Postai alapszolgáltatás*: a levélpostai küldemények felvétele, továbbítása, kézbesítése, továbbá a postautalványszolgálat.

2. *Levél*: közlést, továbbá - postai szolgáltatási szerződés alapján továbbítható - tárgyat tartalmazó, a nemzetközi előírásoknak, valamint a szabványnak megfelelő zárt postai küldemény.

3. *Levelezőlap*: szabványosított anyagú és méretű, közlést tartalmazó, nem zárt postai küldemény.

4. *Nyomtatvány*: nyomdai úton, vagy más műszaki sokszorosítási eljárással készített postai küldemény, amely nem személyes jellegű szöveget, képet vagy ábrát tartalmaz.

5. *Címzetlen nyomtatvány*: a feladó által megjelölt körben szétosztásra szánt, címzés nélküli nyomtatvány.

6. *Áruminta*: valamely áru mintapéldánya vagy annak része, amelyet az eladásra szánt áru ismertetése céljából díjtalanul ajánlanak fel.

7. *Kicsomag*: külföldre feladható, vám- és devizajogszabályoknak megfelelő tartalmú levélpostai küldemény.

8. *Értéknyilvánítás*: a feladó által a küldemény burkolatán, illetve kísérő okiratán feltüntetett, a tartalom pénzübeni értékét kifejező összegmegjelölés.

9. *Postacsomag:* a nemzetközi csomagegyezménynek megfelelő dolgot tartalmazó, postai úton feladott zárt postai küldemény.

10. *Távmásolat:* papíron készült, írásról, ábráról, képről postai nyilvános távmásoló berendezés és távközlési hálózat útján továbbított, távirat módján kézbesített másolat.

11. *Postautalvány:* e célra rendszeresített nyomtatvány felhasználásával történő rendelkezés pénzüsszeg továbbítására és kifizetésére.

12. *Postautalványszolgálat:* befizetett készpénz továbbítása és címzett részére történő kifizetése vagy telepítése.

13. *Postai pénzforgalmi közvetítő szolgáltatás:* bankszámla javára történő befizetés elfogadása; bankszámla terhére postai kifizetés.

14. *Postai értékcikk:* az állami szolgáltató által kibocsátott és forgalomba hozott - díjlerovást szolgáló - bélyeg, továbbá postai szolgáltatás árát is magában foglaló értékes nyomtatvány.

15. Különszolgáltatás:

a) ajánlott: a szolgáltató a levélpostai küldemény átvételét - a címzetlen nyomtatvány és az áruminta kivételével - írásban elismeri, kézbesítését okiratilag kimutatja;

b) biztosított ajánlott: kizárólag belföldi forgalomban feladható ajánlott küldemény, amelyet a szolgáltató a továbbítás során azonosító adataival nyilvántart, és átvételét a jogosult átvevő írásban elismeri;

c) tértivevény: a szolgáltató a könyvelt küldemény átvételét az erre szolgáló okiraton a jogosult átvevővel elismerteti, és az okiratot a feladónak visszaküldi;

d) légiposta: a szolgáltató a küldeményt - a nemzetközi szerződésekben foglalt feltételektől függően - légi úton továbbítja a címben megjelölt országba;

e) expressz: a szolgáltató a küldeményt, valamennyi más küldeményt megelőzően, soron kívül kézbesíti;

f) gyorsan romló: a feladó által ilyen tartalmúnak minősített postacsomag;

g) *törékeny*: a feladó nyilatkozata vagy a küldemény jellege, tartalma alapján a szolgáltató postacsomagot egyedi módon, megkülönböztetetten kezeli;

h) *utánvétel*: a postacsomag, az értéknylvánítással feladott levél és csomag, valamint az ajánlott különszolgáltatással feladott levél feladójának olyan kikötése és igénye, melynek alapján a küldeményt a szolgáltató a küldeményre feljegyzett utánvételi összeg beszedése után kézbesíti, majd a beszedett összeget a küldemény feladója által kiállított bizonylattal részére visszajuttatja;

i) *saját kezéhez*: a feladó rendelkezése, mely szerint a címzett csak személyesen veheti át a küldeményt. A különszolgáltatás csak térítvevény különszolgáltatással együtt kérhető.

16. *Különleges szolgáltatás*: a 15. pont alá nem tartozó olyan postai szolgáltatás, amely végzését a szolgáltató üzletszabályzatban vállalja.

17. *Csoportos levélszekrény*: többalakos lakóház kapualjában, lépcsőházában, vagy telek bejáratánál elhelyezett több, egyenként névvel megjelölt levélszekrény.

18. *Támpontos csoportos kézbesítő levélszekrény:* külterületen, a kézbesítési útvonalhoz igazodó központi fekvésű helyen, a szolgáltató által felszerelt - egyenként névvel megjelölt - levélszekrény.

19. *Helyettes átvevő:* olyan átvételre jogosult személy, aki a címzett küldeményeit meghatalmazás nélkül átveheti és jogai megegyeznek a címzettéivel.

20. *Jogosult átvevő:* a címzett, a meghatalmazott, valamint a helyettes átvevő.

21. *Postai hálózat:* a postai szolgáltatások ellátása érdekében kialakított postahivatalok és mozgószolgálatok műszaki és forgalmi kapcsolatainak összessége.

22. *Postai hálózat működési egysége:* a postai hálózat elemei közötti olyan összhang, mely a postaforgalom zavartalan együttműködését biztosítja.

23. *Zárt postai küldemény:* a tartalom jellegének, természetének és mennyiségének megfelelő

burkolatba csomagolt olyan küldemény, melynek tartalmához a burkolat (csomagolás), illetve a lezárás nyilvánvaló megsértése nélkül hozzáférni nem lehet.

24. *Forgalom által indokolt mérték [9. § (1) bekezdés]:*
ha a forgalmi bevételek legalább az üzemviteli kiadások költségét fedezik.

2003. évi CI. törvény a postáról

A gazdaság és a lakosság biztonságos, megfelelő minőségű és hozzáférhető postai szolgáltatásokkal való ellátása, a postai piaci verseny kiszélesítése és az Európai Közösség jogszabályainak érvényesítése céljából az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

ELSŐ RÉSZ

BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

A törvény célja

1. § A törvény célja, hogy

a) biztosítsa a mindenki számára elérhető és hozzáférhető egyetemes postai szolgáltatást;

b) elősegítse:

ba) a postai technológia fejlődését és a hatékonyság növelését,

bb) a fogyasztók érdekeinek védelmét a hírközlési piac szereplőivel létrejövő, illetve fennálló kapcsolataikban,

bc) a postai szolgáltatásoknak a nemzetközi szerződésekkel összhangban levő szabad forgalmát,

bd) a postai piac fejlődését és védelmét,

be) a postai piaci résztvevők szabadságát, jogaik érvényesülését és kötelezettségeik érvényesítését,

bf) az új szolgáltatók piacra lépését és a postai piaci résztvevők esélyegyenlőségét, együttműködését, érdekérvényesítését,

bg) a magyar postai piacnak az Európai Unió piacába való integrálódását, a postai nemzetközi kötelezettségek teljesítését,

bh) a posta állami feladatainak, ezen belül a biztonsággal, valamint a veszélyeztetettségi és a minősített időszakai felkészüléssel kapcsolatos feladatoknak az ellátását.

A törvény hatálya

2. § (1) A törvény hatálya a Magyar Köztársaság területén végzett vagy igénybe vett postai tevékenységekre, az e tevékenységet végzőkre és igénybe vevőkre, valamint a postai ágazatot irányító állami szervezetekre és a Nemzeti Hírközlési Hatóságra (a továbbiakban: hírközlési hatóság) terjed ki.

(2) Az országhatárt átlépő postai küldeményekkel kapcsolatos postai szolgáltatásra, valamint az

országhatárt átlépő egyéb postai tevékenységekre e törvény rendelkezéseit annyiban kell alkalmazni, amennyiben nemzetközi szerződés, vagy az Egyetemes Postaegyesület Alapokmánya alapján kötött külön megállapodás eltérően nem rendelkezik.

Fogalommeghatározások

3. § E törvény alkalmazásában:

1. *Ajánlott szolgáltatás:* olyan postai különszolgáltatás, amelynek keretében a postai szolgáltató a postai küldeményt könyvelt küldeményként kezeli.

2. *Címzett:* akinek a feladó a postai küldeményt küldi.

3. *Dokumentumcsere szolgáltatás:* olyan postai szolgáltatás, amelynek alapján a postai szolgáltató - helyiségek, illetve egyéb eszközök rendelkezésre bocsátásával - biztosítja a postai küldemények igénybe vevők közötti, harmadik személy közreműködése nélkül történő kölcsönös cseréjét.

4. *Egyetemes postai szolgáltatás:* a postai szolgáltatások olyan közérdekű szolgáltatásnak minősülő, meghatározott köre, amely földrajzi elhelyezkedéstől függetlenül meghatározott

minőségben és megfizethető ár ellenében minden igénybe vevő számára elérhető.

5. *Egyetemes postai szolgáltató*: az egyetemes postai szolgáltatás ellátására e törvényben kijelölt postai szolgáltató.

6. *Engedélyes postai szolgáltató*: az egyetemes postai szolgáltatás körébe tartozó szolgáltatást engedély alapján ellátó postai szolgáltató.

7. *Értékenyilvánítás*: olyan postai különszolgáltatás, amelynek keretében a postai szolgáltatót a könyvelt küldeményért a feladó által a feladáskor meghatározott összeg erejéig kártérítési felelősség terheli.

8. *Feladó*: aki - mivel a küldemény tőle származik - a postai küldeményen „feladó”-ként van feltüntetve, ennek hiányában, akivel a szolgáltató a postai szolgáltatási szerződést megkötötte.

9. *Garantált kézbesítési idejű szolgáltatás*: olyan postai szolgáltatás, amelyben a postai szolgáltató arra vállal kötelezettséget, hogy a postai küldeményt meghatározott időtartamon belül vagy meghatározott időpontban kézbesíti.

9.1. *Futárposta*: olyan garantált kézbesítési idejű belföldi postai szolgáltatás, amelynek teljesítése során a postai szolgáltató arra vállal kötelezettséget,

hogy a könyvelt postai küldemény felvételét végző alkalmazottja a küldeményt a címzettnek történő személyes kézbesítéséig személyes felügyelete alatt tartja oly módon, hogy a feladó ez alatt bármely időpontban rendelkezhessen a küldemény címzettjének vagy címzésének a megváltoztatásáról, és sikertelen személyes kézbesítés esetén megtehesse a szükséges intézkedéseket.

9.2. *Gyorsposta*: olyan belföldi vagy nemzetközi postai szolgáltatás, amelyben a szolgáltató a könyvelt küldeményt belföldön garantált idő alatt, a feladást követő napon déli 12 óráig, nemzetközi viszonylatban a nemzetközi szerződések alapján kötött megállapodásokban meghatározottak szerint kézbesíti, biztosítva egyben a küldemény egyedi azonosítását s ennek alapján a technológiai folyamatban nyomon követhető kezelését.

10. *Hivatalos irat*: a közigazgatás és az igazságszolgáltatás szervei által feladott olyan könyvelt küldemény, amelynek feladásához és kézbesítéséhez (illetve a kézbesítés megkísérléséhez), valamint azok időpontjához jogszabály jogkövetkezményt fűz, illetve amely a jogszabályban meghatározott határidő számításának

alapjául szolgál. A hivatalos irat az e célra rendszeresített tértivevénnyel adható fel.

11. *Hozzáférfési pont:* a postai küldemény postai hálózatba juttatásának céljából a szolgáltató által elhelyezett levélgyűjtő szekrény, működtetett mobilposta vagy postai szolgáltató hely.

12. *Igérfybe vevő:* a feladó és a címzett, továbbá a postai készpénz-átutalási tevékenység, a postai pénzforgalmi közvetítő tevékenység, illetve a postautalvány-szolgáltatás igénybe vevője.

13. *Integrált posta:* olyan postai szolgáltatás, amely a postai küldeménynek a feladó által is nyomon követhető kezelése és - a címzett ellenkező rendelkezése hiányában - személyes kézbesítése mellett kiegészül az igénybe vevő választása esetén és választása szerint a következő postai különszolgáltatások legalább egyikével: a küldeménynek a feladó által megjelölt helyen történő felvétele; garantált kézbesítési idejű szolgáltatás; a címzett megváltoztatása esetén a küldemény új címre történő kézbesítése; a kézbesítés igazolása; személyre szabott szolgáltatás.

14. *Könyvelt küldemény:* olyan postai küldemény, amelynek felvételét a postai szolgáltató írásban elismeri és kézbesítését a címzett, illetve az egyéb

jogosult átvevő aláírásával vagy más módon okirattal kimutatja.

15. *Minősített időszak:* az az időszak, amely az Alkotmány alapján rendkívüli állapotnak, szükségállapotnak vagy veszélyhelyzetnek minősül.

16. *Postabélyeg:* az egyetemes postai szolgáltató által kibocsátott, a postai küldemények bérmentesítési díjának lerovására használható postai értékcsikk, amely tartalmazza a „Magyarország” vagy „Magyar Posta” -, illetve ezek idegen nyelvű fordításának megfelelő - feliratot, és utal a bérmentesítés díjára.

17. *Postautalvány-szolgáltatás:* olyan postai tevékenység, amelynek alapján készpénz befizetéséről és egyéb szükséges adatokról szóló információ továbbítását követően a címzett (illetve az egyéb jogosult átvevő) részére készpénz kifizetése, illetve meghatározott bankszámlára telepítése történik.

18. *Postai berendezés:* a postai szolgáltatás díjlerovására, érték vagy érvényesítő lenyomat készítésére, illetve árusítására alkalmas gép, technikai eszköz, a levélgyűjtő szekrény vagy egyéb, a postai küldemények felvételére szolgáló technikai eszköz, továbbá a közutak mentén - a postai szolgáltató által - címhelyként telepített, a létesítést

végző vagy a vele szerződéses jogviszonyban álló szolgáltató küldeményeinek kézbesítésére szolgáló támponti levélszekrény.

19. *Postai berendezések forgalomba hozatala*: postai berendezésnek, illetve a berendezés használati jogának ingyenes vagy visszterhes szerződés alapján - a magyarországi gyártását vagy a külföldről történő behozatalát követően - első ízben történő átruházása, illetve - saját felhasználásra történő gyártás vagy behozatal esetén - első ízben történő üzembe helyezése.

20. *Postai értékcikkek*: a valamely postai szolgáltatás igénybevételéhez kapcsolódó, a szolgáltató által díj ellenében forgalomba hozott termék. Nem postai érték cikk - s így díjmentes - a postai szolgáltatás igénybevételéhez szükséges nyomtatvány.

21. *Postai hálózat*: a postai szolgáltatások nyújtása érdekében kialakított különböző erőforrásoknak és szervezeteknek, valamint azok műszaki és forgalmi kapcsolatainak összessége.

21.1. *Egyetemes postai hálózat*: az egyetemes és az engedélyes postai szolgáltató által használt postai hálózat, amelynek célja alapvetően

a) a postai küldemények felvétele, gyűjtése az egyetemes postai szolgáltatással ellátott teljes területről,

b) a postai küldemények feldolgozása és továbbítása a feldolgozó helyektől a rendeltetés helyéig,

c) a postai küldemények kézbesítése.

21.2. *Hálózati hozzáférés*: egy postai hálózat csatlakozása egy másik postai hálózathoz vagy annak részeihez azért, hogy a hálózati funkciók és a hálózaton nyújtott szolgáltatások igénybe vehetővé váljanak, az igénybe vevők kiszolgálása érdekében.

22. *Postai készpénzátutalás*: az egyetemes postai szolgáltató által végzett olyan pénzátutalás, amely

a) bankszámla használata nélkül,

b) természetes személy megbízása alapján és természetes személy részére,

c) akár belföldre, akár külföldre,

d) a készpénz-átutalási rendszerben résztvevők között vagy az egyetemes postai szolgáltató szolgáltató helyei között,

e) készpénzben történik.

23. *Postai közreműködő*: a postai tevékenységet végző által a postai szolgáltatási szerződés

megkötéséhez és teljesítéséhez igénybe vett személy (szervezet), aki (amely) e tevékenység körében a postai küldemények felvételét, feldolgozását, továbbítását és kézbesítését együttesen vagy e résztvékenységek bármelyikét önállóan, a postai szolgáltató nevében, javára és felelősségére végzi. A postai közreműködő nem minősül postai szolgáltatónak.

24. *Postai közvetítő tevékenység:* olyan postai tevékenység, amelynek keretében a közvetítő díj ellenében a vele szerződéses jogviszonyban álló

a) feladó postai küldeményeit postai szolgáltató részére további postai szolgáltatási szerződés létrehozatala céljából a felvétel helyéhez - a postai szolgáltató által e küldemények átvételére megjelölt - legközelebbi szolgáltató helyen átadja, vagy

b) címzett részére érkezett postai küldeményeket a címzettől kapott meghatalmazás alapján postai szolgáltatótól átveszi, és a címzett részére kiszállítással vagy fiókbérlet útján kézbesíti.

25. *Postai küldemény:* a külön jogszabályban meghatározott tömeg- és mérethatároknak megfelelő - a küldeményen, annak burkolatán vagy az ahhoz tartozó listán megcímezett - küldemény. A

postai küldemény fajtái: a levélküldemény, a címzett reklámküldemény, a nyomtatvány és a postacsomag.

25.1. *Levélküldemény*: olyan postai küldemény, amely bármely fizikai adathordozón (pl. papíron, mágneses, illetve digitális adathordozón) megjelenített egyedi vagy személyes jellegű közlést, adatot vagy információt tartalmaz. Levélküldemény a levelezőlap is.

25.2. *Címzett reklámküldemény*: a kizárólag hirdetést, üzletszerzési vagy reklámanyagot tartalmazó, külön jogszabály alapján nagy számúnak minősített címzetti körnek szóló olyan postai küldemény, amely - a címzett neve, címe és azonosító száma, valamint az üzenet jellegét nem módosító egyéb adatok kivételével - azonos tartalmú.

25.3. *Nyomtatvány*: olyan postai küldemény, amely nyomdai úton vagy más sokszorosítási eljárással készített nem egyedi, nem személyes jellegű szöveget, képet, ábrát tartalmaz (pl. könyv, katalógus, újság vagy folyóirat).

25.4. *Postacsomag*: a tárgyat, árucikket tartalmazó könyvelt postai küldemény.

26. *Postai küldemény felvétele*: a postai küldeménynek a postai szolgáltató által rendszeresített levélgyűjtő

szekrényben vagy más e célra szolgáló postai berendezésben való elhelyezése, a postai küldeménynek a postai szolgáltató helyen vagy egyéb hozzáférési ponton történő átvétele, könyvelt küldemény esetén - a felvétel helyétől függetlenül - a küldemény átvételének írásbeli elismerése.

27. *Postai küldemények gyűjtése*: a postai hálózat szolgáltató helyeinél vagy egyéb hozzáférési pontjainál feladott és felvett postai küldemények összegyűjtési művelete.

28. *Postai küldemény kézbesítése*: a postai szolgáltatás teljesítésének befejező művelete, amely során a postai küldemény a postai hálózatból a küldemény címezésében megjelölt (jogszabályi rendelkezés alapján attól eltérő) helyen kikerül. A küldemény kézbesítése magában foglalja mind a címzett (illetve az egyéb jogosult átvevő) részére történő személyes átadást, mind a címhelyen történő elhelyezést.

29. *Postai különszolgáltatás*: a postai szolgáltatáshoz kapcsolódó, a szolgáltatás minőségét növelő - jogszabályban kötelezően előírt vagy a szolgáltató által vállalt - olyan többletszolgáltatás, amelyet a szolgáltató a feladó vagy a címzett rendelkezése alapján díj ellenében teljesít.

30. *Postai létesítmény*: az egyetemes postai szolgáltatás vagy az egyetemes postai szolgáltatási körbe tartozó valamely szolgáltatás ellátását biztosító szolgáltató hely, illetve postai berendezés.

31. *Postai pénzforgalmi közvetítő tevékenység*: a bankszámla javára - postai elszámolás-forgalmi rendszeren keresztül - befizetés elfogadása, illetve bankszámla terhére - e rendszeren keresztül - kifizetés teljesítése.

32. *Postai szolgáltatás*: olyan hírközlési szolgáltatás, amely a postai küldemény felvételére, szükség szerinti feldolgozására, továbbítására és kézbesítésére, illetve - együttesen vagy részben - az ezeknek megfelelő műveletek elvégzésére irányul ellenszolgáltatás fejében. Postai szolgáltatásnak minősül a dokumentumcsere is.

33. *Postai szolgáltató hely*: a postai szolgáltatások elérését meghatározott földrajzi ponton és időben biztosító hely, illetve helyiség.

34. *Távirat*: a külön jogszabályban meghatározott előírások alapján az igénybe vevő által - az elektronikus hírközlő hálózat vagy postai szolgáltató útján - feladott szöveges közlemény, amelyet a szolgáltatók postai kézbesítés útján vagy

elektronikus hírközlő végberendezés közvetítésével juttatnak el a címzethez.

35. *Tértivevény szolgáltatás:* olyan - könyvelt küldeményekhez igénybe vehető - postai különszolgáltatás, amelynek keretében a szolgáltató a postai küldemény kézbesítését a címzettel (illetve az egyéb jogosult átvevővel) az erre szolgáló okiraton elismerteti, és az okiratot a feladónak visszaküldi, illetve a felek megállapodása esetén annak digitalizált képét vagy adattartalmát elektronikus úton, illetőleg adathordozón átadja.

36. *Vakok írását tartalmazó küldemény:* kizárólag a vakok használatára szolgáló, dombornyomású írásokat, véseteket, hangfelvételeket, különleges papírokat vagy mágneslemezeket és egyéb információhordozókat tartalmazó postai küldemény, amelynek feladója vagy címzettje vak személy, illetőleg a vakok hivatalosan elismert intézete.

37. *Veszélyeztetettségi időszak:* a minősített időszak kihirdetését közvetlenül megelőző - annak várható bekövetkezését feltételező - állapot (helyzet), amely a kialakult veszélyeztetettségi körülmények alapján hátrányos hatást gyakorol az ország biztonságára, stabilitására, alkotmányos rendjére, a rend- és

közbiztonságra, a lakosság élet- és vagyonbiztonságára, a természetes és épített környezetre, és ami miatt rendkívüli kormányzati intézkedések megtétele, gazdasági, pénzügyi erőforrások tervszerű megteremtése szükséges.

Postai tevékenységek

4. § (1) Postai tevékenység

- a) a postai szolgáltatás;
- b) a postai közvetítő tevékenység;
- c) postabélyeg és egyéb postai érték cikk kibocsátása, forgalomba hozatala és forgalomból való kivonása, valamint a postai érték cikk-árusítás;
- d) a postai készpénz-átutalási tevékenység, a postai pénzforgalmi közvetítői tevékenység és a postautalvány-szolgáltatás;
- e) a távirat-szolgáltatás postai résztevékenysége.

(2) A postai szolgáltatás lehet egyetemes postai szolgáltatás vagy nem egyetemes postai szolgáltatás.

(3) A postai tevékenység ellátásához a postai tevékenységet végzők - külön jogszabályban meghatározott esetekben, módon és eljárás alapján - közreműködőt vehetnek igénybe.

MÁSODIK RÉSZ

A POSTAI SZOLGÁLTATÁS

I. Fejezet

EGYETEMES POSTAI SZOLGÁLTATÁS

Az egyetemes postai szolgáltatás általános szabályai

5. § (1) Az egyetemes postai szolgáltatás körébe tartoznak az alábbi szolgáltatások:

a) a kettő kilogrammot meg nem haladó tömegű belföldi és nemzetközi levélküldeményekkel, címzett reklámküldeményekkel és nyomtatványokkal kapcsolatos postai szolgáltatás;

b) a húsz kilogrammot meg nem haladó tömegű belföldi és nemzetközi postacsomagokkal kapcsolatos postai szolgáltatás;

c) a vakok írását tartalmazó, hét kilogrammot meg nem haladó tömegű belföldi és nemzetközi küldeményekkel kapcsolatos postai szolgáltatás.

(2) Az egyetemes postai szolgáltató és az engedélyes postai szolgáltató - a feladó rendelkezése alapján - köteles az (1) bekezdés *a)* és *c)* pontjaiban meghatározott küldeményekhez ajánlott, továbbá az (1) bekezdés *a)-c)* pontjaiban meghatározott küldeményekhez térítvevény, illetve értéknylvánítás különszolgáltatást nyújtani.

(3) Az egyetemes postai szolgáltatás körébe tartozó szolgáltatásoknak igazodniuk kell az igénybe vevők szükségleteihez, valamint a technikai, gazdasági és társadalmi környezethez.

(4) Az egyetemes postai szolgáltató csak részvénytársasági formában működhet. Az egyetemes postai szolgáltató lehet gazdasági társaság egyedüli tagja, illetve részvényese is.

(5) Az egyetemes postai szolgáltató a levélküldeményekkel, a címzett reklámküldeményekkel, valamint a nyomtatványokkal kapcsolatos postai szolgáltatás teljesítésekor alkalmazhat a küldemény kezelésének gyorsaságán is alapuló küldeménytovábbítási rendszert.

(6) Az (1) bekezdés *a)-c)* pontjában meghatározott tömeghatároktól függetlenül nem egyetemes postai szolgáltatás a futárposta, a gyorsposta, az integrált posta és a dokumentumcsere.

6. § (1) Az egyetemes postai szolgáltatás körébe tartozó szolgáltatást, illetve az 5. § (2) bekezdésében foglalt különszolgáltatást

a) az egyetemes postai szolgáltatónak teljes körben, az ország egész területén,

b) az engedélyes postai szolgáltatónak az engedélyben meghatározott szolgáltatások vonatkozásában, az engedélyben meghatározott közigazgatási terület egészén

oly módon kell ellátnia, hogy az - a jogszabályban meghatározott kivételekkel - foglalja magába a postai küldeményeknek munkanaponként legalább egyszeri gyűjtését és házhoz kézbesítését.

(2) Az egyetemes postai szolgáltatás korlátozható vagy szüneteltethető:

a) az egyetemes postai szolgáltatást végző működési körén kívül eső elháríthatatlan ok (vis maior) esetén,

b) a Magyar Köztársaság honvédelmi, nemzetbiztonsági, közegészségügyi és közbiztonsági érdekeinek védelmében, a jogszabályok által előírt módon.

(3) Az egyetemes postai szolgáltatást - a (2) bekezdésben foglalt kivételektől eltekintve - az egyetemes postai szolgáltató csak a postai ágazatot irányító miniszter (a továbbiakban: miniszter), az engedélyes postai szolgáltató pedig a hírközlési hatóság előzetes írásbeli hozzájárulásával szüneteltetheti. A szolgáltató a szüneteltetésről -

annak megkezdése előtt - köteles az érintett igénybe vevőket hirdetmény útján tájékoztatni.

Fenntartott szolgáltatás

7. § (1) Kizárólag az egyetemes postai szolgáltató végezheti az alábbi postai szolgáltatásokat (a továbbiakban: fenntartott postai szolgáltatás):

a) legfeljebb száz gramm tömegű belföldi, illetve nemzetközi levélküldeményekkel és címzett reklámküldeményekkel kapcsolatos szolgáltatás, amennyiben a szolgáltatás díja alacsonyabb, mint az egyetemes szolgáltatási kör leggyorsabb szolgáltatási kategóriájának első súlyfokozatába tartozó levélküldemény díjának a háromszorosa,

b) ha törvény vagy kormányrendelet eltérően nem rendelkezik, a hivatalos iratokkal kapcsolatos postai szolgáltatás.

(2) Az (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott tömeghatártól és árkorláttól függetlenül nem fenntartott postai szolgáltatás a vakok írását tartalmazó belföldi és nemzetközi küldeményekkel kapcsolatos ingyenesen nyújtott postai szolgáltatás.

(3) Az egyetemes postai szolgáltató kizárólagosan jogosult a postakürt jelvénynek és a jelvény stilizált

változatának az e törvény hatályosságát érintő használatára, valamint „Magyarország” vagy „Magyar Posta” felirattal, illetve annak idegen nyelvű megfelelőjével rendelkező bérmentesítési lenyomat használatára, továbbá „Magyarország” vagy „Magyar Posta” felirattal, illetve annak idegen nyelvű megfelelőjével rendelkező postai értékcsikk kibocsátására, forgalomba hozatalára, forgalomból való kivonására.

II. Fejezet

PIACRALÉPÉSI ÉS PIACELHAGYÁSI SZABÁLYOK

Jogosultság a postai szolgáltatás nyújtására

8. § (1) Postai szolgáltatást - a 7. § (1) bekezdésében meghatározott fenntartott postai szolgáltatások kivételével - bármely természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság nyújthat, engedély vagy bejelentés alapján.

(2) Az egyetemes postai szolgáltatási körbe tartozó szolgáltatás - a (3) bekezdésben foglalt kivétellel - a hírközlési hatóság által kibocsátott

engedély alapján, a nem egyetemes postai szolgáltatás a hírközlési hatósághoz történt bejelentés alapján nyújtható.

(3) Az egyetemes postai szolgáltató az egyetemes postai szolgáltatást e törvény erejénél fogva nyújtja.

(4) A hírközlési hatóság a postai szolgáltatókról és az általuk nyújtott szolgáltatásokról közhitelű nyilvántartást vezet. A nyilvántartásban fel kell tüntetni az engedélyben, illetve a bejelentésben feltüntetett adatokat. Az egyetemes postai szolgáltató adatainak a nyilvántartására az engedélyre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

(5) A hírközlési hatóság köteles a postai szolgáltatók és az általuk nyújtott szolgáltatások jegyzékét nyilvános elektronikus adatbázisában folyamatosan frissíteni, valamint azt a hivatalos lapjában évente közzétenni.

(6) Postai szolgáltatást - a 7. § (1) bekezdésében meghatározott fenntartott postai szolgáltatásokkal együtt - önkormányzat is végezhet, az egyetemes szolgáltatóval kötött szerződés alapján. Ekkor az önkormányzat, a település nagyságától függően, kiegészítő állami támogatásban részesül.

Postai szolgáltatás engedélyezése

9. § (1) Az egyetemes postai szolgáltatás körébe tartozó, de nem fenntartott postai szolgáltatások szolgáltatási engedély alapján nyújthatók. Az ilyen engedély kiadása nem érinti az egyetemes szolgáltatónak az ország egész területén történő szolgáltatásnyújtásra vonatkozó kötelezettségét.

(2) A postai szolgáltatási engedély az 5. § (1) bekezdésében meghatározott egy vagy több szolgáltatásnak a külön jogszabályban meghatározott közigazgatási terület egészét lefedő nyújtására kérhető. Egy meghatározott közigazgatási területre több szolgáltató is kérhet engedélyt.

(3) Engedélyhez kötött postai szolgáltatás csak akkor nyújtható, ha a szolgáltatás jogszabályban meghatározott feltételei biztosítottak.

(4) A személyi feltételek akkor tekinthetők biztosítottaknak, ha a postai szolgáltató teljesítőképessége, továbbá a szolgáltató vezető tisztségviselőinek vagy a szakmai tevékenységért felelős vezető állású munkavállalójának, illetve az egyéni vállalkozónak a szakmai alkalmassága - külön

jogszabályban meghatározott módon - igazolt, és e személyek büntetlen előéletűnek minősülnek.

(5) A tárgyi feltételek akkor tekinthetők biztosítottnak, ha a postai szolgáltató rendelkezik a postai küldemények felvételéhez, feldolgozásához, továbbításához és kézbesítéséhez szükséges és alkalmas ingatlanokkal, helyiségekkel, gépjárműparkkal és műszaki berendezéssel, továbbá a külön jogszabályban meghatározott mértékű vagyoni biztosítékkal és a hírközlési hatóság által jóváhagyott általános szerződési feltételekkel.

(6) A szolgáltatás nyújtásának személyi és tárgyi feltételeire vonatkozó részletes szabályokat, valamint az engedély kiadásának egyéb feltételeit külön jogszabály határozza meg.

(7) A szolgáltatási engedély iránti kérelemnek tartalmaznia kell:

a) a szolgáltatást nyújtani kívánó személy, illetve szervezet (a továbbiakban e § alkalmazásában: kérelmező) nevét (cégnevét), címét (székhelyét),

b) a vállalkozás cégjegyzékszámát, illetve külön jogszabályban meghatározott más hivatalos nyilvántartási vagy azonosítósámát,

c) a kérelmező képviselőjének, valamint a hatósággal való kapcsolattartásra kijelölt személynek a nevét, címét,

d) a nyújtani kívánt szolgáltatás megnevezését, statisztikai jelzőszámát, e törvénynek a szolgáltatást meghatározó szakaszára történő hivatkozást és a szolgáltatás módjának rövid leírását,

e) annak a közigazgatási területnek a meghatározását, amelyen a szolgáltatást nyújtani kívánja.

(8) A szolgáltatási engedély iránti kérelemhez mellékelni kell:

a) a kérelmező harminc napnál nem régebbi cégkivonatának, vállalkozói igazolványának vagy egyéb, a hatóságnál (bírósnál) vezetett nyilvántartásba vételét igazoló dokumentumnak az eredeti vagy hitelesített másolati példányát,

b) cégjegyzékben nyilván nem tartott jogi személy esetén a jogi személy létesítéséről szóló jogszabály, határozat vagy okirat másolatát, és - ha a cégjegyzékben nyilván nem tartott jogi személy létrejötté nyilvántartásba vételhez van kötve - a nyilvántartásba vételt igazoló okirat másolatát,

c) a postai szolgáltatással kapcsolatos általános szerződési feltételeket,

d) a kérelmező által használni kívánt - a postai szolgáltató azonosítására is alkalmas - dátumnyomat, illetve bérmentesítés-lenyomat, jelzés, módszer mintáját,

e) annak a központi ügyfélszolgálatnak az elérhetőségét (pl. cím, telefonszám, internet), ahol az igénybe vevők a szolgáltatónál a szolgáltatásokkal kapcsolatosan érdeklőzhetnek, illetve ahol panaszukat vagy kártérítési igényüket bejelenthetik,

f) a (4) bekezdésben, valamint - az általános szerződési feltételeket jóváhagyó hatósági intézkedés kivételével - az (5) bekezdésben foglaltak igazolására szolgáló okiratokat.

A postai szolgáltatás bejelentése

10. § (1) A nem egyetemes szolgáltatási körbe tartozó postai szolgáltatás megkezdésére irányuló szándékot a megkezdés előtt legalább harminc nappal, a hírközlési hatóságnál nyilvántartásba vétel céljából be kell jelenteni.

(2) A bejelentésnek a 9. § (7) bekezdésében foglaltakat kell tartalmaznia.

(3) A bejelentéshez mellékelni kell a 9. § (8) bekezdésében foglaltakat.

(4) A hírközlési hatóság a nyilvántartásba vételt megelőzően ellenőrzi, hogy a bejelentésben foglaltak megfelelnek-e a jogszabályok rendelkezéseinek. Ha a bejelentésben foglaltak megfelelnek a jogszabályok rendelkezéseinek, a bejelentett szolgáltatást nyilvántartásba kell venni, és a szolgáltatót a nyilvántartásba vételről értesíteni kell.

(5) A hírközlési hatóság a nyilvántartásba vételt abban az esetben tagadja meg, ha a bejelentésben foglalt adatok és a bejelentéshez csatolt mellékletek alapján megállapítható, hogy a bejelentett postai szolgáltatás nem nyújtható bejelentés alapján, vagy a bejelentő nyilvántartásba vétele egyéb módon jogszabálysértő lenne.

(6) A postai szolgáltatás - a nyilvántartásba vétel megtagadásának kivételével - a bejelentéstől számított harminc nap elteltével nyilvántartásba vettnek tekintendő, és abban az esetben is megkezdhető, ha a hírközlési hatóság a (4) bekezdésben említett értesítést nem adja ki.

(7) A szolgáltató köteles tájékoztatni a hírközlési hatóságot, ha a postai szolgáltatás nyújtását - a bejelentés ellenére - a nyilvántartásba vételtől számított száznyolcvan napon belül nem kezdi meg.

A változások bejelentése

11. § (1) A postai szolgáltatási engedély iránti kérelem, illetve a postai szolgáltatás nyilvántartása céljából tett bejelentés kötelező tartalmi elemeiben bekövetkezett változás esetén a változásokat - a szolgáltatási engedély iránti kérelemre, illetve a postai szolgáltatás bejelentésére vonatkozó külön jogszabályban meghatározott módon - a hírközlési hatósághoz be kell jelenteni.

(2) A postai szolgáltatás hatósági nyilvántartásban szereplő személyi és tárgyi feltételeiben, a szolgáltatás minőségét és a vagyoni biztosítékot érintő körülményekben, valamint a jogszabályban vagy az általános szerződési feltételekben foglalt egyéb feltételekben bekövetkező változás esetén a postai szolgáltatás engedélyezésére, illetve bejelentésére vonatkozó szabályok értelemszerűen irányadók.

A postai szolgáltatás megszüntetése

12. § (1) A hírközlési hatóság törli a postai szolgáltatást a nyilvántartásból, ha annak nyújtását a postai szolgáltató a nyilvántartásba vételtől

számított száznyolcvan napon belül nem kezdi meg, illetve, ha a jogszabályban foglaltak szerinti - jogerős és végrehajtható - határozatával megtiltotta a szolgáltatás nyújtását.

(2) A postai szolgáltatás nyújtásának megszüntetési szándékát - ha a szolgáltatási engedély eltérően nem rendelkezik, a megszüntetés előtt legalább hatvan nappal -, illetve a postai szolgáltató megszűnését a postai szolgáltató köteles a hírközlési hatóságnak bejelenteni. A postai szolgáltató köteles egyidejűleg erről az igénybe vevőket is tájékoztatni. A megszüntetésről, illetve a megszűnésről és annak időpontjáról szóló tájékoztatást az egész országra kiterjedő szolgáltatás esetén legalább két országos napilapban, ennél kisebb közigazgatási területre kiterjedő szolgáltatás esetén a helyben szokásos módon kell közzétenni.

(3) A hírközlési hatóság a bejelentés alapján a postai szolgáltatást, illetve a postai szolgáltatót a nyilvántartásából törli. A megszüntetés (megszűnés) bejelentése és a nyilvántartásból való törlés közötti időtartamban a postai szolgáltató

a) a szolgáltatás megszüntetése esetén a törlendő postai szolgáltatásnak megfelelő,

b) a szolgáltató megszűnése esetén pedig postai szolgáltatásra vonatkozó újabb szerződést nem köthet. A már megkötött szerződéseket azonban köteles teljesíteni, a kezelésében lévő postai küldeményeket köteles kézbesíteni.

III. Fejezet

A POSTAI SZOLGÁLTATÁS VÉGZÉSÉNEK SZABÁLYAI

A postai szolgáltatás végzésének általános szabályai

13. § (1) A postai szolgáltatás végzése során fenn kell tartani a jogszabályokban, valamint a szolgáltatási engedélyben vagy a bejelentésben meghatározott feltételeket, továbbá meg kell felelni a jogszabályokban előírt, illetve a postai szolgáltató által a postai szolgáltatási szerződésben vállalt minőségi és egyéb követelményeknek.

(2) A postai szolgáltató - azonos feltételek esetén - szolgáltatásait az egyenlő bánásmód követelményét megtartva, azonos szerződési feltételrendszer keretében köteles nyújtani igénybe vevőik számára.

(3) A postai szolgáltató - azonos feltételek esetén - más postai szolgáltatókkal az üzleti kapcsolatait az egyenlő bánásmód követelményét megtartva, az üzleti kapcsolat jellegének megfelelően köteles kialakítani.

(4) Az igénybe vevői bejelentések intézése, a panaszok kivizsgálása, valamint a fogyasztók tájékoztatása céljából

a) az egyetemes postai szolgáltatónak és az engedélyes szolgáltatónak az ügyfelek részére nyitva álló helyiségben, telefonon is elérhető,

b) a nem egyetemes postai szolgáltatónak az ügyfelek részére nyitva álló helyiségben vagy telefonos elérhetőséggel,

ügyfélszolgálatot kell működtetnie, és biztosítani kell az ügyfélszolgálat internetes elérhetőségét is.

(5) A postai szolgáltatók és a postai közreműködői tevékenységet végző személyek (szervezetek) kötelesek együttműködni a titkos információgyűjtésre, illetve titkos adatszerzésre külön törvényben felhatalmazott szervezetekkel, valamint tevékenységük megkezdésével egyidejűleg kötelesek biztosítani a titkos információgyűjtés, illetve a titkos adatszerzés eszközeinek és módszereinek alkalmazási feltételeit. Az e körben

történő adatszolgáltatás, valamint a 30. § (7) bekezdése szerinti szolgáltatás díj-, költség- és térítésmentes.

(6) Műszaki, forgalmi, katasztrófa vagy egyéb veszélyhelyzet miatt keletkező üzemzavar elhárításához az egyetemes postai szolgáltatónak a jogszabályban meghatározott tartalmú, folyamatosan felülvizsgált és karbantartott védelmi, felkészülési és katasztrófaelhárítási tervekkel, valamint a felkészülésre vonatkozó jogszabályokból eredő feladatok ellátásához szükséges mértékű és összetételű tartalékokkal kell rendelkeznie.

(7) Az egyetemes postai szolgáltatónak a veszélyeztetettségi és a minősített időszak esetén alkalmazandó intézkedési terv kidolgozása és végrehajtása érdekében - külön jogszabályban meghatározott módon - együtt kell működnie az illetékes szervezetekkel.

(8) Az egyetemes postai szolgáltató jogosult a veszélyeztetettségi és a minősített időszakban az intézkedési terv alapján általa tett intézkedések, illetve a honvédelmi érdekek érvényesítésére vonatkozó jogszabályok szerint általa nyújtott postai szolgáltatások tényleges költségeinek a megtérítésére.

(9) Az egyetemes és az engedélyes postai szolgáltató a sérelmére történő bűncselekmények elkövetésének megelőzése, illetve a bűncselekmény elkövetőjének felderítése érdekében sérülést vagy egészségkárosodást nem okozó technikai eszközt vagy csapdát alkalmazhat a bűncselekmény felderítésére jogosult szerv felhatalmazása alapján.

(10) Az egyetemes és az engedélyes postai szolgáltató szolgáltatást vagy biztonsági szolgálatot ellátó alkalmazottja a feladata ellátása során gázsprayt, valamint - az erre vonatkozó jogszabályok rendelkezései szerint - gáz- és riasztófegyvert tarthat magánál, azokat azonban csak jogos védelmi helyzetben, illetve végszükség esetén alkalmazhatja.

A postai szolgáltatási szerződés

14. § (1) A postai szolgáltatási szerződésre a Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvéről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) szerződésekre vonatkozó rendelkezéseit az e törvényben foglalt eltérésekkel és kiegészítésekkel kell alkalmazni.

(2) E törvényben foglaltaktól a postai szolgáltató az általános szerződési feltételeiben (a továbbiakban: üzletszabályzat) csak akkor térhet el, ha e törvény az eltérést megengedi. Ez a rendelkezés nem zárja ki azt, hogy a postai szolgáltató az üzletszabályzatában olyan szolgáltatásokat és különszolgáltatásokat is meghirdessen, amelyeket e törvény nem szabályoz.

(3) A szerződő felek e törvény szolgáltatási szerződésre és felelősségre vonatkozó rendelkezéseitől - kizárólag az igénybe vevő javára - egyező akarattal eltérhetnek.

(4) A postai szolgáltatási szerződés (a továbbiakban: szerződés) a postai küldemény felvételével, illetve a szolgáltatás elvállalásával jön létre.

(5) A postai szolgáltató a szerződés teljesítésének megkezdését, illetve nem könyvelt küldemény esetén a feldolgozást a küldeményen elhelyezett - külön jogszabályban részletesen meghatározott követelményeknek megfelelő, a postai szolgáltató azonosítására is alkalmas - dátumnyomattal köteles igazolni. A feladó és a szolgáltató azonban megállapodhat abban, hogy a - szerződés teljesítésének megkezdését igazoló -

dátumnyomatot a szolgáltató helyett a feladó helyezi el a küldeményen.

(6) A postai szolgáltató köteles a jogszabályoknak, a nemzeti szabványoknak, a nemzetközi megállapodásoknak és a szolgáltató üzletszabályzatában meghatározottaknak megfelelő postai küldeményt az azokban foglaltaknak megfelelően felvenni, feldolgozni, továbbítani és a címzett (illetve az egyéb jogosult átvevő) részére kézbesíteni. Az átvételi jogosultság részletes szabályait, a postai szolgáltatások igénybevétele kapcsán alkalmazható meghatalmazás kötelező tartalmi és formai elemeit külön jogszabály állapítja meg.

(7) A postai szolgáltató a postai küldemények feladásának részletes feltételeit, valamint a szolgáltatás nyújtásának részletes szabályait üzletszabályzatában határozza meg. Az egyetemes és az engedélyes postai szolgáltató köteles az üzletszabályzatot (illetve annak módosítását) - a bevezetését megelőző legalább tizenötödik naptól kezdődően - postai szolgáltató helyein és internetes honlapján is közzétenni. A szolgáltató hellyel nem rendelkező postai szolgáltató köteles az üzletszabályzatot (illetve annak módosítását) - a

bevezetését megelőző legalább tizenötödik naptól kezdődően internetes honlapján közzétenni.

(8) A postai szolgáltatás igénybevételekor, a feladott postai küldemények közül

a) a levélküldeményben a közlés, az adat, illetve az információ tartalmához közvetlenül és szorosan kapcsolódó tárgy,

b) a nyomtatványban a szöveg, a kép, illetve az ábra tartalmához közvetlenül és szorosan kapcsolódó tárgy,

c) a postacsomagban a tartalma alkalmazhatóságával, rendeltetésével, illetve felhasználásával összefüggő, vagy az elszámolásához szükséges információkat tartalmazó szöveg, kép, ábra, továbbá kizárólag a címzettnek szóló közlés, adat és információ is elhelyezhető.

(9) A postai szolgáltató köteles megtagadni a szerződés megkötését, ha

a) a szerződés teljesítése jogszabályba, illetve nemzetközi szerződésbe vagy megállapodásba ütközik;

b) a küldemény tartalma nyilvánvalóan sérti vagy veszélyezteti az életet, egészséget, testi épséget, illetve az emberi környezetet;

c) a feltételesen továbbítható küldemény nem felel meg az ilyen küldeményekre vonatkozó előírásoknak.

(10) Amennyiben a (9) bekezdésben meghatározott tények valamelyike a szerződés megkötését követően jut a postai szolgáltató tudomására, köteles a szolgáltatás teljesítését (illetve annak folytatását) megtagadni, és erről a feladót értesíteni. A teljesítés megtagadásából, illetve a küldeménynek a feladó részére történő visszaküldéséből származó többletköltségek a feladót terhelik.

(11) A postai szolgáltató megtagadhatja a szerződés megkötését, ha:

a) a szolgáltatás teljesítése jogszabály alapján szünetel vagy korlátozott, illetve

b) a szolgáltatás teljesítéséhez szükséges forgalmi feltételek - tevékenységi körén kívül álló okból - átmenetileg nem állnak rendelkezésre.

A szolgáltatás ellenértéke

15. § (1) A postai szolgáltatásért járó díjat a postai küldemény felvételekor kell készpénzben megfizetni, vagy postabélyeggel, illetve egyéb

módon leróni. A postai szolgáltató a fizetésre - üzletszabályzatában - ettől eltérő időpontot is meghatározhat.

(2) A levélküldeményekkel kapcsolatos postai szolgáltatások díjának megfizetésére az egyetemes postai szolgáltató a Magyarországon kibocsátott, érvényben lévő postabélyeget és az Egyetemes Postaegyesület által kibocsátott válaszdíj szelvényeket köteles elfogadni.

(3) A postai szolgáltató a szolgáltatási díjat a küldemény felvételétől számított egy éven belül követelheti.

(4) A postai szolgáltató a postai küldemény bérmentesítésének a jelölésére kizárólag olyan eszközt, lenyomatot, jelzést, illetve módszert használhat, amelynek alapján megállapítható a postai szolgáltató neve (cégneve), valamint a bérmentesítés értéke, és amely egyértelműen megkülönböztethető más postai szolgáltató bérmentesítésétől.

A küldemény kézbesítése

16. § (1) A postai szolgáltató a postai küldeményt - jogszabályban foglalt eltérésekkel és kivételekkel -

a címzett, illetve az egyéb jogosult átvevő részére a feladó által megjelölt helyen, az erre a célra szolgáló levélszekrénybe történő elhelyezéssel, vagy a címzettnek, illetve az egyéb jogosult átvevőnek történő átadással köteles kézbesíteni.

(2) A címzetten kívüli egyéb jogosult átvevő a Ptk. általános szabályai szerint felel a postai küldemény címzett részére történő átadásáért.

(3) Könyvelt küldemény átvételének írásban történő elismerése előtt a címzett (illetve az egyéb jogosult átvevő) a személyazonosságát külön jogszabályban meghatározott hatósági igazolvánnyal köteles igazolni. A postai szolgáltató a személyazonosság igazolását nem könyvelt küldemény kézbesítése esetén is kérheti.

(4) A személyazonosságot igazoló okmány elnevezését, betűjelét és számát a postai szolgáltató a kézbesítési okiratra rájegyzi. Ha az okirat tulajdonosa ez ellen tiltakozik, a szolgáltató ezt - mint a kézbesítést megghiúsító körülményt - a kézbesítési okiraton rögzíti, és a küldeményt visszaküldi a feladónak.

(5) A postai szolgáltató által felvett küldemény, amíg azt a címzettnek vagy más jogosult átvevőnek

nem kézbesítették, - az ellenkező bizonyításáig - a feladó tulajdonát képezi.

(6) Ha ezt a címzett vagy - az üzletszabályzatban megjelölt szolgáltatások esetén - a feladó az erre irányuló szolgáltatás igénybevételével kéri, a postai szolgáltató a küldeményt - az eredetileg megjelölt címtől eltérően - az igényelt új címre is kézbesítheti (utánküldés szolgáltatás). E szolgáltatás és a címzettnek történő biztonságos kézbesítés teljesítése érdekében a postai szolgáltató címnyilvántartás (név, lakcím, székhely, illetve telephely) vezetésére jogosult.

(7) Kézbesíthetetlennek minősül az a küldemény, amelyet

a) a postai szolgáltatón kívül álló okból a címzettnek (illetve az egyéb jogosult átvevőnek) kézbesíteni és a feladónak visszakézbesíteni nem lehet, vagy

b) a küldeményt terhelő díjat a feladó - vagy erre irányuló megállapodás esetén a címzett (illetve az egyéb jogosult átvevő) - nem fizette meg.

(8) Kézbesíthetetlen küldemény esetén a postai szolgáltató a küldeményt köteles őrizni. Az őrzésre a Ptk. felelős őrzésre vonatkozó szabályai az

irányadók a következő eltérésekkel: a postai szolgáltató

a) a nem könyvelt küldeményt a feladásától számított hat hónap elteltéig köteles őrizni, utána a küldeményt megsemmisítheti;

b) könyvelt küldemény esetén a kézbesíthetetlenség megállapítását követő hatvanadik naptól számított egy hónapon belül köteles - határidő megjelölésével és az átvétel elmulasztásának jogkövetkezményeire történő felhívás mellett - a címzettet, ennek eredménytelensége esetén a feladót a küldemény átvételére felszólítani. Ha a felszólításra sem a címzett, sem a feladó nem válaszol, illetve a küldeményt nem veszi át, a postai szolgáltató a küldeményt a feladásától számított hat hónap elteltéig őrizni köteles, utána

ba) a levélküldeményt, a címzett reklámküldeményt és a nyomtatványt megsemmisítheti,

bb) a postacsomagot felbonthatja [30. § (5) bek.], majd értékesítheti, illetve - ha nem értékesíthető - megsemmisítheti;

c) ha megállapítja, hogy a postacsomag tartalma gyorsan romló, a kézbesíthetetlen postacsomagot

azonnal felbonthatja, majd értékesítheti, illetve - ha nem értékesíthető - megsemmisítheti.

(9) A postai szolgáltató a (8) bekezdés *bb)* alpontja és *c)* pontja alapján történt értékesítésből befolyt összeget - a felmerült költségek levonását követően, e költségek egyidejű feltüntetése mellett - bírósági letétbe helyezi.

Külföldi küldemény

17. § (1) A postai szolgáltató a külföldről érkező, valamint a külföldre küldött postai küldeményt - a vámjogszabályoknak megfelelően - vámmellenőrzés céljából a vámhatóságnak bemutatja.

(2) A postai szolgáltató a külföldről érkező olyan postai küldeményt, amely vámköteles árut tartalmaz, a vámjogszabályoknak megfelelően a kijelölt vámhivatalhoz továbbítja, és erről a címzettet értesíti.

(3) A postai szolgáltató a külföldre küldött olyan postai küldeményt, amely nem vámkezelhető - ha a vámjogszabályok vagy a feladó másként nem rendelkezik - visszairányítja a feladóhoz.

IV. Fejezet

KÁRTÉRÍTÉSI FELELŐSSÉG

A postai szolgáltató felelőssége

18. § (1) A postai szolgáltatónak a postai küldemény megsemmisülése, részleges vagy teljes elveszése, megsérülése, továbbá késedelmes teljesítése következtében az igénybe vevővel vagy harmadik személlyel szemben fennálló kártérítési felelősségére az e §-ban, valamint a 19-27. §-okban foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni. A postai szolgáltató az üzletszabályzatában a 19-27. §-okban foglaltaknál szigorúbb (az igénybe vevőre nézve kedvezőbb) szabályok szerint is vállalhat felelősséget.

(2) Az e törvényben nem szabályozott kérdésekben a postai szolgáltató kártérítési felelősségére - ideértve a kártérítés mértékét is - a szolgáltató és az igénybe vevő megállapodása, ennek hiányában a Ptk. általános szabályai az irányadók.

(3) A megsemmisült vagy a teljes egészében elvesztett postai küldemény esetében késedelem címén kártérítési igény nem érvényesíthető.

**Felelősség a postai küldemény
megsemmisüléséért, elveszéséért,
megsérüléséért**

19. § (1) A postai szolgáltató - a 20. § (3) bekezdésében foglaltak kivételével - felelős azért a kárért, amely a küldemény felvételétől annak kézbesítéséig vagy a feladó részére történt visszakézbesítéséig terjedő időben a postai küldemény megsemmisüléséből, teljes vagy részleges elvesztéséből vagy megsérüléséből keletkezett, kivéve, ha a kárt

a) a postai szolgáltató működési körén kívül eső elháríthatatlan ok,

b) a küldemény belső tulajdonsága, vagy a csomagolás kívülről észre nem vehető hiányossága, illetve

c) a károsulton kívüli harmadik személy küldeménye okozta.

(2) A postai szolgáltatónak kell bizonyítania a csomagolás hiányosságát, továbbá azt, hogy a kárt a működési körén kívül eső elháríthatatlan ok vagy - a szolgáltató szerződészerű teljesítése ellenére - a károsulton kívüli harmadik személy küldeménye okozta.

(3) A feladónak kell bizonyítania, hogy a kár nem a küldemény belső tulajdonságának a következménye, illetve, hogy a kár nem a csomagolás hiányossága miatt állott elő.

(4) A postai szolgáltatót nem terheli kártérítési felelősség, ha csak a postai küldemény külső csomagolása sérül meg.

20. § (1) Ha egyetemes postai szolgáltatás keretében a könyvelt postai küldemény megsemmisül, teljesen vagy részlegesen elvesz vagy megsérül, a postai szolgáltató kártérítési átalányt köteles fizetni. A küldemény

a) megsemmisülése vagy teljes elveszése esetén a fizetendő kártérítési átalány összege a szolgáltatásért fizetendő díj tizenötszöröse,

b) részleges elveszése vagy megsérülése esetén a fizetendő kártérítés összege úgy aránylik a kártérítési átalány *a)* pontban meghatározott teljes összegéhez, ahogyan a keletkezett kár aránylik a küldemény teljes értékéhez.

(2) Az (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott esetben a postai szolgáltató köteles a szolgáltatásért fizetett díjat is visszafizetni.

(3) Az egyetemes postai szolgáltatás keretében felvett nem könyvelt postai küldemény

megsemmisülése, teljes vagy részleges elveszése vagy megsérülése esetén a postai szolgáltatót - kivéve, ha a kárt szándékosan vagy súlyos gondatlansággal okozta - kártérítési kötelezettség nem terheli.

21. § Ha az értéknylvánítás különszolgáltatással feladott (a továbbiakban: értéknylvánított) postai küldemény megsemmisül, teljesen vagy részlegesen elvész, vagy megsérül, a postai szolgáltató az alábbiak szerint köteles kártérítést fizetni. A küldemény

a) megsemmisülése vagy teljes elveszése esetén a fizetendő kártérítés összege az értéknylvánításban megjelölt érték összege,

b) részleges elveszése vagy megsérülése esetén a fizetendő kártérítés összege úgy aránylik az értéknylvánításban megjelölt érték összegéhez, ahogyan a keletkezett kár aránylik a küldemény teljes értékéhez.

Felelősség a postai küldemény késedelmes kézbesítéséért

22. § (1) Belföldi postai szolgáltatás keretében a garantált kézbesítési idejű postai küldemény

késedelmes kézbesítéséért a postai szolgáltató kártérítési átalányt köteles fizetni, kivéve ha bizonyítja, hogy a késedelmet a működési körén kívül eső elháríthatatlan ok idézte elő. A kártérítési átalány összege a garantált idejű postai szolgáltatásért fizetett díj kétszerese.

(2) Belföldi postai szolgáltatás keretében a postai szolgáltató a nem garantált kézbesítési idejű postai küldemény késedelmes kézbesítéséért kártérítési felelősséggel nem tartozik.

(3) Ha belföldi forgalomban a postai küldemény kézbesítése - illetve annak megkísérlése - a feladástól számított tizenötödik napon belül nem történik meg, a felek eltérő megállapodásának hiányában a küldeményt elveszettnek kell tekinteni, és a kártérítésre a küldemény elveszésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(4) Ha a (3) bekezdés alapján elveszettnek tekintendő postai küldemény előkerül, a küldeményt kézbesíteni kell. A (3) bekezdés alapján már kifizetett kártérítést azonban kézbesítés esetében sem kell a szolgáltató részére visszafizetni.

A kártérítés különös esetei

23. § (1) Belföldi postai szolgáltatás keretében a garantált kézbesítési idejű és egyben értéknylvánított postai küldemény megsemmisülése vagy teljes elveszése esetén a postai szolgáltató a 21. § a) pontjában meghatározott kártérítési összeg és a 22. § (1) bekezdése alapján meghatározott kártérítési átalány összege közül a nagyobb összeget köteles kártérítésként megfizetni.

(2) Belföldi postai szolgáltatás keretében a garantált kézbesítési idejű, de nem értéknylvánított küldemény megsemmisülése vagy teljes elveszése esetén a fizetendő kártérítést a küldemény megsemmisülése vagy teljes elveszése folytán keletkezett kár alapulvételével kell meghatározni, a kártérítés összege azonban nem lehet kevesebb, mint a 22. § (1) bekezdése szerint meghatározott kártérítési átalány összege.

(3) Ha belföldi postai szolgáltatás keretében a garantált kézbesítési idejű és egyben értéknylvánított postai küldemény részlegesen elvész vagy megsérül, a megmaradt küldeményrészt vagy a sérült küldeményt pedig a postai szolgáltató késedelmesen kézbesíti, a szolgáltatónak a késedelmes teljesítés miatt is, és a postai küldemény

részleges elveszése, illetve megsérülése miatt is kártérítést kell fizetnie. A kártérítés összege az értéknylvánításban megjelölt teljes érték (21. § a) pontja) és a késedelem miatt fizetendő kártérítési átalány összege (22. § (1) bek.) közül a nagyobbik összeg erejéig terjedhet.

A kártérítésre vonatkozó egyéb szabályok

24. § A 20-23. §-okban foglalt esetekben sem a postai szolgáltató nem hivatkozhat arra, hogy a keletkezett kár az ott meghatározott kártérítési átalánynál, illetve az értéknylvánítás összegénél kisebb, sem az igénybe vevő nem hivatkozhat arra, hogy a keletkezett kár az ott meghatározott kártérítési átalánynál, illetve az értéknylvánítás összegénél nagyobb.

25. § A postai szolgáltató nem felel a levélszekrénybe is kézbesíthető postai küldeménynel kapcsolatos szolgáltatás nem teljesítéséért vagy nem szerződésszerű teljesítéséért, ha azon az ingatlanon, ahol a küldeményt kézbesítenie kellene, nincs a küldemény elhelyezésére alkalmas, megfelelő méretű, zárható, a címzett tulajdonában vagy használatában lévő, az

ingatlan bejárata közelében elhelyezett, a címzett azonosítására alkalmas jelzéssel ellátott, hozzáférhető levélszekrény. A levélszekrény méretét, valamint azokat az eseteket, amelyekben a levélszekrényt nem kell az ingatlan bejárata közelében elhelyezni, külön jogszabály határozza meg.

A kártérítési igény érvényesítése

26. § (1) A kártérítési igény érvényesítésére - a (2) bekezdésben foglaltak kivételével - a feladó jogosult.

(2) A címzett jogosult a kártérítési igény érvényesítésére, ha

a) a postai küldeményt részére kézbesítették, vagy

b) a kártérítési igény érvényesítésének jogát a feladó a címzettre engedményezte.

27. § (1) Az igénybe vevő a postai szolgáltatóval szemben a postai küldemény elveszése vagy megsemmisülése címén kártérítési igényét - a (2) bekezdés kivételével - a küldemény feladásától számított tizenötödik naptól kezdődően egyéves jogvesztő határidőn belül érvényesítheti.

(2) Ha a postai küldemény elveszésének vagy megsemmisülésének a ténye panaszeljárás

keretében derül ki, és a panaszra adott - az elveszés, illetve a megsemmisülés tényét megállapító - szolgáltatói válasz megérkezésekor az (1) bekezdésben megállapított igényérvényesítési határidőből harminc napnál már kevesebb van hátra, a határidő a válasz megérkezését követő harminc napig meghosszabbodik.

(3) A postai küldemény részleges elveszését vagy megsérülését - ha az felismerhető - a küldemény kézbesítésekor, illetve a küldemény visszakézbesítésekor a kézbesítési okiraton azonnal jelezni kell. Ennek elmulasztása jogvesztéssel jár. Kézbesítési okirat hiányában, illetve, ha a részleges elveszés vagy a megsérülés a kézbesítéskor (visszakézbesítéskor) azonnal nem ismerhető fel, azt a felismeréstől számított három munkanapon belül, legkésőbb azonban a kézbesítéstől, illetve a visszakézbesítéstől számított nyolcnapos jogvesztő határidőn belül kell a postai szolgáltatóhoz írásban bejelenteni.

(4) Az igénybe vevő a postai küldemény késedelmes kézbesítése címén kártérítési igényét a postai szolgáltatóhoz a küldemény átvételétől számított tizenöt napos jogvesztő határidőn belül írásban jelentheti be.

(5) A postai szolgáltató az igénybe vevő (3), illetve (4) bekezdés szerinti jelzésére vagy bejelentésére harminc napon belül köteles írásban válaszolni.

(6) Ha az igénybe vevő a (3), illetve (4) bekezdésben meghatározott jelzését vagy bejelentését az ott meghatározott jogvesztő határidőn belül megtette, kártérítési igényét a postai szolgáltató válaszának kézhezvételétől számított - ha pedig a postai szolgáltató nem válaszol, a jelzést, illetve bejelentést követő harminc nap elteltével - egyéves jogvesztő határidőn belül érvényesítheti.

(7) Az igénybe vevő kártérítési igényének érvényesítésével kapcsolatos jogait és kötelezettségeit, valamint az igény érvényesítésének módját a szolgáltató az üzletszabályzatban köteles rögzíteni.

A postai küldemény által okozott kár

28. § A postai küldemény által a postai szolgáltatás teljesítése során a postai szolgáltatónak vagy harmadik személynek okozott kár megtérítésére a Ptk. általános szabályait kell alkalmazni.

V. Fejezet

ADATKEZELÉSI SZABÁLYOK, ADAT- ÉS TITOKVÉDELEM

Adatszolgáltatás

29. § (1) A postai tevékenységre vonatkozó olyan adatokat, amely a postai szolgáltatások igénybevételéhez, a hozzáférés megvalósításához, illetve a hírközlési hatóság feladatainak a végzéséhez szükségesek, a postai szolgáltató köteles - jogszabályban meghatározott módon és esetekben - a hírközlési hatóság részére szolgáltatni, akkor is, ha azok üzleti titoknak minősülnek.

(2) A postai szolgáltató a jogszabályban meghatározott adatokat köteles nyilvánosan hozzáférhetővé tenni.

(3) Az (1) és a (2) bekezdés szerinti adatszolgáltatás során az adatszolgáltató felelős az adat tartalmának időszerűségéért, hitelességéért, pontosságáért és ellenőrizhetőségéért.

Személyes adatok védelme, titokvédelmi kötelezettség

30. § (1) A postai szolgáltató a postai szolgáltatás teljesítésével kapcsolatos, illetve a szolgáltatás teljesítése során tudomására jutott adatokat - a (2)-(6) bekezdésben foglalt eltérésekkel - a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvényben foglaltak figyelembevételével kezelheti, dolgozhatja fel és továbbíthatja.

(2) A postai szolgáltató az általa továbbított küldemény tartalmát csak a szolgáltatás teljesítéséhez szükséges mértékben ismerheti meg.

(3) A postai szolgáltató

a) a zárt postai küldeményt - az (5) bekezdésben foglaltak kivételével - nem bonthatja fel;

b) a nem zárt postai küldeményeket csak a felvételhez, feldolgozáshoz, továbbításhoz, illetve kézbesítéshez szükséges adatok megállapítása érdekében és annak megfelelő mértékben tanulmányozhatja;

c) a szolgáltatás teljesítése során tudomására jutott adatot - a feladó, a címzett (illetve az egyéb jogosult átvevő), valamint a (7) bekezdésben említett szervezetek kivételével - mással nem közölhet;

d) a küldeményt - tartalmának megismerése céljából - a feladó, a címzett (illetve az egyéb

jogosult átvevő), valamint a (7) bekezdésben említett szervezetek kivételével másnak át nem adhatja;

e) a szolgáltatás teljesítéséről - a feladó, a címzett (illetve az egyéb jogosult átvevő), valamint a (7) bekezdésben említett szervezetek kivételével - másnak tájékoztatást nem adhat.

(4) A (3) bekezdés *d)* pontja alkalmazásában a feladóval megegyező jogosultsággal rendelkezőnek kell tekinteni azt a személyt, aki a küldemény feladását igazoló dokumentumot bemutatja. A *c)* és *e)* pont tekintetében a feladóval megegyező jogosultsággal rendelkezőnek kell tekinteni azt a személyt is, aki a postai küldemény egyedi azonosító adatát (pl. kód, ragszám), továbbá szükség esetén a feladó és címzett nevét és a küldemény címezését a postai szolgáltatóval elektronikus hírközlési úton (távközlő berendezés, Internet) közli.

(5) A postai szolgáltató a zárt postai küldeményt felbonthatja, ha

a) a küldemény burkolata oly mértékben sérült, hogy tartalmának megóvása érdekében a felbontása indokolt, és felbontás nélküli átcsomagolással a küldemény tartalmának a megóvása nem biztosítható;

b) a küldemény tartalma által okozott veszély elhárítása érdekében ez indokolt;

c) a 16. § (8) bekezdés *bb)* alpontjában, illetve *c)* pontjában meghatározott eset áll fenn.

(6) A postai küldemény felbontását legalább két főből álló bizottság végzi, annak megtörténtét és a teendő intézkedéseket jegyzőkönyvben rögzíti. A bizottság tagjait a postai szolgáltatónak az alkalmazottai, tagjai, megbízottai, illetve közreműködői közül kell kijelölnie. Ha a bizottság nem működtethető, a felbontás a helyi önkormányzat arra feljogosított képviselőjének jelenlétében történhet. A felbontás tényét a küldeményre rá kell vezetni, és ha erre lehetőség van, a felbontásról, a felbontás okáról a feladót értesíteni kell.

(7) A postai szolgáltatónak és a postai közreműködői tevékenységet végző személynek (szervezetnek) megfelelő szervezési és műszaki intézkedésekkel biztosítani kell a postai szolgáltatás igénybevételével továbbított küldemények, szöveges közlemények, illetve közlések titkosságát. A postai szolgáltató és a postai közreműködői tevékenységet végző személy (szervezet) - a jogszabályi feltételek fennállása és erre irányuló

megkeresés esetén - köteles a postai küldeményt, szöveges közleményt, illetve közlést átadni vagy bemutatni az annak megismerésére külön törvényben feljogosított szervezeteknek, továbbá azok megfigyelését, tárolását, illetve a küldeménybe, szöveges közleménybe más módon történő beavatkozást lehetővé tenni.

Címnyilvántartás, fiókbérlői jegyzék

31. § (1) A postai szolgáltató - az utánküldés-szolgáltatáshoz kapcsolódó - címnyilvántartást csak a címzetteknek történő biztonságos kézbesítés érdekében, és csak az utánküldésre vonatkozó szerződés lejártáig vezethet.

(2) A címnyilvántartásból történő lekérdezés biztonságát és az azzal való visszaélés megakadályozását a postai szolgáltatónak technikai megoldásokkal kell biztosítani.

(3) Az elektronikus címnyilvántartásban levő adatokat más adattal vagy nyilvántartással összekapcsolni nem szabad.

(4) A postai szolgáltatón keresztül hozzáférhető nyomtatott vagy elektronikus postai fiókbérlői jegyzékek a bérlő írásbeli hozzájárulása nélkül a

fiókbérlőről csak annyi adatot tartalmazhatnak, amennyi a fiókbérlő azonosításához feltétlenül szükséges (név, lakcím, székhely, illetve telephely).

(5) Az igénybe vevő számára biztosítani kell azt a jogot, hogy kérésére

a) külön költség nélkül kimaradjon a nyomtatott vagy elektronikus postai fiókbérlők jegyzékéből,

b) a postai fiókbérlők jegyzékében feltüntessék azt, hogy személyes adatai nem használhatók fel közvetlen üzletszerzési célra.

(6) A küldemény fiókbérlőt a fiókbérleti szerződés megkötésekor tájékoztatni kell az (5) bekezdés szerinti jogairól.

A postai alkalmazott, megbízott és közreműködő felelőssége

32. § Az adat- és titokvédelmi kötelezettség a postai szolgáltató alkalmazottját, tagját, megbízottját és közreműködőjét - a munkaviszony, a tagsági viszony, a megbízási jogviszony, a közreműködői jogviszony megszűnése után is - a postai szolgáltatóval azonos módon terheli, azok megszegéséért felelősséggel tartozik.

VI. Fejezet

A POSTAI SZOLGÁLTATÁSOK DÍJA, SZÁMVITELI KÖVETELMÉNYEK

A postai szolgáltatások díja

33. § (1) Az egyetemes postai szolgáltatások díjának kialakítása során az alábbi követelményeket kell figyelembe venni:

a) a díjaknak a szolgáltatás nyújtásának költségein kell alapulniuk,

b) a díjképzésnek áttekinthetőnek, a díjaknak megkülönböztetéstől mentesnek és az igénybe vevők által megfizethetőnek kell lenniük;

c) a díjak nem tartalmazhatnak a piaci helyzetből származóan felárat vagy olyan engedményeket, amelyek versenyellenesek, illetve nem részesíthetnek előnyben egyes igénybe vevőket más, azonos szolgáltatást azonos feltételekkel igénybe vevőkkel szemben.

(2) A fenntartott postai szolgáltatások [7. § (1) bekezdés] díjai - a nemzetközi postai küldeményekkel kapcsolatos szolgáltatások díjai kivételével - az árak megállapításáról szóló törvény alapján hatósági ármegállapítás alá tartoznak.

(3) A postai szolgáltató a díjakat és azok alkalmazásának feltételeit díjszabásban köteles rögzíteni és azt a felvétel helyén bárki számára hozzáférhetővé tenni, továbbá a lakosság által rendszeresen igénybe vett szolgáltatások díjjegyzékét köteles a postai szolgáltatóhelyen közzétenni.

(4) A postai szolgáltató a (3) bekezdés szerinti díjszabástól eltérő egyedi díjban is megállapodhat az igénybe vevővel. Az (1) bekezdésben foglalt követelményeknek ebben az esetben is teljesülniük kell.

(5) Az egyedi díjalkalmazás feltételeit a postai szolgáltató üzletszabályzatában köteles közzétenni.

Számviteli követelmények, a keresztfinanszírozás tilalma

34. § (1) A postai szolgáltató a számviteli nyilvántartási rendszerében elkülönítve - az e törvényben és a külön jogszabályban meghatározottak szerint - köteles nyilvántartani a postai szolgáltatásokra, valamint az egyéb tevékenységeire vonatkozó bevételeit, költségeit és ráfordításait.

(2) Az egyetemes és az engedélyes postai szolgáltató a számviteli rendszerében köteles ellenőrizhető módon elkülöníteni és kimutatni az egyetemes és a nem egyetemes postai szolgáltatások - továbbá az egyetemes postai szolgáltató ezen belül külön-külön az egyes fenntartott és nem fenntartott postai szolgáltatások - bevételeit, költségeit és ráfordításait.

(3) A fenntartott postai szolgáltatások bevételei nem fordíthatók az egyetemes postai szolgáltatáson kívüli szolgáltatásokkal kapcsolatos költségekre, illetve ráfordításokra.

(4) A fenntartott postai szolgáltatások bevételei csak olyan mértékben fordíthatók a nem fenntartott, de az egyetemes postai szolgáltatás körébe tartozó egyes szolgáltatások költségeire, illetve ráfordításaira, ami elengedhetetlenül szükséges a nem fenntartott szolgáltatási területen fennálló egyetemes postai szolgáltatásra vonatkozó kötelezettségek teljesítéséhez.

(5) Az egyetemes és az engedélyes postai szolgáltató az üzleti év utolsó napját követő hat hónapon belül köteles bejelenteni a hírközlési hatóságnak az (1)-(4) bekezdés szerint vezetett nyilvántartásoknak azon - a miniszter által

rendeletben meghatározott - adatait, amelyek a gazdálkodására és az árak megállapítására vonatkozó szabályok betartásának ellenőrzéséhez szükségesek, illetve azok azonosításával kapcsolatosak.

VII. Fejezet

PANASZ

35. § (1) A postai szolgáltatóval szemben benyújtott panaszra a közérdekű bejelentésekről, javaslatokról és panaszokról szóló törvény rendelkezéseit a (2)-(4) bekezdésekben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) Panasznak az olyan bejelentés minősül, amelyben az igénybe vevő állítja, hogy a szolgáltató által nyújtott szolgáltatás vagy a szolgáltató alkalmazottjának munkavégzése részben vagy egészben nem felel meg a jogszabályi előírásokban, illetve az üzletszabályzatban foglaltaknak. A panasz egyéni jogsérelem vagy érdeksérelem megszüntetésére is irányulhat. Nem minősül panasznak - az igénybe vevő részéről kezdeményezett - a küldemény továbbításával és kézbesítésével kapcsolatos pontos információk megismerésére irányuló tudakozódás szolgáltatás igénybevétele.

(3) Panasz

a) a küldeményhez kapcsolódóan a feladás napjától egyéves jogvesztő határidőn belül,

b) sérelmezett tevékenység vagy magatartás esetén az erről való tudomásszerzéstől számított egyéves határidőn belül, de legkésőbb a tevékenység vagy a magatartás megvalósítását követő két éven belül tehető.

(4) A postai szolgáltató a beérkező panaszokat ingyenes, egyszerű, átlátható és megkülönböztetéstől mentes eljárás keretében köteles megvizsgálni.

(5) Amennyiben az igénybe vevő a panaszra adott választ nem fogadja el, vagy a postai szolgáltató a panaszra határidőn belül nem válaszol, az igénybe vevő a hírközlési hatósághoz és a Hírközlési Fogyasztói Jogok Képviselőjéhez fordulhat a panasz, illetve a panasz eljárás kivizsgálása érdekében.

VIII. Fejezet

A POSTAI SZOLGÁLTATÓK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS SZABÁLYAI

36. § (1) Az egyetemes postai szolgáltató köteles az egyetemes postai szolgáltatási hálózathoz a postai közvetítő, illetve - ha a hozzáférést igénylő

postai szolgáltató olyan közigazgatási területre szóló postai küldemények vonatkozásában is kíván postai szolgáltatást nyújtani, ahol kézbesítésre alkalmas postai hálózattal nem rendelkezik - az engedélyes postai szolgáltató hozzáférését biztosítani.

(2) A kötelezett postai szolgáltató elutasíthatja a jogosult postai közvetítő, illetve szolgáltató ajánlatát, ha a kért közigazgatási területen kézbesítésre alkalmas postai hálózattal nem rendelkezik, vagy a jogosult postai közvetítő, illetve szolgáltató ajánlatának elfogadása a kötelezett postai szolgáltató postai hálózatát oly módon vagy oly mértékben venné igénybe, amely akadályozná vagy veszélyeztetné saját postai tevékenységének megbízható végzését, vagy többletberuházásokat igényelne.

(3) A kötelezett és a jogosult postai szolgáltatónak (közvetítőnek) írásban, a hálózati hozzáférési szerződésben kell rendelkeznie:

- a) a szerződés tárgyról, céljáról;
- b) a hálózati hozzáférés helyéről;
- c) a nyújtott szolgáltatásról, annak minőségéről;
- d) a fizetendő ellenszolgáltatásról;
- e) a szerződés időtartamáról;
- f) a szerződésszegés esetén fizetendő kötberről;

g) a felek által szükségesnek tartott egyéb feltételekről.

(4) A hozzáférésért kért ellenértéknek megkülönböztetéstől mentesnek, átláthatónak és méltányosnak kell lennie, valamint a hozzáférés biztosításával összefüggő költségeken kell alapulnia.

(5) A kötelezett postai szolgáltatónak harminc napon belül írásban válaszolnia kell a jogosult postai közvetítő, illetve szolgáltató megkeresésére. Ha a megkereséstől számított kilencven napon belül nem sikerül a feleknek megállapodásra jutni, bármelyik fél a hírközlési hatósághoz fordulhat, amely harminc napon belül dönt a vitás kérdésekben.

HARMADIK RÉSZ

A POSTAI SZOLGÁLTATÁSNAK NEM MINŐSÜLŐ POSTAI TEVÉKENYSÉGEK

Postai készpénz-átutalási tevékenység, postai pénzforgalmi közvetítő tevékenység, postautalvány-szolgáltatás

37. § (1) Az egyetemes postai szolgáltató az ország egész területén köteles postai pénzforgalmi közvetítő tevékenységet végezni, valamint belföldi postautalvány-szolgáltatást nyújtani.

(2) Az egyetemes postai szolgáltatón kívül az (1) bekezdésben felsorolt tevékenységet és szolgáltatást csak engedélyes postai szolgáltató végezhet, és csak abban az esetben, ha az ország egész területén az egyetemes postai szolgáltatások fenntartott szolgáltatásokon kívüli teljes körét nyújtja.

(3) A postai készpénz-átutalási tevékenység és a postai pénzforgalmi közvetítő tevékenység keretében elfogadott fizetési megbízásokat a külön jogszabályban meghatározott időn belül kell továbbítani, illetve elszámolni.

(4) A postai készpénz-átutalási tevékenység és a postai pénzforgalmi közvetítő tevékenység, valamint a belföldi postautalvány-szolgáltatás ellátásának részletes szabályait külön jogszabály állapítja meg.

(5) Az egyetemes postai szolgáltató jogosult - külön jogszabályban meghatározott személyi, tárgyi, technikai, biztonsági keretek között - pénzügyi, befektetési szolgáltatási és kiegészítő befektetési szolgáltatási tevékenység végzésére is.

Belföldi távirat-szolgáltatás

38. § (1) Belföldi távirat-szolgáltatást az egyetemes postai szolgáltató, valamint az egyetemes elektronikus hírközlési szolgáltató köteles nyújtani.

A szolgáltatás igénybevételét kötelesek - külön jogszabályban rögzített részletes feltételek szerint - mindenki számára hozzáférhető módon biztosítani.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szolgáltatók a belföldi távirat-szolgáltatás nyújtása érdekében - a külön jogszabályban meghatározott módon - kötelesek együttműködni, és az erről szóló megállapodásukat írásba foglalni (távirat-szolgáltatási szerződés).

A postai szolgáltatásnak nem minősülő postai tevékenységekre vonatkozó egyéb szabályok

39. § (1) A 4. § (1) bekezdés *b)* pontjában foglalt postai tevékenység bejelentésére, nyilvántartására és hatósági felügyeletére a postai szolgáltatásra vonatkozó szabályokat kell értelemszerűen alkalmazni. A postai közvetítő tevékenységre egyebekben a Ptk. általános szabályai az irányadók.

(2) A 4. § (1) bekezdés *e)* pontjában foglalt postai résztevékenység nyilvántartására és hatósági felügyeletére a postai szolgáltatásra vonatkozó szabályokat kell értelemszerűen alkalmazni.

(3) A 4. § (1) bekezdés *c)* pontjában foglalt postai tevékenységre a Ptk. általános szabályai az irányadók.

(4) A 4. § (1) bekezdés *d)* és *e)* pontjában foglaltakra - a külön jogszabályban meghatározott eltérésekkel - a postai szolgáltatási szerződésre vonatkozó rendelkezéseket kell értelemszerűen alkalmazni.

(5) A postautalvány-szolgáltatás keretében teljesített be- és kifizetésekkel kapcsolatban a postai szolgáltató felelőssége az okirattal bizonyíthatóan el nem számolt összeg és járulékai erejéig terjed.

(6) A távirat-szolgáltatás ellátása során a távirat megsemmisüléséből, elveszéséből, megsérüléséből vagy késedelmes kézbesítéséből keletkezett kár megtérítésére kártérítési átalányt kell fizetni, amelynek mértéke a távirat szolgáltatásért fizetett díj kétszerese.

NEGYEDIK RÉSZ

POSTAI LÉTESÍTMÉNYEK ÉS BERENDEZÉSEK

A postai létesítmények elhelyezésének szabályai

40. § (1) A település tervezésénél, rendezésénél, utak és közművek építésénél, korszerűsítésénél, egyéb létesítmények megvalósításánál, felújításánál - a külön jogszabályban meghatározott módon -

biztosítani kell a postai létesítmények elhelyezésének lehetőségét.

(2) A postai hozzáférési pontok létesítése és működtetése során gondoskodni kell arról, hogy az igénybe vevők könnyen és akadálymentesen hozzáférhessenek a postai hálózathoz. A hozzáférhetőség feltételeinek megteremtésében érvényesíteni kell a fogyasztékkal élők érdekeit.

(3) Az egyetemes és az engedélyes postai szolgáltató jogosult a levélgyűjtő-szekrények közútnak minősülő területen történő elhelyezésére, és üritésük céljából azok akadálymentes, gyors megközelítésére. A közút kezelője az igénybevételt kizárólag abban az esetben tagadhatja meg, ha a levélszekrény adott helyen történő elhelyezése jogszabályba ütközik. Az igénybevételért kizárólag az igénybevétellel kapcsolatosan ténylegesen felmerült költségeket kell megfizetni.

A postai berendezések forgalomba hozatalának általános követelményei

41. § (1) A postai berendezés - ha megfelel a törvényben és a külön jogszabályokban meghatározott feltételeknek - szabadon forgalomba hozható.

(2) A postai berendezések nem veszélyeztethetik az igénybe vevők és más személyek életét, egészségét, testi épségét és biztonságát (alapvető biztonságtechnikai követelmények); és meg kell hogy feleljenek az elektromágneses összeférhetőségi (EMC) követelményeknek.

(3) Az adott postai berendezésnek alkalmasnak kell lennie

a) az igénybe vevő személyes adatainak és a magánélethez fűződő jogainak védelmére;

b) a visszaélések megakadályozására;

c) a mozgásukban, valamint - ha ez műszakilag lehetséges - a látásukban vagy hallásukban korlátozott igénybe vevők általi használatra.

ÖTÖDIK RÉSZ

ÁLLAMI FELADATOK

A postai ágazat irányításának állami feladatai

42. § (1) E törvény alkalmazásában állami feladat:

a) a nemzeti postapolitika kialakítása, a végrehajtásához szükséges feltételek megteremtése;

b) a postai ágazatban a kormányzati, nemzetbiztonsági, igazságszolgáltatási, rendvédelmi és védelmi igények érvényesítése, továbbá ezek megvalósításának ellenőrzése;

c) a postai ágazattal összefüggő nemzetközi feladatok ellátása;

d) a postai piac szabályozása, a piacra lépés feltételeinek meghatározása, a piac szereplői közötti esélyegyenlőség biztosítása;

e) a postai ágazat állami intézményrendszerének hatékony működtetése, a szakmai érdek-képviselői szervezetekkel való együttműködés;

f) az egyetemes postai szolgáltatás feltételeinek biztosítása;

g) a postai szolgáltatások szabályozásának összeegyeztetése az adatvédelemmel, a fogyasztóvédelemmel és a környezetvédelemmel;

h) a postai hálózatok, a postai szolgáltatók és a szolgáltatások együttműködésének biztosítása;

i) a postai szolgáltatások biztonságának növeléséhez, a veszélyeztetettségi és a minősített időszakos feladatokra történő felkészítéséhez szükséges szervezeti, működési feltételek biztosítása, a nemzeti és nemzetközi elveknek megfelelően;

j) a postai ágazattal összefüggő tevékenységekhez és azok szabályozásához, felügyeletéhez szükséges információs és statisztikai rendszer működtetése.

(2) Az állam a feladatainak ellátásánál biztosítja az igénybe vevők számára a véleménynyilvánítás lehetőségét.

(3) Az Egyetemes Postaegyesületben (UPU) a magyar „igazgatás”-t az Egyetemes Postaegyesület kongresszusain a Kormány által meghatalmazottak, egyébként a postai ágazatot irányító minisztérium, a hírközlési hatóság, valamint az egyetemes postai szolgáltató képviseli.

A Kormány feladatai

43. § A Kormány az állami feladatok közül:

a) kialakítja a nemzeti postapolitikát, a postai tevékenységek és a szolgáltatások alapvető elveit és feltételeit, valamint a postai infrastruktúra fejlesztésére irányuló állami programokat;

b) megköti a postaszolgálattal összefüggő nemzetközi szerződéseket, gondoskodik a Magyar Köztársaság képviseletéről a postaszolgálattal kapcsolatos különböző nemzetközi szervezetekben;

c) gondoskodik - a fogyasztóvédelmi állami feladatok ellátásáért felelős miniszteren keresztül - a fogyasztói érdekek érvényre juttatásáról;

d) meghatározza a postai szolgáltatások biztonságának, a veszélyeztetettségi és minősített időszaki felkészítésének rendszerét, biztosítja az

államigazgatásra háruló feladatok ellátásának feltételeit;

e) meghatározza a postaszolgálat területén az általános és speciális nemzetbiztonsági érdekek érvényesítéséhez szükséges feltételeket, valamint az ezek megvalósulásának ellenőrzésére vonatkozó szabályokat;

f) átmenetileg korlátozhatja, vagy szüneteltetheti a postai szolgáltatásokat a honvédelemről szóló, a polgári védelemről szóló, és a katasztrófák elleni védekezés irányításáról, szervezetéről és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló törvényben foglaltak alapján, illetve egyéb okból bekövetkezett veszélyeztetettségi vagy minősített időszak esetén.

A miniszter feladatai

44. § A miniszter az állami feladatok közül:

a) előterjeszti a Kormány számára a nemzeti postapolitikára vonatkozó javaslatot, és gondoskodik az erről szóló határozat végrehajtásáról;

b) koordinálja a postai ágazattal kapcsolatos polgári, kormányzati, nemzetbiztonsági, igazságszolgáltatási, rendvédelmi és védelmi tevékenységet;

c) kijelöli a védelmi feladatok ellátásában részt vevő postai szolgáltatót, meghatározza a veszélyeztetettségi és minősített időszaki helyzetekre történő felkészüléssel kapcsolatos feladatokat;

d) irányítja a postaszolgálattal összefüggő nemzetközi feladatok ellátását, előkészíti a Kormány postai ágazattal kapcsolatos nemzetközi tevékenységét, gondoskodik a nemzetközi kötelezettségek végrehajtásáról, ellátja a Magyar Köztársaság képviselőtét a postai ágazattal kapcsolatos nemzetközi szervezetekben, továbbá olyan nemzetközi együttműködési megállapodásokat köt, amelyek nem tartoznak az Országgyűlés vagy a Kormány hatáskörébe;

e) részt vesz - külön jogszabályok alapján - a postai ágazat nemzetbiztonsági és védelmi jellegű feladatainak végrehajtásában;

f) jóváhagyja az éves bélyeg kibocsátási tervet;

g) gondoskodik - a statisztikáról szóló törvényben meghatározottak szerint - a feladat- és hatáskörével kapcsolatos statisztikai információrendszer kialakításáról, működtetéséről és fejlesztéséről;

h) koncepciókat és programokat dolgoz ki a postai tevékenységek, szolgáltatások fejlesztésére, a

kidolgozott koncepciók alapján hozzájárul ezek megvalósításának feltételeihez;

i) gondoskodik a postai szolgáltatások színvonalának javításáról a szabványosítás, valamint a kutatási, fejlesztési tevékenység támogatásával;

j) figyelemmel kíséri az egyetemes postai szolgáltatás ellátásának helyzetét és intézkedik a szolgáltatás biztosítása érdekében;

k) az ügykörben érintett miniszterrel egyetértésben ellátja a hatósági árszabályozással kapcsolatos feladatokat;

l) kijelöli a postai szolgáltatások és postai berendezések megfelelőségét vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezeteket.

A hírközlési hatóság postai feladatai

45. § (1) A postai hatósági feladatokat a hírközlési hatóság látja el. Ennek keretében a hírközlési hatóság

a) eljár a postai szolgáltatások bejelentésével, engedélyezésével, a jogszabályban előírt nyilvántartások vezetésével, a piacfelügyelettel, a postai berendezések engedélyezésével, az üzletszabályzat jóváhagyásával kapcsolatos, valamint egyéb hatósági ügyekben,

b) postai szakhatóságként jár el.

(2) A hírközlési hatóságra, valamint annak az (1) bekezdésben felsorolt eljárásaira az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 9-10., 14-33., 35-53., 64. és 68., 69. §-ának, továbbá a 70. § (1), (2) és (4)-(9) bekezdésének, valamint 74. és 75. §-ának rendelkezéseit - az e törvényben foglalt eltérésekkel - kell megfelelően alkalmazni.

46. § A hírközlési hatóság postai feladatkörében

a) szükség szerint, de legalább évente nyilatkozik a hatáskörével összefüggő, a postára vonatkozó jogszabály megalkotásának, módosításának szükségességéről, közreműködik a hatáskörével összefüggő jogszabályok előkészítésében,

b) évente beszámolót készít - a miniszter útján - a Kormánynak és az Országgyűlés illetékes bizottságainak az egyetemes postai szolgáltatás és a postapiaci verseny magyarországi alakulásáról, e beszámolót közzéteszi, és annak összefoglalóját egy országos napilapban megjelenteti,

c) ellátja a postával kapcsolatos, külön jogszabályban meghatározott egyes honvédelmi, rendvédelmi és nemzetbiztonsági feladatokat, valamint az ezekkel kapcsolatos adatszolgáltatást,

d) ellátja az egyetemes postai szolgáltatások költségszámításával és számviteli szétválasztásával összefüggő ellenőrzési feladatokat,

e) ellátja a jogszabályban meghatározott egyéb feladatait.

A felügyeleti tevékenység díja

47. § A hírközlési hatóság részére a postai felügyeleti tevékenységével összefüggő költségeinek fedezése érdekében a postai szolgáltatók felügyeleti díjat kötelesek fizetni. A díj mértéke a postai szolgáltatók postai szolgáltatásból származó előző üzleti évi nettó árbevételének legfeljebb 0,2%-a; a felügyeleti díj összegét e határon belül a miniszter évente rendeletben határozza meg.

Felügyeleti bírság

48. § (1) A hírközlési hatóság felügyeleti tevékenysége keretében - ha a jogsértés súlyosabb megítélés alá nem esik - a következő jogsértések esetében alkalmazhat szankciót:

a) postai szolgáltatás engedély vagy bejelentés nélküli végzése,

b) postai berendezés szabálytalan forgalomba hozatala, forgalmazása vagy üzemeltetése,

c) postai szolgáltatás bejelentéstől vagy engedélytől eltérő végzése,

d) a külön jogszabályban meghatározott minőségi követelmények nem teljesítése,

e) adatszolgáltatási kötelezettség nem vagy nem megfelelő teljesítése (téves vagy hamis adatot közöl, illetve az ügy elbírálása szempontjából lényeges adatot elhallgat, felvilágosítást nem vagy nem határidőn belül ad meg, vagy a postai szolgáltatással kapcsolatos iratokba való betekintést, illetve az eljárás lefolytatását egyéb módon akadályozza),

f) a számviteli szétválasztási kötelezettség megsértése,

g) postai jogszabályban meghatározott egyéb kötelezettség nem teljesítése, kivéve a postai szolgáltatási szerződés megszegését és a kártérítési felelősséget.

(2) A bírság összegének felső határa az (1) bekezdés

a) a) és b) pontjában meghatározott esetben a jogsértő szolgáltató árbevételének 0,5%-a;

b) c) és d) pontjában meghatározott esetben a jogsértő szolgáltató árbevételének 0,3%-a;

c) e)-g) pontjában meghatározott esetben a jogsértő szolgáltató árbevételének 0,2%-a.

(3) A (2) bekezdés alkalmazása szempontjából árbevétel alatt a jogsértőnek a postai szolgáltatásból

származó előző üzleti évi nettó árbevételét kell érteni.

(4) Ha a jogsértő az előző évben nem végzett, vagy tizenkét hónapnál rövidebb ideig végzett postai szolgáltatásnak minősülő tevékenységet, akkor a jogsértés megállapításától visszafelé számított időszakot, de legfeljebb tizenkét hónapot kell a bírság szempontjából figyelembe venni.

(5) Árbevételi adatok hiányában a bírság összegének alsó határa százezer forint, felső határa tízmillió forint.

HATODIK RÉSZ

VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Érdekvédelmi és civil szervezetek

49. § A postai jogszabály-előkészítés során az érdekegyeztető fórumokon és testületekben biztosítani kell a fogyasztóvédelmi civil szervezetek és a szolgáltatói érdekvédelmi szervezetek részvételét és véleménynyilvánítási jogát.

Az egyetemes postai szolgáltató kijelölése

50. § Az egyetemes postai szolgáltató a Magyar Posta Részvénytársaság.

Hatálybalépés

51. § (1) Ez a törvény 2004. január 1-jén lép hatályba.

(2) 2006. január 1-jétől a 7. § (1) bekezdésének *a)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„*a)* legfeljebb ötven gramm tömegű belföldi, illetve nemzetközi levélküldeményekkel és címzett reklámküldeményekkel kapcsolatos szolgáltatás, amennyiben a szolgáltatás díja alacsonyabb, mint az egyetemes szolgáltatási kör leggyorsabb szolgáltatási kategóriájának első súlyfokozatába tartozó levélküldemény díjának a két és félszerese.”

(3) A hírközlésről szóló 2001. évi XL. törvény hatályon kívül helyezéséről külön törvény rendelkezik.

Átmeneti rendelkezések

52. § (1) Az e törvény hatálybalépését megelőzően postai szolgáltatást bejelentés alapján nyújtó szolgáltatók e törvény hatálybalépését követő hatvan napon belül kötelesek az általuk nyújtott postai szolgáltatást az e törvény alapján meghatározottaknak megfelelően kiegészíteni, módosítani.

(2) Az e törvény hatálybalépését megelőzően postai szolgáltatást engedély alapján nyújtó

szolgáltatók e törvény hatálybalépését követő hatvan napon belül kötelesek az általuk nyújtott postai szolgáltatást az e törvénynek és az engedélyezés részletes szabályait meghatározó külön jogszabálynak megfelelően kiegészíteni, módosítani.

(3) Az e törvény alapján postai közvetítő szolgáltatásnak minősülő - de a törvény hatálybalépése előtt nem postai szolgáltatásnak minősülő - tevékenységet végző szolgáltatók a postai közvetítő szolgáltatásra vonatkozó bejelentésüket e törvény hatálybalépésétől számított hatvanadik napig kötelesek megtenni.

(4) Az e törvény hatálybalépése előtt létrejött postai szolgáltatási szerződésekre, illetve az ezzel kapcsolatos kártérítési felelősségre a szerződés megkötésekor hatályos jogszabályokat kell alkalmazni.

(5) Amennyiben a törvény hatálybalépése előtt is postai szolgáltatást nyújtó postai szolgáltató üzletszabályzatát jogszabály alapján a hatóságnak kell jóváhagynia, a szolgáltatónak az üzletszabályzatot e törvény hatálybalépésétől számított hatvan napon belül kell a hírközlési hatóság elé terjesztenie. A hatóság által történő

jóváhagyásig a szolgáltatónak az e törvény hatálybalépése előtt érvényes üzletszabályzatát kell alkalmazni, kivéve azokat a rendelkezéseket, amelyek e törvénnyel, illetve az e törvény felhatalmazása alapján megalkotott más jogszabállyal ellentétesek.

(6) A törvény kihirdetésekor már meglévő állandó postai szolgáltatóhelyeket a külön jogszabályban meghatározott időpontig akadálymentessé kell tenni. A 41. § (3) bekezdés c) pontjában meghatározott követelményeknek legkésőbb 2007. december 31-ig kell eleget tenni.

Felhatalmazó rendelkezések

53. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány arra, hogy rendelettel állapítsa meg:

a) a posta vonatkozásában a hatóság feladat- és hatáskörét, valamint eljárásainak részletes szabályait;

b) a postai szolgáltatók piacra lépésének feltételeit, a szolgáltatásnyújtás minőségi követelményeit, a postai szolgáltatás megszüntetése esetén erről az igénybe vevők tájékoztatásának kereteit és módját, a postai szolgáltatási engedély személyi, tárgyi és egyéb feltételeinek részletes szabályait és az

engedély alapján történő szolgáltatásnyújtásra meghatározott közigazgatási területeket;

c) a postai szolgáltatási szerződés részletes feltételeit, különös tekintettel a postai küldemények méret és súlyhatárára, a postai küldemények kézbesítésére, valamint a postai szolgáltatásban közreműködőre vonatkozó szabályokra;

d) a hivatalos iratok kézbesítésének részletes szabályait;

e) a postai készpénz-átutalási tevékenység, a postai pénzforgalmi közvetítő tevékenység és a postautalvány-szolgáltatás részletes szabályait, valamint az egyetemes postai szolgáltató, illetve közreműködője által végzett pénzügyi szolgáltatási, befektetési és kiegészítő befektetési szolgáltatási tevékenységek ellátásának személyi, tárgyi, technikai és biztonsági feltételeit;

f) a távirat-szolgáltatás ellátásának részletes szabályait;

g) a posta veszélyeztetettségi és minősített időszaki felkészítésének rendszerét, feladatait, működési feltételeit;

h) a postai szolgáltatót, alkalmazottját, tagját, megbízottját és a postai közreműködőt terhelő adatvédelmi és titoktartási kötelezettséget, az

adatkezelés részletes szabályait, a titokvédelemre vonatkozó különleges feltételeket;

i) a postai szolgáltatók, a postai közreműködők és a titkos információ gyűjtésére, illetve a titkos adatszerzésre felhatalmazott szervezetek együttműködésének részletes szabályait.

(2) Felhatalmazást kap a miniszter arra, hogy rendelettel állapítsa meg:

a) a hírközlési hatóság piacfelügyeleti, minőségfelügyeleti és ellenőrzési tevékenységét;

b) a hírközlési hatóság eljárásainak díjait, mértékét, megfizetésük módját és feltételeit, valamint a felügyeleti díj mértékét a pénzügyminiszterrel egyetértésben;

c) az egyetemes postai szolgáltatások költségszámítására vonatkozó elveket és szabályokat;

d) a hírközlési hatóság feladatainak ellátásához szükséges, a piaci szereplők által szolgáltatott - a személyes adatokat nem érintő - adatok körét, a piaci szereplőket terhelő adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésének feltételeit, a hírközlési hatóság adatkezelésére, nyilvántartás-vezetésére vonatkozó szabályokat;

e) a számviteli nyilvántartások 34. § (2) bekezdés szerinti elkülönített vezetésének részletes szabályait;

f) a védelmi feladatokban részt vevő postai szolgáltatók kijelölését és felkészülési feladataik meghatározását;

g) a postai ágazat ügyeleti rendszerének létrehozását, működését, feladatait és hatáskörét.

(3) Felhatalmazást kap a miniszter arra, hogy - a fogyasztóvédelmi állami feladatok ellátásáért felelős miniszterrel, valamint a fogyatékos személyek esélyei növelésével összefüggő állami feladatok ellátásáért felelős miniszterrel egyetértésben - rendeletben állapítsa meg a postai szolgáltatás minőségének a fogyasztók védelmével és a fogyatékosok postai szolgáltatásokhoz való hozzáféréseivel összefüggő követelményeit.

(4) Felhatalmazást kap a miniszter arra, hogy a pénzügyminiszterrel egyetértésben rendelettel állapítsa meg - a nemzetközi küldeményekkel kapcsolatos szolgáltatások kivételével - a fenntartott postai szolgáltatások hatósági árát.

(5) Felhatalmazást kap a honvédelmi miniszter, hogy a miniszterrel egyetértésben rendelettel állapítsa meg:

a) a NATO Fegyveres Erők Futár- és Táborigazgatási Szolgálatáról szóló 2109 (EDITION 5) egységesítési dokumentum végrehajtásának rendjét;

b) a táboriposta-küldemények és a tábori posta számára feladható postai küldemények forgalmának, átmeneti korlátozásának rendjét.

Módosuló jogszabályok

54. § (1) Az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény melléklete e törvény *mellékletének* megfelelően módosul.

(2) A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 99. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A postai úton küldött bírósági iratokat a kézbesítés megkísérlésének napján kézbesítettnek kell tekinteni, ha a címzett az átvételt megtagadta. Ha pedig a kézbesítés azért volt eredménytelen, mert a címzett az iratot nem vette át (nem kereste), azt a postai kézbesítés második megkísérlésének napját követő ötödik munkanapon kell kézbesítettnek tekinteni. Keresetlevél (fizetési meghagyás) kézbesítése esetén a bíróság e vélelem beálltáról az alperest (kötelezettet) értesíti, és egyúttal tájékoztatja a (3) bekezdésben, illetve a 128. §-ban foglaltakról.”

(3) A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 2. § (1) bekezdés *d)* és *e)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[2. § (1) E törvény rendelkezései nem terjednek ki:]

„*d)* a postai pénzforgalmi közvetítő és a postai készpénz-átutalási tevékenységre;

e) a postautalvány-szolgáltatásra.”

Az Európai Közösségek jogszabályaihoz való közelítés

55. § E törvény a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban, az Európai Közösségek következő jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:

a) az Európai Parlament és a Tanács 97/67/EK irányelve a közösségi postai szolgáltatások belső piacának fejlesztésére és a szolgáltatások minőségének javítására vonatkozó közös szabályokról,

b) az Európai Parlament és a Tanács 2002/39/EK irányelve, amely a 97/67/EK

irányelvet módosítja a közösségi postai szolgáltatásoknak a verseny számára való további nyitása tekintetében.

2012. évi CLIX. törvény a postai szolgáltatásokról

A postai szolgáltatások fejlődése és liberalizációja, az Európai Unió jogának való megfelelés, a mindenki számára elérhető és hozzáférhető, a társadalmi, gazdasági és technikai környezethez igazodó, hatékony egyetemes postai szolgáltatás folyamatossága, valamint a gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott térségben élő felhasználók megfelelő minőségű postai szolgáltatásokhoz és az egyetemes postai hálózat igénybevételel ellátható egyéb közszolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek biztosítása érdekében, a postai piac zavartalan és eredményes működésének fenntartásával, figyelembe véve az új technológiák alkalmazásának lehetőségeit, a felhasználók érdekeinek védelmét és a postai piaci résztvevők szükség szerinti együttműködését, jogaik és kötelezettségeik érvényesítését, az Országgyűlés a következő törvényt alkotja.

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A törvény hatálya

1. § (1) A törvény hatálya kiterjed a Magyarország területén nyújtott vagy igénybe vett postai szolgáltatásokra, a postai szolgáltatókra, a postai szolgáltatást felhasználókra, valamint a postai ágazat irányításában részt vevő szervekre.

(2) A postai küldeményekkel kapcsolatos, nemzetközi viszonylatú postai szolgáltatásra e törvény rendelkezéseit annyiban kell alkalmazni, amennyiben nemzetközi közjogi szerződés, különösen az Egyetemes Postaegyesület 1964. évi július hó 10. napján Bécsben aláírt Alapokmányának kihirdetéséről szóló 1967. évi 26. törvényerejű rendelet alapján kötött nemzetközi közjogi szerződés, vagy ezek rendelkezése szerint megkötött külön megállapodás eltérően nem rendelkezik.

2. Értelmező rendelkezések

2. § E törvény alkalmazásában

1. *ajánlott szolgáltatás*: járulékos szolgáltatásnak minősülő postai többletszolgáltatás, amely a nem könyvelt postai küldeményt könyvelt küldeménnyé minősíti, és amelynek hibás teljesítése esetén a

postai szolgáltatót átalány formájában terheli kártérítési felelősség;

2. *állandó postai szolgáltatóhely*: a munkanapokon összességében napi két órát elérő nyitvatartási idejű postai szolgáltatóhely;

3. *átfutási idő*: a postai szolgáltatási szerződés keretében felvett küldeménynek a felvételi pontba történő juttatásától a küldemény kézbesítéséig vagy annak megkísérléséig terjedő szolgáltatásteljesítési időtartam;

4. *cím*: a postai küldemény kézbesítésének egyértelműen beazonosítható helye;

5. *címzett*: akinek a feladó a postai küldeményt küldi;

6. *egyedi szerződés*: a feladóval vagy a címmel egyedileg megtárgyalt vagy közreműködésével kialakított írásbeli keretszerződés;

7. *elsőbbségi*: az egyetemes postai szolgáltatási körben a leggyorsabb átfutási időt biztosító szolgáltatási kategória;

8.* *értékenyilvánítás-szolgáltatás*: járulékos szolgáltatásnak minősülő postai többletszolgáltatás, amely alapján a postai szolgáltatót a személyes átadással kézbesítendő könyvelt küldeménnyel kapcsolatos szolgáltatás szerződésszerű

teljesítéséért a feladó által a feladáskor – a postai küldemény tartalmának értékeként – meghatározott összeg erejéig terheli kártérítési felelősség;

9. *expressz postai szolgáltatás*: az az időgarantált szolgáltatás, melynek keretében a postai szolgáltató arra vállal kötelezettséget, hogy a postai küldeményt belföldön legkésőbb a felvételt követő munkanapon, Európai Unió tagállamaiba címzett küldemény esetében legkésőbb a felvételt követő harmadik munkanapon, egyéb nemzetközi viszonylatú küldemény esetében legkésőbb a felvételt követő ötödik munkanapon kézbesíti, és emellett az alábbi a)–f) pontban foglalt többletszolgáltatások közül legalább egyet teljesít:

- a) nyomon követhető kezelés;
- b) utánvétel;
- c) tértivevény;
- d) értéknylvánítás;
- e) kizárólag a küldemény címezettjeként megjelölt személy kezéhez történő kézbesítés;
- f) a küldeménynek a feladó lakóhelyén, tartózkodási helyén, székhelyén, telephelyén vagy fióktelepén történő felvétele;

10. *feladó*: aki a postai szolgáltatóval a postai szolgáltatási szerződést saját nevében megkötöti;

11. *feldolgozás*: a felvett és gyűjtött postai küldemények szállításra vagy kézbesítésre történő előkészítését biztosító művelet;

12. *felhasználó*: aki postai szolgáltatást vagy postai szolgáltatáshoz kapcsolódó szolgáltatást vesz vagy vehet igénybe, vagy postai küldemény címzettje;

13. *felvétel*: az a tevékenység, amelynek eredményeként a postai küldemény a postai szolgáltatási szerződést megkötő postai szolgáltató felvételi pontján vagy a felek megállapodása alapján más helyen a postai szolgáltató hálózatába kerül;

14. *felvételi pont*: a postai küldemény felvételének céljából a postai szolgáltató által elhelyezett levélgyűjtő szekrény vagy más, a küldemény sérülésmentes és biztonságos felvételére szolgáló eszköz, továbbá az erre a célra kijelölt helyiség vagy hely;

15. *futárposta-szolgáltatás*: olyan – a küldemény felvételétől számított legfeljebb 24 órán belül teljesítendő – időgarantált postai szolgáltatás, amelynek keretében a postai szolgáltató arra vállal kötelezettséget, hogy a postai küldemény felvételét végző személy a postai küldeményt a kézbesítés megkísérléséig megszakítás nélkül személyes felügyelete alatt tartja oly módon, hogy a feladó ez

alatt bármely időpontban rendelkezessen a postai küldemény címzettjének vagy címének a megváltoztatásáról, és sikertelen személyes kézbesítés esetén megtehesse a szükséges intézkedéseket;

15a. *gazdálkodó szervezet*: a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti gazdálkodó szervezet;

16. *gyűjtés*: a felvételi pontokon a felvételt vagy a szolgáltatói hozzáférési pontokon a hálózati átvételt követően a postai küldemények feldolgozás helyére történő eljuttatása;

17. *hálózati átvétel*: az a – postai szolgáltatók között lezajló – tevékenység, amely során a postai küldemény a postai szolgáltatási szerződést megkötő postai szolgáltatótól hálózati hozzáférési szerződés alapján egy másik postai szolgáltató hálózatába kerül;

18.* *bivatalos irat*: az állami vagy önkormányzati szervek, valamint a jogszabályban meghatározott egyéb szervek vagy személyek által – papíralapon, elektronikus adathordozón vagy elektronikus hírközlési hálózat igénybevételével – feladott vagy ilyen módon kézbesített, olyan könyvelt postai küldemény, amelynek feladásához vagy kézbesítéséhez (illetve a kézbesítés

megkísérléséhez), vagy azok időpontjához jogszabály jogkövetkezményt fűz, illetve amely jogszabályban meghatározott határidő számításának alapjául szolgál, továbbá amit jogszabály hivatalos iratnak minősít;

19. *időgarantált szolgáltatás*: a postai szolgáltató kötelezettségvállalása, amellyel a postai küldemény meghatározott időtartamon belüli vagy meghatározott időpontban történő kézbesítésére vállal kötelezettséget;

20.* *kézbesítés*: azon tevékenység, amely során a postai küldemény a postai szolgáltató hálózatából, illetve személyes felügyelet alól az átvételre jogosult személy részére történő átadással vagy levélszekrénybe, továbbá egyéb, a küldemény kézbesítésére alkalmas eszközbe történő elhelyezéssel kikerül;

21. *kézbesítési pont*: a postai küldemény kézbesítése céljából a postai szolgáltató által kijelölt, a felhasználók számára elérhető helyiség vagy hely, továbbá a postai szolgáltató által létesített, a kézbesítést lehetővé tevő eszköz;

21a. *kézbesítést lehetővé tevő automatizált eszköz*: olyan, a postai szolgáltató vagy a 4. § b) pontja szerinti saját kézbesítést ellátó szervezet fizikai jelenléte nélkül

üzemelő eszköz, amely megfelel az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletben meghatározott, a kézbesítést lehetővé tevő automatizált eszköz funkcionalitására és műszaki leírására, valamint telepítésére vonatkozóan megállapított feltételeknek és követelményeknek, és ezzel lehetővé teszi a személyes átadással kézbesítendő postai küldemény kézbesítését vagy a küldemény 4. § *b)* pontja szerinti saját kézbesítését.

22. *könyvelt küldemény*: olyan postai küldemény, amelynek a postai szolgáltató a felvételét – írásban vagy más bizonyítható módon –, valamint a jogosult átvevő részére történő kézbesítését – az erre szolgáló okiraton, vagy a kézbesítés tényét rögzítő vagy a jogosult átvevő személyét azonosító egyéb technika alkalmazásával – a feladó irányában elismeri;

23. *küldeményenkénti díjszabás*: olyan – a postai szolgáltató általános szerződési feltételeiben vagy ahhoz csatoltan közzétett – árlista, amely egy postai küldeménynek vagy az egy időben feladott több postai küldeménynek a feladott küldeménymennyiségtől függetlenül azonos darabonkénti díjait tartalmazza;

24. *levélküldemény*: az a postai küldemény, amely írásos formában megjelenített, vagy fizikai adathordozón rögzített egyedi vagy személyes jellegű közlést, adatot vagy információt tartalmaz;

24a. *logisztikai szolgáltatás*: a postai küldemény továbbítási folyamatának egészét vagy egy részét magában foglaló azon tevékenység, amely során megtervezik, megvalósítják, ellenőrzik a postai küldemények és kapcsolódó információk hatékony és eredményes tárolását és a feladótól a címzettig való eljuttatását;

24b. *nem postai funkció*: postai szolgáltatásnak nem minősülő tevékenységek, így különösen a postaszolgálat-irányítási, a feladást megelőző és azt követő, valamint a kézbesítést megelőző és azt követő küldeményrendezési szolgáltatások, ezen belül:

a) a postai szolgáltatásokhoz kapcsolódó, nem postai szolgáltató által végzett adatrögzítés;

b) a postai küldemény felvételét követő tárolási, raktározási, megőrzési tevékenység;

c) a postai szolgáltató általi sikertelen kézbesítést követő tárolási, raktározási, megőrzési tevékenység;

d) a postai szolgáltató által kijelölt, a felhasználók számára elérhető helyiségben vagy helyen

megőrzésre elhelyezett postai küldeménynek a postai szolgáltató által végzett kézbesítést elősegítő kiadása, valamint az ahhoz kapcsolódó adatellenőrzési tevékenység;

25. *nemzetközi EMS-szolgáltatás*: az a nemzetközi viszonylatú postai szolgáltatás, amelyet az egyetemes postai szolgáltató az Egyetemes Postaegyezmény kihirdetéséről szóló jogszabály e szolgáltatásra vonatkozó szabályai szerint nyújt;

26. *nyomon követhető kezelés*: a postai szolgáltató által alkalmazott technológia, amellyel a postai szolgáltató a postai küldemény egyedi azonosító jelzése alapján, interneten lekérdezhető információként vagy elektronikus hírközlési hálózat igénybevételével továbbított és dokumentált szöveges üzenetben küldeményenként tájékoztatást ad legalább a küldemény felvételének helyéről és dátumáról, a kézbesítésének dátumáról, az átvételi jogosultság alapjáról vagy sikertelen kézbesítési kísérlet esetén a küldemény további kezeléséről;

26a.* *pénzügyi intézmény*: a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 7. § (1) bekezdése szerinti gazdálkodó szervezet;

27. *postabélyeg*: az egyetemes postai szolgáltató által kibocsátott, a postai küldemények bérmentesítési díjának megfizetésére használható, a névértékére utaló jelöléssel ellátott olyan bélyeg, amely tartalmazza a „Magyarország” feliratot vagy annak idegen nyelvű megfelelőjét;

28.* *Posta Elszámoló Központ*: egyetemes postai szolgáltató által lebonyolított pénzforgalmi szolgáltatások feldolgozását, pénzforgalmi szolgáltatókkal történő elszámolását, valamint fizetési rendszeren keresztüli pénzügyi rendezését végző, az egyes fizetési szolgáltatókról szóló 2013. évi CCXXXV. törvény szerinti fizetési rendszer működtetőjének nem minősülő szervezet;

29. *postacsomag*: kereskedelmi értékekkel rendelkező vagy nem rendelkező árut, tárgyat tartalmazó könyvelt postai küldemény;

30. *postai értékcikk*: a postabélyeg, az Egyetemes Postaegyezmény alapján kibocsátott válaszdíjszelvény, valamint a postai szolgáltató által forgalomba hozott – a postai szolgáltatás díját is magában foglaló – nyomtatvány vagy egyéb tárgy;

31. *postai hálózat*: a postai szolgáltatás nyújtását lehetővé tevő erőforrások rendszerként működtetett vagy használt összessége;

32. *postai konszolidátor*: az a feladó, aki a postai szolgáltatási szerződést jellemzően több megbízójának gazdasági vagy egyéb tevékenységével összefüggő tartalmú postai küldeménye vonatkozásában saját nevében köti meg a postai szolgáltatóval;

33. *postai közreműködő*: a postai szolgáltató által a postai küldemények meghatározott közigazgatási területen történő felvételéhez, gyűjtéséhez, feldolgozásához, szállításához és kézbesítéséhez együttesen vagy e résztvékenységek bármelyikének önálló végzéséhez szolgáltatási koncessziós szerződés vagy a tevékenység ellátására irányuló egyéb típusú szerződés alapján igénybe vett gazdálkodó szervezet;

34. *postai közvetítő*: gazdálkodó szervezet, amely egy vagy több megbízó részére végez olyan tevékenységet, amelynek keretében arra vállal kötelezettséget, hogy

a) a küldeményen „feladó”-ként megjelölt megbízója postai küldeményeit a feladó nevében feladja oly módon, hogy a szolgáltatás díját a küldeményen „feladó”-ként megjelölt megbízó fizeti meg, vagy

b) a küldeményen „címzett”-ként feltüntetett, gazdálkodó szervezetnek minősülő megbízója postafiókjába érkezett postai küldeményeket megbízójától kapott meghatalmazás alapján a postai szolgáltatótól átveszi, és megbízója részére átadja;

35. *postai küldemény*: az a legfeljebb 40 kg tömegű küldemény, mely a küldeményen, annak csomagolásán vagy az ahhoz tartozó listán legalább címmel el van látva, vagy az a küldemény, amelyet jogszabály postai küldeménynek minősít; ilyen postai küldemény lehet a levélküldemény, a hivatalos irat, a vakok írását tartalmazó küldemény, a postacsomag, valamint a könyvet, katalógust és sajtóterméket tartalmazó küldemény, továbbá minden olyan küldemény, amelynek tartalma e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet szerint a postai szolgáltatásból nem kizárt;

36. *postai szolgáltató*: postai szolgáltatást nyújtó gazdálkodó szervezet;

37. *postai szolgáltatóhely*: a postai szolgáltatások elérését meghatározott földrajzi ponton és időben biztosító felvételi vagy kézbesítési pont, ide nem értve a postai szolgáltató által elhelyezett levélgyűjtő szekrényt vagy más, a postai küldemény

sérülésmentes és biztonságos felvételére vagy kézbesítésére szolgáló eszközt;

37a.* *rögzített ajánlott levélküldemény*: az a könyvelt levélküldemény, amelyhez az ajánlott szolgáltatáson túl egyéb többletszolgáltatás nem vehető igénybe;

38. *szállítás*: a postai küldemények feldolgozási, szolgáltatói hozzáférési vagy kézbesítési pontok közötti továbbításának művelete;

39. *szolgáltatói hozzáférési pont*: postai küldemények hálózati átvételére az átvevő postai szolgáltató által erre a célra kijelölt hely;

39a.* *szoros kapcsolat*: a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2013. június 26-i 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben ekként meghatározott fogalom;

39b.* *postai támpont*: a közutak mentén a postai szolgáltató által kijelölt és üzemeltetett, felvételi pontnak és kézbesítési pontnak is minősülő, kézbesítésre alkalmas eszközzel ellátott hely, amely lehetővé teszi a postai küldemények felvételét és a címekhez rendeltén biztosítja levélszekrénybe kézbesíthető postai küldemények kézbesítését, valamint – a kézbesítés megkísérlésének

mellőzésével – a személyes átadással kézbesítendő postai küldemény érkezéséről szóló értesítő elhelyezését;

40.* *tértivevény-szolgáltatás:* járulékos szolgáltatásnak minősülő – személyes átadással kézbesítendő könyvelt küldeményekhez igénybe vehető – postai többletszolgáltatás, amelynek teljesítése során a postai szolgáltató a kézbesítés napját, valamint a jogosult átvevő nevét és a postai szolgáltató azonosítására alkalmas jelzést tartalmazó okiratot vagy – erre irányuló szerződés esetén – annak digitalizált változatát a feladónak visszajuttatja, vagy a kézbesítés tényét rögzítő egyéb technikai eszközzel felvett adatokat a feladó rendelkezésére bocsátja;

41. *többletszolgáltatás:* a postai küldemény felvételéhez, gyűjtéséhez, feldolgozásához, szállításához vagy kézbesítéséhez kapcsolódó, a postai szolgáltatási szerződésben vállalt olyan további szolgáltatás, amelyet a postai szolgáltató a postai szolgáltatás részeként a feladó külön rendelkezése alapján vagy postai szolgáltatáscsomagba foglaltan nyújt;

42.* *utánvétel-szolgáltatás:* az a – személyes átadással kézbesítendő könyvelt küldeményekhez

igénybe vehető – többlétszolgáltatás, amely teljesítése során a postai szolgáltató a postai küldeményt a feladó által meghatározott összeg készpénzben vagy egyéb módon történő beszedését követően személyes átadással kézbesíti, és az így beszedett összeget a címzett megbízásából a feladó részére a Hpt. 6. § (1) bekezdés 54. pontjában meghatározott pénzforgalmi szolgáltatás keretében juttatja el;

43.* *vakok írását tartalmazó küldemény*: kizárólag a vakok és gyengénlátók által használt dombornyomású írásokat, véseteket, hangfelvételeket, különleges papírokat vagy mágneslemezeket és egyéb információhordozókat, továbbá a vak vagy gyengénlátó személyek látásának sérültségéből eredő problémák leküzdésének céljából készített vagy átalakított berendezést, illetve felszerelést tartalmazó, legfeljebb 7 kilogramm tömegű postai küldemény, amelynek feladója vagy címzettje vak, illetve gyengénlátó személy vagy a vakok hivatalosan elismert intézménye.

II. FEJEZET

A POSTAI SZOLGÁLTATÁS

3. A postai szolgáltatás és a postai szolgáltatások fajtái

3. § (1) A postai szolgáltatás a postai küldemény felvételét, szükség szerint gyűjtését, feldolgozását, szállítását és kézbesítését együttesen vagy részben magában foglaló, gazdasági tevékenység keretében végzett szolgáltatás. Postai szolgáltatást kizárólag az a gazdálkodó szervezet nyújthat, amely szerepel a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) postai szolgáltatókról vezetett nyilvántartásában.

(2) A postai küldeményekkel végzett, az (1) bekezdésben meghatározott tevékenység abban az esetben is postai szolgáltatás, ha azt egy más, postai szolgáltatásnak nem minősülő szolgáltatást is magába foglaló komplex szolgáltatás részeként végzik.

(3) Postai szolgáltatásnak minősül az is, ha a külföldön feladott postai küldemény belföldön történő kézbesítését a szerződést megkötő szolgáltató alvállalkozója végzi.

4. § Nem postai szolgáltatás

a) a küldeménynek bírósági végrehajtó, jogszabályban meghatározott kézbesítési megbízott, kézbesítési meghatalmazott, kézbesítési

ügygondnok, diplomáciai vagy katonai futár által történő kézbesítése;

b)* ha bármely személy saját maga vagy szervezet a saját gazdasági vagy egyéb tevékenységével összefüggő tartalmú küldeményét a vele munkaviszonyban, kormányzati szolgálati, állami szolgálati, közszolgálati, közalkalmazotti jogviszonyban, igazságügyi alkalmazotti vagy egyéb szolgálati viszonyban álló személlyel vagy tagsági jogviszonyban álló magánszeméllyel (ide nem értve a részvényest) kézbesíti vagy kézbesítetteti (saját kézbesítés);

c) fizikai formában meg nem jelenő üzenet (közlés, adat, információ) elektronikus úton történő továbbítása a küldésétől a fogadásig;

d) a csomagolással nem rendelkező vagy a tartalom azonosítását lehetővé tevő mértékben átlátszó csomagolású nyomtatott sajtótermék – árusítás útján vagy előfizetési szolgáltatás keretében való terjesztése során történő – felvétele, gyűjtése, feldolgozása, szállítása és kézbesítése;

e) a postai közvetítő a postai közreműködő és a postai konszolidátor tevékenysége;

f) vásárolt termékeknek a vásárlás helyéről való házhoz szállítása azon esetek kivételével, amelyek

szórán a távollévők között kötött szerződés alapján megvásárolt, élelmiszernek nem minősülő, legfeljebb 40 kg tömegű termékek szállítása és kézbesítése, amennyiben az nem a *b)* pontban foglaltak szerinti saját kézbesítés keretein belül valósul meg;

*g)** a szállítás, a logisztikai szolgáltatás és a nem postai funkciónak minősülő tevékenység ellátása, amennyiben azt a gazdálkodó szervezet nem postai szolgáltatás keretében látja el.

5. § A postai szolgáltatás

a) egyetemes postai szolgáltatás,

b) egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltatás vagy

c) egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő postai szolgáltatás lehet.

6. § (1) Az egyetemes postai szolgáltatás a postai szolgáltatások azon alapvető felhasználói igényeknek és a műszaki, gazdasági és társadalmi adottságoknak megfelelő, társadalmi közszükségletet kielégítő, általános gazdasági érdekű szolgáltatásnak minősülő köre, amelyet az egyetemes postai szolgáltató meghatározott minőségben és megfizethető ár ellenében, földrajzi

elhelyezkedéstől függetlenül minden felhasználó számára köteles nyújtani az ország egész területén.

(2) Az egyetemes postai szolgáltatásnak az (1) bekezdésben foglaltaknak és a 14–17. §-ban meghatározott követelményeknek megfelelően nyújtott, a 8. §-ban meghatározott postai szolgáltatásoktól eltérő, az alábbi postai küldeményekkel kapcsolatos szolgáltatások minősülnek:

a) a kettő kilogrammot meg nem haladó tömegű, – a *b)–d)* pontban meghatározott küldeményektől eltérő – belföldi vagy nemzetközi viszonylatú nem könyvelt postai küldemények;

*b)** a tíz kilogrammot meg nem haladó tömegű, belföldi vagy nemzetközi viszonylatba feladott postacsomagok;

c) a vakok írását tartalmazó, belföldi vagy nemzetközi viszonylatú küldemények;

d) a hivatalos iratok.

(3)* Az egyetemes postai szolgáltatás keretében a szolgáltatónak biztosítania kell a feladó rendelkezése alapján a (2) bekezdés *a)* és *c)* pontjában meghatározott postai küldeményekhez az ajánlott, továbbá a (2) bekezdés *a)–c)* pontjában meghatározott postai küldeményekhez a

tértivevény, illetve a (2) bekezdés *b)* pontjában meghatározott postai küldeményekhez az értéknylvánítás-szolgáltatás igénybevételét, valamint a 19. § szerinti Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződésben meghatározottak szerint az ott meghatározott fajtájú könyvelt küldeményekhez a nyomon követhető kezelést. Az egyetemes postai szolgáltató az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződésben közérdekből egyéb többletszolgáltatások nyújtására is kötelezhető.

(4) Az egyetemes postai szolgáltató az egyetemes postai szolgáltatás általános szerződési feltételében az egyetemes postai szolgáltatáshoz a (3) bekezdésben foglaltakon túli többletszolgáltatást is meghirdethet.

(5) Az egyetemes postai szolgáltatás keretében feladható vagy kézbesíthető postai küldemények mérethatárait, valamint a cím adattartalmával és annak feltüntetésével kapcsolatos szabályokat az egyetemes postai szolgáltató általános szerződési feltételeiben állapítja meg.

7. § (1) Egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltatásnak bármely postai küldeménnyel kapcsolatos azon postai szolgáltatás minősül, amely nem tartozik a 8. §-ban meghatározott

szolgáltatások közé, és a postai szolgáltató nem az egyetemes postai szolgáltatási kötelezettség alapján nyújtja.

(2) Az egyetemes postai szolgáltató abban az esetben nyújtja a szolgáltatást egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő szolgáltatásként, ha azt

a) az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő szolgáltatásokra meghirdetett, a 6. § (1) bekezdésében és a 14–17. §-ban foglalt követelményektől eltérő tartalmú általános szerződési feltételeiben megállapított feltételek szerint, vagy

b) jogszabályban, a 19. §-ban foglalt Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződésben vagy általános szerződési feltételben az egyetemes postai szolgáltatásra meghatározott feltételtől eltérő, egyedi szerződésben megállapított feltételek szerint, és egyedi ár alapján nyújtja.

8. § (1) Az egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő postai szolgáltatásnak az alábbi, az egyetemes postai szolgáltatáshoz vagy az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltatáshoz képest hozzáadott értéket képviselő postai szolgáltatások minősülnek:

- a) futárposta-szolgáltatás,
- b) expressz postai szolgáltatás,
- c) nemzetközi EMS-szolgáltatás
- d) a (3) bekezdésben meghatározott, jelentős hozzáadott értéket képviselő speciális többletszolgáltatások közül legalább egyet magában foglaló postai szolgáltatás.

(2) Az egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő szolgáltatás esetében a postai küldemények kizárólag egyedileg azonosított, könyvelt küldeményként adhatók fel, és kizárólag személyes átadással vagy az átvevő által az átvétellel egyidejűleg megadott azonosító kóddal igazolt módon kézbesíthetők.

(3) Speciális többletszolgáltatásnak minősülnek az alábbiak:

- a) a postai küldemény nyomon követhető kezelése,
- b) időgarantált szolgáltatás,
- c) utánvétel-szolgáltatás,
- d) a címmel – a postai küldemény felvételét követően – egyedileg egyeztetett időpontban történő kézbesítést lehetővé tevő szolgáltatás,
- e) kizárólag a küldemény címzettjeként megjelölt személy kezéhez történő kézbesítés,

f) egyéb olyan, a feladó egyedi igényeinek megfelelően kialakított és egyedi szerződés alapján nyújtott, a küldemény kézbesítéséhez kapcsolódó többletszolgáltatás, amely nem tartozik az egyetemes postai szolgáltatáshoz kötelezően nyújtandó többletszolgáltatások közé, és amely igénybevétele esetén a postai szolgáltatás a felhasználó szempontjából már nem minősül az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő szolgáltatásnak.

(4) Annak megítélése során, hogy a (3) bekezdés *f)* pontjában foglalt többletszolgáltatás igénybevétele a postai szolgáltatás a felhasználó szempontjából egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő szolgáltatásnak minősül-e, a szolgáltatások jellegzetességeit, ezen belül a hozzáadott értéket képviselő jellemzőket, valamint annak rendeltetését és az árképzést kell irányadónak tekinteni.

III. FEJEZET

PLACRA LÉPÉSI ÉS PLACELHAGYÁSI SZABÁLYOK

4. Jogosultság postai szolgáltatások nyújtására

9. § (1)^{*} A 8. §-ban foglalt, az egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő postai szolgáltatást bármely gazdálkodó szervezet, a 7. § (1) bekezdésében foglalt, az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltatást magyarországi székhelyű vagy az Európai Unió valamely tagállamában letelepedett és Magyarországon telephellyel rendelkező részvénytársaság és korlátolt felelősségű társaság nyújthat az e törvényben rögzített feltételek szerint.

(2) Postai szolgáltatás nyújtására való jogosultság és kötelezettség a Hatósághoz történő bejelentést vagy a szolgáltatási engedély megadását követő nyilvántartásba vétellel, továbbá az e törvény szerinti kijelöléssel keletkezik.

5. Postai szolgáltatás bejelentése

10. § (1) A 8. §-ban foglalt, az egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő postai szolgáltatás bármelyikét (a továbbiakban: bejelentésköteles szolgáltatás) nyújtani kívánó gazdálkodó szervezet köteles az e tevékenység megkezdésére irányuló szándékát a szolgáltatás megkezdése előtt 45 nappal a Hatóságnál nyilvántartásba vétel céljából bejelenteni.

(2) A bejelentésnek tartalmaznia kell a szolgáltatást nyújtani kívánó szervezet, valamint képviselője nevét, cégnevét, székhelycímét, továbbá az alábbiakat:

a) a bejelentő cégjegyzékszámát vagy más hivatalos nyilvántartási, illetve azonosítószámát;

b) a Hatósággal való kapcsolattartásra kijelölt személy nevét, elérhetőségét (postacím, telefonszám, e-mail cím);

c) a nyújtani kívánt szolgáltatás megnevezését, e törvénynek a szolgáltatást meghatározó rendelkezésére történő hivatkozással;

d) a postai küldemények fajtáját (levél, postacsomag vagy egyéb postai küldemény) és tömeghatárát;

e) az érintett települések megnevezésével annak a közigazgatási területnek a meghatározását, amelyen a postai szolgáltatást nyújtani kívánja, külön feltüntetve a felvételi és kézbesítési területet, valamint azt a tényt, hogy vállalja-e a külföldön feladott küldemények belföldi kézbesítését vagy a belföldön feladott küldemények külföldi kézbesítését.

(3) A bejelentéshez mellékelni kell az alábbiakat:

a) a postai szolgáltatással kapcsolatos általános szerződési feltételeket;

b) amennyiben a bejelentő az általános szerződési feltételekben olyan többletszolgáltatás nyújtását is vállalja, amely más hatóság engedélyéhez vagy nyilvántartásba vételéhez is kötött, úgy az engedélyt vagy a bejelentőre vonatkozó harminc napnál nem régebbi okirati igazolást arról, hogy nyilvántartásba vétele megtörtént;

c) bejelentő által alkalmazandó – a postai szolgáltató azonosítására alkalmas – jelzés mintáját;

d)* annak a központi ügyfélszolgálatnak az elérhetőségét (különösen: cím, telefonszám, e-mail és internetes honlap), ahol a felhasználók a szolgáltatásokkal kapcsolatosan érdeklődhetnek, panaszt tehetnek, és ahol kártérítési igényüket bejelenthetik;

e)* a titkos információgyűjtés folytatására, illetve leplezett eszközök alkalmazására feljogosított szervezetekkel való együttműködés teljesítésére vonatkozó nyilatkozatot;

f) a postai szolgáltatás normál üzemmenetéhez szükséges technológiai folyamatok leírását, különös tekintettel a bejelentő által nyújtani kívánt

szolgáltatások – értelmező rendelkezésekben foglalt technológiai elemek részletes bemutatására;

g) a 8. § (3) bekezdés *f)* pontja szerinti szolgáltatás nyújtása esetén az egyedi szerződés tervezetét és a 8. § (4) bekezdésében foglalt körülmények fennállásával kapcsolatos jogi álláspontját;

h) a bejelentő által igénybe venni kívánt közreműködők nevét, elnevezését, vállalkozás esetén azok cégjegyzékszámát, más hivatalos nyilvántartási vagy azonosító számát és székhelyét annak feltüntetésével, hogy a közreműködő a postai küldemények felvétele, gyűjtése, szállítása, feldolgozása vagy kézbesítése körében jár el;

i)^{*}

(4) A Hatóság a bejelentéshez mellékelt dokumentumokban foglaltak valódiságát – szükség esetén az általa megkeresett szervek útján – ellenőrzi.

(5) A Hatóság a nyilvántartásba vételt megelőzően ellenőrzi, hogy a bejelentésben foglaltak, valamint az ahhoz csatolt mellékletek megfelelnek-e a jogszabályokban foglalt követelményeknek.

(6) A Hatóság a nyilvántartásba vételt megtagadja, ha

a) a bejelentő nem szerepel a Nemzeti Adó- és Vámhivatal internetes honlapján megtalálható köztartozásmentes adózói adatbázisban, vagy

b)* a bejelentő munkaügyi kapcsolatai nem rendezettek, vagy

c) a bejelentésben foglalt adatok és a bejelentéshez csatolt általános szerződési feltételek alapján megállapítható, hogy a bejelentett postai szolgáltatás engedély alapján lenne nyújtható.

(7) A postai szolgáltató köteles tájékoztatni a Hatóságot a szolgáltatás tényleges megkezdésének időpontjáról. A Hatóság törli a szolgáltatást a nyilvántartásból, ha annak nyújtását a postai szolgáltató a bejelentésben megjelölt tervezett kezdési időpontig nem kezdi meg.

6. Postai szolgáltatás engedélyezése

11. § (1) A 7. § (1) bekezdésében foglalt, az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltatás a Hatóság engedélye alapján nyújtható (a továbbiakban: engedélyköteles szolgáltatás).

(2) Engedély a kérelmező által kézbesítési területként megjelölt település vagy települések teljes közigazgatási területén történő nyújtására kérhető.

(3) Az engedélykérelemben külön meg kell határozni

- a)* a belföldön feladott és belföldön kézbesített,
- b)* a belföldön feladott és külföldön kézbesített,
- c)* a külföldön feladott és belföldön kézbesített

küldeményekkel kapcsolatosan nyújtani kívánt postai szolgáltatásokat, és azok nyújtásának módját.

(4) Engedélyköteles szolgáltatás csak abban az esetben engedélyezhető, ha a szolgáltató prudens működése, valamint a szolgáltatás személyi és tárgyi feltételei biztosítottak, továbbá általános szerződési feltételei összhangban vannak a jogszabályi rendelkezésekkel.

(5) A prudens működéshez szükséges feltételek abban az esetben tekinthetők biztosítottak, ha a kérelmező

- a)* által megadott, a 12. § (1) bekezdés *a)–f)* pontja szerint meghatározott mellékletekben foglalt információk és adatok igazolják az alapvető követelményeknek megfelelő és a felhasználói jogokat tiszteletben tartó szolgáltatás nyújtására vonatkozó képességét (teljesítőképeség),

- b)* munkaügyi kapcsolatai rendezettek,

- c)* rendelkezik a postaügyért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által rendeletben

meghatározott mértékű, feltételű, a piacelhagyással kapcsolatos átmeneti intézkedések teljesítését és a szolgáltató által nem teljesített kártérítési igények kielégítését szolgáló vagyoni biztosítékkal.

(6) A személyi feltételek akkor tekinthetők biztosítottnak, ha a kérelmező vezető tisztségviselője, postai szakmai irányítást vagy a pénzügyi irányítást végző vezető állású munkavállalója az engedélyezési eljárást megelőző 5 éven belül nem volt olyan gazdálkodó szervezetnél vezető tisztségviselő, cégvezető, vezető állású munkavállaló, amelynek fizetésképtelenségét a bíróság jogerősen megállapította és felszámolását elrendelte, feltéve, hogy a felszámolási eljárást a vezetése alatt vagy annak következtében indították.

(7) A (6) bekezdésben foglaltakon túl a személyi feltételek abban az esetben tekinthetők biztosítottnak, ha a kérelmező vezető tisztségviselője – amennyiben e tevékenységét munkaviszony alapján végzi – vagy postai szakmai irányítást végző vezető állású munkavállalója az irányító tevékenységét teljes munkaidőben végzi, és

a) rendelkezik felsőfokú postai vagy logisztikai szakirányú végzettséggel, vagy más felsőfokú

végzettséggel és legalább 2 év időtartamú postai vagy logisztikai gyakorlattal,

b) büntetlen előéletű, valamint nem áll postai szolgáltatás nyújtását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt,

c) az engedélyezési eljárás megindítását megelőző 5 éven belül nem volt olyan postai szolgáltatónál vezető tisztségviselő, cégvezető vagy postai szakmai irányítást végző vezető állású munkavállaló,

ca) amelynek az engedélyét e vezető tevékenységének ideje alatt felmerült jogsértés miatt a Hatóság visszavonta vagy bejelentés alapján működő szolgáltató esetében a tevékenység végzését megtiltotta, vagy

cb)* amellyel szemben a Hatóság a postai szolgáltatás engedély vagy bejelentés nélküli végzése vagy az adatszolgáltatási kötelezettség nem teljesítése miatt e vezető tevékenységének ideje alatt felmerült jogsértés miatt véglegessé vált határozatában bírságot szabott ki.

(8) A tárgyi feltételek akkor tekinthetők biztosítottaknak, ha a kérelmező rendelkezik a nyújtani kívánt postai szolgáltatáshoz az általa ellátni kívánt földrajzi (közigazgatási) területre és a kezelni kívánt postai küldemény mennyiségre való

tekintettel minimálisan szükséges és alkalmas postai szolgáltatóhelyekkel, felvételi és kézbesítési pontokkal, ügyfélszolgálati helyekkel, gépjárműparkkal és egyéb technikai eszközökkel. Amennyiben a kérelmező működési modellje szerint szükséges, úgy az igénybe venni kívánt postai szolgáltatóval megkötött hálózati hozzáférési szerződés vagy szerződések is a tárgyi feltételek részét képezik.

12. § (1) A szolgáltatási engedély iránti kérelemnek a 10. § (2) bekezdésében meghatározott adatok, illetve 10. § (3) bekezdés *a)–e)* és *b)* pontja szerinti mellékletek, a 11. § (6) bekezdésében foglalt személyi feltételek teljesítéséről szóló nyilatkozat, továbbá a 11. § (8) bekezdésében foglalt tárgyi feltételek teljesülését részletesen bemutató nyilatkozat mellett, a prudens működés igazolása érdekében, külön mellékletként tartalmaznia kell*

a) a postai szolgáltatás normál üzemmenetéhez szükséges technológiai folyamatok leírását;

b) a postai szolgáltatás nyújtását bemutató – az engedélykérelemben szereplő időtartamra vonatkozó – részletes működési modellt;

c) az igénybe venni kívánt postai szolgáltatóval megkötött hálózati hozzáférési szerződést, ha a kérelmező működési modellje szerint szükséges;

d) a kérelmező vállalatirányítási, belső ellenőrzési és független szakértővel jóváhagyott minőségirányítási rendszerének leírását, ideértve a kockázatkezelési és számviteli eljárásokat is, továbbá üzletmenet-folytonossági tervét;

e) a kérelmező szervezeti felépítésének és felelősségi köreinek bemutatását, szervezeti és működési szabályzatát, továbbá nyilatkozatát arról, hogy a tevékenységének megkezdése időpontjában milyen arányban teljesíti a 37. § (1) bekezdésében meghatározott munkavállalói arányszámra vonatkozó követelményeket;

f) igazolást a 11. § (5) bekezdés c) pontja szerinti vagyoni biztosíték rendelkezésre állásáról.

(2)* A kérelmező prudens működésére vonatkozóan a Hatóság ellenőrzi továbbá, hogy a kérelmező szerepel a Nemzeti Adó- és Vámhivatal internetes honlapján megtalálható köztartozásmentes adózói adatbázisban, valamint munkaügyi kapcsolatai rendezettek-e.

(3)*

(4) A Hatóság a postai szolgáltatás nyújtásának időtartama alatt folytatott hatósági ellenőrzés keretében ellenőrizheti azt is, hogy a 11. § (7) bekezdésében foglalt személyek büntetlen előéletűek-e, és nem állnak-e a postai szolgáltatás nyújtását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt. A hatósági ellenőrzés céljából a Hatóság adatot igényelhet a bűnügyi nyilvántartási rendszerből. Az adatigénylés kizárólag azon adatra irányulhat, hogy a 11. § (7) bekezdésében foglalt személyek büntetlen előéletűek-e, és nem állnak-e a postai szolgáltatás nyújtását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt.

(5) A Hatóság az engedélyezési eljárás során megismert személyes adatokat

a)* a postai szolgáltatás nyújtásának engedélyezése iránti eljárás végleges befejezéséig vagy

b)* a postai szolgáltatás nyújtásának engedélyezése esetén a hatósági ellenőrzés időtartamára vagy az engedély visszavonására irányuló eljárásban az eljárás végleges befejezéséig kezeli.

(6) A Hatóság az engedély iránti kérelemben és a kérelemhez mellékelte dokumentumokban foglaltak

valódiságát és megfelelőségét – szükség esetén az általa megkeresett szervek útján – ellenőrzi.

(7) A postai szolgáltatási engedély határozatlan időre szól.

(8)* A szolgáltató köteles tájékoztatni a Hatóságot, ha a postai szolgáltatás nyújtását az engedély véglegessé válását követő kilencven napon belül nem kezdi meg.

(9)* A kérelmező engedélyköteles szolgáltatás nyújtására jogosult postai szolgáltatónak minősül, ha a Hatóság a szolgáltatási engedély iránti kérelem elbírálására nyitva álló ügyintézési határidőn belül mellőzi a határozathozatalt.

7. A változások bejelentése, a postai szolgáltatás megszüntetése és megszűnése

13. § (1) A postai szolgáltatási engedély iránti kérelem vagy a postai szolgáltatás nyilvántartása céljából tett bejelentés kötelező tartalmi elemeiben, vagy a hatósági nyilvántartásban szereplő személyi és tárgyi feltételeiben, a szolgáltatás minőségét és a vagyoni biztosítékot érintő körülményekben bekövetkezett változásokat a postai szolgáltató legkésőbb a változás alkalmazásának tervezett kezdőnapját megelőző 45. napon, az általános szerződési feltételekben bekövetkezett változásokat

legkésőbb a változás alkalmazásának tervezett kezdőnapját megelőző 15. napon köteles bejelenteni a Hatóságnak. A postai szolgáltató által igénybe vett közreműködők személyében, illetve tevékenységében bekövetkezett változásokat, továbbá a 37. § (1) bekezdésében foglalt foglalkoztatási arányban bekövetkezett változásokat a Hatóság elnökének rendeletében megállapított módon, formában és gyakorisággal, de legalább minden naptári negyedévben egyszer havi lebontásban be kell jelenteni a Hatóságnak. Előre nem tervezhető változások esetén a postai szolgáltató a már bekövetkezett változásokat azok bekövetkeztétől számított 8 napon belül köteles bejelenteni a Hatóságnak.

(2) A postai szolgáltatás nyújtásának megszüntetési szándékát a postai szolgáltató bejelentésköteles szolgáltatás esetén a megszüntetés előtt legalább 45 nappal, engedélyköteles szolgáltatás esetén a megszüntetés előtt legalább 90 nappal köteles bejelenteni a Hatóságnak. Amennyiben a postai szolgáltató jogutód nélküli megszűnéséről döntött, úgy e tényről a Hatóságot a megszűnés időpontja előtt legalább 45 nappal köteles bejelentésben tájékoztatni.

(3) Abban az esetben, ha a bíróság jogerősen elrendelte a postai szolgáltató felszámolását, e tényről a felszámoló 8 napon belül bejelentésben köteles tájékoztatni a Hatóságot.

(4) A felszámoló a Hatóság részére a (3) bekezdés alapján tett bejelentésével egyidejűleg köteles a felhasználókat is tájékoztatni. A szolgáltatás megszüntetésről és annak időpontjáról szóló tájékoztatást az egész országra kiterjedő szolgáltatást nyújtó szolgáltató legalább két országos napilapban, ennél kisebb közigazgatási területre kiterjedő szolgáltatás esetén a helyben szokásos módon köteles közzétenni.

(5) A Hatóság a 8. § (1) bekezdése, illetve a 11. § (3) bekezdése szerinti szolgáltatási kategóriában nyilvántartott postai szolgáltatás megszüntetésére vonatkozó bejelentés alapján a postai szolgáltatást, illetve a postai szolgáltatásnyújtás teljes megszüntetésére vonatkozó bejelentés alapján a postai szolgáltatót a nyilvántartásából törli. A postai szolgáltató a megszüntetés tervezett időpontját megelőző 45. naptól kezdődően

a) postai szolgáltatás megszüntetése esetén a törlendő postai szolgáltatási kategóriába tartozó,

b) a postai szolgáltató megszűnése esetén pedig újabb postai szolgáltatási szerződést nem köthet. A postai szolgáltató a már megkötött szerződésekből eredő kötelezettségeit köteles teljesíteni. A kezelésében lévő postai küldeményeket kézbesíteni, valamint a postai szolgáltatásból származó kártérítési és egyéb igényeket köteles e törvény szabályai szerint teljesíteni.

(6)* A Hatóság törli nyilvántartásából a postai szolgáltatást, ha annak nyújtását a postai szolgáltató a nyilvántartásba vételtől számított kilencven napon belül nem kezdi meg, vagy ha a jogszabályban foglaltak szerinti – véglegessé vált és végrehajtható – határozatával a postai szolgáltató engedélyét visszavonta, a postai szolgáltató felhagy az engedélyköteles szolgáltatás nyújtásával, vagy ha a Hatóság megtiltotta bejelentésköteles szolgáltatás nyújtását.

(7) A Hatóság a postai szolgáltató engedélyét visszavonja és törli a nyilvántartásból az engedélyköteles szolgáltatást nyújtót, amennyiben

a) a postai szolgáltató terhére egy naptári éven belül második alkalommal megállapítja a 37. § (1)

bekezdésében foglalt foglalkoztatási előírás megsértését,

b) a szolgáltató terhére egy naptári éven belül második alkalommal kerül megállapításra a rendezett munkaügyi kapcsolatok jogszabályban megállapított feltételeinek való megfelelés hiánya miatti jogsértés.

IV. FEJEZET

AZ EGYETEMES POSTAI SZOLGÁLTATÁS

8. Az egyetemes postai szolgáltatás általános szabályai

14. § (1) Az egyetemes postai szolgáltatás biztosítása állami feladat, melynek az állam az egyetemes postai szolgáltató útján tesz eleget.

(1a)* Az egyetemes postai szolgáltató az általa nyújtott egyetemes postai szolgáltatás teljesítése érdekében szerződést köthet egy vagy több – postai szolgáltatónak nem minősülő – szervezettel (a továbbiakban: partnerszervezet) oly módon, hogy az egyetemes postai szolgáltatás keretében végzett és egyetemes postai szolgáltatás részét képező gyűjtési, feldolgozási, szállítási, valamint a címhelyen való kézbesítési tevékenységet az egyetemes postai szolgáltató látja el.

(1b)* Az egyetemes postai szolgáltató az (1a) bekezdés szerinti szerződésben kötelezheti a partnerszervezetet meghatározott arculati elemek használatára, valamint az e szerződés szerinti tevékenység felfüggesztésére azon időszakban, amikor az egyetemes postai szolgáltatás a 34. § (1) bekezdése szerint szünetel vagy korlátozott.

(1c)* A partnerszervezet az (1a) bekezdés szerinti szerződés alapján ellátott, az egyetemes postai szolgáltatás teljesítése érdekében kifejtett tevékenységet a saját nevében végzi azzal, hogy az (1a) bekezdés szerinti szerződés megkötésének a tényét és a 74. § (2) bekezdése szerinti nyilvántartás vezetéséhez szükséges adatokat az egyetemes postai szolgáltató köteles bejelenteni a Hatóságnak.

(1d)* A partnerszervezet az (1a) bekezdés szerinti szerződés hatálybalépésének napjától postai szolgáltatóvá válik és jogosult az (1a) bekezdés szerinti szerződés időbeli hatálya alatt az abban foglalt tevékenységek végzésére, azonban egyéb postai szolgáltatás végzésére nem szerezhet jogosultságot.

(1e)* A partnerszervezet által az (1a) bekezdés szerinti szerződés alapján ellátott tevékenység az egyetemes postai szolgáltató által nyújtott

egyetemes postai szolgáltatás részét képezi. Az (1a) bekezdés szerinti szerződés megkötése nem eredményezheti az egyetemes postai szolgáltatás sérelmét. A partnerszervezet (1a) bekezdés szerinti szerződés alapján ellátott tevékenységéért és a szolgáltatásra irányadó minőségi követelmények teljesüléséért az egyetemes postai szolgáltató tartozik felelősséggel.

(2) A gazdasági és társadalmi igények folyamatos változásának való megfelelés, valamint az egyetemes postai szolgáltatás egyes részletes szabályainak megállapítása érdekében a miniszter az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével az egyetemes postai szolgáltatóval Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződést köt.

(3) Az egyetemes postai szolgáltatás közérdekű jellege miatt az egyetemes postai szolgáltatás ellátása érdekében működtetett postai hálózat fejlesztése (felvételi és kézbesítési pontok kialakítása és rekonstrukciója) a területfejlesztés része, melyet az állam a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló törvényben foglaltak szerint területfejlesztést szolgáló pénzügyi eszközökből támogathat, valamint pénzügyi kedvezményekben részesíthet.

(4) Az egyetemes postai szolgáltatás keretében az egyetemes postai szolgáltató biztosítja a 6. § (2)–(3) bekezdésében foglalt postai küldemények munkanaponkénti felvételét, valamint a 15. § (3) bekezdésében megállapított kötelezettség teljesítésével és jogszabályban meghatározott kivételek figyelembevételével a cím helyén történő kézbesítés megkísérlését. A cím helyén történő kézbesítésre vonatkozó kötelezettség teljesítése alól az egyetemes postai szolgáltató kérelemre, a Hatóság döntése alapján mentesül ott, ahol annak teljesítése rendkívüli földrajzi, illetve infrastrukturális körülmények következtében nem, vagy csak aránytalan nehézséggel lehetséges.

(5) A kézbesítési pontra címzett és ott kézbesítendő („postán maradó”) – az egyetemes postai szolgáltatás keretében feladható vagy kézbesíthető – postai küldemények kézbesítését az egyetemes postai szolgáltató az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződésben megállapítottak szerint köteles biztosítani.

(6) Az egyetemes postai szolgáltató a címmel kötött külön szerződés alapján az egyetemes postai szolgáltatás keretében feladható vagy kézbesíthető postai küldemények vonatkozásában köteles a

címzett által megfizetett külön díj ellenében utánküldés-szolgáltatást nyújtani, és ennek keretében a küldemény kézbesítését annak címe helyett a címzett által megadott új belföldi címre a szerződés megkötésétől számított legkevesebb 30 napig biztosítani.

(7) Az egyetemes postai szolgáltató által kötelezően ellátandó postai szolgáltatást kizárólag e törvény vagy az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződés állapíthat meg.

(8) A 6. §-ban meghatározott egyetemes szolgáltatásokat a kijelölt egyetemes szolgáltatónak a leghatékonyabban, a lehető legkisebb nettó költség mellett kell nyújtania.

(9) Az egyetemes postai szolgáltató – azonos feltételek esetén – egyetemes postai szolgáltatásait az egyenlő bánásmód követelményét megtartva, azonos szerződési feltételrendszer keretében köteles nyújtani a feladók és címzettek számára.

9. Az egyetemes postai szolgáltatások alapvető minőségi követelményei

15. § (1)* Belföldi forgalomban az egyetemes postai szolgáltatás keretében a küldeményenkénti díjszabás alapján feladott elsőbbségi levélküldemények legalább 85%-át a feladást követő

második munkanap, legalább 97%-át a feladást követő harmadik munkanap végéig kézbesíteni kell, vagy meg kell kísérelni a kézbesítését. Az Európai Unió tagállamai közötti forgalomban az egyetemes postai szolgáltatónak úgy kell eljárnia, hogy az elsőbbségként feladott levélküldemények legalább 85%-a esetében a feladást követő harmadik munkanap, legalább 97%-a esetében a feladást követő ötödik munkanap végéig sor kerülhessen a kézbesítésére vagy a kézbesítés megkísérlésére.

(2) A küldeményenkénti díjszabás alapján feladható nem elsőbbségi levélküldemények, valamint az egyetemes postai szolgáltatásként feladható csomagküldemények és egyéb tartalmú küldemények kötelezően teljesítendő átfutási idejét a miniszter az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződésben határozza meg.

(3) Az egyetemes postai szolgáltató az egyetemes postai szolgáltatás nyújtását köteles úgy megszervezni és működtetni, hogy az átfutási idő belföldi forgalomban az (1)–(2) bekezdésben meghatározottak szerint teljesüljön, feltételezve, hogy az egyetemes postai hálózatba való elhelyezés az aktuális felvételi pontra a meghatározott tárgynapi utolsó gyűjtési időpont előtt megtörténik.

Ha a postai küldemény elhelyezése az utolsó gyűjtési időpontot követően valósul meg, az elhelyezés napjaként a következő gyűjtési napot kell számításba venni.

(4) Az elveszett, megsemmisült vagy megsérült könyvelt küldeményeknek a feladott könyvelt küldemények számához viszonyított maximális arányára vonatkozó – a szolgáltatás megbízhatóságát leíró – követelményeket az egyetemes postai szolgáltatás keretében feladott könyvelt küldemények vonatkozásában a miniszter az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződésben határozza meg.

10. Az egyetemes postai szolgáltatás elérhetősége

16. § (1) Az egyetemes postai szolgáltató köteles az egyetemes postai szolgáltatás elérését lehetővé tevő felvételi és kézbesítési pontok számát, elhelyezését és időbeli elérhetőségét úgy meghatározni, hogy az alkalmazkodjon a felhasználók igényeihez.

(2) Az egyetemes postai szolgáltatás keretében a postai küldemények felvételét és kézbesítését minden településen biztosítani kell.

(3)^{*}

(4) Az egyetemes postai szolgáltató

a) településenként legalább egy kézbesítési ponton,

b)* harmincezernél nagyobb – bejelentett lakóhellyel rendelkező – népességszámú településeken harmincezer lakosonként legalább egy kézbesítési ponton

köteles – a személyes kézbesítés sikertelensége esetén a jogosult átvevő részére történő rendelkezésre tartásával – a levélküldemény és a hivatalos irat kézbesítését lehetővé tenni.

(5) Az egyetemes postai szolgáltató levélgyűjtő szekrényt vagy más, a levélküldemények sérülésmentes és biztonságos felvételére szolgáló eszközt minden településen köteles fenntartani.

(6) Az (1)–(5) bekezdésben foglalt követelmények teljesítésének részletes szabályait a miniszter az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződésben határozza meg.

11. Az egyetemes postai szolgáltatás díja

17. § (1) Az egyetemes postai szolgáltatások díjának kialakítása során az alábbi követelményeket kell figyelembe venni:

a) a díjaknak a szolgáltatás nyújtásának költségein kell alapulniuk, és ez által ösztönözniük kell a hatékony szolgáltatásnyújtást,

b) a díjképzésnek áttekinthetőnek, a díjaknak megkülönböztetéstől mentesnek és a felhasználók által megfizethetőnek kell lenniük és biztosítaniuk kell, hogy az egyetemes postai szolgáltatás földrajzi elhelyezkedéstől függetlenül igénybevehető legyen.

(2) Az egyetemes postai szolgáltatás keretében, küldeményenkénti díjszabás szerint feladott, azonos tömegkategóriába tartozó és azonos fajtájú belföldi küldemények díját úgy kell megállapítani, hogy azok az egész ország területén azonosak legyenek függetlenül a feladás és a kézbesítés helyétől.

(3) A küldeményenkénti díjszabás szerint feladott, 50 grammot meg nem haladó tömegű, belföldi levélküldemények, valamint a hivatalos iratokkal kapcsolatos belföldi szolgáltatás díjának meghatározási módszerét a miniszter – az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben – rendeletben állapítja meg.

12. Az egyetemes postai szolgáltató kijelölése

18. § (1)* Tekintettel az egyetemes postai szolgáltatásnak a társadalmi és területi kohézióban játszott szerepére, az annak folyamatos biztosítására vonatkozó állami feladat ellátására e törvény 2030. december 31-éig a Magyar Posta Zrt.-t jelöli ki. Az egyetemes postai szolgáltató e kijelölés alapján az

egyetemes postai szolgáltatás nyújtására köteles és jogosult, jogosult továbbá a 14. § (1a) bekezdése szerinti szerződés megkötésére, valamint jogosult a 7. § (2) bekezdésében foglalt egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő szolgáltatások nyújtására. Az egyetemes postai szolgáltató a 7. § (2) bekezdés *a)* pontjában meghatározott szolgáltatás esetén a szolgáltatás megkezdése előtt 15 nappal köteles benyújtani a Hatóság részére a 10. § (2) bekezdés *c)*, *d)* és *e)* pontjában, a 10. § (3) bekezdés *a)* és *b)* pontjában, továbbá a 12. § (1) bekezdés *a)* és *c)* pontjában meghatározott dokumentumokat.

(2)* Az egyetemes postai szolgáltatás folyamatosságának biztosítása érdekében a Hatóság az egyetemes postai szolgáltatási jogosultság megszűnését megelőző naptári év utolsó napjáig beszámolót készít a jogosultsági időszak vonatkozásában az egyetemes postai szolgáltatás biztosításának általános hatósági tapasztalatairól, beleértve az egyetemes postai szolgáltatás minőségének, nettó költségének, finanszírozásának alakulását, továbbá tájékoztatást ad a különböző szolgáltatásokat igénybevevő felhasználók elégedettségének alakulásáról, valamint a postai piac fejlődéséről. A beszámolóban szereplő

megállapítások függvényében a miniszter meghatározza az egyetemes postai szolgáltatás ellátása további biztosításának leghatékonyabb és legmegfelelőbb mechanizmusát, tiszteletben tartva az objektivitás, az átláthatóság, a megkülönböztetésmentesség, az arányosság és a lehető legkisebb mértékű piactorzítás elveit.

(3) Amennyiben a Hatóság beszámolójában alátámasztja, hogy több olyan postai szolgáltató is működik, amely az egyetemes postai szolgáltatást az ország teljes területére kiterjedően, biztonságosan és az egyetemes postai szolgáltatóra meghatározott minőségi követelményeket legalább változatlan színvonalon teljesítve képes nyújtani úgy, hogy ezzel az egyetemes postai szolgáltatás összköltsége várhatóan csökken, az egyetemes postai szolgáltatás nyújtására nyilvános pályázatot kell kiírni.

(4) Amennyiben a javaslatot alátámasztó vizsgálatok és elemzések azt igazolják, hogy az egyetemes postai szolgáltatóra meghatározott minőségi követelmények legalább változatlan színvonalú teljesítése mellett az egyetemes postai szolgáltatás összköltségének csökkenése várható az által, ha annak biztosítását régiónként vagy szolgáltatáselemenként különböző postai

szolgáltató látja el, a nyilvános pályázatot ennek figyelembevételével kell kiírni.

(5) A (3) vagy (4) bekezdés szerinti, átlátható és diszkriminációtól mentes nyilvános pályázat szabályait a miniszter rendeletben határozza meg. A pályázati eljárást a Hatóság folytatja le, és tesz javaslatot a miniszter részére az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződés vagy Szerződések megkötésére.

(6) Amennyiben a nyilvános pályázat kiírásának feltételei nem teljesülnek, úgy a Hatóság javaslatot tesz a miniszter részére az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződés meghosszabbítására.

(7)*

13. Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződés

19. § (1) Az egyetemes postai szolgáltató és az állam nevében a miniszter az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével – a társadalmi, gazdasági és területfejlesztési igényekhez történő rugalmas igazodás érdekében és figyelembe véve az átláthatóságot, az arányosságot és a megkülönböztetésmentességet, valamint az államháztartás teherbíró képességének szempontjait – az egyetemes postai szolgáltatás és az egyetemes postai szolgáltató egyéb kötelezettségei ellátásának

részletes szabályairól egyetemes postai közszolgáltatási szerződésben állapodnak meg.

(2) Az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződésnek tartalmaznia kell

a) a küldeményenkénti díjszabás alapján feladható nem elsőbbségi levélküldemények, valamint az egyetemes postai szolgáltatásként feladható csomagküldemények és egyéb tartalmú küldemények kötelezően teljesítendő átfutási idejét;

b) az elveszett, megsemmisült vagy megsérült könyvelt postai küldeményeknek a feladott könyvelt postai küldemények számához viszonyított maximális arányára vonatkozó – a szolgáltatás megbízhatóságát leíró – követelményeket;

c) az egyetemes postai szolgáltatás igénybevételét lehetővé tevő felvételi és kézbesítési pontok területi elhelyezkedésére és időbeli hozzáférhetőségére vonatkozó részletes követelményeket, szükség szerint a felvételi és kézbesítési pontok számát;

d)* az egyetemes postai szolgáltató méltánytalan többletterhének a 21/A. § szerinti megtérítésére vonatkozó részletes szabályokat;

e) az egyetemes postai szolgáltatás igénybevételének akadályozottsága esetére vonatkozó részletes szabályokat;

Hirdetés

f) a postabélyeg kibocsátására, forgalomba hozatalára és forgalomból történő kivonására, valamint érvényességére vonatkozó részletes szabályokat.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott követelmények teljesítése vonatkozásában az egyetemes postai szolgáltatót szerződéskötési kötelezettség terheli.

(4) Az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződést a felek határozott időre kötik, a határozott idő megegyezik az egyetemes postai szolgáltató kijelölési időtartamával. Az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződés a felek közös megegyezésével módosítható.

(5) Az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződés bármely, az egyetemes szolgáltatás méltánytalan többletterhét is érintő módosítása esetén az egyetemes postai szolgáltató köteles tájékoztatni a minisztert arról, hogy a módosítás várhatóan mennyiben és milyen mértékben érinti az egyetemes postai szolgáltatás többletterhét. A postai szolgáltatás felhasználóit is érintő módosítás esetén

a módosításról annak hatálybalépése előtt legalább 30 nappal tájékoztatni kell a felhasználókat.

(6) A miniszter a Hatóság általános hatósági felügyeleti és piacfelügyeleti tevékenységének elősegítése érdekében az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződés és annak módosítására irányuló szerződés megkötését követően haladéktalanul tájékoztatja a Hatóságot annak tartalmáról.

(7) Az egyetemes szolgáltató köteles a honlapján keresztül tájékoztatni a nyilvánosságot az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződés minden olyan rendelkezéséről, amely az egyetemes postai szolgáltatás igénybevételét érinti. Az egyetemes postai szolgáltató e rendelkezéseket köteles általános szerződési feltételeiben is feltüntetni.

14. Az egyetemes postai szolgáltatás ellenőrzése

20. § (1) Az egyetemes postai szolgáltatás ellátását és a szolgáltatás díjának megállapítására vonatkozó előírások érvényesülését a Hatóság ellenőrzi. A Hatóság az egyetemes postai szolgáltatás ellátásával kapcsolatos ellenőrzési tapasztalatairól, a szolgáltatásminőség alakulásáról évente beszámolót készít, legkésőbb a tárgyévet követő év május 31-ig.

A beszámolót a Hatóság internetes oldalán közzéteszi. A Hatóság e beszámolóban szükség esetén javaslatot tesz az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződés módosítására.

(2) Az egyetemes postai szolgáltató az egyetemes postai szolgáltatási kötelezettség ellenőrzése során együttműködik a Hatósággal, ennek keretében köteles különösen az adatszolgáltatási kötelezettségének eleget tenni, továbbá évente, legkésőbb a tárgyévet követő március 31-ig beszámolni az egyetemes postai szolgáltatásokra vonatkozó, a törvényben és az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződésben előírt minőségi követelmények teljesítéséről és az ezekkel kapcsolatos minőségbiztosítási tevékenységről.

(3) Amennyiben a Hatóság megállapítja, hogy az egyetemes postai szolgáltató tartósan nem tesz eleget az egyetemes postai szolgáltatási kötelezettségének, – a VIII. fejezetben rögzített, a jogsértés súlyával arányos jogkövetkezményeken túl – határidő tűzésével intézkedési terv összeállítására kötelezheti az egyetemes postai szolgáltatót.

(4) Amennyiben az egyetemes postai szolgáltatás az intézkedési tervben foglaltak ellenére nem biztosított, az egyetemes postai szolgáltatás

biztosítása érdekében a Hatóság javaslatot tesz a miniszternek nyilvános pályázat lefolytatására, és egyetemes postai szolgáltató vagy szolgáltatók kijelölésére.

15. Az egyetemes postai szolgáltatás nyújtásának méltánytalan többletterhe

21. § (1) Az egyetemes postai szolgáltatási kötelezettség nettó költsége az egyetemes postai szolgáltatás nyújtásával kapcsolatban felmerülő költség. A nettó költség az egyetemes postai szolgáltató egyetemes postai szolgáltatási kötelezettséggel együtt járó és egyetemes postai szolgáltatási kötelezettség nélkül jelentkező nettó költségeinek különbözeteként számítható ki. A nettó költség számításkor figyelembe kell venni az egyetemes postai szolgáltatónál keletkező előnyöket, beleértve a nem tárgyi és piaci előnyöket, továbbá az ésszerű nyereséghez való jogot és a költséghatékonysági ösztönzőket.

(1a)* Ha az egyetemes postai szolgáltatás nettó költsége meghaladja az egyetemes postai szolgáltató egyetemes postai szolgáltatásokhoz kapcsolódó költségeinek 1 százalékát, ezen összeg az egyetemes postai szolgáltató méltánytalan többletterhe (továbbiakban: méltánytalan többletthez).

(2) Az egyetemes postai szolgáltatások költségszámítására és a költségelszámolási rendszerre, valamint az egyetemes postai szolgáltatási kötelezettség nettó költségének számítására vonatkozó részletes szabályokat a miniszter rendeletben határozza meg.

(3) Amennyiben az egyetemes postai szolgáltatás nettó költsége meghaladja az egyetemes postai szolgáltató egyetemes postai szolgáltatásokhoz kapcsolódó költségeinek 1 százalékát, ezen összeg az egyetemes postai szolgáltató méltánytalan többletterhe (a továbbiakban: méltánytalan többletteleher). Az egyetemes postai szolgáltatás méltánytalan többletterhének meghatározására vonatkozó, a jogszabályoknak megfelelő számításokkal alátámasztott kérelmét az egyetemes postai szolgáltató a tárgyévet követő június 30-ig nyújthatja be a Hatósághoz.

(4) A Hatóság ellenőrzi az egyetemes postai szolgáltató által benyújtott számítások jogszabályi megfelelőségét és helyességét. A Hatóság az ellenőrzés során a döntés meghozatala előtt legfeljebb egy alkalommal rendelheti el a benyújtott számítások hiánypótlás keretében történő kiegészítését. Ha az ellenőrzés során a Hatóság

megállapítja ezek megfelelőségét, határozatot hoz a méltánytalan többletteher összegéről. A Hatóság döntését honlapján is közzéteszi.

21/A. §^{*} (1) Az állam az egyetemes postai szolgáltató méltánytalan többletterhére figyelemmel kompenzációt biztosít, amelynek mértékét a miniszter határozza meg.

(2) A méltánytalan többletteher kompenzációjának összegét a miniszter – egy vagy több részletben – állapítja meg, amely során a méltánytalan többletteher felmerülésével összefüggő valamennyi körülményt megvizsgálja.

(3) A központi költségvetés terhére az egyetemes postai szolgáltató méltánytalan többletterhének kompenzációja évi 15 millió eurót meg nem haladó – illetve az Európai Bizottság jóváhagyó határozata alapján az abban meghatározott – összeg erejéig téríthető meg.

(4) A méltánytalan többletteher kompenzációja megtérítésének mértékéről – a 15 millió eurót meg nem haladó rész, illetve az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott összeg erejéig – a miniszter dönt.

(5) A méltánytalan többletteher kompenzációjának megtérítésére a miniszteri

döntés időpontjában hatályos jogszabályok alkalmazandóak.

16.*

22. § (1) Amikor a Hatóság első alkalommal hoz határozatot arról, hogy az egyetemes postai szolgáltatás nyújtásához kapcsolódóan az egyetemes postai szolgáltató méltánytalan többletterhe fennáll, e többletterhe mérséklése érdekében a Hatóság a Magyar Államkincstár által vezetett Egyetemes Postai szolgáltatást Támogató Számlát (a továbbiakban: Számla) hoz létre és kezel.

(2) A Számla bevétele kizárólag az egyetemes postai szolgáltatás ellátására irányuló kötelezettség méltánytalan többletterhének megtérítésére fordítható, más célra nem használható fel. A Számlára történő be- és kifizetések után általános forgalmiadó-fizetési kötelezettség nem keletkezik. A befolyt bevételekről és azok kifizetéséről készült kimutatást a Kormány rendeletében meghatározott tartalommal a Hatóság évente közzéteszi.

23. § (1) A Számla forrásait a releváns – azaz az egyetemes és az egyetemes postai szolgáltatásokat helyettesítő – szolgáltatási piacokon tevékenykedő szolgáltatók (2)–(4) bekezdés szerinti hozzájárulásai képezik.

(2) Amennyiben az egyetemes postai szolgáltatás nyújtásával összefüggésben az egyetemes postai szolgáltatónál a 21. § (4) bekezdése szerinti méltánytalan többletteleher jelentkezik, a releváns piacokon postai szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók az ezen szolgáltatások teljes piacán meglévő piaci részesedésük arányában, legfeljebb azonban a (4) bekezdésben megállapított mértékig kötelesek hozzájárulást fizetni.

(3) Az egyes szolgáltatók piaci részesedésének mértéke az adott szolgáltatónak a releváns piacokon nyújtott szolgáltatásokból származó értékesítési nettó árbevételének és a valamennyi, ilyen szolgáltatást nyújtó szolgáltatónak az ezen piacokon nyújtott szolgáltatásokból származó értékesítési nettó árbevételének a hányadosa.

(4) A 21. § (3) bekezdésében meghatározott finanszírozási igénytől függetlenül a postai szolgáltató legfeljebb a releváns piacokon nyújtott szolgáltatásokból származó nettó értékesítési árbevételének a Kormány rendeletében meghatározott mértékű befizetésére kötelezhető. Az egyetemes postai szolgáltató a rá kirótt hozzájárulási kötelezettség befizetése alól

felmentést kap. A megtérítettendő méltánytalan többletthez összege ezen összeggel csökken.

(5) A releváns piacokon postai szolgáltatásokat nyújtó szolgáltató köteles legkésőbb minden tárgyévet követő év június 30-ig adatszolgáltatás útján tájékoztatni a Hatóságot az ezen piacokon nyújtott szolgáltatásokból származó értékesítési nettó árbevételének 58. § (5) bekezdése szerinti mértékéről. A Hatóság jogosult ellenőrizni az adatszolgáltatás hitelességét. Amennyiben a releváns piacokon postai szolgáltatásokat nyújtó szolgáltató adatszolgáltatási kötelezettségének határidőre nem tesz eleget, a Hatóság 15 napos határidővel felszólítja kötelezettsége teljesítésére. E határidő elmulasztása esetében a Hatóság ezen szolgáltató számviteli törvény szerinti beszámolójában szereplő teljes értékesítési nettó árbevételét a releváns piacokon nyújtott szolgáltatásból származónak tekinti.

(6) A releváns piacokon postai szolgáltatást nyújtó szolgáltató hozzájárulás-fizetési kötelezettségének mértékét a Hatóság a 21. § (4) bekezdésében meghatározott, az egyetemes postai szolgáltatás nettó költségének méltánytalan többlettherhét megállapító határozat jogerőre emelkedésével

egyidejűleg, a szolgáltató piacrészesedése alapján az (5) bekezdés szerint rendelkezésére álló adatok figyelembevételével, és a (3)–(4) bekezdésben meghatározott számítási mód alkalmazásával határozatban állapítja meg.

(7) A Hatóság határozatában kötelezi

a) az érintett szolgáltatókat a (6) bekezdés szerint megállapított mértékű hozzájárulás-befizetési kötelezettség 15 napon belüli teljesítésére,

b) az egyetemes postai szolgáltatót a hozzájárulási kötelezettsége mértékével azonos összeg egyetemes postai szolgáltatás nettó költsége méltánytalan többletterhének mérséklése céljából történő felhasználására.

(8) A Hatóság határozata fellebbezésre való tekintet nélkül végrehajtható. A befizetési kötelezettség adók módján behajtható köztartozásnak minősül.

(9) A befizetési kötelezettség nem vagy nem a (7) bekezdés *a)* pontja szerinti határozatban foglalt kötelezésnek megfelelő teljesítése esetén a Hatóság a szolgáltatási engedélyt a fokozatosság elve alkalmazásának mellőzésével visszavonja.

(10) A Hatóság intézkedik a (6) bekezdés alapján megállapított mértékű befizetések az egyetemes

postai szolgáltató részére történő átutalásáról. A Hatóságnak az átutalást legkésőbb a befizetések Számlán történő jóváírását követő 15 munkanapon belül kell teljesítenie.

17. Az egyetemes postai szolgáltató különleges jogai és kötelezettségei

24. § (1) Az egyetemes postai szolgáltató kizárólagosan jogosult a postakürtábra és stilizált változatának az e törvény hatályát érintő használatára, valamint a „Magyarország” felirattal vagy annak idegen nyelvű megfelelőjével rendelkező bérmentesítési lenyomat használatára, továbbá postabélyeg és „Magyarország” felirattal vagy annak idegen nyelvű megfelelőjével rendelkező egyéb postai értékciikk kibocsátására, forgalomba hozatalára, forgalomból való kivonására.

(2) Az éves postabélyeg-kibocsátási tématerv összeállítása érdekében az egyetemes postai szolgáltató köteles témakijelölő bizottságot működtetni, amelybe a miniszter és a Hatóság elnöke egy-egy tagot delegál. A témakijelölő bizottság javaslata alapján az éves postabélyeg-kibocsátási tématervet a miniszter hagyja jóvá.

(3)* Az egyetemes postai szolgáltatás keretében feladható levélküldeményekkel kapcsolatos postai

szolgáltatások díjának megfizetésére az egyetemes postai szolgáltató köteles elfogadni a Magyarországon kibocsátott, érvényben lévő postabélyeget és az Egyetemes Postaegyezmény alapján kibocsátott válaszdíjszelvényeket.

25. § (1) Az Egyetemes Postaegyesület Alapokmányában meghatározott kijelölt szolgáltatóra vonatkozó jogok és kötelezettségek az egyetemes postai szolgáltatót jogosítják és kötelezik.

(2)* Az egyetemes postai szolgáltató az (1) bekezdés alapján nemzetközi postautalvány-szolgáltatást nyújthat. Nemzetközi postautalványnak az a papíralapú nemzetközi viszonylatú készpénzküldési szolgáltatás minősül, amelyet az egyetemes postai szolgáltató az Egyetemes Postaegyesület Alapokmánya alapján megkötött nemzetközi szerződést kihirdető jogszabály vagy ezek rendelkezése szerint megkötött külön megállapodás alapján teljesít.

(3)* Nemzetközi postautalvány-szolgáltatás tekintetében nem minősül az üzleti titok sérelmének a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Pmt.) 26. § (2) és (3) bekezdése alapján a pénzügyi információs

egységként működő hatóság és a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletével kapcsolatos feladatkörében eljáró Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: Felügyelet) részére történő adatátadás, továbbá a pénzáttalásokat kísérő adatokról és a 1781/2006/EK rendelet hatályaon kívül helyezéséről szóló 2015. május 20-i 2015/847 európai parlamenti és tanácsi rendelet 4. cikkében meghatározott adatoknak a rendelet hatálya alá tartozó kedvezményezett pénzforgalmi szolgáltatója és közvetítő pénzforgalmi szolgáltató számára a rendelet által meghatározott esetekben történő továbbítása.

(4) Nemzetközi postautalvány-szolgáltatás tekintetében az üzleti titok megtartásának kötelezettsége nem áll fenn abban az esetben sem, ha

a) az egyetemes postai szolgáltató a Pmt.-ben meghatározott bejelentési kötelezettségét teljesíti;

b) a pénzügyi információs egységként működő hatóság – a Pmt.-ben meghatározott feladatkörében eljárva vagy külföldi pénzügyi információs egység írásbeli megkeresése teljesítése céljából, ha a megkeresés tartalmazza a külföldi adatkérő által aláírt titoktartási záradékot – írásban kér üzleti

titoknak minősülő adatot az egyetemes postai szolgáltatótól;

c)* a Pmt. 7–10. §-ában meghatározott adatok a Pmt. hatálya alá tartozó szolgáltató számára a Pmt. 23. §-ában meghatározott eseteiben kerülnek átadásra.

26. §* (1) Az egyetemes postai szolgáltató köteles a Hpt. 6. § (1) bekezdésében meghatározott készpénzáttutalást, valamint a Hpt. 6. § (1) bekezdésében meghatározott fizetési számláról történő készpénzkifizetést lehetővé tevő szolgáltatást és készpénzbefizetést lehetővé tevő szolgáltatást végezni, és ennek érdekében Posta Elszámoló Központot működtetni.

(2) Az egyetemes postai szolgáltató jogosult a Hpt. 6. § (1) bekezdés 87. pont *c*) és *d*) alpontja szerinti pénzforgalmi szolgáltatások nyújtására.

(3) Az egyetemes postai szolgáltató az (1) és (2) bekezdésben meghatározott pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásához pénzforgalmi közvetítőt vehet igénybe.

(4) Az egyetemes postai szolgáltató jogosult a nála történő készpénzbefizetés céljára szolgáló nyomtatvány kialakítására, előállítására és bármely módon történő megszemélyesítésére. Az egyetemes

postai szolgáltató köteles a készpénz-befizetési szolgáltatás keretében, a pénzforgalmi szolgáltatásokra vonatkozó általános szerződési feltételeiben meghatározott, elektronikus úton kezdeményezett fizetési megbízást és egyéb készpénz-helyettesítő fizetési eszközt is elfogadni.

(4a)* Készpénzt a címzettnek vagy egyéb jogosult átvevőnek történő személyes átadással kell kifizetni. A készpénz – az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott részletes szabályok szerint történő – kifizetése során az egyetemes postai szolgáltató a kifizetés napját, valamint a jogosult átvevő aláírását és az átvétel jogcímét – kivéve, ha a küldeményt a címzett veszi át – rögzíti, és – amennyiben a készpénz feladójával megkötött szerződés a készpénz átadásának részletes szabályait tartalmazó általános szerződési feltételek alapján így rendelkezik – az ezeket tartalmazó okiratot vagy annak digitalizált változatát a feladónak visszajuttatja, vagy a kézbesítés tényét rögzítő egyéb technikai eszközzel felvett adatokat a feladó rendelkezésére bocsátja.

(5) A miniszter rendeletben az (1) és (2) bekezdésben meghatározott szolgáltatásokkal kapcsolatban jogszabályban nem szabályozott

további, a Hpt.-vel összhangban álló követelményeket állapíthat meg.

(6)* Az (1) és (2) bekezdés szerinti pénzforgalmi szolgáltatáshoz kapcsolódó postai pénzforgalmi nyomtatványt használó számlatulajdonos köteles a Pmt. szerinti intézkedések alkalmazhatóságának egyértelmű megállapíthatósága érdekében

a) az adók, bírságok, illetékek megfizetésére irányuló befizetés vagy

b) a belföldön kezdeményezett és belföldön teljesítendő áru- vagy szolgáltatásnyújtás igénybevételeire irányuló, fizetési számlára történő befizetés

jogcím megjelölésére szolgáló, a Posta Elszámoló Központot működtető intézmény által meghatározott jelölés alkalmazására.

(7)* A Posta Elszámoló Központot működtető intézmény a Hpt. 172–176. §-a és a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2013. június 26-i 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 11–24. cikkének alkalmazásában pénzügyi vállalkozásnak minősül.

27. § (1) Az egyetemes postai szolgáltató köteles jóhiszemű tárgyalásba bocsátkozni azon postai szolgáltatókkal, amelyek az általuk engedélyköteles szolgáltatás keretében felvett postai küldemények feldolgozását, szállítását és kézbesítését együttesen magában foglaló tevékenység ellátása érdekében igénybe kívánják venni az egyetemes postai szolgáltatónak az egyetemes postai szolgáltatás érdekében működtetett hálózatát, és az egyetemes postai szolgáltató mindenkor hálózati szerkezetéhez és technológiai rendszeréhez igazodó tartalmú hálózati hozzáférési szerződés megkötését kezdeményezik.

(2) Az egyetemes postai szolgáltató – azonos feltételek esetén – más, az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő szolgáltatást nyújtó postai szolgáltatókkal az üzleti kapcsolatait az egyenlő bánásmód követelményét megtartva, az üzleti kapcsolat jellegének megfelelően köteles kialakítani.

27/A. §^{*} Az egyetemes postai szolgáltató az olyan településeken történő szolgáltatásnyújtás biztosítása érdekében, amelyek bejelentett lakóhely szerinti népességszáma nem haladja meg a tízezret, pénzügyi intézménnyel is köthet olyan szerződést, amely alapján a pénzügyi intézmény az 5. §-ban

meghatározott postai szolgáltatást, postai szolgáltatásokhoz kapcsolódó, kiegészítő tevékenységeket, fiókbérleti szolgáltatást, postai értékcikk- és a postai szolgáltatás igénybevételére szolgáló vagy ahhoz szükséges kereskedelmiáru-forgalmazást, továbbá a kizárólag az egyetemes postai szolgáltató által forgalmazott értékpapírokkal kapcsolatos szolgáltatást, szerencsejáték-közvetítő tevékenységet, a külön jogszabály szerinti SIM-kártya egyenlegének feltöltését, valamint illetékbélyeg-továbbértékesítést végez.

27/B. §^{*} Az egyetemes postai szolgáltató jogosult a felvett postai küldemények feldolgozás helyére történő eljuttatása, vagy a postai küldemények feldolgozási, szolgáltatói hozzáférési vagy kézbesítési pontok közötti továbbításának elvégzése céljából foglalkoztatott munkavállalók esetében a beosztás szerinti napi munkaidőt legfeljebb 12 órában meghatározni abban az esetben is, ha a munkavállaló éjszakai munkát is végez.

28. § Az egyetemes postai szolgáltató a felhasználók és a postai szolgáltatók számára a települési irányítószámokat tartalmazó adatbázisát internetes honlapján hozzáférhetővé teszi.

29. § (1)^{*}

(2) Amennyiben a Számlára befizetett hozzájárulások és az egyetemes postai szolgáltatóra az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő szolgáltatásai alapján kirótt hozzájárulási kötelezettségének összege alacsonyabb a tárgyévi méltánytalan többletteleher összegénél, a különbözetet – az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben – az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződésben rögzítettek alapján, a központi költségvetésről szóló törvényben e célra rendelkezésre álló előirányzat mértékéig kell megtéríteni az egyetemes postai szolgáltató részére.

18. Az egyetemes postai szolgáltató hivatalos iratokkal kapcsolatos kizárólagos kötelezettsége és joga

30. § (1)* Az egyetemes postai szolgáltató az ország teljes területén köteles és kizárólagosan jogosult a hivatalos iratokkal kapcsolatos postai szolgáltatás nyújtására. Az egyetemes postai szolgáltató jogosult e kötelezettsége teljesítése érdekében a 14. § (1a) bekezdése szerinti szerződés megkötésére.

(2) Amennyiben az állami vagy önkormányzati szervek, valamint a jogszabályban meghatározott egyéb szervek vagy személyek határozatának,

végzésének vagy egyéb iratának feladásához vagy kézbesítéséhez, a kézbesítés megkísérléséhez vagy azok időpontjához külön jogszabály jogkövetkezményt fűz, azok címzett részére történő eljuttatása – a saját kézbesítés kivételével – törvény eltérő rendelkezésének hiányában kizárólag hivatalos iratként történhet meg.

(3) A hivatalos iratok az e célra rendszeresített tértivevénnel, vagy annak megfelelő elektronikus dokumentummal adhatóak fel.

(4) A hivatalos irattal kapcsolatos szolgáltatás – a feladó és az egyetemes postai szolgáltató között erre vonatkozó megállapodás esetén – magában foglalhatja a küldemény tartalmának hiteles tanúsítását is.

(5) A hivatalos irattal kapcsolatos szolgáltatás speciális szabályait a Kormány rendelete tartalmazza.

19. Az egyetemes postai szolgáltató egyéb jogai és kötelezettségei

31. § (1) A település tervezésénél, rendezésénél, utak és közművek építésénél, korszerűsítésénél, egyéb építmények és más létesítmények megvalósításánál, felújításánál biztosítani kell a postai szolgáltatóhelyek, felvételi pontok és

kézbesítési pontok, valamint az egyetemes postai szolgáltatás teljesítését lehetővé tevő egyéb eszközök (a továbbiakban együtt: postai létesítmény) elhelyezésének lehetőségét.

(2)* Az egyetemes postai szolgáltató jogosult a levélgyűjtőszekrények, valamint az egyetemes postai szolgáltatás teljesítését lehetővé tevő egyéb eszköz – így különösen postai támpont – közterületen történő díjmentes elhelyezésére, és rendeltetésszerű használatuk céljából azok akadály- és díjmentes, gyors megközelítésére. A közterület tulajdonosa az igénybevételt akkor tagadhatja meg, ha a levélgyűjtőszekrény, valamint az egyetemes postai szolgáltatás teljesítését lehetővé tevő egyéb eszköz – így különösen postai támpont – adott helyen történő elhelyezése jogszabályba ütközik.

(3) Az állam vagy a helyi önkormányzat az épületnek nem minősülő postai létesítmény közterületen való elhelyezéséhez szükséges tulajdonosi hozzájárulás és területhasználati engedély megadását csak abban az esetben tagadhatja meg, ha a tulajdonosi hozzájárulás megadása különös méltánylást érdemlő állami, települési vagy lakossági érdeket sértene, illetve, ha

a területhasználati engedély megadása jogszabályban foglalt tilalomba ütközne.

32. § (1) A postai szolgáltatást veszélyeztető műszaki, forgalmi, katasztrófa- vagy egyéb veszélyhelyzet miatt keletkező üzemzavar elhárításához az egyetemes postai szolgáltatónak folyamatosan felülvizsgált és karbantartott védelmi, felkészülési és katasztrófaelhárítási tervekkel, valamint az ezekből eredő feladatok ellátásához szükséges tartalékokkal kell rendelkeznie.

(2)* Az egyetemes postai szolgáltatónak a különleges jogrendben alkalmazandó intézkedési terv kidolgozása és végrehajtása érdekében – külön jogszabályban meghatározott módon – együtt kell működnie az illetékes szervezetekkel.

(3)* Az egyetemes postai szolgáltató jogosult különleges jogrendben az intézkedési terv alapján általa tett intézkedések, illetve a honvédelmi, a védelmi és biztonsági érdekek érvényesítésére vonatkozó jogszabályok szerint általa nyújtott postai szolgáltatások tényleges költségeinek a megtéríttetésére.

(4) Az egyetemes postai szolgáltató jogosult a sérelmére történő bűncselekmények elkövetésének megelőzése, illetve a bűncselekmény elkövetőjének

felderítése érdekében sérülést vagy egészségkárosodást nem okozó technikai eszközt vagy csapdát alkalmazni.

(5)* Az egyetemes postai szolgáltató postai szolgáltatást vagy biztonsági szolgálatot ellátó alkalmazottja a feladata ellátása során kizárólag olyan gázsprayt tarthat magánál, amelyet az egyetemes postai szolgáltató biztosít számára. Az egyetemes postai szolgáltató által biztosított gázspray kizárólag jogos védelmi helyzetben, illetve végszükség esetén alkalmazható.

20. Egyetemes postai szolgáltató közreműködése közszolgáltatásokban

33. § (1) Az egyetemes postai szolgáltató köteles jóhiszemű tárgyalásokat folytatni abban az esetben, ha a miniszter vagy valamely közszolgáltatás vagy általános gazdasági érdekű szolgáltatás kielégítéséért felelős szervezet vezetője javaslatot tesz a közszolgáltatásnak vagy általános gazdasági érdekű szolgáltatásnak (a továbbiakban: közszolgáltatás) az egyetemes postai szolgáltató postai hálózatának igénybevételel történő nyújtására. Ilyen közérdekű szolgáltatás nyújtására az egyetemes postai szolgáltató is javaslatot tehet.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt közszolgáltatás lehet különösen:

a) a nyugdíjak, segélyek és egyéb állami juttatások jogosultnak való kifizetésében történő közreműködés;

b) az *a)* pontban meg nem határozott pénzforgalmi szolgáltatások nyújtása;

c) az elektronikus ügyintézés részletes szabályairól szóló kormányrendeletben meghatározott kihelyezett ügyintézési pontban az elektronikus kapcsolattartási rendszerhez történő hozzáférés biztosítása, a helyi önkormányzatokról szóló törvény szerinti ügyfélszolgálati megbízotti vagy egyéb, az ügyfeleknek az állami, önkormányzati vagy egyéb szolgáltatásokhoz történő hozzáférését, illetve ügyintézését elősegítő szolgáltatás;

d) a *c)* pontban meghatározottaktól eltérő egyéb szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatások nyújtása vagy a digitális kultúra terjesztésében történő közreműködői tevékenység.

(3) A miniszter vagy valamely közszolgáltatás vagy általános gazdasági érdekű szolgáltatás kielégítéséért felelős szervezet vezetője által kezdeményezett közszolgáltatási szerződés

esetében az egyetemes postai szolgáltatót szerződéskötési kötelezettség terheli amennyiben

a) a javasolt közszolgáltatás végzése nem veszélyezteti az egyetemes postai szolgáltatás nyújtását vagy valamely más közszolgáltatási tevékenység végzését, és

b) a javasolt közszolgáltatás ellenszolgáltatása fedezi az ellátásának költségeit és a fenntarthatóságát garantáló, amortizációt meghaladó ésszerű nyereséget.

(4)* Az egyetemes postai szolgáltató az e tevékenységgel kapcsolatos közszolgáltatási szerződésben meghatározottak szerint köteles közreműködni a központi címregiszter kialakításában és működtetésében.

21. Az egyetemes postai szolgáltatás korlátozása, szünetelése

34. § (1)* Az egyetemes postai szolgáltatás kizárólag Magyarország honvédelmi, védelmi és biztonsági, nemzetbiztonsági, közegészségügyi és közbiztonsági érdekeinek védelmében korlátozható vagy szüneteltethető.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott okokon kívül az egyetemes postai szolgáltatás korlátozását vagy szünetelését kizárólag az egyetemes postai

szolgáltató működési körén kívül eső elháríthatatlan ok (vis maior) vagy sztrájk okozhatja.

(3) Sztrájk esetében a még elégséges szolgáltatás körébe az alábbi szolgáltatások biztosítása tartozik az alábbi mértékben és feltételekkel:

a) a hivatalos iratok felvételének legalább heti négy napon, kézbesítésének a jogszabályban és az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződésben meghatározottaknál legfeljebb 50%-kal hosszabb átfutási idővel történő ellátása,

b) az egyetemes postai szolgáltatás keretében feladható vagy kézbesíthető, az *a)* pontban meghatározott postai küldeménytől eltérő postai küldemények felvételének legalább minden második munkanapon, kézbesítésének a jogszabályban és az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződésben meghatározottaknál legfeljebb kétszer hosszabb átfutási idővel történő ellátása.

(4) Az egyetemes postai szolgáltatás országos korlátozottságáról vagy szüneteléséről az egyetemes postai szolgáltató a postai ágazat ügyeleti szolgálata útján haladéktalanul köteles a minisztert és a Hatóság elnökét tájékoztatni. Az egyetemes postai szolgáltatás település szintű korlátozottságáról az egyetemes postai szolgáltató haladéktalanul köteles

az érintett település polgármesterét és a Hatóság elnökét tájékoztatni.

(5) Az egyetemes postai szolgáltató az egyetemes postai szolgáltatás igénybevételének akadályozottságáról köteles a felhasználókat tájékoztatni.

(6) Az egyetemes postai szolgáltatás igénybevételének akadályozottsága esetével kapcsolatos részletes szabályokat az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződés tartalmazza.

V. FEJEZET

A POSTAI SZOLGÁLTATÁS NYÚJTÁSA

22. A postai szolgáltatás nyújtásának általános szabályai

35. § (1) A postai szolgáltatás nyújtása során teljesíteni kell a jogszabályokban, az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződésben, az általános szerződési feltételekben, valamint a szolgáltatási engedélyben meghatározott vagy a bejelentésben vállalt feltételeket, továbbá teljesíteni kell a jogszabályokban előírt, valamint a postai szolgáltató által a postai szolgáltatási szerződésben vállalt kötelezettségeket.

(2)* A postai szolgáltatók a postai szolgáltatások és az azokkal kapcsolatos ügyfélszolgálati, panaszkezelési tevékenységek igénybevételét kötelesek magyar nyelven a felhasználók számára biztosítani, továbbá kötelesek magyar nyelven, közérthetően megfogalmazni és elektronikus úton elérhetővé tenni a postai szolgáltatások nyújtásával kapcsolatban a felhasználók számára meghirdetett általános szerződési feltételeket, szerződésmintákat, valamint egyéb tájékoztatókat és nyomtatványokat. A postai szolgáltatók a szolgáltatás igénybevételéhez szükséges nyomtatványokat papíralapon is kötelesek rendelkezésre bocsátani.

(3) Belföldi forgalomban az egyetemes és az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő szolgáltatás esetében a levélküldemények legalább 97%-át a feladást követő ötödik munkanap végéig kézbesíteni kell vagy kézbesítését meg kell kísérelni. Az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő szolgáltatások vonatkozásában a postai szolgáltató az általános szerződési feltételeiben köteles az elveszett, megsemmisült vagy megsérült könyvelt küldeményeknek a feladott könyvelt küldemények számához viszonyított maximális arányát

megállapító – a szolgáltatás megbízhatóságára vonatkozó – minőségi mutatókat meghatározni.

(4) A postai szolgáltató a (3) bekezdés szerinti minőségi követelményeknek való megfelelést évente tanúsíttatja a szolgáltatótól független szakértővel. A minőségi követelmények mérését a Hatóság által előzetesen jóváhagyott módszer alapján, a postai szolgáltató saját költségén kell elvégezni. A Hatóság köteles megfelelőként elfogadni a vonatkozó szabványban meghatározottnak megfelelő mérési módszertant. A mért adatokat is tartalmazó tanúsítványt évente, legkésőbb a tárgyévet követő március 31-ig a postai szolgáltató köteles ellenőrzésre megküldeni a Hatóság részére, és azt a Hatóság és az érintett postai szolgáltató honlapján legalább három éven keresztül elérhetővé teszi.

(5) A postai szolgáltató az egyetemes és az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő szolgáltatás nyújtását köteles úgy megszervezni és működtetni, hogy az átfutási idő belföldi forgalomban teljesüljön a (3) bekezdésben meghatározottak szerint, feltételezve azt, hogy a postai hálózatba való elhelyezés az aktuális felvételi pontra a meghatározott tárgynapi utolsó gyűjtési

időpont előtt megtörténik. Ha a postai küldemény elhelyezése az utolsó gyűjtési időpontot követően valósul meg, az elhelyezés napjaként a következő gyűjtési napot kell számításba venni.

(6) A postai szolgáltató köteles gondoskodni arról, hogy a Hatóság részére bejelentett, az azonosítására alkalmas jelzés fel legyen tüntetve az általa kezelt postai küldeményen vagy annak kísérő okiratán, amennyiben a kísérő okiratot a kézbesítés során a postai szolgáltató a jogosult átvevő részére átadja. Az engedélyköteles és a bejelentésköteles szolgáltatást nyújtó postai szolgáltató azonosítására alkalmas jelzés a postai szolgáltató nevét vagy rövidített elnevezését is tartalmazza. Az egyetemes postai szolgáltató azonosítására alkalmas jelzéseket az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződés határozza meg.

36. § (1) A postai szolgáltatás nyújtásához a szolgáltatók közreműködőt vehetnek igénybe.

(2) A postai közreműködő e tevékenységét a szolgáltató nevében, javára és felelősségére végzi.

(3)* Az egyetemes postai szolgáltató és a postai közreműködő között létrejött szerződés abban az esetben minősül a közbeszerzésekről szóló törvény szerinti szolgáltatási koncessziós szerződésnek,

amennyiben a postai közreműködő e tevékenységét oly módon végzi, hogy az ezzel kapcsolatos gazdasági kockázatot maga viseli. A postai közreműködő különösen abban az esetben viseli maga a gazdasági kockázatot, ha az általa végzett tevékenység ellenszolgáltatásaként nem átalánydíjra, hanem az elvégzett tevékenységgel arányos díjra jogosult, továbbá az általa végzett tevékenységgel okozott kárért az egyetemes postai szolgáltató irányában felelősséggel tartozik.

37. § (1)* Az egyetemes és az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltatásokat nyújtó szolgáltató az 5. § *a)* és *b)* pontja szerinti szolgáltatás keretében feladott levélküldemények és hivatalos iratok kézbesítési pontnak nem minősülő címhelyen való kézbesítését kizárólag a vele munkaviszonyban vagy tagsági jogviszonyban (ide nem értve a részvényest) álló természetes személyekkel, vagy – az e postai küldemények kézbesítését végző természetes személyek létszámának egyharmadáig –*

a) személyesen eljáró postai közreműködő vagy

b) a postai közreműködővel munkaviszonyban vagy tagsági jogviszonyban (ide nem értve a

részvényest) álló kézbesítést végző természetes személy igénybevétele útján végezheti. A postai küldemények kézbesítését végző természetes személyek létszámának megállapításakor egy főnek minősül az általános teljes napi munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló, tag, személyesen eljáró postai közreműködő. A részmunkaidőben foglalkoztatottakat e rendelkezés alkalmazása szempontjából napi részmunkaidejük időtartama és az általános teljes napi munkaidő arányában kell figyelembe venni.

(2) Amennyiben az engedélyes szolgáltató hálózati hozzáférési szerződést kötött, úgy a hálózati hozzáférést biztosító postai szolgáltató munkaviszonyban alkalmazott vagy közreműködőként igénybe vett kézbesítést végző természetes személyek létszáma az (1) bekezdés szerinti arányszám viszonyítási alapjának számításakor nem vehető figyelembe.

(3) A postai szolgáltatóhelyen kívül postai kézbesítést végző személy ruházatán a postai szolgáltatóra utaló egyértelműen azonosítható jelzést köteles viselni, és nem közterületen történő kézbesítés esetén a terület tulajdonosának,

használójának vagy a postai küldemény átvevőjének kérésére, továbbá a Hatóság postai hatósági ellenőrzést vagy piacfelügyeletet ellátó alkalmazottjának az eljárás során köteles felmutatni a nevét vagy azonosító számát, és a postai szolgáltató megnevezését tartalmazó igazolást.

38. §^{*} A postai szolgáltatók és a postai közreműködői tevékenységet végző személyek, szervezetek kötelesek együttműködni a büntetőeljárás során a bírósággal, az ügyészséggel és a nyomozó hatósággal, továbbá a bűncselekmények megelőzésére, valamint a titkos információgyűjtés folytatására és a leplezett eszközök alkalmazására feljogosított szervezetekkel, valamint tevékenységük megkezdésével egyidejűleg kötelesek biztosítani a titkos információgyűjtés folytatásának, illetve a leplezett eszközök alkalmazásának feltételeit. Az e körben történő adatszolgáltatás, valamint az 55. § (6) bekezdése szerinti tevékenység díj-, költség- és térítésmentes.

23. A postai szolgáltatási szerződés általános szabályai

39. § (1)^{*} A postai szolgáltatási szerződésre az e törvényben és az e törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabályokban foglaltakat kell alkalmazni.

Az e törvényben vagy a felhatalmazása alapján kiadott jogszabályokban nem szabályozott kérdésben a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) szabályait kell alkalmazni.

(2) Magyarország területén nyújtott vagy igénybe vett postai szolgáltatásokkal kapcsolatos postai szolgáltatási szerződésben és az egyedi szerződésben a felek az e törvény vagy az e törvény felhatalmazása alapján megalkotott más postai jogszabály rendelkezéseit kötelesek alkalmazni és külföldi bíróság joghatóságát nem köthetik ki. A Magyarországon feladott és külföldön kézbesítendő postai küldemények kézbesítésére vonatkozó, e törvényben vagy az e törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabályban megállapított kézbesítési szabályok kizárólag akkor nem alkalmazandóak, ha a kézbesítés helye szerinti állam jogszabálya e szabályok alkalmazását kizárja.

(3) A postai szolgáltató a postai szolgáltatás nyújtásának részletes feltételeit és a postai szolgáltatással kapcsolatos felelősség szabályait a jogszabályok keretei között általános szerződési feltételeiben határozza meg. A postai szolgáltató általános szerződési feltételeiben és a szolgáltatás

igénybevételével kapcsolatos nyomtatványokon, tájékoztatókon és egyéb kereskedelmi kommunikációiban köteles egyértelműen jelezni, hogy a szolgáltatást postai szolgáltatás keretében nyújtja.

(4) A postai szolgáltatók az egyetemes és az egyetemes szolgáltatást helyettesítő szolgáltatásokra vonatkozó általános szerződési feltételeinek az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott részeit, továbbá azok módosításait kötelesek az alkalmazás kezdő időpontját legkésőbb 15 nappal megelőzően a Hatóság részére megküldeni.

(5)* A postai szolgáltató köteles az általános szerződési feltételeket, a díjszabást, valamint azok módosítását a bevezetést megelőző legalább tizenötödik naptól kezdődően internetes honlapján közzétenni. A postai szolgáltatónak minden postai szolgáltatóhelyen lehetővé kell tenni a díjszabás megtekintését.

(6) E törvényben foglaltaktól a postai szolgáltató az általános szerződési feltételeiben csak akkor térhet el, ha e törvény az eltérést megengedi. Ez a rendelkezés nem zárja ki azt, hogy a postai szolgáltató általános szerződési feltételeiben olyan

szolgáltatásokat is meghirdessen, amelyeket e törvény nem szabályoz.

(7) A postai szolgáltatásért járó díjat – jogszabály vagy a felek eltérő rendelkezése hiányában – a szerződés létrejöttékor kell megfizetni.

(8) Az általános szerződési feltételek kizárólag a 40–52. § a szerződési szabályokra és felelősségre vonatkozó rendelkezéseitől térhetnek el, amennyiben e törvény az eltérést nem tiltja. Az eltérés kizárólag a felhasználó javára történhet.

(9) A postai szolgáltató az egyedi szerződésben valamennyi, az egyedi szerződés hatálya alá tartozó postai szolgáltatás vonatkozásában kizárólag a 40–52. § rendelkezéseitől térhet el, amennyiben e törvény az eltérést nem tiltja. A postai szolgáltatót terheli annak bizonyítása, hogy az egyedi szerződés feltételeit egyedileg megtárgyalták, vagy azt a feladó vagy a címzett közreműködésével alakították ki. A postai szolgáltató az általa megkötött egyedi szerződésekről köteles nyilvántartást vezetni, és nyilvántartás vezetésének megkezdéséről és – a Hatóság erre vonatkozó felhívása alapján – az abban foglaltakról a Hatóság részére tájékoztatást adni.

(9a)* Ha a postai szolgáltató és a feladó (ideértve a postai konszolidátort is) vagy címzett egyedi

szerződési jogviszonyának vonatkozásában az írásbeliség követelményének előírása ellenére az írásba foglalás elmaradt, a postai szolgáltató, a feladó (ideértve a postai konszolidátort is) vagy címzett az írásbeliség hiányára nem hivatkozhat, ha

a) az írásba foglalás elmaradása neki felróható, vagy

b) a teljesítés elfogadása közvetlenül vagy ráutaló magatartással megtörtént.

(9b)* A (9a) bekezdés szerinti esetben a postai szolgáltató és a feladó (ideértve a postai konszolidátort is) vagy címzett közötti egyedi szerződési jogviszony az erre a jogviszonyra irányadó jogszabályok és a postai szolgáltató általános szerződési feltételei szerinti tartalommal jön létre.

(10) A feladó és a postai szolgáltató nem állapodhatnak meg olyan szerződési kikötésben, amely e törvény alapján a címzettet megillető jogot korlátoz vagy kizár.

24. A postai szolgáltatási szerződés létrejötte

40. § (1) A postai szolgáltatási szerződés (a továbbiakban: szerződés) a postai küldemény felvételével vagy a szolgáltatás elvállalásával jön létre a feladó és a postai szolgáltató között.

(2) A postai küldeményen feladóként azt a személyt vagy gazdálkodó szervezetet lehet feltüntetni, akivel a postai szolgáltatási szerződés létrejött, könyvelt postai küldemény esetén – kivéve, ha az a feladó jelzése alapján pályázatot vagy versenytárgyalási ajánlatot tartalmaz – a feladó feltüntetése kötelező. Amennyiben a postai szolgáltatási szerződés a postai konszolidátorral jön létre, feladóként a konszolidátort és a megbízó személyét is minden esetben fel kell tüntetni a küldeményen. Az egyetemes postai szolgáltatás esetében, továbbá a személyes átadással kézbesítendő postai küldeményen minden esetben kötelező a címzett feltüntetése. E bekezdésben foglalt rendelkezésektől a szerződő felek nem térhetnek el.

(3) Az egyetemes postai szolgáltatás vonatkozásában az egyetemes postai szolgáltatót szerződéskötési kötelezettség terheli a jogszabályoknak, az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződésben, továbbá az Egyetemes Postaegyesület Alapokmánya alapján megkötött nemzetközi szerződést kihirdető jogszabályoknak vagy az alapján megkötött megállapodásnak és az egyetemes postai szolgáltató

általános szerződési feltételeiben meghatározottaknak megfelelő postai szolgáltatások nyújtására.

(4) A postai szolgáltató általános szerződési feltételeiben vagy egyedi szerződésben vállalhatja, hogy az e törvény alapján levélküldeménynek vagy postacsomagnak nem minősülő postai küldeményeket a postai szolgáltatás nyújtása során levélküldeményként vagy postacsomagként kezeli és díjazza.

(5) A méretei miatt levélszekrény útján nem kézbesíthető postai küldeményt az egyetemes és az engedélyköteles szolgáltatást nyújtó postai szolgáltató nem köteles nem könyvelt küldeményként felvenni.

(6) A postai szolgáltató köteles megtagadni a szerződés megkötését, ha

a) a szerződés teljesítése jogszabályba, továbbá az Egyetemes Postaegyesület Alapokmánya alapján megkötött nemzetközi szerződést kihirdető jogszabályba vagy az alapján megkötött megállapodásba ütközik;

b) a postai küldemény tartalma nyilvánvalóan sérti vagy veszélyezteti az életet, egészséget, testi épséget vagy az emberi környezetet;

c) a feltételesen szállítható postai küldemény nem felel meg az ilyen küldeményekre vonatkozó előírásoknak; vagy

d) a postai küldemény csomagolása nem felel meg a postai szolgáltató általános szerződési feltételeiben foglalt előírásoknak.

(7) A postai szolgáltatásból kizárt, vagy feltételesen szállítható küldemények körét a Kormány rendeletben állapítja meg.

(8) Amennyiben a (6) bekezdésben meghatározott tények valamelyike a szerződés megkötését követően jut a postai szolgáltató tudomására, köteles a szolgáltatás teljesítését (vagy annak folytatását) megtagadni, és erről a feladót értesíteni. A postai küldeménynek a feladó részére történő visszaküldéséből vagy egyéb helyre történő kézbesítéséből és a hatósági intézkedésből származó többletköltségek a feladót terhelik.

(9) A szerződésben a felek a (6) és (8) bekezdésben foglalt rendelkezésektől eltérően nem állapodhatnak meg.

(10) Az egyetemes postai szolgáltató a (6) bekezdésben foglaltakon kívül csak abban az esetben tagadhatja meg az egyetemes postai szolgáltatás keretében feladható súly- és

mérethatároknak megfelelő postai küldeményre vonatkozó egyetemes postai szolgáltatási szerződés megkötését, ha az egyetemes postai szolgáltatás a 34. §-ban foglaltak szerint vagy egyéb jogszabály alapján szünetel vagy korlátozott.

(11) Amennyiben jogszabály a közigazgatás és az igazságszolgáltatás szervei eljárásában valamely postai küldemény meghatározott időpontig vagy időpontban történő postára adásához a határidőben teljesítettség jogkövetkezményét fűzi, úgy ennek a kötelezettségnek az egyetemes postai szolgáltató által nyújtott, legalább a feladás utólagos igazolását lehetővé tevő postai szolgáltatás igénybevételével lehet eleget tenni.

25. A postai szolgáltatási szerződés teljesítése, a küldemény kézbesítése

41. § (1)* A postai szolgáltató a postai küldeményt a címként megjelölt vagy a Kormány által rendeletben meghatározott esetekben attól eltérő helyen kézbesíti. Kézbesítésnek minősül az is, ha a meghatalmazás alapján kézbesített postai küldeményt a 4. § a) pontjában felsorolt személyeken kívüli gazdálkodó szervezet gazdasági tevékenység keretében székhelyétől, telephelyétől vagy fióktelepétől különböző címre továbbítja és

adja ott át a gazdálkodó szervezetnek nem minősülő címzett vagy egyéb jogosult átvevő részére.

(2)* Nem könyvelt postai küldemény, valamint a rögzített ajánlott levélküldemény az erre a célra szolgáló levélszekrénybe vagy kézbesítési ponton történő elhelyezéssel kézbesíthető. Az ingatlan tulajdonosa vagy a címzett köteles gondoskodni a levélküldemények elhelyezésére és sérülésmentes, biztonságos tárolására alkalmas, megfelelő méretű, zárható, – kormányrendelet eltérő rendelkezése hiányában – a címnek megfelelő jelzéssel ellátott levélszekrény rendelkezésre állásáról, továbbá arról, hogy az a postai szolgáltatók számára könnyen és biztonságosan megközelíthető legyen. Az e követelményeknek megfelelő levélszekrény méretét és egyéb jellemzőit, valamint a kötelezettség nem teljesítésének jogkövetkezményeit a Kormányrendeletben határozza meg.

(3)* Könyvelt postai küldeményt – ide nem értve a rögzített ajánlott levélküldeményt – a címzettnek vagy az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott egyéb jogosult átvevőnek történő személyes átadással kell kézbesíteni. A szerződő felek nem állapodhatnak meg olyan szerződéses kikötésben, amely az e

törvény alapján személyes átadással kézbesítendő könyvelt postai küldemények személyes átadása mellőzésével történő kézbesítését lehetővé teszi. A személyes átadással kézbesítendő könyvelt postai küldemény sikertelen kézbesítése esetén kormányrendelet eltérő rendelkezése hiányában a postai szolgáltató a küldemény fajtájáról, a kézbesítés megkísérlésének napjáról, valamint arról, hogy a küldemény hol és mikor vehető át, írásbeli értesítőt hagy hátra. Az értesítő elhelyezésére a nem könyvelt postai küldemény kézbesítésének a szabályai az irányadóak.

(3a)* A személyes átadással kézbesítendő könyvelt postai küldemény átvételének megtagadása esetén a címzett vagy e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet szerint a postai küldemény átvételének megtagadására jogosult egyéb jogosult átvevő az azonnali átvételtől elzárkózó egyértelmű nyilatkozatát – a kézbesítési okiraton vagy a kézbesítés tényét rögzítő egyéb technikai eszközön, valamint a küldeményen vagy a kísérő okiraton aláírása feltüntetésével – köteles a postai szolgáltató részére írásban megadni. Az aláírás feltüntetésének megtagadása esetén, továbbá a küldemény átvételét megtagadó nyilatkozat

alapján a postai küldemény további kezelésére vonatkozó rendelkezéseket az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet állapítja meg.

(4)^{*} A könyvelt postai küldemény személyes átadásával egyenértékűnek minősül az az eset, amikor a feladó vagy a címzett és a postai szolgáltató között létrejött szerződés alapján a kézbesítést lehetővé tevő automatizált eszköz útján történik a kézbesítés oly módon, hogy az átvételi jogosultságot biztosító azonosító, a küldemény azonosítója és a kézbesítés pontos időpontja rögzítésre kerül. A kézbesítést lehetővé tevő automatizált eszköz funkcionalitására és műszaki leírására, valamint telepítésére vonatkozó feltételeket és követelményeket a Kormány rendeletben állapítja meg.

(5)^{*} A postai szolgáltató az általa felvett postai küldeményt, amíg azt a címzettnek vagy más jogosult átvevőnek nem kézbesítették az ellenkező bizonyításáig a feladó tulajdonának tekinti. A postai szolgáltató a postai küldemény címzeti tulajdonlásának bizonyításaként köteles elfogadni, ha a címzett rendelkezésére bocsátja a távollévők között kötött szerződésről a vállalkozás által a

jogszabály alapján részére mint fogyasztónak adott, a termék adásvételével kapcsolatban ellenszolgáltatásként megfizetett teljes összeget is tartalmazó visszaigazolást és a postai küldeményhez nem kapcsolódik a címzett által a kézbesítéskor még megfizetendő további díj.

(6) A postai szolgáltató és a címzett megállapodhat abban, hogy a címzett részére érkező postai küldeményeket ne a küldeményben megjelölt címen, hanem más címen (különösen utánküldési címen, postafiókon vagy más kézbesítési ponton) kézbesítse. E szolgáltatások és a címzettnek történő biztonságos kézbesítés teljesítése érdekében a postai szolgáltató – a megállapodás időbeli hatályának időtartamáig – címnyilvántartás (név, lakcím, székhely vagy telephely) vezetésére jogosult.

(7) A jogosult átvevők körét, az átvételre történő meghatalmazás kötelező formai és tartalmi elemeit és a kézbesítéssel kapcsolatos egyéb szabályokat a Kormány rendeletben állapítja meg.

(7a)* A közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről szóló kormányrendeletben meghatározott egységes kormányzati ügyiratkezelő rendszer érkeztető rendszerébe kézbesíthető postai küldemények

vonatkozásában a címzett meghatalmazottjának – és így jogosult átvevőnek – minősül a rendszer működtetőjének iratkezelési szabályzatában a postai küldeményeknek a címhez rendelt kézbesítési ponton való átvételére feljogosított személy. A Kormány által rendeletben meghatározott postai küldemények tekintetében a postai küldeményt az e bekezdés szerinti meghatalmazott által történt átvételt követő 5. munkanapon kell a címzett által megismertnek tekinteni.

(8)* A személyes átadással kézbesítendő könyvelt postai küldemény igazolt átvételi jogosultsággal és igazolt személyazonossággal rendelkező címzettnek vagy az egyéb jogosult átvevőnek – az erre szolgáló okiraton vagy a kézbesítés tényét rögzítő eszközön az átvevő személyazonosságának igazolására alkalmas okmány elnevezése, betűjele és száma postai szolgáltató által történő rögzítését követően – kézbesíthető. A személyazonosság és az átvételi jogosultság igazolásával kapcsolatos részletes technikai szabályokat, valamint a személyazonosság és az átvételi jogosultság igazolásának módját az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet állapítja meg. A postai szolgáltató a személyazonosság igazolását – ha az e

küldemények kézbesítése nem levélszekrénybe történő elhelyezéssel történik és az átvétel érdekében a kézbesítési ponton megjelenő személy átvételi jogosultsága vagy a személyazonossága kétséges – nem könyvelt postai küldemény, valamint rögzített ajánlott levélküldemény kézbesítése esetén is kéri.

(9)* Amennyiben a könyvelt postai küldemény kézbesítésére kézbesítést lehetővé tevő automatizált eszközről történő átvétellel kerül sor, a címzett vagy az egyéb jogosult átvevő átvételi jogosultságát az átvevő által az átvétellel egyidejűleg megadott azonosító kóddal köteles igazolni.

(10) Amennyiben a könyvelt postai küldeményt a postai szolgáltató személyes átadással kézbesíti, a személyazonosságot igazoló okmány elnevezését, betűjelét és számát vagy az átvevő által az átvétellel egyidejűleg megadott azonosító kódot a postai szolgáltató – kormányrendelet eltérő rendelkezése hiányában – a kézbesítési okiraton vagy annak elektronikus helyettesítőjén megfelelő módon rögzíti. Ha az okirat tulajdonosa ez ellen tiltakozik, a szolgáltató ezt – mint a kézbesítést megghiúsító körülményt – a kézbesítési okiraton rögzíti, és a

postai küldeményt az ok megjelölésével visszaküldi a feladónak.

(11)* Ha a kézbesítés tényének rögzítése vagy – a b) pont szerinti esetben – az aláírás képének rögzítése és az ezt az adatot is tartalmazó elektronikus dokumentum létrehozása megfelel a kormányrendeletben, illetve az egyetemes postai szolgáltatás keretében feladott küldemények esetén az Egyetemes Postai Közszolgálatási Szerződésben meghatározott eszköz- és rendszerkövetelményeknek, akkor a kézbesítés tényét rögzítő egyéb technikai eszközzel felvett elektronikus dokumentum az ellenkező bizonyításáig teljes bizonyítékul szolgál arra, hogy

a) könyvelt levélküldemény vagy hivatalos irat – ide nem értve a rögzített ajánlott levélküldeményt – kézbesítése során a küldemény személyes átadással kézbesítésre került a jogosult átvevő részére,

b) nemzetközi postautalvány-szolgáltatás, készpénzáttutalás vagy fizetési számláról történő készpénzkifizetést lehetővé tevő szolgáltatás teljesítése során az egyetemes postai szolgáltató által kifizetett összeget a jogosult átvevő átvette.

42. § (1)* A személyes átadással kézbesítendő könyvelt postai küldeménynek a címhelyen való

sikertelen kézbesítése esetén a küldeményt a postai szolgáltatóhelyen vagy az e célból üzemeltetett kézbesítési ponton a címzett rendelkezésére kell tartani, bejelentésköteles szolgáltatás esetén a postai szolgáltatási szerződés rendelkezései szerint kell eljárni. A rendelkezésre tartás helyéről, idejéről és az átvétel feltételeiről a címzettet értesíteni kell. A rendelkezésre tartás ideje nem lehet 5 napnál rövidebb.*

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak teljesítése érdekében a postai szolgáltató az egyetemes postai szolgáltatás esetén a 16. § (4) bekezdésében foglaltak szerint, könyvelt küldeményekre vonatkozó engedélyköteles postai szolgáltatás esetén pedig az általa ellátott területen

a) településenként legalább egy kézbesítési ponton,

b) harminceznél nagyobb – bejelentett lakóhellyel rendelkező – népességszámú településeken harmincezer lakosonként legalább egy kézbesítési ponton

köteles – a címhelyen történő kézbesítés sikertelensége esetén a jogosult átvevő rendelkezésére tartásával – a könyvelt levélküldemények kézbesítését lehetővé tenni.

(3) Nem köteles kézbesíteni a postai küldeményt a postai szolgáltató, ha a postai szolgáltatás díját a feladó – vagy erre irányuló megállapodás esetén a címzett vagy az egyéb jogosult átvevő – nem fizette meg.

(4) Kézbesíthetetlennek minősül az a postai küldemény, amelyet a postai szolgáltatón kívül álló okból a címzettnek (vagy az egyéb jogosult átvevőnek) kézbesíteni nem lehet.

(5) A (3) és (4) bekezdés szerinti postai küldeményt a postai szolgáltató köteles a feladónak visszakézbesíteni. A visszakézbesítés esetén a küldemény feladónak történő átadását a visszakézbesítés költségeinek megtérítéséhez kötheti a szolgáltató. Amennyiben a feladó a visszakézbesítés költségeit nem téríti meg, vagy a postai szolgáltatón kívül álló okból a visszakézbesítés nem lehetséges, a postai küldemény visszakézbesíthetetlennek minősül.

(6)* A visszakézbesíthetetlen postai küldeményt a postai szolgáltató őrizni köteles. A postai szolgáltató jogállására a Ptk. jogalap nélküli birtoklásra vonatkozó szabályait azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a postai szolgáltató

a) a b) és c) pontban foglalt esetek kivételével a postai küldeményt a feladásától számított három hónap elteltéig őrizni köteles, ezt követően a küldeményt megsemmisítheti;

b) a postacsomag-küldeményt a feladástól számított három hónapig őrizni köteles, azt követően felbonthatja;

c) a postai küldeményt azonnal felbonthatja, amennyiben a postai küldemény tartalmának valószínűsíthető veszélyes vagy romlandó természete miatt annak a) és b) pontban meghatározott időtartamú őrzése a postai szolgáltatótól nem várható el.

(7) A felbontást követően a postai szolgáltató, amennyiben kereskedelmi értékkel rendelkező árut tartalmaz a postai küldemény, azt értékesíti, egyéb esetekben a küldemény tartalmát megsemmisíti.

(8) A postai küldemény felbontását, értékesítését és megsemmisítését kétfős bizottság jelenlétében és jegyzőkönyv felvétele mellett kell végrehajtani. A bizottság tagjait a postai szolgáltatónak az alkalmazottai, tagjai, megbízottai vagy közreműködői közül kell kijelölnie. A jegyzőkönyveket a postai szolgáltató a feladást

követő egy évig köteles megőrizni. A Hatóság e jegyzőkönyvekbe bármikor betekinthez.

(9) A postai szolgáltató a (7) bekezdés alapján történt értékesítésből befolyt összeget a visszakézbesíthetetlen postai küldemények őrzése következtében általában felmerült költségek csökkentésére fordítja vagy e célra rendelkezésre tartja.

43. § A külföldről érkező, valamint a külföldre küldött postai küldemények vámeljáras alá vonása esetén a kapcsolódó speciális szabályokat a vámjogszabályok tartalmazzák. A postai szolgáltató a külföldre küldött olyan postai küldeményt, amely nem vonható vámeljáras alá – ha a vámjogszabályok vagy a feladó másként nem rendelkezik – visszairányítja a feladóhoz.

26. A postai szolgáltató kártérítési felelőssége

44. § (1) A postai szolgáltatónak a postai küldemény megsemmisülése, részleges vagy teljes elveszése, megsérülése, továbbá időgarantált szolgáltatás késedelmes teljesítése következtében a feladóval, az 50. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint a címzettel vagy harmadik személlyel, valamint utánküldés-szolgáltatás nem szerződésszerű teljesítése esetén a címzettel

szemben fennálló kártérítési felelősségére az e §-ban, valamint a 45–52. §-ban foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni. A postai szolgáltató az általános szerződési feltételeiben az e törvényben foglaltaknál szigorúbb (a felhasználóra nézve kedvezőbb) szabályok szerint is vállalhat felelősséget.

(2) A postai szolgáltató a bejelentésköteles szolgáltatásokra vonatkozó általános szerződési feltételeiben az (1) bekezdésben, a (3)–(8) bekezdésben, továbbá a 45–51. §-ban foglalt rendelkezések helyett a polgári törvénykönyv szerződésszegéssel okozott kárért való felelősségre vonatkozó szabályainak alkalmazását kötheti ki.

(3) Nem könyvelt postai küldemény vonatkozásában létrejött postai szolgáltatási szerződés nem vagy nem szerződésszerű teljesítése esetén (különösen, ha a postai küldemény megsemmisül, teljesen vagy részlegesen elvész vagy megsérül) a postai szolgáltatót – kivéve, ha a károkozás a szolgáltató vagy az általa megbízott személy szándékos cselekményének eredményeként következett be – kártérítési kötelezettség nem terheli.

(4)* A postai szolgáltató és a feladó vagy a címzett megállapodása hiányában a postai szolgáltató postai

szolgáltatás nyújtásából eredő kártérítési felelősségére a postai küldemény megsemmisüléséből, részleges vagy teljes elveszéséből, megsérüléséből, továbbá az időgarantált szolgáltatás késedelmes teljesítéséből, valamint az utánküldés-szolgáltatás nem szerződészerű teljesítéséből eredő kár kivételével a Ptk. szabályai az irányadók azzal, hogy a postai szolgáltató a feladó vagy az 50. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint a címzett vagyonában okozott kárt köteles megtéríteni az elmaradt vagyoni előny kivételével. A felmerült követelések 6 hónap alatt elévülnek. A postai szolgáltató nem kötelezhető sérelemdíjra, valamint személyiségi jogsértésből eredő kár megtérítésére, továbbá nem érvényesíthetőek a személyiségi jogok megsértésének felróhatóságtól független szankciói sem.

(5) A postai szolgáltató nem felel a levélszekrénybe is kézbesíthető postai küldemények, továbbá az oda elhelyezhető értesítések, valamint a tértivevény elveszéséből, megsemmisüléséből vagy megsérüléséből eredő kárért, ha a címen nincs a 41. § (2) bekezdésében

meghatározott követelményeknek megfelelő levélszekrény.

(6) A postai szolgáltató nem felel a személyes átadással kézbesítendő postai küldemény sikertelen kézbesítéséért, valamint időgarantált szolgáltatás késedelmes vagy nem teljesítéséért, ha ezek oka az, hogy a címzett a címhez való biztonságos eljutás lehetőségét a postai szolgáltató számára nem biztosította.

(7) A megsemmisült vagy a teljes egészében elveszett postai küldemény esetében késedelem címén kártérítési igény nem érvényesíthető.

(8) Amennyiben a postai szolgáltató a postai küldeményt arra nem jogosult átvevő részére tévesen kézbesítette, és a jogosult átvevő részére történő szerződésszerű teljesítés a téves kézbesítés felismerésétől számított 30 napon belül lehetetlen, az ebből eredő kár megtérítésére a küldemény elveszésére vonatkozó szabályok irányadók.

27. Felelősség a postai küldemény megsemmisüléséért, elveszéséért, megsérüléséért

45. § (1) A postai szolgáltató – a 44. § (3) és (5) bekezdésében foglaltak kivételével – felelős azért a kárért, amely a postai küldemény felvételétől annak kézbesítéséig vagy a feladó részére történt

visszakézbesítéséig terjedő időben a postai küldemény megsemmisüléséből, teljes vagy részleges elvesztéséből vagy megsérüléséből keletkezett, kivéve ha a kárt

a) a postai szolgáltató működési körén kívül eső elháríthatatlan ok,

b) a postai küldemény belső tulajdonsága vagy a csomagolás kívülről észre nem vehető hiányossága, illetve

c) a küldemény sérülését vagy megsemmisülését más postai küldemény okozta.

(2) A postai szolgáltatónak kell bizonyítania a csomagolás hiányosságát, továbbá azt, hogy a kárt a működési körén kívül eső elháríthatatlan ok vagy – a szolgáltató szerződésszerű magatartása ellenére – a károsulton kívüli harmadik személy postai küldeménye okozta.

(3) A feladónak kell bizonyítania, hogy a kár nem a postai küldemény belső tulajdonságának a következménye, és nem a csomagolás hiányossága miatt állt elő.

(4) A postai szolgáltatót nem terheli kártérítési felelősség, ha csak a postai küldemény külső csomagolása sérül meg.

(5) A postai szolgáltatót nem terheli kártérítési felelősség a kárért, ha a küldemény tartalma a postai szolgáltatásból kizárt vagy ha feltételesen szállítható, és a feladó nem teljesítette a feltételes szállításra vonatkozó követelményeket.

46. § (1) Ha a könyvelt postai küldemény megsemmisül, teljesen vagy részlegesen elvesz vagy megsérül, a postai szolgáltató kártérítési átalányt köteles fizetni. A küldemény

a) megsemmisülése vagy teljes elveszése esetén a fizetendő kártérítési átalány összege a szolgáltatásért fizetendő díj tizenötszöröse,

b) részleges elveszése vagy megsérülése esetén a fizetendő kártérítési átalány összege úgy aránylik a kártérítési átalány *a)* pontban meghatározott teljes összegéhez, ahogyan a keletkezett kár aránylik a postai küldemény teljes értékéhez.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott esetben a postai szolgáltató köteles a szolgáltatásért fizetett díjat is visszafizetni.

(3) Ha belföldi forgalomban a könyvelt postai küldemény kézbesítése – vagy annak megkísérlése – a feladástól számított tizenöt napon belül nem történik meg, a felek eltérő megállapodásának hiányában az ellenkező bizonyításáig a küldeményt

elveszettnek kell tekinteni, és a kártérítésre a küldemény elveszésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(4) Ha a (3) bekezdés alapján elveszettnek tekintett postai küldemény előkerül, a küldeményt kézbesíteni kell. A még ki nem fizetett kártérítési átalányt és a vissza nem fizetett szolgáltatási díjat nem kell kifizetni, a már kifizetett kártérítési átalányt és a visszafizetett szolgáltatási díjat azonban kézbesítés esetében sem kell a postai szolgáltató részére visszafizetni.

47. § (1) A postai szolgáltató általános szerződési feltételeiben állapítja meg az általa nyújtott postai szolgáltatáshoz kapcsolódó értéknylvánítás legmagasabb összegét. Az egyetemes postai szolgáltatás esetében az értéknylvánítás legmagasabb összegeként megjelölhető összeg postacsomag esetében legalább százezer forint, egyéb postai küldemény esetében legalább húszezer forint.

(2) A postai szolgáltató általános szerződési feltételeiben lehetővé teheti a kereskedelmi értékkel nem rendelkező tartalmú postai küldemények vonatkozásában is az értéknylvánítás-szolgáltatás igénybevételét.

(3)* Ha a postai szolgáltató általános szerződési feltételeiben nem rendelkezik a (2) bekezdés szerint, vagy ha a feladó az értéknylvánításban megjelölt összegként a tényleges kereskedelmi értéknél magasabb összeget tüntetett fel, úgy az értéknylvánításban megjelölt összeg helyett a postai küldemény tartalmának tényleges kereskedelmi értékét, ha az értéknylvánításban megjelölt összeg alacsonyabb a tényleges kereskedelmi értéknél, úgy az értéknylvánításban megjelölt összeget kell a kártérítési átalány számítása során alapul venni.

(4) Ha az értéknylvánítás-szolgáltatással feladott (a továbbiakban: értéknylvánított) postai küldemény megsemmisül, teljesen vagy részlegesen elvesz, vagy megsérül, a postai szolgáltató az (1)–(3) bekezdésben foglaltak figyelembevételével, az alábbiak szerint köteles kártérítési átalányt fizetni:

a) a postai küldemény megsemmisülése vagy teljes elveszése esetén a fizetendő kártérítési átalány összege az értéknylvánításban megjelölt érték összege,

b) a postai küldemény részleges elveszése vagy megsérülése esetén a fizetendő kártérítési átalány összege úgy aránylik az értéknylvánításban

megjelölt érték összegéhez, ahogyan a keletkezett kár aránylik a küldemény teljes értékéhez.

28. Felelősség a postai küldemény késedelmes kézbesítéséért

48. § (1) A nem időgarantált postai küldemény késedelmes kézbesítéséért a postai szolgáltató kártérítési felelősséggel nem tartozik.

(2) Az időgarantált postai küldemény késedelmes kézbesítéséért vagy a kézbesítés késedelmes megkísérléséért a postai szolgáltató kártérítési átalányt köteles fizetni. A kártérítési átalány összege az időgarantált postai szolgáltatásért fizetett díj kétszerese.

(3) Nem terheli a postai szolgáltatót kártérítési felelősség az időgarantált postai küldemény késedelmes kézbesítéséért, ha*

a) a késedelmet a működési körén kívül eső elháríthatatlan ok idézte elő,

b) a postai küldemény határidőben történő kézbesítése azért volt sikertelen, mert a címzett vagy más jogosult átvevő nem volt elérhető a címben megjelölt helyen,

c) az *a)* és *b)* pontban meghatározottakon túl a polgári törvénykönyv alapján mentesül a késedelmes teljesítésért fennálló felelősség alól.

29. A kártérítés különös esetei

49. § (1) Amennyiben a postai szolgáltatási szerződés teljesítése során a postai szolgáltató kártérítési felelőssége több jogcímen is felmerül, a postai szolgáltató által kártérítésként megfizetendő összeg a 46. §-ban, a 47. §-ban vagy a 48. §-ban meghatározott kártérítési átalány közül a legnagyobb összege erejéig terjedhet.

(2)* Az utánküldés-szolgáltatás nem vagy nem szerződésszerű teljesítése esetén fizetendő kártérítési átalány a szolgáltatás díjának kétszerese. Ha a díj időtartam-alapú, a kártérítési átalány alapját a legrövidebb fizethető időtartamra vonatkozó díj képezi.

30. A kártérítési igény érvényesítése

50. § (1) A kártérítési igény érvényesítésére – a (2) és (3) bekezdésben foglaltak kivételével – a feladó jogosult.

(2)* A címzett – a 44. § (4) bekezdés esetében is – kizárólag abban az esetben jogosult a kártérítési igény érvényesítésére, ha

a) a postai küldeményt részére vagy egyéb jogosult átvevő részére kézbesítették, vagy

b) a kártérítési igény érvényesítésének jogát a feladó írásban a címzettre engedményezte, vagy

c) a 41. § (5) bekezdésben meghatározottak alapján a postai küldeményt a címzett tulajdonának kell tekinteni.

(3) A feladón és címzetten kívüli harmadik személy kizárólag abban az esetben jogosult a kártérítési igény érvényesítésére, ha az ezzel kapcsolatos követelést a kártérítésre jogosult írásban engedményezte javára.

(4) Sem a címzett, sem a (3) bekezdés szerinti harmadik személy nem érvényesíthet a feladót megillető kártérítésnél magasabb összegű kártérítési igényt.

51. § (1) A postai küldemény részleges elveszését vagy megsérülését – ha az felismerhető – a küldemény kézbesítésekor vagy a küldemény visszakézbesítésekor a kézbesítési okiraton azonnal jelezni kell. Ennek elmulasztása jogvesztéssel jár. Kézbesítési okirat hiányában vagy, ha a részleges elveszés vagy a megsérülés a kézbesítéskor (visszakézbesítéskor) azonnal nem ismerhető fel, azt a kézbesítéstől számított három munkanapos jogvesztő határidőn belül kell a kézbesítést ellátó postai szolgáltatóhoz írásban bejelenteni vagy azt a szolgáltatónál írásban jegyzőkönyvbe vetetni. A

bejelentéssel egyidejűleg a kártérítési igényt is jelezni lehet.

(2) A jogosult az időgarantált postai küldemény késedelmes kézbesítése címén kártérítési igényét a postai szolgáltatóhoz a küldemény átvételétől számított tizenöt napos jogvesztő határidőn belül írásban jelentheti be.

(3) A jogosult a postai küldemény elveszése vagy megsemmisülése címén kártérítési igényét – a (4) bekezdésében foglaltak kivételével – a küldemény feladásától számított tizenötödik naptól kezdődően 6 hónapos jogvesztő határidőn belül írásban jelentheti be a postai szolgáltatónak.

(4) Ha a postai küldemény elveszésének vagy megsemmisülésének a ténye panaszkezelés keretében jut a szolgáltató tudomására, és a panaszra adott – az elveszés vagy a megsemmisülés tényét megállapító – szolgáltatói válasz megérkezésekor a (3) bekezdésben megállapított igényérvényesítési határidőből harminc napnál már kevesebb van hátra, a határidő a válasz megérkezését követő harminc napig meghosszabbodik.

(5) A postai szolgáltató a jogosult bejelentésére vagy kártérítési igényére harminc napon belül köteles írásban válaszolni. Válaszában a szolgáltató

a) tájékoztatja jogosultat a bejelentés megalapozottságának megállapításához szükséges további feltételekről és eljárásról,

b) megállapítja a bejelentés, illetve a kártérítési igény megalapozottságát, ezen utóbbi esetben tájékoztatja a jogosultat a kártérítési igény megfizetésének várható időpontjáról, vagy

c) – amennyiben a kártérítési igény jogalapját vagy mértékét vitatja – tájékoztatja az igény érvényesítőjét a kártérítés és a kártérítés-érvényesítés törvényi vagy szerződésben foglalt szabályairól, továbbá a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Fgytv.) 2. §-a alapján felhívja fogyasztónak minősülő igény érvényesítőt arra, hogy az Fgytv. alapján békéltető testület előtt fogyasztói jogvitát kezdeményezhet.

(6) Ha a jogosult az (1)–(4) bekezdésben meghatározott jelzését, bejelentését vagy igényét az ott meghatározott jogvesztő határidőn belül megtette a szolgáltató felé, és kártérítési igényét a szolgáltató vitatta vagy azt a megalapozottságát megállapító, (5) bekezdés *b)* pontja szerinti

tájékoztatás átvételétől számított 60 napon belül nem fizette meg, kártérítési igényét a küldemény feladásától számított egyéves jogvesztő határidőn belül érvényesítheti bíróság előtt. A fogyasztói jogvita alapján indult békéltető testületi eljárás időtartama az igényérvényesítési időbe nem számítható be.

(7) A jogosult kártérítési igényének érvényesítésével kapcsolatos jogait és kötelezettségeit, valamint az igény érvényesítésének módját a postai szolgáltató az általános szerződési feltételeiben köteles rögzíteni.

31. A postai küldemény által okozott kár

52. § A postai küldemény által a postai szolgáltatónak vagy – szerződésen kívül – harmadik személynek okozott kár feladó által történő megtérítésére a polgári törvénykönyv általános szabályait kell alkalmazni.

VI. FEJEZET

ADAT- ÉS TITOKVÉDELEM, PANASZKEZELÉS

32. Adatszolgáltatás

53. § (1)* A Hatóság felhívhatja a postai tevékenységet végzőt, a postai szolgáltatót minden

olyan adat szolgáltatására, amely a Hatóság – e törvényben, e törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabályban, valamint a határokon átnyúló csomagkézbesítési szolgáltatásokról szóló 2018. április 18-i 2018/644 európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott – hatósági hatáskörébe utalt feladatainak ellátásához szükséges, abban az esetben is, ha az – a minősített adatok kivételével – üzleti titoknak minősül. E felhívás ellen jogorvoslatnak helye nincs, a felhívás a (2) bekezdésben foglalt esetben kibocsátott hatósági határozat elleni jogorvoslati kérelemben támadható.

(2) Amennyiben az (1) bekezdésben foglalt felhívást az adatszolgáltatásra felhívott nem vagy nem megfelelően teljesíti, úgy a Hatóság hatósági határozatában kötelezheti a felhívásban foglalt adatok szolgáltatására.

(3)* A Hatóság (2) bekezdés szerinti határozata ellen fellebbezésnek helye nincs. A határozat elleni keresetlevelet a hatósági határozat közlésétől számított tizenöt napon belül kell benyújtani a Hatósághoz. A keresetlevél benyújtásának halasztó hatálya van.

(4)* A postai szolgáltató a jogszabályban meghatározott adatokat köteles nyilvánosan

hozzáférhetővé tenni. Az egyetemes postai szolgáltatásra vonatkozó adaton kívül nem ismerhető meg az egyetemes postai szolgáltató és az egyetemes postai szolgáltató által a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló törvény szerint közvetlenül vagy közvetve irányított vállalkozás üzleti tevékenységével kapcsolatos azon adat, amelynek más által történő megismerése az egyetemes postai szolgáltató vagy az egyetemes postai szolgáltató által a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló törvény szerint közvetlenül vagy közvetve irányított vállalkozás üzleti tevékenysége szempontjából aránytalan sérelmet jelentene. Aránytalan a sérelem különösen akkor, ha az adat más általi megszerzése, hasznosítása, másokkal való közlése vagy nyilvánosságra hozatala az egyetemes postai szolgáltató vagy az egyetemes postai szolgáltató által a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló törvény szerint közvetlenül vagy közvetve irányított vállalkozás versenytársát indokolatlan előnyhöz juttatná.

(5) Az (1) és a (4) bekezdés szerinti adatszolgáltatás során az adatszolgáltató felelős az

adat tartalmának időszerűségéért, hitelességéért, pontosságáért és ellenőrizhetőségéért.

33. Személyes adatok védelme, titokvédelmi kötelezettség

54. §^{*} (1) Az egyetemes postai szolgáltató a 6. §-ban meghatározott kötelezettsége ellátása céljából az egyetemes postai szolgáltatási szerződés teljesítéséhez, a teljesítés elszámolásához, igazolásához és utólagos ellenőrzéséhez szükséges személyes adatokat az 55. § (7) bekezdésben meghatározott ideig kezeli.

(2) Az egyetemes postai szolgáltatás teljesítése nem tehető függővé olyan személyes vagy más adat megadásától, vagy olyan célú adatkezeléshez való hozzájáruló nyilatkozat megtételétől, amely a postai szolgáltatás feladó által igényelt tartalmú elvégzéséhez nem szükséges.

55. § (1) A postai szolgáltató az általa kezelt postai küldemény tartalmát csak a szolgáltatás teljesítéséhez szükséges mértékben ismerheti meg.

(2) A postai szolgáltató a postai szolgáltatása keretében

a) a zárt postai küldeményt – a (4) bekezdésben foglaltak kivételével – nem bonthatja fel;

b) a nem zárt postai küldeményeket csak a felvételhez, gyűjtéshez, feldolgozáshoz, szállításhoz, kézbesítéshez szükséges adatok megállapítása érdekében és annak megfelelő mértékben tanulmányozhatja;

c) a szolgáltatás teljesítése során tudomására jutott adatot – a feladó, a címzett (illetve az egyéb jogosult átvevő), valamint a (6) bekezdésben említett szervezetek kivételével – mással nem közölhet;

d) a postai küldeményt – tartalmának megismerése céljából – a feladó, a címzett (illetve az egyéb jogosult átvevő), valamint a (6) bekezdésben említett szervezetek kivételével másnak át nem adhatja;

e) a szolgáltatás teljesítéséről – a feladó, a címzett (illetve az egyéb jogosult átvevő), valamint a (6) bekezdésben említett szervezetek kivételével – másnak tájékoztatást nem adhat.

(3) A (2) bekezdés *d)* pontja alkalmazásában a feladóval megegyező jogosultsággal rendelkezőnek kell tekinteni azt a személyt, aki a postai küldemény feladását igazoló dokumentumot bemutatja. A (2) bekezdés *c)* és *e)* pontja tekintetében a feladóval megegyező jogosultsággal rendelkezőnek kell tekinteni azt a személyt is, aki a postai küldemény

egyedi azonosító adatát (például kód, küldeményazonosító), továbbá szükség esetén a feladó és címzett nevét és a küldemény címét a postai szolgáltatóval elektronikus hírközlési úton (távközlő berendezés, internet) közli.

(4) A postai szolgáltató a zárt postai küldeményt felbonthatja, ha

a) a küldemény burkolata oly mértékben sérült, hogy tartalmának megóvása érdekében a felbontása indokolt, és felbontás nélküli átcsomagolással a küldemény tartalmának a megóvása nem biztosítható;

b) a küldemény tartalma által okozott veszély elhárítása érdekében ez indokolt;

c) a 42. § (6) bekezdés *b)* és *c)* pontjában meghatározott eset áll fenn.

(5) A postai küldemény felbontását a 42. § (8) bekezdése szerint kell elvégezni, azzal, hogy a felbontás tényét a küldeményre rá kell vezetni, továbbá, ha erre lehetőség van, a felbontásról, a felbontás okáról a feladót értesíteni kell.

(6) A postai szolgáltatónak és a postai közreműködői tevékenységet végző személynek vagy szervezetnek megfelelő szervezési és műszaki intézkedésekkel biztosítani kell a postai szolgáltatás

teljesítése során kezelt küldemények, szöveges közlemények vagy közlések titkosságát. A postai szolgáltató és a postai közreműködői tevékenységet végző személy vagy szervezet – a jogszabályi feltételek fennállása és erre irányuló megkeresés esetén – köteles a postai küldeményt, szöveges közleményt vagy közlést átadni vagy bemutatni az annak megismerésére külön törvényben feljogosított szervezeteknek, továbbá azok megfigyelését, tárolását vagy a küldeménybe, szöveges közleménybe más módon történő beavatkozást lehetővé tenni.

(7)* A postai szolgáltató az adatkezelése során a postai szolgáltatási szerződés teljesítéséhez, a teljesítés elszámolásához, igazolásához és utólagos ellenőrzéséhez szükséges adatokat a postai küldemény feladását követő ötödik naptári év utolsó napjáig köteles megőrizni.

34. A postai alkalmazott, megbízott és közreműködő adat- és titokvédelmi felelőssége

56. § Az adat- és titokvédelmi kötelezettség a postai szolgáltató alkalmazottját, tagját, megbízottját és közreműködőjét – a munkaviszony, a tagsági viszony, a megbízási jogviszony, a közreműködői jogviszony megszűnése után is – a

postai szolgáltatóval azonos módon terheli, azok megszégéséért felelősséggel tartozik.

35. Panaszkezelés, ügyfélszolgálat

57. § (1) A postai szolgáltatóval szemben benyújtott panaszra az Fgytv. panaszkezelésre és ügyfélszolgálatra vonatkozó 17/A–17/C. §-ában foglalt rendelkezéseket az e szakaszban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) Panasznak az olyan bejelentés minősül, amelyben a felhasználó állítja, hogy a postai szolgáltató által nyújtott szolgáltatás részben vagy egészben nem felel meg a jogszabályi előírásokban vagy a szolgáltató általános szerződési feltételeiben foglaltaknak. Az 51. §-ban foglalt jelzést, bejelentést és a kártérítési igény érvényesítését panaszok között köteles nyilvántartani.

(3) Minden postai szolgáltatónak országosan legalább egy, az Fgytv. 17/B. § (2) bekezdése szerint nyitva tartó és telefonon keresztül is elérhető központi ügyfélszolgálatot kell üzemeltetni, továbbá biztosítani kell, hogy a felhasználók panaszait szóban, írásban, továbbá interneten keresztül is megtehessek. A postai szolgáltatással kapcsolatos kártérítési igény a központi ügyfélszolgálat telefonos

ügyfélszolgálatán keresztül is érvényesíthető az 51. §-ban meghatározott határidőn belül.

(4)* Az egyetemes postai szolgáltató minden vármegyeszékhelyen, az engedélyköteles szolgáltatást nyújtó szolgáltató a működési területe által érintett vármegyék székhelyein oly módon köteles gondoskodni ügyfélszolgálat üzemeltetéséről, hogy annak megközelítése – az ellátott felhasználók számára és földrajzi eloszlására figyelemmel – ne járjon aránytalan nehézségekkel a felhasználókra nézve. Az egyetemes postai szolgáltató – valamint az engedélyköteles szolgáltatást nyújtó szolgáltató, amennyiben Budapesten is nyújt postai szolgáltatást – Budapesten köteles legalább egy ügyfélszolgálatot működtetni.

(5) A telefonos elérhetőséget és a személyes ügyintézés időpontjának telefonon keresztül és elektronikus levélben történő előzetes lefoglalását kizárólag a központi ügyfélszolgálat vonatkozásában köteles biztosítani a postai szolgáltató, az Fgytv. 17/B. § (2) bekezdés *c)* pontjának és (3) bekezdésének megfelelően.

(6) A postai szolgáltatónak minden postai szolgáltatóhelyen lehetőséget kell biztosítani a

felhasználói bejelentések, panaszok megtételére szóban vagy írásban.

(7)* Panasz a postai küldeményhez kapcsolódóan a feladás napjától 6 hónapos jogvesztő határidőn belül, sérelmezett tevékenység esetén az erről való tudomásszerzéstől számított 30 napon belül, de legkésőbb a tevékenység megvalósítását követő 6 hónapon belül tehető.

(8) A postai szolgáltató köteles a beérkező panaszokat ingyenes, egyszerű, átlátható és megkülönböztetéstől mentes eljárás keretében megvizsgálni és a panaszokról, kezelésük módjáról nyilvántartást vezetni. A panaszkezelés felhasználókat érintő szabályait a szolgáltató általános szerződési feltételeiben köteles közzétenni.

(9) A vizsgálat lefolytatására belföldi szolgáltatások és az Európai Unió tagállamaiba irányuló szolgáltatások esetén a szolgáltatónak a panasz beérkezésétől számított harminc nap áll rendelkezésre. A belföldi és az Európai Unió tagállamaiba irányuló szolgáltatással kapcsolatos vizsgálati eljárás időtartama egy alkalommal, a panaszos egyidejű értesítése mellett harminc nappal meghosszabbítható.

(10) A postai szolgáltató a panasz kivizsgálásának eredményéről belföldi szolgáltatás esetén haladéktalanul, nemzetközi szolgáltatás esetén a külföldi szolgáltatótól beérkezett tájékoztatás időpontjától számított tizenöt napon belül köteles a panaszost írásban tájékoztatni. A külföldi szolgáltató késedelmesen megküldött tájékoztatása esetében a szolgáltatási szerződésben foglaltak teljesítéséért felelős belföldi szolgáltatót felelősség abban az esetben nem terheli, ha mindent megtett a szerződéses partner szolgáltatójától beszerzendő adat, információ határidőben történő rendelkezésre bocsátása céljából.

(11) Ha a panaszos a panaszra adott választ nem fogadja el, vagy a postai szolgáltató a panaszra határidőn belül nem válaszol, a panaszos a válasz kézhezvételétől vagy a válasz elmaradása esetén a válaszadási határidő lejártától számított 30 napon belül a Hatósághoz fordulhat a panasz vagy a panaszkezelés kivizsgálása érdekében. E lehetőségről a panaszost a panasszal kapcsolatos válaszban tájékoztatni kell.

(12) A panaszokról, a panaszok számáról és kezelésük módjáról a postai szolgáltatók kötelesek évente egyszer, legkésőbb a tárgyévet követő év

március 31. napjáig – az erről vezetett nyilvántartásokról készített szolgáltatói adatszolgáltatás megküldésével – a Hatóságnak beszámolni és a beszámolót honlapjukon közzétenni.

(13) A panasz írásbeliségével kapcsolatosan az Fgytv. 17/C. §-ában foglalt rendelkezést kell alkalmazni.

VII. FEJEZET

SZÁMVITELI KÖVETELMÉNYEK

36. A postai szolgáltatások bevételei, költségei és ráfordításai kimutatására vonatkozó követelmények

58. § (1)* A postai szolgáltató – a 14. § (1a) bekezdése szerinti partnerszervezet kivételével – a számviteli nyilvántartási rendszerében – az e törvényben és a miniszter rendeletében meghatározottak szerint – köteles elkülöníteni és kimutatni a postai szolgáltatásokra és az egyéb tevékenységeire vonatkozó bevételeit. Az egyetemes postai szolgáltató köteles elkülönítetten nyilvántartani a hivatalos iratokkal kapcsolatos szolgáltatás nyújtásával kapcsolatos bevételeit, költségeit és ráfordításait.

(2) Az egyetemes postai szolgáltató köteles elkülöníteni és kimutatni az egyetemes, az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő- és a bejelentésköteles szolgáltatásból származó bevételeit, költségeit és ráfordításait, az engedélyköteles szolgáltatást nyújtó szolgáltató pedig köteles elkülöníteni és kimutatni az engedélyköteles és – amennyiben ilyet nyújt – a bejelentésköteles szolgáltatásból származó bevételeit, költségeit és ráfordításait.

(3) Az egyetemes postai szolgáltató köteles elkülöníteni és kimutatni a küldeményenkénti díjszabás szerint feladott, 50 grammot meg nem haladó tömegű, belföldi levélküldemény és hivatalos irat bevételeit, költségeit és ráfordításait.

(4) Az egyetemes postai szolgáltató rendszerében a postai szolgáltatások költségeit az alábbiak szerint kell elkülöníteni.

a) az egy adott szolgáltatáshoz vagy termékhez közvetlenül hozzárendelhető költségeket ahhoz rendelik hozzá;

b) a közös költségeket, azaz azokat a költségeket, amelyeket nem lehet közvetlenül egy adott szolgáltatáshoz vagy termékhez rendelni, a következőképpen kell felosztani:

ba) amennyiben lehetséges, a közös költségeket azok eredetének közvetlen elemzése alapján kell felosztani;

bb) amennyiben a közvetlen költségelemzés nem lehetséges, a közösköltség-kategóriákat egy másik olyan költségkategóriával vagy költségkategóriák csoportjával való közvetett kapcsolat alapján osztják fel, amelyek vonatkozásában a közvetlen hozzárendelés vagy felosztás lehetséges; a közvetett kapcsolatnak összehasonlítható költségstruktúrára kell alapulnia;

bc) amennyiben a költségfelosztásra sem közvetlen, sem közvetett módszer nem alkalmazható, a költségkategóriát egy általános osztótényező alapján kell felosztani, amelynek kiszámítása egyrészt a közvetlenül vagy közvetve az egyes egyetemes postai szolgáltatásokhoz, másrészt pedig az egyéb szolgáltatásokhoz rendelt vagy kijelölt összes kiadás arányának felhasználásával történik;

bd) a mind az egyetemes, mind a nem egyetemes postai szolgáltatások nyújtásához szükséges közös költségeket megfelelő módon kell felosztani; ugyanazokat a költségtényezőket kell alkalmazni

mind az egyetemes, mind a nem egyetemes postai szolgáltatásokra.

(5)* Az egyetemes postai szolgáltató az (1)–(4) bekezdés szerint, az engedélyköteles szolgáltatást nyújtó szolgáltató a (2) bekezdés szerint vezetett nyilvántartások – a miniszter által rendeletben meghatározott – adatait az üzleti év utolsó napját követő hat hónapon belül köteles megküldeni a Hatóságnak. A 14. § (1a) bekezdése szerinti szerződés alapján a partnerszervezet által ellátott tevékenységre vonatkozó bevételi adatokat az egyetemes postai szolgáltató e bekezdés szerinti adatszolgáltatás keretében küldi meg a Hatóság részére.

(6) Az egyetemes postai szolgáltató számviteli nyilvántartási rendszerének alkalmasnak kell lennie az egyetemes postai szolgáltatási kötelezettség nettó költsége számításának kimutatására és méltánytalan többletterhének alátámasztására.

(7) A postai szolgáltatókra vonatkozó számviteli követelményeknek való megfelelést az egyetemes és az engedélyköteles szolgáltatásokat nyújtó postai szolgáltatók kötelesek saját költségükön a szolgáltatótól független könyvvizsgálóval évente

ellenőriztetni és tanúsíttatni. A könyvvizsgáló tanúsítványát nyilvánosságra kell hozni.

VIII. FEJEZET

ÁLLAMI FELADATOK

37. A postai ágazat irányításának állami feladatai

59. § (1) E törvény alkalmazásában állami feladat:

a) a nemzeti postapolitika kialakítása, a végrehajtásához szükséges feltételek megteremtése; az egyetemes postai szolgáltatás biztosítása;

b)* a postai ágazatban a kormányzati, nemzetbiztonsági, igazságszolgáltatási, rendvédelmi, védelmi és biztonsági, valamint honvédelmi igények érvényesítése, továbbá ezek megvalósításának ellenőrzése;

c) a postai ágazattal összefüggő nemzetközi feladatok ellátása;

d) a postai ágazat állami intézményrendszerének hatékony működtetése, a szakmai érdek-képviselési szervezetekkel való együttműködés;

e) a postai szolgáltatások szabályozásának összeegyeztetése az adatvédelemmel, a fogyasztóvédelemmel és a környezetvédelemmel;

f) a postai hálózatok, a postai szolgáltatók és a szolgáltatások együttműködési feltételeinek szükség szerinti biztosítása;

*g)** a postai szolgáltatások biztonságának növeléséhez, a különleges jogrend és az összehangolt védelmi tevékenység időszakának feladataira történő felkészítéséhez szükséges szervezeti, működési feltételek biztosítása a nemzeti és nemzetközi elveknek megfelelően, amelynek keretében a postai szolgáltató jogszabályban foglaltak szerint

ga) felkészül a különleges jogrend, valamint összehangolt védelmi tevékenység idejére irányadó, jogszabályban meghatározott feladatokra;

gb) a védelmi és az üzletmenet-folytonossággal kapcsolatos részletes feladatok meghatározására, azok végrehajtásának szervezeti és működési feltételei biztosítására jogszabályban meghatározottak szerint tervet készít.

h) a postai ágazattal összefüggő tevékenységekhez és azok szabályozásához, felügyeletéhez szükséges információs és statisztikai rendszer működtetése.

(2) Magyarországot az Egyetemes Postaegyesület Kongresszusain a Kormány által meghatalmazottak, az Egyetemes Postaegyesület operatív munkájában pedig a miniszter, a Hatóság, valamint az egyetemes postai szolgáltató képviselik.

38. A Kormány feladatai

60. § A Kormány az állami feladatok közül:

a) kialakítja a nemzeti postapolitikát, a postai tevékenységek és a szolgáltatások alapvető elveit és feltételeit, valamint a postai infrastruktúra fejlesztésére irányuló állami programokat;

b) megkötöti a postaszolgálattal összefüggő nemzetközi szerződéseket, gondoskodik Magyarország képviseletéről a postaszolgálattal kapcsolatos különböző nemzetközi szervezetekben;

c) gondoskodik – a fogyasztóvédelemért felelős miniszteren keresztül – a felhasználói érdekek érvényre juttatásáról;

d)* meghatározza a postai szolgáltatások biztonságának, a különleges jogrend és az összehangolt védelmi tevékenység idejére való felkészítésének rendszerét, ezzel összefüggésben biztosítja az államigazgatásra háruló feladatok ellátásának feltételeit;

e) meghatározza a postaszolgálat területén az általános és speciális nemzetbiztonsági érdekek érvényesítéséhez szükséges feltételeket, valamint az ezek megvalósulásának ellenőrzésére vonatkozó szabályokat;

f)^{*} összehangolt védelmi tevékenység elrendelése esetén rendeletében átmenetileg korlátozhatja vagy szüneteltetheti a postai szolgáltatásokat;

g) amennyiben szükséges, gondoskodik az egyetemes postai szolgáltatás nettó költsége méltánytalan többletteher-megtérítéséről;

b) ellátja az uniós jogszabályokban a tagállamra delegált információszolgáltatással, kapcsolattartással és egyéb együttműködéssel kapcsolatos feladatokat.

39. A miniszter feladatai

61. § A miniszter az állami feladatok közül:

a) előterjeszti a Kormány számára a nemzeti postapolitikára vonatkozó javaslatot, és gondoskodik az erről szóló határozat végrehajtásáról;

b) figyelemmel kíséri az egyetemes postai szolgáltatás ellátásának helyzetét és intézkedik a szolgáltatás biztosítása érdekében, megköti és szükség esetén módosítja az Egyetemes Postai Közszolgáltatási szerződést;

c)^{*} a védelmi és biztonsági érdekek figyelembevételével koordinálja a postai ágazattal kapcsolatos polgári, kormányzati, nemzetbiztonsági, igazságszolgáltatási, rendvédelmi és védelmi tevékenységet;

d)* a védelmi és biztonsági érdekek figyelembevételével kijelöli a védelmi feladatok ellátásában részt vevő postai szolgáltatót, meghatározza a különleges jogrend időszakának helyzeteire történő felkészüléssel kapcsolatos feladatokat;

e) irányítja a postaszolgálattal összefüggő nemzetközi feladatok ellátását, előkészíti a Kormány postai ágazattal kapcsolatos nemzetközi tevékenységét, gondoskodik a nemzetközi kötelezettségek végrehajtásáról, ellátja a Magyarország képviseletét a postai ágazattal kapcsolatos nemzetközi szervezetekben, továbbá olyan nemzetközi együttműködési megállapodásokat köt, amelyek nem tartoznak az Országgyűlés vagy a Kormány hatáskörébe;

f) ellátja az uniós jogszabályokban a tagállamra delegált információszolgáltatással, kapcsolattartással és egyéb együttműködéssel kapcsolatos feladatokat;

g)* a védelmi és biztonsági érdekek figyelembevételével részt vesz a postai ágazat nemzetbiztonsági és védelmi jellegű feladatainak végrehajtásában;

h) a statisztikáról szóló törvényben meghatározottak szerint gondoskodik a feladat- és

hatáskörével kapcsolatos statisztikai információrendszer kialakításáról, működtetéséről és fejlesztéséről;

i) koncepciókat és programokat dolgoz ki a postai tevékenységek, szolgáltatások fejlesztésére, a kidolgozott koncepciók alapján hozzájárul ezek megvalósításának feltételeihez;

j) gondoskodik a postai szolgáltatások színvonalának javításáról a szabványosítás, valamint a kutatási, fejlesztési tevékenység támogatásával;

k) az ügykörben érintett miniszterrel egyetértésben meghatározza az egyetemes postai szolgáltatás keretében küldeményenkénti díjszabás szerint feladott, 50 grammot meg nem haladó tömegű, belföldi levélküldemények, valamint a hivatalos iratokra vonatkozó belföldi postai szolgáltatás díjának meghatározási módszerét;

l)* megállapítja a méltánytalan többlettelehősszegét és annak az egyetemes postai szolgáltató számára megtérítésre kerülő mértékét.

40. A Hatóság postai feladatai

62. §* A postai ágazat hatósági feladatait a Hatóság látja el. Ennek keretében a Hatóság eljár a postai szolgáltatások bejelentésével, engedélyezésével, az ehhez kapcsolódó, a

jogszabályban előírt nyilvántartások vezetésével, a postai szolgáltatások ellenőrzésével, a postai szolgáltatási piac hatósági és piacfelügyeletével, a postai szolgáltatók adatszolgáltatásával, az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződés felhasználói jogokat érintő rendelkezései teljesítésének ellenőrzésével, a nettó elkerülhető költség számításának ellenőrzésével kapcsolatos és egyéb hatósági ügyekben.

63. § A Hatóság

a) legalább évente nyilatkozik a hatáskörével összefüggő, a postapiacra vonatkozó jogszabály megalkotásának és módosításának szükségességéről, illetve közreműködik a hatáskörével összefüggő jogszabályok előkészítésében;

b) kétevente – első alkalommal 2016. június 30-ig – jelentést készít az Országgyűlés számára a liberalizált postapiac fejlődéséről, e törvény céljainak megvalósulásáról, beleértve a postai szolgáltatók hálózatai közötti hozzáférési viszonyok alakulását és amennyiben a felhasználók érdekeinek védelme vagy az eredményes verseny előmozdítása megköveteli, jogszabály megalkotására vonatkozó javaslatot tesz az egyetemes postai hálózat

elemeihez vagy az egyetemes postai szolgáltatás keretében nyújtott szolgáltatásokhoz való átlátható, megkülönböztetéstől mentes hozzáférés biztosításával kapcsolatban;

c) ellátja a postai szolgáltatással kapcsolatos honvédelmi, rendvédelmi, nemzetbiztonsági és védelmi felkészítési, valamint az ezekkel kapcsolatos adatszolgáltatási feladatok végrehajtását, működteti a postai ágazat ügyeleti szolgálatát;

d) ellátja az egyetemes postai szolgáltatások költségszámításával és a postai szolgáltatók számviteli szétválasztásával összefüggő ellenőrzési feladatokat;

e)*

f) ellátja az európai uniós jogi aktusokban a nemzeti szabályozó hatóságra delegált információszolgáltatással, kapcsolattartással és egyéb együttműködéssel kapcsolatos feladatokat;

g) ellátja a jogszabályban meghatározott egyéb feladatait.

41. Együttműködés más hatóságokkal

64. § (1) A Hatóság feladatainak ellátása érdekében együttműködik

a) a postai piaci versenyt érintő kérdésekben a verseny védelmének következetes érvényre

juttatása, továbbá az egységes jogalkalmazás előmozdítása érdekében a Gazdasági Versenyhivatallal,

b)* a postai szolgáltatások piacával kapcsolatos, felhasználókat érintő ügyekben a külön törvényekben meghatározott hatásköri szabályoknak megfelelően a fogyasztóvédelmi hatósággal és a Gazdasági Versenyhivatallal,

c) a postai szolgáltatások piacával kapcsolatos, a személyes adatok védelmét érintő ügyekben a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósággal,

d)* a 37. § (1) bekezdése alapján az engedély szempontjából figyelembe vett munkajogi jogsértésekkel kapcsolatos ellenőrzési feladatok ellátása érdekében a foglalkoztatás-felügyeleti hatósággal, az állami adóhatósággal, az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését ellenőrző hatósággal, valamint az idegenrendészeti hatósággal,

e)* a postai szolgáltatásokhoz kapcsolódó pénzforgalmi szolgáltatások vonatkozásában a Felügyelettel.

(2) A Hatóság a rendezett munkaügyi kapcsolatokra vonatkozó hatósági nyilvántartások

adatait – az e törvényben meghatározott kötelezettségekkel összefüggésben – felhasználhatja.

(3) A Hatóság és az (1) bekezdésben foglalt hatóságok az együttműködés során kötelesek biztosítani, hogy eljárásaik az adatvédelemre vonatkozó jogszabályokkal összhangban legyenek, illetve az üzleti titokhoz fűződő érdekek ne sérüljenek. Ennek keretében az adatot a másik hatóságnak átadó hatóság többek között értesíti az adatszolgáltatót az adatok átadásáról, és az átvevő hatóság biztosítja, hogy az átadott adatok legalább olyan védelemben részesüljenek, mint az átadó hatóságnál. A Hatóság és az (1) bekezdésben foglalt hatóságok az együttműködésük részleteit rögzítik, évente felülvizsgálják, és a nyilvánosság számára hozzáférhetővé teszik, ideértve az együttműködés eredményeként létrehozott módszertanokat is.

42. A Hatóság és annak eljárásai

65. § (1)^{*} A Hatóság egyes eljárásaiban az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) szabályait az egyes eljárástípusok keretében az e törvényben meghatározott eltérésekkel és kiegészítésekkel alkalmazza.

(2)* A Hatóság és a szolgáltató közötti kapcsolattartás kizárólag az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló törvényben meghatározott elektronikus úton történik. A bejelentéseket és kérelmeket, továbbá a jogszabály, valamint a jogszabály alapján a Hatóság által előírt adatszolgáltatásokat a szolgáltató a Hatóság által rendszeresített elektronikus űrlapon, elektronikus úton terjesztheti elő. A kérelem kormányablaknál nem terjeszthető elő.

(3)* A Hatóság eljárásainak ügyintézési határideje – amennyiben e törvény eltérő szabályokat nem állapít meg – hatvan nap.

(4) A Hatóság eljárásai során az egyetemes szolgáltatót e törvény erejénél fogva ügyfélnek kell tekinteni minden olyan eljárásban, amely a 23. §-ban foglalt, a hozzájárulás-fizetéssel kapcsolatos kötelezettség megsértése vagy a 30. § (1) bekezdésében foglalt kizárólagos jog megsértése kapcsán indult.

(5) A piacfelügyeleti eljárásban az ügyintézési határidő hatvan nap. A határidő indokolt esetben egy alkalommal, legfeljebb harminc nappal meghosszabbítható.

(6)* A Hatóság Hivatalának postai hatósági ügyekben hozott elsőfokú döntése ellen az ügyfél a Hatóság elnökéhez fellebbezhet, kivéve azon döntéseket, amelyek ellen e törvény alapján nincs helye fellebbezésnek.

(7)*

(8)* Ha az ügy érdemi eldöntése olyan kérdés előzetes elbírálásától függ, amelyben az eljárás más szerv hatáskörébe tartozik, vagy ugyanannak a hatóságnak az adott ügygel szorosan összefüggő más hatósági döntése nélkül megalapozottan nem dönthető el, a hatóság az eljárást felfüggeszti.

(9)* Az eljárás felfüggesztésekor minden határidő megszakad, és az eljárás felfüggesztésének megszüntetésekor az ügyintézési határidő kivételével újra kezdődik. A felfüggesztés időtartama alatt megtett valamennyi eljárási cselekmény hatálytalan, kivéve azokat, amelyek a felfüggesztési ok megszüntetésére irányulnak.

(10)* Az ügyfél a nyilatkozatával nem pótolhatja a hiányzó bizonyítékot akkor sem, ha annak beszerzése nem lehetséges, kivéve, ha a hatóság a tényállás tisztázása körében az ügyfelet a hiányzó bizonyíték pótlása érdekében nyilatkozattételre hívja fel.

(11)* A Hatóság a tényállás tisztázása során kötelezheti az ügyfelet, hogy az eredeti okiratot vagy az arról készített hiteles másolatot a Hatóság rendelkezésére bocsássa.

66. § (1) A Hatóság a postai szolgáltatásra vonatkozó jogszabály, az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződés, a Hatóság határozata, valamint az általános szerződési feltételekben foglaltak megsértőjével (a továbbiakban: jogsértő) szemben jogkövetkezményt alkalmazhat.

(2) A jogkövetkezmény alkalmazása során a Hatóság az egyenlő elbánás elvét követve a fokozatosság és az arányosság elvére tekintettel jár el; a jogsértés súlyához, illetve ismétlődéséhez igazodóan alkalmazza a fokozatosság elvét, valamint az eset összes körülményéhez és a jogkövetkezmény által elérni kívánt célhoz képest arányos jogkövetkezményt alkalmaz, figyelembe véve, hogy a kiszabott bírság alkalmas legyen a jogsértést elkövető vagy más személy további jogsértéstől való visszatartására.

67. § (1) A Hatóság a jogkövetkezményt, valamint annak mértékét – a jogsértés jellegétől függően – a jogsértés súlyára, a jogsértés ismételtségére, folyamatosságára, időtartamára, a jogsértő által a

jogsértéssel elért vagyoni előnyre, valamint a jogsértéssel okozott érdeksérelemre, az érdekséreelmet szenvedett és veszélyeztetett személyek számára, illetve a jogsértés piacra gyakorolt hatására, továbbá az egyedi ügyben értékelhető egyéb szempontokra tekintettel állapítja meg.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt mérlegelési szempontok alkalmazása nélkül, amennyiben a jogsértés csekély súlyú és ismételtség nem állapítható meg, a Hatóság – a jogsértés tényének megállapítása és figyelmeztetés mellett – megfelelő határidő tűzésével felhívhatja a jogsértőt a jogsértő magatartás megszüntetésére, a jövőbeni jogsértésektől való tartózkodásra, valamint a jogszerű magatartás tanúsítására, és meghatározhatja annak feltételeit.

(3) Amennyiben a (2) bekezdés szerinti felhívás az ügy összes körülményeire tekintettel nem alkalmazható vagy nem lenne a jogsértés megszüntetésére vonatkozó kötelezettség kikényszerítésére hatékony eszköz, a Hatóság – a felhívás mellőzésére vonatkozó indokolás nélkül – a jogsértő magatartás tanúsítását megtiltja, illetve a postai szolgáltatásra vonatkozó jogszabályban

foglaltak érvényesítése keretében kötelezettséget állapíthat meg, további jogkövetkezményeket alkalmazhat vagy a jogsértővel hatósági szerződést köthet.

(4) A Hatóság további jogkövetkezményként:

a) kötelezheti a jogsértőt a határozatban foglalt közleménynek vagy a határozatnak a jogsértő internetes honlapjának nyitóoldalon vagy sajtótermékben történő közzétételére a határozatban meghatározott módon és ideig;

b) a jogsértő költségén a jogszabálysértést megállapító határozatát vagy a határozatban foglalt közleményt országos napilapban is nyilvánosságra hozhatja, különösen, ha ez súlyos érdeksérelem megelőzését, illetve csökkentését szolgálja;

c) a kötelezettségek súlyos és ismétlődő megsértése esetén 10–90 napig terjedő időtartamra felfüggesztheti a postai szolgáltatás nyújtására vonatkozó jogosultságot.

68. § (1) A Hatóság a következő jogsértések esetében alkalmazhat bírságot:

a) bejelentési, engedélykérési kötelezettség elmulasztása,

b) postai szolgáltatás bejelentéstől, engedélytől vagy a szolgáltató általános szerződési feltételeitől eltérő nyújtása,

c) e törvényben, az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződésben vagy a szolgáltató általános szerződési feltételeiben meghatározott minőségi követelmények nem teljesítése,

d) adatszolgáltatási kötelezettség nem vagy nem megfelelő teljesítése (a szolgáltató téves vagy hamis adatot közöl, illetve az ügy elbírálása szempontjából lényeges adatot elhallgat, felvilágosítást nem vagy nem határidőn belül ad meg, vagy a postai szolgáltatással kapcsolatos iratokba való betekintést, illetve az eljárás lefolytatását egyéb módon akadályozza),

e) a számviteli szétválasztási kötelezettség megsértése,

f) az egyetemes postai szolgáltatás díjának kialakítására vonatkozó szabályok megsértése,

g) a postai szolgáltató panaszkezelésére és panaszok közzétételére vonatkozó szabályok megsértése,

h) a postai szolgáltatásra vonatkozó jogszabályban meghatározott egyéb kötelezettség nem teljesítése,

kivéve a postai szolgáltatási szerződés megszegését és a kártérítési felelősséget.

(2) A bírság összegének felső határa az (1) bekezdés

a) a) és b) pontjában meghatározott esetben a jogsértő szolgáltató árbevételének 0,5%-a;

b) c) és d) pontjában meghatározott esetben a jogsértő szolgáltató árbevételének 0,3%-a;

c) e)–h) pontjában meghatározott esetben a jogsértő szolgáltató árbevételének 0,2%-a.

(3) A (2) bekezdés alkalmazása szempontjából árbevételen a jogsértőnek a postai szolgáltatásból származó előző üzleti évi nettó árbevételét kell érteni.

(4) Ha a jogsértő az előző évben nem végzett vagy tizenkét hónapnál rövidebb ideig végzett postai szolgáltatásnak minősülő tevékenységet, akkor a jogsértés megállapításától visszafelé számított időszakot, de legfeljebb tizenkét hónapot kell a bírság szempontjából figyelembe venni.

(5)* Árbevételi adatok hiányában a bírság felső határa ötvenmillió forint.

(6)* Ismételt jogsértés esetén a Hatóság hárommillió forintig terjedő bírsággal sújthatja a jogsértő szervezet vezető tisztségviselőjét a

jogsértés súlyához, jellegéhez és az egyedi ügy sajátosságaihoz mérten.

(7)* A bírság ismételt jogsértés esetén ismételten is kiszabható. Ismételt jogsértésnek minősül, ha a jogsértő a véglegessé vált hatósági határozatban megállapított jogsértő magatartást ugyanazon jogalapon és postai szolgáltatásra vonatkozó jogszabály, általános szerződési feltétel tekintetében, ugyanazon tárgykörben valósítja meg.

(8)* Az e törvény, illetve az e törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabályban megállapított, a központi költségvetés részére, illetve a Hatóságnak fizetendő díjak, bírságok adók módjára behajtandó köztartozásnak minősülnek.

69. § (1) A Hatóság a szolgáltatási engedélyt visszavonja vagy – bejelentésköteles postai szolgáltatás esetén – megtiltja a postai szolgáltatás nyújtását, és a postai szolgáltatást vagy a postai szolgáltatót a nyilvántartásból törli, ha

a) ellenőrzése során megállapította, hogy a postai szolgáltató a postai szolgáltatásra vonatkozó súlyos jogszabálysértést követett el, illetve a szolgáltatási engedélyben vagy a bejelentésben foglaltaktól eltérően nyújtja szolgáltatását;

b) ellenőrzése során megállapította, hogy a postai szolgáltató az ellenőrzés időpontjában e törvényben meghatározott feltételek alapján az engedélyre vagy a bejelentésköteles postai szolgáltatás nyújtására nem lenne jogosult;

c) a postai szolgáltatás minősége az e törvényben és a szolgáltató általános szerződési feltételeiben meghatározott követelményektől lényeges tartalmi elemeiben eltér;

d) a postai szolgáltató az általános szerződési feltételeiben foglaltaktól jogellenesen és lényegesen eltérő gyakorlatot folytat;

e) a jogutód – jogutódlás esetén – nem felel meg a postai szolgáltatás nyújtásához szükséges feltételeknek;

f) jogerős bírósági határozat erre kötelezi;

g) a szolgáltató megszűnik;

h) a 13. § (7) bekezdésében, valamint a 23. § (9) bekezdésében meghatározott esetekben.

(2)* Az (1) bekezdés a)–e) pontjában meghatározott esetekben a postai szolgáltató engedélye csak abban az esetben vonható vissza, vagy a szolgáltatás nyújtása csak akkor tiltható meg, ha a postai szolgáltató a jogsértések megszüntetése érdekében meghozott véglegessé vált határozat

ellenére a jogsértő állapotot 45 napon belül nem szüntette meg vagy a megszüntetést követően a határozat véglegessé válásától számított egy éven belül a 68. § (7) bekezdése szerinti ismételt jogsértést követ el.

(3)* Az a postai szolgáltató vagy jogutódja, akinek szolgáltatási engedélyét a Hatóság visszavonta, illetve akinek a szolgáltatás nyújtását megtiltotta, az engedély visszavonásától vagy a tiltó határozat véglegessé válásától számított 6 hónapon belül újabb szolgáltatási engedély iránti kérelmet nem nyújthat be, illetve postai szolgáltatást nem folytathat.

43. Általános hatósági felügyelet

70. § (1) A Hatóság kérelemre vagy hivatalból – feladat- és hatáskörének keretében – jogosult hatósági ellenőrzés vagy hatósági eljárás keretében felügyelni a postai szolgáltatásra vonatkozó jogszabályban, általános szerződési feltételekben, hatósági határozatban, továbbá az Egyetemes Postai Közszolgáltatási Szerződésnek a felhasználói jogokat érintő szabályaiban foglaltak érvényesülését, betartását.

(2)* Amennyiben a Hatóság hatósági döntésének ellenőrzése eredményeként megállapítja a hatósági

döntés megsértését, az ügy összes körülményei, az ellenőrzés során feltárt tények, valamint a jogsértés súlya és a hatékony jogérvényesítés szempontjai alapján mérlegeli, hogy a hatósági döntés megsértése tárgyában az Ákr. szerinti végrehajtási eljárást vagy az e törvény szerinti jogkövetkezmények alkalmazása érdekében hatósági eljárást indít.

(3) Az általános hatósági felügyelet keretében feltárt jogsértések esetében a Hatóság az e törvényben meghatározott jogkövetkezményeket alkalmazhatja.

(4) Az általános hatósági felügyeleti eljárást megelőzheti hatósági ellenőrzés.

(5)–(6)*

(7) A hatósági ellenőrzés eredményeként, hatósági hatásköre keretében a Hatóság felhívhatja az ügyfelet – a jogszabály vagy a hatósági határozat megsértésének pontos megjelölésével – a jogszabály vagy a hatósági határozat megsértésének megszüntetésére és szükség esetén az eredeti állapot helyreállítására.

(8) A (7) bekezdésben foglalt felhívás ellen önálló jogorvoslatnak helye nincs. A felhívást a felhívott ügyfél a felhívás nem teljesítése esetében indított hatósági eljárás eredményeként hozott érdemi

hatósági határozat vagy az eljárást megszüntető végzés elleni jogorvoslatban támadhatja meg.

44. Hatósági szerződés

71. § (1)^{*} A Hatóság, az e törvényben meghatározott esetben az ügyféllel, az ügynek a közérdek és az ügyfél szempontjából előnyös rendezése érdekében – az Ákr.-ben foglalt szabályok alapján, az e törvényben meghatározott eltérésekkel – hatósági szerződést köthet.

(2)^{*} A hatósági szerződésben az ügyfél olyan kötelezettségeket is vállalhat, amelyek tekintetében a Hatóság nem rendelkezik hatósági hatáskörrel, vagy amelyek teljesítésére hatósági határozattal egyébként nem lenne kötelezhető. Ez esetben a hatósági szerződésben az ügyfél aláveti magát annak, hogy amennyiben a szerződésben foglaltakat megszegi, akkor a szerződés egésze véglegessé vált és végrehajtható hatósági határozatnak minősül.

(3) A hatósági szerződés megkötésének nem érvényességi feltétele a szerződéssel jogában, jogos érdekében érintett harmadik személyek hozzájárulása azon szerződési feltételek tekintetében, amelyek teljesítésére jogszabály alapján hatósági határozattal kötelezhető lenne a szerződő fél.

(4)* Amennyiben a hatósági eljárás folyamatában az ügyfél az ügy hatósági szerződéssel történő lezárását kezdeményezi, akkor az ügyintézési határidő 120 nap.

72. § (1)–(3)*

(4) Súlyos vagy ismételt ügyfél általi szerződésszegés esetében a Hatóság jogosult – a hatósági szerződés eltérő rendelkezése hiányában – a hatósági szerződést azonnali hatállyal felmondani.

(5) A hatósági ellenőrzés eredményeként – az ügyfél szerződésszegése tárgyában – indított hatósági eljárásban a Hatóság e törvényben, valamint a hatósági szerződésben meghatározott jogkövetkezményeket alkalmazhatja.

(6) A hatósági szerződés módosítása vonatkozásában a bíróság előtt indított per nem befolyásolja a hatósági szerződés végrehajtását, érvényesítését, és nem rendelkezik halasztó hatállyal a hatósági szerződés végrehajtása, érvényesítése tekintetében.

45. Piacfelügyelet

73. § (1) A Hatóság – saját hatósági hatásköre keretében – a postai piac zavartalan, eredményes működésének, a postai szolgáltatást nyújtók, a felhasználók érdekei védelmének, a tisztességes és

hatékony piaci verseny fenntartásának elősegítése, valamint e törvény egyéb céljai megvalósítása érdekében hatósági felügyeleti jogkörében piacfelügyeleti tevékenységet végez.

(2) A Hatóság piacfelügyeleti tevékenysége során figyelemmel kíséri a postai piac működését, az arra vonatkozó szabályokban, általános szerződési feltételekben foglaltak érvényesülését és arról – nem hatósági hatáskörben – elemzést, értékelést készít. Az elemzések, értékelések üzleti titkot nem sértő részeit internetes oldalán közzéteszi

(3) A Hatóság az előző év piacfelügyeleti tapasztalatainak figyelembevételével éves piacfelügyeleti tervet készít a tárgyévet megelőző év december 1-jéig, és azt tizenöt napon belül az internetes oldalán közzéteszi. A piacfelügyeleti tervet a Hatóság elnöke hagyja jóvá. A terv az első félév tapasztalatai alapján a félév végén felülvizsgálható, és amennyiben szükséges, a Hatóság elnöke jóváhagyásával módosítható. A módosított piacfelügyeleti tervet a Hatóság a módosítás jóváhagyásától számított tizenöt napon belül internetes oldalán közzéteszi.

(4) A piacfelügyeleti eljárás hivatalból indul.

(5) A piacfelügyeleti eljárás céljaként és eredményeként a Hatóság saját eljárásában valamennyi ügyfélre vonatkozó, egységes, egybefoglalt hatósági döntésében

a) értékeli az eljárás tárgyát képező szolgáltatásokkal, tevékenységekkel összefüggő jogérvényesülést, amelynek keretében megállapítja a jogsértések megtörténtét, azokat egyenként és összességükben, egymásra tekintettel is értékeli, valamint meghatározza a jogkövetkezményeket,

b) meghatározza a jogsértések megelőzésével, az önkéntes jogkövetés előmozdításával, a piaci folyamatok zavartalan működésével kapcsolatos hatósági beavatkozás irányait, módszerét, fejlesztésének, esetleges átalakításának szempontjait, a postapolitikára vonatkozó következtetéseit.

(6) A Hatóság piacfelügyeleti döntésében szükség szerint kötelezettségeket állapíthat meg és azok teljesítésének feltételeit is meghatározhatja.

(7) A Hatóság évente beszámolót készít a piacfelügyeleti tervében foglaltak teljesítéséről, piacfelügyeleti tevékenységének eredményéről, megállapításairól, valamint a piacfelügyeleti döntések alapján felmerülő jogszabály-módosítási

javaslatokról. A beszámolót a Hatóság annak – a Hatóság elnöke általi – elfogadásától számított tizenöt napon belül internetes oldalán közzéteszi.

(8) A Hatóság piacfelügyeleti terven kívül is folytathat hivatalból piacfelügyeleti tevékenységet.

(9) A piacfelügyeleti eljárást – ideértve a piacfelügyeleti terv alapján indítandó piacfelügyeleti eljárást is – megelőzheti piacfelügyeleti ellenőrzés.

(10)* A piacfelügyeleti ellenőrzés az e törvényben foglalt eltérésekkel és kiegészítésekkel az Ákr. szerinti hatósági ellenőrzésnek minősül.

(11)*

(12) A piacfelügyeleti ellenőrzés eredményeként, hatósági hatásköre keretében a Hatóság felhívhatja az ügyfelet – a jogszabály vagy a hatósági határozat megsértésének pontos megjelölésével – a jogszabály vagy a hatósági határozat megsértésének megszüntetésére és szükség esetén az eredeti állapot helyreállítására.

(13) A (12) bekezdésben foglalt felhívás ellen önálló jogorvoslatnak helye nincs. A felhívást a felhívott ügyfél a felhívás nem teljesítése esetében indított hatósági eljárás eredményeként hozott érdemi hatósági határozat vagy az eljárást

megszüntető végzés elleni jogorvoslatban támadhatja meg.

46. Nyilvántartások vezetése

74. § (1)* A Hatóság a postai szolgáltatókról és az általuk nyújtott szolgáltatásokról közhiteles nyilvántartást vezet. A nyilvántartásban fel kell tüntetni az egyetemes postai szolgáltató és az általa nyújtott szolgáltatások adatait, valamint az engedélyköteles illetve a bejelentésköteles szolgáltatást nyújtó postai szolgáltatók által az engedélyben vagy a bejelentésben feltüntetett adatokat. A nyilvántartás részét képezik az engedély iránti kérelem vagy a bejelentés mellékletei. A közhiteles nyilvántartásba való betekintés jogát mindenki számára biztosítani kell, kivéve, ha jogszabály a hatósági nyilvántartásba való betekintést kifejezetten korlátozza.

(2)* A Hatóság a közhiteles nyilvántartás alapján internetes oldalán közzéteszi és naprakészen tartja a postai szolgáltatók jegyzékét. A jegyzék tartalmazza:

- a) a postai szolgáltatók nevét (elnevezését),
- b) a postai szolgáltatók által nyújtott szolgáltatás kategória megnevezését e törvény alapján,

c) a szolgáltató által alkalmazandó – a postai szolgáltató azonosítására is alkalmas – jelzés mintáját,

d) a szolgáltatás nyújtásának földrajzi (közigazgatási) területét,

e)* a szolgáltató által az engedélyben, illetve bejelentésben megjelölt központi ügyfélszolgálatnak az elérhetőségét (különösen: cím, telefonszám, e-mail és internetes honlap),

f) a jogszabályban meghatározott egyéb adatot.

IX. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

47. Vegyes rendelkezések

75. § (1)* A Kormány által a papír alapú irat hiteles elektronikus irattá alakítása, valamint az elektronikus irat hiteles papír alapú irattá alakítása szolgáltatás nyújtására rendeletben kijelölt postai szolgáltató jogosult olyan nem postai szolgáltatás nyújtására, melynek keretében vállalja a címzett részére kézbesítendő postai küldemény felbontását, arról elektronikus másolat készítését, és címzetthez eljuttatását a címzett rendelkezései szerint. A kijelölt szolgáltató ennek keretében jogosult hiteles elektronikus másolat készítésére is a papír alapú irat

hiteles elektronikus irattá alakítására irányuló szolgáltatás szabályai szerint azzal, hogy az így készített elektronikus másolat bizonyító ereje megegyezik az eredeti papír alapú irat bizonyító erejével.

(2)* Az (1) bekezdésben meghatározott postai szolgáltató jogosult olyan nem postai szolgáltatás nyújtására, melynek keretében a postai feladás részeként a feladó által átadott elektronikus dokumentumról papír alapú másolatot készít, majd azt kézbesíti. A Kormány által rendeletben kijelölt postai szolgáltató ennek keretében jogosult hiteles papír alapú másolat készítésére is az elektronikus irat hiteles papír alapú irattá alakítására irányuló szolgáltatás szabályai szerint azzal, hogy az így készített papír alapú másolat bizonyító ereje megegyezik az eredeti elektronikus irat bizonyító erejével.

(3)* A befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Bszt.) 116/A. § (1) bekezdésben meghatározott – az egyetemes postai szolgáltatóval és az egyetemes postai szolgáltató által megbízott közreműködővel

munkaviszonyban álló – személy a Bszt. 116/A. § (2) bekezdés *c)* pontjában meghatározott követelményeket oly módon is teljesítheti, hogy – a munkáltatója vagy a munkáltatójával jogviszonyban álló befektetési vállalkozás által – az ügyfeleknek pénzügyi eszközökről, befektetési szolgáltatási tevékenységről vagy kiegészítő szolgáltatásról befektetési tanácsot vagy információt nyújtó természetes személyre előírt szakmai képességekre és kompetenciákra vonatkozó részletes szabályokról szóló MNB rendeletben meghatározottaknak tesz eleget.

48. Hatálybalépés

76. § (1) Ez a törvény – a (2) és (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – 2013. január 1-jén lép hatályba.

(1a)* A 14. § (3) bekezdése, a 19. § (2) bekezdés *d)* pontja, a 21. § (1) bekezdése, a 29. § (1) bekezdése és a 33. § az egyes törvényeknek a költségvetési tervezéssel, valamint a pénzügyi és a közüzemi szolgáltatások hatékonyabb nyújtásával összefüggő módosításáról szóló 2014. évi XXXIX. törvény (a továbbiakban: Módtv.) kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2)* A 21. § (2)–(4) bekezdése, a 22. §, a 23. § és a 29. § (2) bekezdése az Európai Bizottság jóváhagyó határozatának meghozatalát követő 15. napon lép hatályba.

(2a)* A 21. § (2)–(4) bekezdése, a 22. §, a 23. § és a 29. § (2) bekezdése hatálybalépésének naptári napját a miniszter annak ismertté válását követően a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett egyedi határozatával állapítja meg.

(3) A 65. § (2) bekezdése 2014. január 1-jén lép hatályba.

(4) E törvény rövidítése: Postatv.

49. Átmeneti rendelkezések

77–77/C. §*

77/D. §* E törvénynek az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény és a közigazgatási perrendtartásról szóló törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2017. évi L. törvénnyel (a továbbiakban: Ákr.-Kp. Módtv.) megállapított rendelkezéseit az Ákr.-Kp. Módtv. hatálybalépését követően indult és a megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

77/E. §* A postai szolgáltató az egészségügyről szóló törvény szerint elrendelt egészségügyi válsághelyzetben jogosult a könyvelt postai

küldeményeket az e törvénynek a személyes átadással történő kézbesítésére vonatkozó rendelkezései mellőzésével kézbesíteni. A személyes átadás mellőzésével történő kézbesítés részletes szabályait a Kormány rendeletben állapítja meg.

50. Felhatalmazó rendelkezések

78. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány arra, hogy rendeletben állapítsa meg:

a)^{*} a postai szolgáltatások nyújtásának és igénybevételeének részletes szabályait;^{*}

b) a hivatalos iratokkal kapcsolatos szolgáltatás részletes szabályait;^{*}

c) a postai szolgáltatók általános szerződési feltételeinek kötelező tartalmi elemeit, a postai szolgáltatásból kizárt, vagy feltételesen szállítható küldemények körét;^{*}

d)^{*} a kézbesítést lehetővé tevő automatizált eszköz funkcionalitására és műszaki leírására, valamint telepítésére vonatkozó feltételeket és követelményeket.

e)^{*} a postai szolgáltatások különleges jogrend időszaki, valamint az összehangolt védelmi tevékenységre való felkészítésének rendszerét, feladatait, működési feltételeit;^{*}

f) a postai szolgáltatót, alkalmazottját, tagját, megbízottját és a postai közreműködőt terhelő adatvédelmi és titoktartási kötelezettséget, az adatkezelés részletes szabályait, a titokvédelemre vonatkozó különleges feltételeket;

g)^{*} a postai szolgáltatók, a postai közreműködők és a titkos információgyűjtés folytatására, illetve a leplezett eszközök alkalmazására feljogosított szervezetek együttműködésének részletes szabályait;

h)^{*} az egészségügyről szóló törvény szerinti egészségügyi válsághelyzet esetén a személyes átadás mellőzésével történő kézbesítés részletes szabályait.

(1a)^{*} Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben a 60. § *f)* pontja szerinti intézkedéseket összehangolt védelmi tevékenység elrendelése esetén bevezesse.

(2) Felhatalmazást kap a miniszter arra, hogy rendeletben állapítsa meg:

a) a védelmi feladatokban részt vevő postai szolgáltatók kijelölését és felkészülési feladataik meghatározását;^{*}

b) a számviteli nyilvántartások elkülönített vezetésének részletes szabályait;^{*}

c) az egyetemes postai szolgáltatások költségszámítására és az egyetemes postai szolgáltatási kötelezettség nettó költsége számítására vonatkozó elveket és szabályokat;*

d) az engedélyköteles szolgáltatások nyújtására vonatkozó szolgáltatási engedély megadásához szükséges vagyoni biztosíték mértékét és szabályait;*

e) az egyetemes postai szolgáltatás nyújtására vonatkozó nyilvános pályázat szabályait.

(3)* Felhatalmazást kap a miniszter, hogy – az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben – rendeletben határozza meg

a) az egyetemes postai szolgáltatás keretében küldeményenkénti díjszabás szerint feladott, 50 grammot meg nem haladó tömegű, belföldi levélküldemények, valamint a hivatalos iratokra vonatkozó belföldi postai szolgáltatás díjának meghatározási módszerét,

b) a 26. § (5) bekezdésében meghatározott követelményeket.

(4) Felhatalmazást kap a honvédelemért felelős miniszter, hogy a miniszterrel egyetértésben rendeletben állapítsa meg:

a) a NATO Fegyveres Erők Futár- és Tábori Posta Szolgálatáról szóló 2109 LOG (EDITION 5) egységesítési dokumentum végrehajtásának rendjét;

b) a táboriposta-küldemények és a tábori posta számára feladható postai küldemények forgalmának, átmeneti korlátozásának rendjét.

(5) Felhatalmazást kap a Hatóság elnöke, hogy rendeletben állapítsa meg:

a) a Hatóság eljárásainak díjai és a felügyeleti díj megfizetésének módját és feltételeit, valamint e díjak mértékét;

b) a Hatóság feladatainak ellátásához szükséges, a piaci szereplők által szolgáltatott – a személyes adatokat nem érintő – adatok körét, a piaci szereplőket terhelő adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésének feltételeit, a Hatóság adatkezelésére, nyilvántartás-vezetésére vonatkozó szabályokat, valamint a kérelmezőkkel, bejelentőkkel és a szolgáltatókkal történő kapcsolattartás formai követelményeit;*

c) a postai szakértői tevékenység típusait, folytatásuk részletes feltételeit, a szakértői tevékenység bejelentésének és a szakértők nyilvántartásának személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát, valamint a bejelentésre és a

nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat, továbbá a szakértői tevékenységre jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartása esetén alkalmazandó jogkövetkezményeket;

d) a postai ágazat ügyeleti rendszerének létrehozását, működését, feladatait és hatáskörét;*

e) a postai szolgáltatók panaszkezelési nyilvántartásának szabályait.*

51. Az Európai Unió jogának való megfelelés

79. § (1) E törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a közösségi postai szolgáltatások belső piacának fejlesztésére és a szolgáltatások minőségének javítására vonatkozó közös szabályokról szóló, 1997. december 15-i 97/67/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv;

b) a 97/67/EK irányelvnek a közösségi postai szolgáltatások verseny számára való további megnyitása tekintetében történő módosításáról szóló, 2002. június 10-i 2002/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv;

c) a 97/67/EK irányelvnek a közösségi postai szolgáltatások belső piacának teljes megvalósítása tekintetében történő módosításáról szóló, 2008.

február 20-i 2008/6/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv.

(1a)* E törvény a határokon átnyúló csomagkézbesítési szolgáltatásokról szóló 2018. április 18-i 2018/644 európai parlamenti és tanácsi rendeletben foglaltak végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.

(2) E törvény az Európai Unió működéséről szóló Szerződés 106. cikk (2) bekezdése és a közszolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott állami támogatásról szóló európai uniós keretszabály (HL C 8; 2012.01.11.) hatálya alá tartozó támogatást tartalmaz.

(3)* E törvény a munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló 2003. november 4-i 2003/88/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 17. cikk (3) bekezdése szerinti eltérést tartalmaz.

52. Módosító és hatályon kívül helyező rendelkezések

80. §*

81. § (1)*

(2)*

53. Az Alaptörvény sarkalatosságra vonatkozó követelményének való megfelelés

82. § E törvény 62. §-a az Alaptörvény 23. cikk (4) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

A MAGYAR POSTATÖRTÉNET VÁLOGATOTT BIBLIOGRÁFIÁJA

Hennyey Vilmos: A magyar posta története. Budapest, 1926, Wodianer F. és Fiai Könyvnyomda Rt. 290 p.

Hencz Lajos: A magyar posta története és érdemes munkásai. Budapest, 1937, Merkantil Nyomda. 593 p.

50 éves a Posta Központi Javító Üzeme. Sajtó alá rend.: S. Nagy Sándor. Bp., 1957. 28 p., 39 t.

A Magyar Posta képekben. Budapest, Révai Nyomda, 1963. 130 p.

A hírközlés krónikájáról. Adalékok a posta történetéhez. Szerk.: Vajda Endre. Bp., 1965. 173 p.

A Távközlési Kutató Intézet jubileumi évkönyve, 1950-1970. Szerk. Asztalos György. Budapest, Távközlési Kutató Intézet, 1971. 392 p.

A magyar bélyegek monográfiája. 1–7. köt. Bp., 1965–1981. (Postatörténeti fejezetekkel.)

Vajda Endre: A posta története. Budapest, Közlekedési és Dokumentációs Vállalat, 1967. 472 p.

A Posta Rádió- és Televízió Műszaki Szolgálat 25 éve. Bp., 1970. 206 p., 1 t.

Gecsei Lajos: A postaszervezet működése Békés vármegyében 1787–1850, Békéscsaba, Békéscsaba Város Tanács, 1972. 222 p.

Kamody Miklós: A Rákóczi-szabadságharc postája: Válogatott iratok. Vaja, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Múzeumok Igazgatósága, 1981, 206 p.

A postai kutatás története. 1891–1971.
(Főszerk.: Szekér Ferenc.) Bp., 1971. 254 p.

Siposné Seregi Zsuzsanna: A Magyar Posta függetlenné válásának története és az 1867. évi első magyar bélyegkiadás. Budapest, Magyar Bélyegyűjtők Országos Szövetsége, 1982.

<https://mek.oszk.hu/17600/17622/>

A postát és a távközlést érintő hatályos jogszabályok és utasítások gyűjteménye. Szerk. Odry Mihály–Kosinszky Szabolcs. Budapest, Magyar Posta, 1985. 755 p.

Cserhalmi Imre: Vonalban vagyunk?: Kibeszélések és beszélgetések a Postáról. Budapest, Kossuth Kiadó, 1989. 161 p.

Postamérnöki szolgálat 50 éve, 1887–1937. Szerk. Rimótzky Mihály et al. Budapest, Távközlési Könyvkiadó, 1990. 368 p.

Bakos János–Kiss Antalné–Kovács Gergelyné:
Postaépítészet Magyarországon, Távközlési
Könyvkiadó, Budapest, 1992.

Siposné Seregi Zsuzsanna–Nagy Ferenc: A
Magyar Posta függetlenné válásának története és
az 1867. évi első magyar bélyegkiadás / A
magyar postaigazgatás havasalföldi és moldvai
cs. és kir. konzulátusi postaügynökségeinek
története és az 1867. évi soldos bélyegkiadás.
Budapest, Magyar Bélyegyűjtők Országos
Szövetsége, 1992. 155 p.

<https://mek.oszk.hu/18300/18336/18336.pdf>

Siposné Seregi Zsuzsanna: A független magyar
postaigazgatás és a tábori postaszolgálat
története, 1848–1849. Budapest, Magyar Posta,
1999. 348 p.

<https://mek.oszk.hu/18200/18247/>

Szabó Jenő: Egy évszázad postás mezben: A Budapesti Posta- és Táviratisztviselők Sportegyesülete és jogutódai története, 1899–1999. Budapest, Postás-Matáv Sportegyesület, 1999. 234 p.

Nikodém Gabriella–Szabó Jenő: A magyar bélyeg története. Budapest, Kossuth Kiadó Zrt., 2010. 244 p.

Dán János: A Magyar Királyi Tábori Posta a II. világháborúban, 1938–1948, Budapest, Szerzői kiadás, 2011. 512 p.

Horváth Lajos: Kárpátalja postatörténete a kezdetektől 2014-ig. Nyírtelek, Gidófalvy Kiadó, 2015. 460. p.

Rákóczi Margit: A posta. Budapest, Változó Világ, 2022. 128 p.

